

Lisa 5. Intervjuude transkriptsioonid

Transkriptsioonimärgid

<i>kursiiv</i>	Intervjueerija kõne.
(.)	Lühike, aga siiski selgesti eristuv paus.
=	Pausi puudumine sõnade vahel või vooruvahetuse järel.
[]	Kattuva kõne algus ja lõpp (kui kaks inimest räägivad üheaegselt). Nii võib märkida ka ebaselgeid kohti.
e:i	Koolon vokaali järel näitab, et häälikut venitatakse.
(())	Analüüsija märkused on pandud topeltsulgudesse.

Allikas: Suoninen 1993b: 113, Laherand (2008) kaudu

Intervjuu 1

Nii, ma panen vist siia poole.

Mhm, pane julgelt.

Ops. Nii, tere Agne.

Tere!

Palun tutvusta ennast lühidalt, kes sa oled? Millega sa tegeled?

Mina olen Agne siis, e: olen õppinud Eestis e: medõeks ja kui koolis käisin, siis teadsin kohe, et kui kooli lõpetan, et tahan tulla Soome elama, sest võrreldes Eesti ja Soome palkasid, siis ma mõtlesin, et mina selle väikese palga eest Eestis tööle ei hakka.

Mhm, okei.

Ja siis tulingi Soome elama ja nüüd siin ma olen, koos oma elukaaslasega.

Okei, kui vana sa oled?

26-aastane.

E:m kui kaua Sa oled Soomes elanud?

Nüüd olen elanud siin e: aasta.

Okei, ja: mis tööd Sa Soomes teed?

Hetkel tööta:n hammashoitajana, ehk siis hambaarsti õena/assistendina, osakoormusega, poole kohaga siis.

Mhm, ja kaua sa oled töötanud?

Natukene üle kuu.

Mhm, okei

Ja käin koolis, esmaspäevast reedeni, esmaspäevast reedeni käin koolis.

Ja mida sa seal õpid?

Soome keelt.

Soome keelt, okei.

See on mõeldud nendele, kes e: välismaalastele, kes tuleva:d ükskõik mis riigist siis Soome.

Okei... em:n, selle sa mainisid ära, et sa otsustasid Soome tulla sellepärast, et siin on paremad palgad. Aga kas oli veel äkki mingi, mingi motivaator, mis sind siia tõi?

Ee: kuna mu ema elab siin, aga ta elab minust e: nelja- viie tunni kaugusel, Soome on ju nii suur riik. Et e: see on ka võib-olla üks põhjus, kuigi, me näeme ikka sama harva kui enne.

Ja-jaa.

Aga: ja võib-olla see, et nagu ma selline rändur olen olnud, et e: ma tahaks enne kõik muud riigid üle vaadata kuni ma paikseks jään, ehk siis tagasi Eesti lähen kunagi. Et Inglismaal olen ma käinud, ja olnud seal, noh pool aastat elanud ja siis nüüd siin Soomes ja mida kauem ma siin olen, seda enam ma mõtlen, et ma tahan kindlalt tagasi minna.

Okei, aga milline on Sinu soome keele oskus?

Kas sa tahad taset teada?

Ei see ei pea tase olema, aga lihtsalt kas sa, või noh, igapäevane suhtlus.. et kas saad sa igapäevases suhtluses hästi hakkama näiteks?

Jaa, saan, sest et töö on juba selline, et ma pean patsiendi...patsientidega rääkima, mida me teeme, mis nüüd juhtub, aja neile panema, uue aja, telefonile vastama, et ütleme nii, et grammatika mul hea ei ole, aga sellised puhekeeli, noh, slängikeel see on nagu selge. Et noh ma saan suheldud, aga eks mul on ka, kui ma midagi ei tea, siis ma vastan inglise keeles näiteks, kui mul ei tule sõna meelde või nii. No aasta aega olen nüüd olnud, et selle aja jooksul ikka ei õpi ju täielikult selgeks. (3:05)

Mhm, aga üldine keelteoskus? Mis keeli sa peale soome ja eesti keele veel räägid?

E: inglise keelt, saksa keelt, no saksa keelt ma ei ole nüüd kaua rääkinud, ma peaks seda harjutama, vene keelt ma ei ole õppinud, aga elementaarseid asju ma oskan ja saan aru ka.

Okei, siis kui sa mõtled natukene tagasi selle aja peale, kui sa veel Eestis olid, et siis mil määral mängis meedia rolli Soome kolimisel? Et e: kas sa näiteks lugesid mingeid uudiseid või panid sa tähele... noh, hästi palju kirjutatakse sellest, et Soomes on nii palju eestlasi... et, kas kuidagi meedia kaudu said sa veel mingi tõuke, kui sa siia tulid? Või see üldse ei mõjutanud?

Eks ta mõjutas selles suhtes, et ma tegin ikkagi uuringut, ütleme nii, kasvõi Facebookis, et e:

need eestlased, kes minu tutvusringkonnas Soomes elavad juba enne mind siia tulnud ja.. siis ma ikka uurisin nende käest seal Facebookis ja siis ma liitusin erinevate kommuunidega.

Mhm

Jaa, siis ma lugesin lehte ka, millest ma üldse aru ei saanud muidugi. Iltasanomat.

Jaja.

Seda ma lugesin lihtsalt enda jaoks, et natukenegi piltide järgi võib-olla aru saada, mis seal toimub siis nii-öelda.

Näiteks eelmised intervjuueeritavad mõned on maininud, et e:, et jah, pigem see, et Soomes elab nii palju eestlasi, et neil oli võib-olla mingi kindlustunne olemas, et nad tulid siia, et eestlasi ongi siin nii palju, et kas sul oli ka mingi sarnane..?

Ma ei ole sellele üldse mõelnud, pigem ei

Mhm, okei.

Sest tegelikult sa suhtled nii vähe siin teiste eestlastega. Noh, suhtled nende tuttavatega, kellega sa Eestiski suhtlesid.

A: sa mainisid enne, et su ema elab Soomes ja et Facebookis sa veel uurisid veel mõnelt inimeselt, kes Soomes elab. Et e: kui suur see tutvusringkond sul on siin Soomes? Enne seda kui sa Eestis olid?

Mmm.

No umbkaudu?

No ta ei ole nüüd nii suur kui Eestis muidugi. Aga samas ma mõtlen seda, et igal pool kus sa oled, on sul oma punt, kellega sa suhtled, nädalavahetusel käid väljas ja nii, ja täpselt sama suur seltskond on mul tekkinud siin Helsingis. Et e: ikka on niimoodi, et võib-olla neli sellist head sõbrannat, võib öelda, et tõesti head sõbrannat on sellised, kellega ma igapäevaselt suhtlen.

Aga kas sa neid teadsin enne seda, kui sa siia tulid?

Ee.

Või oled siin..?

Ühte teadsin enne, kahte teadsin enne. Ühega sain koolis tuttavaks, septembris läksin kooli ja tutvusin koolis, eestlane. Ja nüüd suhtleme igapäevaselt. Ja neljas, no see neljas võib-olla siis polegi nii lähedane, pigem on kolm, kellega ma suhtlen igapäevaselt. Aga neid tuleb järjest juurde, sest nüüd on meil täpselt sama moodi kooli on tulnud mõned eestlased juurde ja sa ikka hakkad suhtlema nende eestlastega rohkem, saad lähedasemaks vaata. Ikka on nagu omas keeles parem suhelda.

Aga kui sa nüüd Eestis olid ja suhtlesid oma emaga ja teiste Soomes elavate eestlastega, siis

läbi milliste kanalite sa suhtlesid? Sa ütlesid, et Facebook, aga kas oli midagi veel näiteks?

Jaa... Skype näiteks. Ja telefon... ma ei tea kas see läheb ka siia alla? Telefoni teel.

Võid mainida ikka jah.

Ja Instagram siis, piltide kommenteerimine.

Okei.

Ja kirja teel ka tegelikult, sest et e:.

Meilitsi?

Täitsa nagu paberil.

Paberil?

Paberil, emaga näiteks saadame kaarte.

Okei, väga kihvt!

Ja siis algul kui ma Soome tulin, siis ma saatsin ise ka oma lähedastele sõbrannadele nagu kaarte ja isegi ühe sõbrannaga oli kirjavahetus. Aga see jäi ära muidugi, sest ega tänapäeval ei ole enam aega.

Jajah.

Kaks kirja saatsin.

Okei. Aga enne Soome kolimist, kui sa veel Eestis olid, kas sul oli kontakte soomlastega?

Nagu Soomes elavate soomlastega?

Ainult mul ema is.. ema mees. Tema on soomlane. Ainukene soomlane.

Okei, siis. Nüüd räägime Soome meediast natukene. Milliseid Soome meediakanaleid sa jälgid?

Kõiki neid põhikanaleid, mis telekast tulevad.

Mhm.

Mida saab Eestis samuti vaadata, sest Eesti kanaleid meil ei ole.

Okei.

Ja siis, igal hommikul loen Metro lehte, saab kõik eelmise päeva... üleelmise päeva uudised teada.

Mhm.

Siis Iltasanomat vahepeal netist, telefonist uurin, Facebook, Instagram jne. Peaks rohkem midagi uudistama, aga ei ole aega.

Aga millised teemad pakuvad sulle kõige rohkem huvi? Kas see on meelelahutus, sport, selline igapäevane, poliitika..?

Jaa, poliitika mind huvitab ka, aga sport on... ütleme nii, et ma väga ei ole huvitatud spordist kuigi ma ise tegelen spordiga palju.. või noh, nii öelda enda treenimisega, aga kuna mul

elukaaslane on niiõelda jalgpallur, või tegeleb jalgpalliga, siis ma olen sunnitud neid jalgpalli uudiseid vahepeal silmama, et ma ei jääks kodus lolliks, et kuule, kes seal siis võitis. Et muidu sport ei huvita, ikka sellised igapäeva sündmused, et mis on juhtunud, toimunud, et kas piim on kallimaks läinud ja..

Okei

Sirvin kõik läbi ja...

Aga enda hinnangul, mil määral sa oled kursis Soomes toimuvaga? Kas piisavalt, vähe, või..?

Iga päev õpin midagi uut, võiks olla võib olla rohkem kursis, aga samas ma vaatan, et mõni soomlanegi ei tea nii palju kui mina tean näiteks. See on see lihtsalt, et e: kas sa loed lehte ja jälgid uudiseid.

Siis Eesti meedia. Milliseid eestikeelseid meediakanaleid sa jälgid?

Internetis on tavaliselt Delfi, no igast erinevad lehed. Aga enamasti Delfi. Ausalt öeldes ma pean häbenema, ma... kuna ma elan siin, siis ma jälgin rohkem Soome uudiseid, sest et e: mul on nagu, ma tunnen ise, et seal riigis kus sa oled, seal pead olema oma, selle riigi uudistega kursis. Tahaks Eesti omasid ka muidugi teada, aga mul lihtsalt ei jätku selleks aega. Et siis ma nagu esimesena valin need Soome omad, siis ma olen lõpuks nii väsinud, et infot on nii palju, et ma ei jaks rohkem.

Okei, aga kas sa... sa ütlesid, et teil ei ole neid Eesti telekanaleid, aga kas sa internetist vahepeal... vaata tv3st saab järgi vaadata, kas sa vahepeal vaatad saateid?

Jaa, vaatame ikka. Pilvede all, m: no Puhkus Mehhikos on... see ei ole Eesti oma.

Mhm, ühesõnaga pigem selline meelelahutuslik siis, eksole?

Pigem meelelahutuslik ja... reporterit ei vaata.

Okei. Siis see tuli siit juba välja küsimusena, et kas eelistad jälgida pigem Eesti või Soome kanaleid? Et pigem Soome.

Et just see keel tuleks nagu rohkem ja kuuleks seda grammatikat ja tegelikult on Soomes väga häid sarju, mida vaadata ja uudised samamoodi väga huvitavad.

Siis ee... see sai ka juba natukene ära öeldud, et mil määral oled kursis Eestis toimuvaga? Et e:, sa ütlesid, et sa jälgid Soome kanaleid rohkem, aga mingid sellised põhisündmused, nendega sa üldjuhul oled kursis?

Et Eestis valimised, sellega olen kursis, hmm, mis seal veel..

No et lihtsalt, kuidas sa ise tunned...tunnetad, et põhisündmustega oled kursis, aga lihtsalt siis ei ole nii detailselt kõikidega nagu..?

No ikka olen vast jah, sest kuna see Facebook on niivõrd selline populaarne, et kui keegi kuskilt midagi kuuleb, siis kohe jagab ja siis sa juba tahes-tahtmata näed, et ohoh, Eestis

juhtus nii. Nii oli või näiteks mu ema kasutab igapäevaselt, igapäevaselt loeb igasuguseid artikleid, asju, uudiseid, kõike – mulle tõmmatakse kohe kõne peale. Mul ei ole.. saad aru, ma ei jõua ise lugedagi ja mu ema helistab mulle, et kas sa tead mis Eestis juhtus? Täna Helsingis oli selline asi... mul on oma selline meediaallikas olemas.

Okei. Siis selline küsimus, kas sa osalesid riigikogu valimistel?

Ei osalenud.

Okei, e:m...

Mulle tuli küll meili peale, et ma võin osaleda, aga, no selles suhtes mind huvitab, et kes, kus, mis juhib, aga ma tean, et ma võiks ise valida ja tunda huvi selle vastu, aga ma tean, et sellest ei muutu mitte midagi.

Mhm, ehk siis teine küsimus tuligi otsa siia, et kui oluliseks pead kodumaad puudutavates küsimustes kaasalöömist? Ehk siis pigem mitte nii oluliseks?

Jah, noh, oleks nii, et kõik siis läheksid hääletama ja ma kardan ja leian, et minu üks hääl ei muuda midagi seal.

Okei, siis nüüd räägime kohanemisest. Et mil määral on meedia aidanud Soome igapäevaellu paremini sisse elada, et näiteks, e.. mingi täiesti tavaline praktilise info otsimine. Teised intervjuueeritavad mainisid ära, et need Facebooki grupi on neid hästi palju aidanud, et kui mingi küsimus on, siis nad otsivad sealt. Aga kuidas sinul, sinul on olnud? Jaa täpselt samamoodi need erinevad: Eesti naised Soomes, eestlased Soomes, seal on hästi palju erinevaid grupe, aga ma olen saanud ka väga palju negatiivset sealt, alguses tulles ma hoidsin nendest gruppidest eemale, sest seal on kombeks eestlastel teisi eestlasi täiesti maha teha. Kui midagi küsid, siis.. mul näiteks elukaaslane ei lubagi mul midagi küsida, ütles, et ära küsi, sest siis on sul seal 20-30 perverdi kommentaari all lihtsalt, et lihtsalt ei ole mõtet sellel. Aga õnneks nüüd ma leidsin ühe uue grupi “Viro naiskad jutunurk” see on kinnine grupp, et ainult naised võetakse vastu ja õnneks seal on kõik mega, mega toredad ja sõbralikud. Olgu su küsimus ükskõik kui loll, vastatakse väga hästi. Ma olen kõigile sõbrannadele seda soovitanud, kes ka siin elavad ja nad on öelnud, et mina sinna netti kirjutama ei lähe, et sealt tuleb siuke sõim, aga õnneks see on hea grupp jah. (14:03)

Aga mingid muud, võib-olla uudised samamoodi?

Ja-jaa, ikka uudised on aidanud täpselt samamoodi selle keele suhtest ja üldse, et infoga kursis olla, et mis toimub ja... telekavaatamine ongi üks põhiline. Ja näiteks isegi kui ma: jooksmas käin või niisama kõndimas, siis ma vahetevahel kuulan Soome raadiot, et kinnistuks see nagu soome keel. Aga see on siis, kui mul on tunne, ma olen hullult motiveeritud, et ma nüüd tahan

õppida. Aga siis kui ma ei jõua isegi jooksma minna, siis ma panen muidugi oma lemmikmuusika peale.

Okei, m: aga kas e: eesti meedia jälgimine, see sama Delfi või, või või, mis iganes, kas see on kuidagi takistanud sul e: Soomes kohaneda?

Ei usu, just pigem vastupidi, et sa saad kohe võrdluse tuua ja sa saad kursis olla mis ka Eestis toimub. Näiteks ma olen siin Soomes, tegelikult, ma ütlen, ma olen siin Soomes palju rohkem infot saanud Eesti kohta teada. Tegelikult, et kasvõi näiteks see tolli asjad ja, jaa: Kela siin Soomes ja ükskõik need maksudega seotud ja kõik õigused, inimõigused mis inimestel on. Et näiteks varem ma Eestis, mind ei huvitanudki need asjad, et kõik nagu tundus iseenesest mõistetav, aga nüüd ma nagu kohe otsin paralleele, kui ma siin Soomes olen, et mis õigused mul on siis ma kohe otsin, mis Eestis on. Et see on nagu selles suhtes, see ei takista küll. Pigem nagu vastupidi, ma olen palju targemaks saanud ja julgemaks ja see on võib-olla üks põhjus, miks ma tahaks kodumaale tagasi minna, et ma tean nagu palju rohkem nüüd Eesti kohta.

Jah, e: varasemalt, ma räägin enda kogemusest, et miks see küsimus siin ka suuresti on, et minul on täiesti see, et ma natukene Soome meediast olen välja lõigatud, et kodus on Eesti telekanalid, no Soome keele õppimist see on kindlasti takistanud, et kui ma oleksin kolme aasta jooksul jälginud neid kanaleid, siis ma vist vura...vurak...vuristaks vist soome keelt, aga... aga jah, teised intervjueeritavad on rääkinud ka, et nad on pigem tuge saanud..

Mhm, ongi.

Et just pigem see Eesti meedia on kuidagi, toetab ka seda kuidagi, et..

Jah, sest kui ma näiteks ei oleks Soome tulnud, siis iseseisvalt ma kindlasti neid Soome uudiseid väga ei uudistaks. Kui mul ei oleks plaani olnud tullagi. Mul oli kogu aeg see plaan olemas, tänu sellele ma otsisin nagu ka infot Soome kohta ennem.

Okei. Siis selle sa mainisid ka enne natukene ära, et kui suur on eestlaste ring, kellega igapäevaselt suhtled, et sul on selline..

Siin Soomes eestlaste?

E: jah. Elukaaslane, ema, siis need neli sõbrannat.

Jah.

Kellega sa tihedamini suhtled, aga kas on veel...?

Siis on koolikaaslased, veel lisaks on kolm eestlast. (16:53) No ja.. kõik need tei... a need on juba välismaalased on teised.

Okei, aga keegi veel?

Jaa siis on veel siin... põhimõtteliselt igas linnaosas on siin keegi.

Keegi ja.. neid eestlasi on siin kui palju, eksole.

Siin Helsingi piires on tõesti palju. Sest enne ma ei asunud Helsingis, ma alles suvel siia kolisin, et e: ma asusin Etälä-Põhjamaal, see on Lõuna-Põhjamaa, seal ongi nelja tunni kaugusel kuskil ja seal meil oli.. võib-olla kümnene punt ainult.

Okei.

Siin ma arvan et, tuleks ikka... 30 inimest saaks ikka kokku. Ja siis veel nende tuttavad. 30 on tõesti selline, keda tead tõesti ammusest aegadest juba.

Mil määral on suhtlusring Soomes olles laienenud? Et e: võib ka siis öelda, sa enne mainisid, et sa tead ema ja siis paari tuttavat veel, et aga kui ring on juba kolmkümmend, siis sa tead juba päris, päris palju selle aastaga.

Jaa, see on tõesti, sest et e: see, need on need inimesed, kellega ma olen tutvunud Eestis, pooled neist on kindlasti, võib olla isegi üle poole on kellega ma olen Eestis tutvunud ja kellelt ma samamoodi sain infot enne kui ma siia tulin. Ja: ja see on ja ikka suurenenud. Võibki öelda nii, et pole vahet kus sa asud, sa leiad alati üles need inimesed kellega suhelda. Ja võib-olla siin on ainuke miinus see, et siin on vahemaad pikemad. Et siin näiteks planeerida üks päev kellega kokku saamist, siis sa enam ei jõua... siis sa jõuadki ainult selle ühe inimesega kohtuda, selle teise inimesega ei jõuagi, sest kojumine, linnasõitmine, see võtab aega. Ja üldse vahemaad on pikemad. Ja no kuidagi teistmoodi on siin. Ja üldse nagu, ma olen õppinud siin seda rahulikkust. Et Eestis näiteks ma tormasin ringi, et erinevad sõbrad kust töö ja... aga siin on.... nagu võtad rahulikult. Nagu soomlastele kombeks. See on tegelikult väga hea minu arust, et kui sa oled nagu liiga aktii...aktiivne.

Kuidagi kõik räägime juba enne need küsimused ära, kui need jõuavad. Aga kui tihti suhtled teiste Soomes elavate eestlastega? Et mõned on igapäevased, aga...

Siis...

Palju on sul... a... räägi jah.

Siis mõnega suhtlen näiteks nädalas korra. Üks sõbranna on mul selline, et kohe, kui ta minust midagi ei kuule nädal aega, siis ta kohe ise kas kirjutab, helistab või nii edasi. Ja siis tuttavad käivad meil, kes meil veel on siin kaugemal elavad Helsingist, võib-olla kahe tunni kaugusel käivad ka meil kuus korra külas näiteks. Ja ikka... igapäevaselt ikka suhtlen kellagagi. Ja ikka eestlastega, et soomlastest tuttavaid on vähe.

Mhm.

Jah.

Aga milliseid uusmeedia kanaleid kasutate suhtlemiseks Soomes elavate tuttavatega? Et

mainisid Instagrami, Facebooki, Skype, aga kas sul on veel äkki mõni... mingi mingi Viber, Chaton või midagi? Mis need asjad veel on...

Aa: WhatsApp.

WhatsApp, okei.

WhatsApp on ja siis ei olegi rohkem.

Aga mida sa kõige rohkem kasutad?

Facebooki Facebook messengeri.

Siis e: mil määral sa otsid vajalikku informatsiooni, näiteks kontaktid, praktiline info, meediat? Et e: noh ütlemegi mingid täiesti tavalised igapäevased asjad. Kui palju sa näiteks lähed internetti või aja..ajalehest otsid mingid vajalikku.

Enamasti internetist.

Mhm, aga...

Igapäevaselt.

Igapäevaselt?

Ma arvan küll ja, iga päev on midagi vaja ja kuna ma käin koolis ka, siis ma kasvõi otsin netist mingit sõnavara. Et ikka iga päev on.

Aga.. Sa enne mainisid neid seaduseid ja asju. Et kui e: küsimus valesti kirjutatud.... et see informatsioon, et e: kui arusaadav see sulle on? Et näiteks ütlemegi mingi juriidiline info, soome- keelne, et kas sa saad sellest hästi aru või pigem on selline, pead "närima" seda teksti?

Ma alguses ma ei saanud kohe mitte midagi aru, sest et kõik rääkisid erinevat juttu. Ja siin ongi kombeks nii moodi, et kui sa ise ei tea, siis sa satudki ametnike juurde, kes räägivadki sulle erinevat juttu. Sest sa ise ei oska nagu nõuda seda, mis, mis on seaduses kirjas, aga väga raske oli ja aru saada alguses. Aga siis ma uurisin teistelt eestlastelt, et kes siin juba on ja tegelenud ja nii edasi, sest ma keeleliselt ei saanud hakkama. Ja nüüd, ütleme nii, et nüüd ma saan need kirjad mis on või paberi asjad mis on vaja ajada, saan ise hakkama.

A:

Aga alguses muidu ja, ma küsisin korralikult abi. Et väga raske oli aru saada, sest nad keerutavad. Paberil on üks jutt ja suuliselt on teine jutt. Ja ma pole ainuke kes seda ütleb, seda ütlesid ka tutvusringkonnast mul.

Aga... mil määral sa suhtled Eestis elavate lähedatega? Sugulased, tuttavad, sõbrad..? Ütleme nii, et nüüd suhtlen halvem.... harvem. Sellepärast, et nagu ma juba enne ütlesin, et seal kus sa asud, seal on sul ka kõik tuttavad. Ja need tuttavad... võib-olla mul on Eestis jäänud kolm sõbrannat, sellist lähedast, kellega ma suhtlen vähemalt nädala jooksul.

Mhm.

Iga päev võib-olla ei jõua aga... ja siis on mul isa elab Eestis, isaga suhtlen ka siin nädalas korra, erinevalt ema...emaga, kellega ma suhtlen iga päev, mõni päev võib-olla mitu korda. Ja no ikka suhtlen jah, aga no vähem kui siin Soomes nende tuttavate, sõprade ja lähedastega.

Aga, et pigem siis see ka, et kui sa Soome kolisid, siis Eesti tutvusringkond on väiksemaks jäänud või?

Ma arvan küll. On küll jah. Sest ma ei jõua lihtsalt suhelda, nagu kahel rindel on suhteliselt raske. Et ma ei oleks ise ka uskunud, et võivad uues kohas tekkida nagu uued sõbrad ja hästi lähedaseks saada kellegagi. Aga ma muidugi ei ole unustanud oma neid Eesti sõpru jne, kes mulle lähedased olid, need on mul siinamaani ja ma suhtlen nendega, aga jah, et sellised nii-öelda Facebooki sõbrad ja nii... muidugi ei suhtle enam jah.

Okei. E:m, sa mainisid enne, et sa kasutad neid erinevaid gruppe, aga kas sa näiteks e:m, kuulad seda FinEst raadiot. Oled kuulanud?

Olen kuulanud. Suvel kuulasin isegi päris palju, sest siis mul oli rohkem vaba aega, ma sõitsin autoga kogu aeg. Kodus ma ei kuula kunagi FinEsti ja siis nüüd ka, noh kui mees sõidab mul autoga, siis vahepeal lähme kuskile siis meil alati käib autos FinEst, mul on sellest suhteliselt villand, ma alati vajutan selle ära, aga mehel on see automaatselt peal jah.

Okei. Aga need samad grupid, need Facebookis. Kui tihti sa neid kasutad või kui tihti, noh näiteks kas igapäevaselt, kui sa lähed sinna gruppi ja loed seal midagi või, noh, nagunii Facebookis viskab sulle ajajoonele ka, aga...aga...

Ütleme nii, et kui mingi tähtis asi mul sinna ajajoonele tuleb, siis ma avan selle kohe. Kus siin näiteks tollid ringi panevad... kellel mida juhtus jne, et ikka suht tihti. Ja olen ise ka aidanud, vastanud seal kellelegi kui keegi midagi küsib.

Aga mis eesmärgil sa neid gruppe kasutad? kas info saamiseks või meelelahutuseks?

Ei ikka info saamiseks, ja.. Ja meelelahutus kindlasti mitte, et, ma ei... ma ei.. ma ei kujuta ette et ma lihtsalt loeksin ja vaataksin mida keegi tegi või mis nali on, et see mind ei huvita, et ikka info. Ma ütlen, et see seal ajajoonel peab mind see, kes sinna kirjutab... peab olema mingi konkreetne ja korralik sõnum, mitte "oh tere naised, et mis täna toimub? Et läheks kuskile?" selliseid asju ma ei loe.

Aga kas nendest gruppidest saadud info on aidanud sind ka, siin Soomes koheneda?

Jaa ikka. Isegi väga on aidanud.

Et e: teised intervjueritavad on ka maininud, et näiteks kui nad hakkasid isikukoodi taotlema, et siis see protsess, nad said kõik selle informatsiooni sealt grupist, et kas sul on

ka..?

Jaa need ma olen, näiteks selle isikukoodi taotlemise ma sain enda ema kaudu, et alguses suureks toeks oli mul ikkagi ema, kes aitas mind. Ja tegelikult ülejäänud info on mul ka, suhteliselt nendelt tuttavatelt eestlastelt kes siin on juba enne mind asusid... noh, need minu lähedased kellega me juba Eestis tuttavad olime. Aga sealt netist ma sain näiteks selle, kui ma tuln siia õena tööle, siis mul oli vaja luba. Et seda ei osanud mul keegi tuttavad mitte midagi öelda selle kohta, ema samuti mitte. Et see hoopis teine protsess oli, et kuidas seda taotleda jne. Seda ma küll uurisin netist ja kirjutasin sinna sammu gruppi ja sain sealt väga korralikke ja adekvaatseid vastuseid.

Aa, okei, et on ikka kasu sellest.

Jaa, ikka ikka.

Agne: nüüd nende teiste tuttavatega ja emaga, kuidas sa nendega suhtled? Läbi mis kanalite? Telefoni teel enamasti.

Okei.

Ja siis Facebooki messenger, kuna mul on nagu hästi hea pakett...
(Agne 2 intervjuu)

Nii, küsimus oli siis, et ee: läbi milliste kanalite sa suhtled e:m teiste eestlastega, need kes sul siin on, ema ja teised tuttavad.

E: läbi telefoni, läbi Facebooki messengeri, aga enamasti läbi telefoni, sest et mul on telefoniga, saab kiiremini oma jutud aetud, kui ma hakkam trükkima seal.. ma ei ole, ma ei ole väga selline inimene, kes istub ka e: telefonis. Sellesuhtes, et see messengeri kasutamine on ka ainult selle pärast, et need eestlased, kes Eestis on, noh, ma ei saa neile helistada ja nad on võib-olla tööl sellel ajal ja mida iganes.. ma ei tea täpselt nende seda plaani, aga need kellega ma siin nagu suhtlen, nende plaani ma tean, et kellele ma võin nagu iga kell helistada, ma tean seda. Siis mulle meeldib nagu hullult telefoni teel suhelda, ma helistan ja näiteks saadan kasvõi lihtsalt sõnumi telefoni teel.

Mitte läbi interneti jah?

Jah, mulle meeldib näiteks sünnipäevadel ka samamoodi, et mitte läbi Facebooki, see ei ole..., minu arust see on juba nii automaatne. Näiteks ma ütlen kasvõi ise, et mul on olnud niimoodi automaatselt, et ma olen kirjutanud tuttavale seal Facebookis automaatselt palju õnne, et ma ise ei mäleta pärast. Ja siis saadan veel sõnumi.

Ja-jaa.

Ja siis ma mõtlen, et mida ma nüüd tegin. Et see Facebook on nii automaatne, et inimesed ei oskagi enam ise mõelda. Tuleb ette sulle seal sünnipäevad ja kõik kirjutavadki automaatselt “palju õnne!”

Okei. Sa hakkasid midagi enne, kui see pooleli jäi, hakkasid rääkima, et sul on see pakett, telefoni pakett...

Ja, mul on niimoodi, et miks ma kasutan ka telefoni niisama rääkimiseks, et: mul on selline kindel kuupakett, et ma võin rääkida nii palju kui ma tahan, võin saata sõnumeid nii palju kui ma tahan ja võin muidugi internetis olla piiramatult. Et see on ma arvan, üks põhjus, miks ma nii palju räägin telefoniga. Et näiteks, sulle ma ka helistasin, sa kirjutasid mulle, ma ei viitsinud trükkida. Siis ma mõtlesin, et ma võtan ruttu kõne peale, et siis on sul ka minu number olemas.

Jaa.

Ja, et e:..

Sul on ka see sama, et sa saad Balti riikidesse helistada sama hinnaga

Jah, et mul ongi täpselt nii, et Eestis saan ka olla.

Aa, okei.

Et see on võib-olla üks miinus, et kui peaks siit Soomest ära minema. Eestis sellist paketti pole

Jah, vist mitte siis. Nüüd, tööjuttu natukene. Haridustase, selle sa rääkisid ära. Sul on ilmselt siis e:...

Kõrgharidus.

Kõrgharidus, baka onju? Või teil oli?

Ta on nagu rakendus.

Rakenduskõrgharidus, jah?

Põhimõtteliselt ma saan ülikooli minna magistrisse.

Mhm.

Sellel õe erialal, aga ma pole edasi läinud õppima.

Siis e: peale selle, et sa käid praegu nendel soome keele kursustel, kas sa oled kuidagi tööga seondvalt veel teadlikult arendanud enda keeleoskust. Et kas veel mingid e-kursused, või oled veel mingit erialast infot lugenud näiteks meediast? Ajalehest? Ajakirjast?

Näiteks meil on nii, et meil on koolis ette nähtud keeleharjutelu kuu aega. Siis kuna ma käin töö, nüüd siis õpetaja ütles, et sa võid teha töö juures selle keeleharjutelu, meil on kõik enamasti töötud seal grupis.

Ahah, okei.

Et kui sa õpid, siis sa saad ka selle eest raha ja ei tasu tööle minna, ja siis ma mõtlesin, et ma ei tee seda töö juures. Miks ma üldse tööle läksin, tegelikult see minul, see ei ole mulle rahaliselt kasulik tegelikult. Ma läksin ka selle pärast, et ma erialaselt, erialaliselt ennast täiendada ja et keel tuleks, et kus see keel ikka tuleb kui suheldes.

Jaa, muidugi.

Ja siis ma otsisin endale, endale veel nüüd, just eile sain teada hea uudise, et sain endale harjutamiskoha ka teise. Ma otsisin endale ekstra teise harjutamiskoha, et ma ei... mugav oleks jah teha see seal hambakliinikus, aga ma arvan, et see läheks liiga üksluiseks ja seal on kindel sõnavara, mida sa kasutad päevast päeva. Et nüüd ma sain e: ka minu erialaga seotud, anonüümsed alkohoolikud.

A.: okei.

Et selline kliinik. Pole veel, et pole veel kohal käinud, et mul tuleb veel seal vestlus. Et nad juba ütlesid mulle ära, et nad on põhimõtteliselt nõus mind võtma nii et, aga tahame sind näha. Aga ma usun, et kui nad mind näevad, siis nad võtavad kindlasti.

Okei.

Nali, nali.

Siis e: selle mainisid ka ära, et töö juures suhtled soome keeles ja kui tuleb mingi takistus, et siis inglise keeles natukene ka.

Jaa

E:m siis on selline küsimus, et kuidas sa positsioneerid ennast tööturul, ehk kuidas sa näed üldse enda seda karjääri või tulevikku siin Soomes, tööga seonduvalt?

Ütleme nii, et e: ma alguses arvasin, et palju lihtsam on siin hakkama saada, et tuled, paber olemas, siuh tööle ja korras. Ma alguses arvasin, et mul on ainult keelebarjäär. Aga nüüd olen ma aru saanud, et siin on ikka palju, palju rohkem neid barjääre. Esiteks oli juba see, et mul läks see luba, et siin töötada meditsiiniõena, läks mul maksma, see luba ise maksab 400 eurot. Ühesõnaga, mul on päris kalliks läinud see kõik maksma, et siia tulla ja ma saaksin lõpuks tööle hakata, mida ma saaksin Eestis teha koheselt. Et mis vaeva ma olen pidanud siin nägema, ja kui palju ma olen kandideerinud. Mul on aasta otsa nüüd olen... kohe kui kooli lõpetasin, enne kooli kandideerisin. Aga arvata on, et mulle enne ei vastatud, kuna mul seda luba polnud. Nüüd ma olen nagu niiõelda sairahoita registri...registris, et ma nii-õelda ei ole see vale... valelääkari, nagu siin on kõvad uudised koguaeg jälle, et valelääkari jne. Inimesed saavad vaadata, trükivad mu nime sisse sinna registrisse ja siis näevad, et ma olen nagu sairahoitaja ja kõik see protsess, see on suhteliselt pikk olnud, et ma sain alles selle loa, selle loa sain kätte juulis ja siis hakkasin endale keeltekooli... ja siis tuli see kolimine siia

Helsingisse, see võttis jälle omaette aja ära, siis seal põhjamaal ei olnud mehel tööd jälle ja seal oli üldse väga igav elu. Eestist nii kaugel, me tahtsime nagu Eestile lähemale. Ühesõnaga ma olen kandideerinud tõesti aasta otsa ja kurb, kui see ka ei ole, siis ainult negatiivsed vastused tulevad.

Mhm.

Et, ma isegi, ma ei kujuta ette. Kuigi nad tahavad nii palju siia medõdesid ja lähihoitajaid ja kõiki, siin on puudus sellest ja... ei kutsuta isegi vestlustele.

Mmhm.

Väga, väga raske on. Ja sellepärast mul ongi nagu vedanud, nüüd on see nagu käima läinud. Aasta aega ma olen nagu tegelenud selle kallal ja ma ei ole nagu ikka jõudnud selleni, kuhu ma tahaks jõuda. Sest see hambakliinikus töötamine ei ole mul kindlasti nagu lõppunistus.

Aga kellena sa näed ennast ideaalis töötamas?

Hambaarstina.

Hambaarstina?

Ja, et ma tahaks edasi minna õppima. Oleneb, Soomes tegelikult on väga kasulik õppida. Aga Eestis jällegi sa ei saa õppida, kui sa tööl ei käi, eks ole. Et on nagu raskem natukene. Et Soomes sa saad igasuguseid tugesid ja kasulikum ongi õppida, kui käia tööl, aga praegu mul lihtsalt... kuna elukaaslane käib mulle tegelikult natukene pinda selle asjaga, et ma võiks nagu ka tööle minna. Kuigi ma räägin, üritan talle selgeks teha, et kas sa saad aru, et mul on kasulikum käia koolis, õppida keelt... ja kui ma saan sama raha, et e... et kas sa saad aru sellest? Aga... meestele ei jõua asjad kohale, noh.

Aga: kui sa, sa ütlesid, et sul oli juba Eestis see plaan Soome tulla, et kas sa siis nägid ka, et sa oled hambaarsti erialal või... või kuidagi õenduses teistmoodi?

Ee: ma ei oskagi nüüd vastata, kas ma nägin just hambaarsti eriala. See on mul kogu aeg olnud väikesest peale, aga kui ma Soome tulin, siis ma mõtlesin ikka, et pole vahet kuhu, peaasi, et suurde haiglasse.

Aa.

Pole vahet, mis, mis nagu spetsia...spets...spetsialiseerun mis alale seal, et pole vahet. Peaasi, et medõde ja ükskõik kuhu. Ja nii ma olenki kandideerinud ja väga, väga väga raske.

Aga selle praeguse töö, kuidas sa leidsid selle?

Panin ise kusjuures Eesti kodulehe... koduleheküljele hambaarst.ee kuulutuse, otsin tööd Helsingis, olen lõpetanud selle kooli ja mis haridus mul on jne. Jaa... võib-olla see kuulutus oli mul kaks nädalat või kuu aega üleval olnud ja siis tuleb uuendus. Siis ma ühe korra uuendasin seda ja siis helistati mulle.

Aa, okei.

Ja siis helistaski see sama ülemus mulle ja rääkis soome keeles minuga. Nüüd lähemalt sellest firmast siis, see firma on niimoodi, et ülemus, ülemused, üks ülemus on soomlane, aga ta on selle firma teinud läbi Eesti. Et tuleb välja see, et Soomes ei tasu firmat teha, siin on niivõrd kõrged veromaksud, et kasulikum on neil teha Eestis firma ja pakkuda teenust Soomes.

Aa, okei.

See on nagu üks mõte, mida ma olen nagu ise ka mõelnud, kunagi edaspidi. Kui tahaks oma yritust (firmat) teha. Et e: ja siis on nii, et tal on nagu Tallinnas on peakontor, kõik toimub läbi Tallinna. Et iseenesest tööandja oleks mul nagu Eesti.

Mhm. Okei, siis e: aga kui sa, kui sa otsisid tööd, siis milliseid e: kanaleid sa kasutasid selleks? Et sa ütlesid, et sa ise kandideerisid, kas oli need samad mingid tööportaali või ka kuidagi tutvuste kaudu? Või kuidas see tööotsimine on sul käinud?

Ee: tööportaalid, siis töötukassa on mulle soovitanud igasuguseid erinevaid variante.

Eesti või?

Ei, ei Soome, Soome ikka jaa. Jaa, töötukassast küll mingit abi ei olnud. Selle keelekursuse ma leidsin ka ise ja siis käisin ja küsisin, et kas see läheb nagu arvesse, et ma saaksin nagu toetust, sest kui sa siin lähed... siin on väga paljukeele kursuseid, sa võid tasuta õppida, ükskõik kus tahad. Samamoodi see meie kursus, aga kui sind ei toetata, sellele kursusel, siis sa ei saa raha. Ühesõnaga nemad ei paku sulle mitte mingit kursust, ütlevad, et kõik on täis, mitte midagi ei ole, ja nii edasi... ja siis ma leidsid nagu juhuslikult netist. Sõbrannaga otsisime, tema tahtis ka kursustele saada. Temaga me saime koos veel siin Soomes tuttavaks, ja kõige parem nali on veel see, et me lõpetasime sama kooli, sama eriala, samal aastal ja me ei teadnud üksteist.

Aa.

Tartus. Ja meid on ju...

Ja nüüd Soomes.

Nüüd Soomes, ta ise kirjutas mulle.

Aa.

Ta umbes kuskilt mäletas mind. Ma tõesti nägin teda esimest korda. Ja nüüd me oleme, ütleme nii, et ta on mul siin Soomes parim sõbranna.

Okei.

Temaga koos kandideerisimegi kursusele (10:56)

Aga, muidu need kandideerimised, kas on see mol.fi on see kõige tuntum?

Ja kõige mõttetum.

Kõige mõttetum? Okei, aga mis...

Sest sealt ei ole mitte ühtegi vastust tulnud. Seal on, minu jaoks on see niivõrd uskumatu, et mulle tundub, et nad tahavadki selle moli, selle mol.fi eesmärk, ma ei tea kui õige see on, ma arvan, et ta võtabki need nii-öelda firmad, need kuulutavad seal ja ta tahab saada nagu raha nende pealt, aga inimestele nagu edasi ei antagi seda, või ma ei kujuta ette seda, et nad tahavadki, et see kuulutab kuu aega seal, järgmine kuulutab järgmine kuu ja siis ta muudkui maksab seal sellele portaalile, et ta saaks oma kuulutust üleval hoida. Ma ei kujuta ette, mis süsteem seal on. Mul nii mõnigi tuttav on öelnud, et Mol'i kaudu pole keegi tööle saanud. Et täitsa huvitav, selle peaks täitsa sinna Viro naiskadesse kirjutama, et kas keegi on *mol piste* kaudu töö leidnud. See on minu arust jumala mõttetu portaal.

Aga mis... ma väga hästi ei tea ka neid portaale.. mis portaale veel on mida sa...

Siis on see...

Ise oled ka kasutanud?

Siin on niimoodi, et sa saad otsida tööd ka nagu linna alla.

Mhm.

Põhimõtteliselt nagu Eesti... Eestis siis nii-öelda need õed-arstid, politsei ja need saavad ju kõik kindlat palka onju ja siis siin on samamoodi, et nagu linna alla saad kandideerida ja siis linn, nagu Helsinki Kaupungi, kui sa nagu töötad seal, siis kõigil on nagu samad reeglid ja kõigil on palk sama. Ei või maksta rohkem ei või maksta vähem jne, et kõik on nagu tingimused on samad, kõik on nagu õiglane. Et seal on eraldi selline lehekülg, et hästi palju kuulutusi.

Aa, okei.

Seal saab kandideerida vastavalt erialale siis.

E:, aga kui palju liigub sinu tutvusringkonnas infot tööpakkumiste kohta?

Ütleme nii, et ise tuleb aktiivne olla ja küsida, et esimene asi on üldse see, et kui sa tööd otsid, siis tuleb kohe märku anda sellest teistele, et nüüd ma otsin ja ükskõik mõnda tuttavat, sõbrannat näed jälle, et oh ma pole leidnud veel, et midagi kuuled näiteks kasvõi. Ma ise olen täpselt samamoodi, et e: tean, et väga paljud eestlased otsivad siin koristuskohtasid, tuttavad mul jälle. Siis ühe sõbranna aitasin Eestist siia tööle, ja nüüd täna kusjuures küsis mul üks kursaõde, venelanna, ma ütlesin, küsisin ta käest, et mis sa teed, et mais lõppeb kool ära, et mis sa edasi teed? Tal ka täiesti lahtine, aga ta ka ei tea, tahaks kuskile tööle minna, et ükskõik kuhu... et väga raske on siin praegu tööd leida. Ma ütlesin talle, et ma küsin ka seda koristuskohta jälle, see on ka mu vana klassiõe mehe ema mingi firma, ühesõnaga väga pikk selline... aga küsid ja saad noh.

Ühesõnaga, ikka liigub?

Ikka liigub.

Kui ise oled...

Infot, noh ega neid kohti palju pole.

Aga, kui palju sa oled kursis teiste eestlaste tööturukäitumisega? Näiteks, e: hästi palju ju liigub uudiseid ka selle kohta, et mis pättusi need eestlased Soomes teevad.

Mhm

Kas sa pigem oled nende uudistega kursis või?

Mida sa nende pättuste all nagu silmas pead?

Noh, ikka, viimasel ajal on... või noh, pigem vist on räägitud nendest e: firma, või noh nii-öelda eestlastest firmajuhtidest, kes...

Aa, just- just.

Jah.

Olen ikka jah, noh, see pakub nalja isegi veits. Aga mina sinna ei kuulu. Minu tuttavad ka sellisesse ringkonda ei kuulu. Vahepeal mõtlen ka, et kust need eestlased siis tulevad? Ja siis kohe üldistatakse.

Okei. A:m, siis need töötusiskanalid said räägitud...

Mhm.

Aga meediakanalid, kas need on abiks olnud sul töötusingutel? Et üks asi on see Facebooki näiteks see kirjutamine, aga ma ei tea raadiokuulutused, mingi ajalehest oled otsinud midagi?

Jaa, ajaleht on olnud. See igahommikune Metro lugemine, see on üks põhjus miks ma seda vaatan, sest et, e: vabandust, ma ennem ütlesin valesti, ajalehest ma leidsingi selle keelekursuse.,

A, okei.

Kuhu ma nüüd läksin. Selle sama keeltekooli. Just. Siis ma läksin internetti ja vaatasin.

Jajah.

Ja et ajaleht on nagu väga, väga oluline. Sa ikka vaatad otsa ja näed kohe seda kuulutust seal.

Okei.

E:m, ja just siin Soomes, et võib-olla Eestis on nagu see hästi naljakas, et eestlased on üldse hästi IT sõbralikud ja kõik on... Soomes kõik räägivadki, et kui aktiivsed eestlased on ja kui targad nad on, kõik see ID kaarti kasutamine, mida Soomes taheti kasutusele võtta. See on kasutusel siin, aga seda ei kasutata lihtsalt niipalju kui Eestis on see tavaline. Aga siin on nagu kõik on hämmis.. hämmastunud nagu "oiiii, vauu, a kasutad niimodi vä?". Et sellesuhtes jah.

Et siin on nagu ajaleht, ma tahtsingi jõuda selleni, et ajaleht nagu väga oluline Soomes, et just see, et paber... paberimajandus on siin väga väga oluline.

Jajah.

Kõik mis paberil on, see on tähtis, see mis seal netis on, see on.... see veel jõuab nendeni.

Okei. Aga, kas meedia on aidanud sul kuidagi tööalaselt paremini tulla? Et kõik see igapäeva- suhtlusega on ka see... noh keeleliselt kindlasti on tööalaselt, aga kas on midagi veel? Ma ei tea, oled otsinud seesama, mingi hambaarsti temadel internetist kuskilt midagi või lugenud?

Jaa, muidugi olen. Ja nüüd plaanin veel rohkem keskenduda sellele, aga praegu on nii pikad päevad olnud, et kool ja töö ja õhtul koju ja tahaks veel välja jooksmata minna või liikuma ka, et siis ma pole jõudnud. Aga muidugi, kui tööl olen, siis ikka guugeldan, otsin seal midagi elementaarset. Mida näiteks apteegist patsiendile soovitada siin, Soomes. Et ikka kasutan, jah.

Okei.

Ja kuna ma selle hambaarsti tööga medõde meil Eestis nagu ei õpi seda eriala nii süvenevalt nagu, siis ma olen otsinud ka selle kohta nagu infot. Omas keeles.

Aga kas kuidagi uusmeedia, need samad Facebookid ja muud asjad on aidanud ka tööalaselt paremini toime tulla või pigem mitte?

Mkm, et sa mõtled nagu, et kui ma juba tööl olen, et kas ma saan sealt mingit infot?

Nojah, et kas kuidagi e: jah, Facebooki kaudu, see ei pea nüüd olema, et mingi konkreetne uudis sealt läbi jookseb, või ma ei tea, võib-olla on mingi hambaarstide grupp ka?

Ei, ei ole veel leidnud.

Ei ole, okei.

Sairanhoitjate grupis olen, nii eestlaste omas... eestlaste omas olen ka seal, kus on meditsiini valdkonna inimesed. Sealt ma sain küll kõik selle, loo...loo... issand ma ei oska enam eesti keeles rääkida, luba... loa. Loa tegemiseks infot.

Aa, okei. Et siis ikkagi...?

Ikka nagu abiks tulnud jah. Aga nüüd praegu hetkel, nüüd ma olen tööle saanud, et ma tunnen küll, et ma sealt rohkem nagu praegu infot ei hammusta nii-öelda, et...

Okei. Siis on viimane küsimus. Sa ütlesid seda, et sa plaanid Eestisse tagasi kolida, aga kas sa saaksid natukene lahti seletada või põhjendada, et e:?

Kodumaa jääb kodumaaks ja noh, kuigi ma olen alati öelnud, et ma ei ole patrioot ja ma ei oleks iial uskunud, et ma tulen siia Soome ja mõtlen, ütlen, et ma lähen tagasi. Aga võib-olla see on ka sellest mõjutatud, et ma lähen sinna kuhu läheb mu elukaaslane, et... ma võin temaga elada ma ei tea, ükskõik kus, mul pole üldse vahet. Ma võin elada kasvõi ühetoalises

ja süüa ainult leiba ja juua vett, et e: tõesti, tema tahab võib-olla rohkem Eesti tagasi minna ja tänu sellele ka minul see, et ma üritan juba varakult ennast valmis panna, et ma lähen Eesti tagasi. Võib-olla mingis mõttes tahaks, kuigi mulle hullult meeldib siin Helsingis ja mul on tõesti uued tuttavad kõik on olemas ja mingit vahet pole, kus sa oled. Aga ma ei taha lihtsalt üksi jääda siia, et ma arvan, et see on üks põhjus miks ma... et ma endale üritan nagu... üritan nagu, et see ei ole tema, et ma ise. Aga tegelikult ma arvan, et alateadvuses on see, et tema pärast.

Aga kuidagi oma tulevikku sellesuhtes, et kas sa pigem näed end siin või Eestis? Et sa tahad minna, aga... noh ma ei tea, pere loomine, lapsed, et kas sa pigem näed, et sa kasvatad nad Eestis üles, või siin Soomes? Või?

E: Vist ikka pigem Eestis. Et see on ka võib-olla üks põhjus, et e: nii-öelda oma kodus seal ja rahulikus kohas, et siin Helsingis, siin iga päev kuuled neid uudiseid ja asju, mis siin toimub... et kõige naljakam ongi see, et sa ise oled siin, siis sa ei saa aru. Kui loed lehest, et siis tekib nagu hämming, et e: kui suur vahe... kuidas see võimalik on, et kasvõi see sama asi, mida ma sulle enne ütlesin, Tapanilas see vägistamine. Minu siin, minu väikeses kohakeses 15 minutit keskusest onju, e: täpselt see sama, enne seda kellaega jõudsin mina tuppa, kui see asi toimus. Ma olen selline, et ma käin õhtul nagu jalutamas või jooksmas onju jaa: ma jõudsin vist pool 9 tuppa ja see asi toimus peale üheksat natukene, kus see viis poissi, 15-18- aastased vägistasi ära noore naise. Kuskil 18-20- aastase vanuses. Ja tänu sellele teati seda, et meil on kaamerad rongijaamas. Ja ju siis sealt valve või mingi turvamees nägi seda ja siis saadeti politsei välja. Et seda kohta ma täpselt ei tea, kus see on... ja nüüd kui ma, eile ja üleile käisin veel kõndimas, siis ma veits nagu kartsin.

Jajah.

Et muidu ma kuulan nagu muusikat hästi kõvasti ja nüüd mul oli niimoodi, et ma pimedas kohas pargis võtsin klapid peast, et ma kuuleksin, kes, kus on. Ja kui ma läksin mööda ka ühest inimesest, siis ma veits veel nagu varjust jälgisin, et kas ta mulle jumala eest ei tule kuskile, vaata et.... peab olema see... vaata mis on see, lased silma...

Jajah, pipra...

Pipragaas just. Ilma selleta ei saa. Kindlasti peab olema see, sest sa ei tea ial millal võib juhtuda, sa ei näegi seda ette. Parem karta kui kahetseda. Ma olen nagu suht julge olnud alati.

Okei..

Nüüd tuli hirm nahka.

Nüüd küsimused said läbi. Hästi kiiresti vaatame need paar uudist üle. Ma näitan neid sulle siit. Ühesõnaga on see, ilmselt sa oled näinud...või kas sa oled näinud ja lugenud seda? Seda sama videot

Jaa, olen.

Oled näinud? Siis...

Kuulasin mitu korda.

Ma ei hakka sulle seda uuesti näitama, ma igaks juhuks võtsin klapid ka kaasa.

Mhm.

Et siin kõva häälega...

Nii armas!

Aga: e:m millisest kanalist sa seda videot või üldse seda uudist esimesena nägid? Algas see kõige pealt Facebookist.

Facebookist nägingi, jah

Ja siis edasi siis Eesti Pealtnägija korjas selle ülesse ja siis ta läks edasi Soome meediasse.

Aga et sa nägid seda Facebookist.

Et Pealtnägijas ma pole seda näinudki.

Ahah, okei. Igatahes ja, Eesti pealtnägija korjas ka... mida... ma ei mäleta kas see oli konkreetselt saates või nad, või nad jagasid seda enda Facebooki lehel, igatahes see käis seal läbi. Aga: mhmhmh... kui sa seda videot vaatasid, mis, mis tundeid see sinus tekitas või mis mõtteid?

Ütleme nii, et ee... ma ei olnud nüüd mingi nüüd nii hämmingus, et oi, et jälle juhtus nii ja et see taksojuht seal nii halvasti käitus ja sõimas ja saatis ja... või oota, see klient ju sõimas seda taksojuhti.

Taksojuhti jah.

Taksojuht oli eestlane, jah niipidi oli. Et e: tüüpiline tavaline purjus inimene, mida võib juhtuda minu meelest ka Eestis.

Jah, igal pool.

Jah, igalpool, et jah, ma nagu ei süüdistaks, nüüd et ta oleks olnud mingi, et "oh te virolaised minge nüüd sinna tagasi ja..." et ma täpselt ma ei mäletagi mis ta seal karjus kõike. Et mina ei tea, kuulasin ära ja pigem oli naljakas nagu. Et ma ei võtnud seda nii, et oi jumal, et jälle nii häbi ja...

Jajah.

Et mida iganes, et kas tõesti kõik arvavad nii ja... Ei ma ei mõtlenud nii.

Aga kui sa nüüd üldiselt vaatad Eesti meediat ja Soome meediat ja kui räägitakse eestlastest, kas need uudised on pigem negatiivse sisuga või positiivse sisuga?

Uudistes.. ma ei ütleks, et negatiivsed. Kasvõi siin praegu väga popp mida me vaatame kodus, sporti, suusatamine. Ja siis e: need kommenteerijadki seal, et teevad väga positiivseid kommentaare näiteks Eesti suusataja kohta. Et ma imestan, et ei ole niimoodi, et oh, või nad ei võigi tegelikult.

Ja-jaa.

Et sellises avalikus meedias nad tegelikult ei võigi ja siin Soomes on üldse väga hull on see... diskrimineerimine. Et siin sa ei tohi rassisti.. rassismi puhul on siin väga hull, et sa ei tohi olla selline.

A, ma just mõtlen, et ee: ma tegin kiiresti sellise ülevaate, et pigem nagu... ja mul endal on, mu täiesti isiklik seisukoht. E: aga on pigem see, et kui räägitakse, vähemalt Eesti meedias on see, et kui räägitakse Soomes elavatest eestlastest, siis pigem on negatiivsed uudised need, mida kõige rohkem loetakse. Näiteks need samad Kalevipoegade..

Ja-jaa.

Kunagi oli see orjalaev oli hästi populaarne.

Ja-ja-jaa.

Ja sellised. Et ee: kuidas Eesti meediast, on sulle, kui sa loed neid nii-öelda enda kohta sellesuhtes uudiseid, et kas pigem jääb selline negatiivne maik, või on see nii väike osa, et see ei mõjuta üldse?

Enne sa küsisid soomlaste puhul eestlaste pihta, nüüd sa küsid vastupidi eestlased soom...

Nojah, sellesuhtes, et kui sa ise siin oled ja loed Eesti uudistest...

Jaa... no pigem on negatiivne. Et soomlane võib mõelda, ma ei tea mida ta mõtleb, aga ta on nagu selline rahulik ja ta ei näita välja. Isegi kui ta võib mõelda midagi halvasti, siis ta ei ütle seda, et nad on nagu hästi sellised, vähemalt need, kellega mina olen kokku puutunud, haritud. Et nad ei ütle halvasti mitte kunagi, nad on pigem tagasihoidlikud, nad ei julgegi öelda, nad üritavad kõigiga sõbrad olla. Et võib-olla neil ei olegi nii sellist oma arvamust, et nad nagu, noogutavad jne, soomlased, aga eestlased, nemad julgevad öelda ja nad ei mõtle tagajärgedele ka võibolla, et nad selle ühe artikliga võivad teha sellele eestla.... oma eestlase kohta niimoodi rääkida nagu nad noh... ikka negatiivne, nad räägivad tõesti halvasti. Näiteks selle eestlase kohta, see on sinu rahvus. Miks sa ei võiks nagu kokku hoida jne? See on nagu inetu, noh. Sa oled ju üks tegelikult aga: eestlasel on nagu see komme, et ta hoiab ainult enda poole, ainult enda poole. Ei ole vahet kas sa oled eestlane või soomlane või mida iganes, kui nad juba neid soomlaseid sõimavad, siis noh... on näha, et nad sõimavad enda eestlasi ka siis.

Okei.

Kahju tegelikult. Aga no minule see nagu midagi... ma ei võta isiklikult. Ma ise tean ju kes ma olen ja...

Aga kui sa nüüd mõtled sellist e: üldist mainet eestlastel. Kas see on pigem siin Soomes on hea, et eestlased ongi töökas rahvas ja tublid või siis on pigem midagi halba, nagu selles videos on?

Sa mõtled just seda videot?

No mitte konkreetselt, aga lihtsalt, kuidas see suhtumine on soomlastel? Kuidas sa ise tunned, et sa oled pigem siin oodatud, või sa oled nii-öelda sisserännanud ja sind koheldakse kuidagi teistmoodi?

No neid on nii erinevaid... võib-olla ma ise olen niivõrd unistaja ja... mõtlengi ainult headest. Mina enda puhul ei tunne küll midagi, aga mu emal küll, kes on näiteks üle viie aasta siin asunud, et tema ütles küll, et sa jääd alati immigrandiks, mitte kunagi see ei muutu. Siis ma üritangi, ta on vanamoodne ka, eksju, et siis ma olen üritanud talle öelda, et ära mõtle nagu üle, eksju. Aga ju... ma pigem... ikka tuttavad räägivad ka, et ikka halb maine on ja, et võtame töö ära neilt soomlastelt ja nii, et... mina ei mõtle nii.

Aga see kuidagi Sind takistanud ei ole kohanemisel? Et pigem...

Mkm. Sest ma olen kuulnud ka jälle vastupidist, et mõni kes ütleb tööjuures, et oi, meil on küll Soomes, täiega hästi saame läbi ja ükskord rongis kuulasin vestlust pealt. Ega keegi istub kõrval, keegi ju ei tea, et sa oled ju eestlane. Ja oli niimoodi, et kaks meest, ma arvan kuskil viiekümnendates ja kaks naist, umbes samas vanuses. Ja rääkisid seal oma töökogemustest ja siis tuli jutuks, et oh et meil on töö juures üks eestlane, sähkomes, elektrimees eksju, ja et midagi ta aru ei saa sellest soome keelest, kohe mitte midagi ta aru ei saa. Ta ainult ütleb "joo, joo, joo" ja siis ma ütlesin talle, et.. ja siis üks koristaja, et üks teine rääkis, et tal on mingi eestlane ja ma ütlesin sellele Eesti koristajale, et kas sa pesid põranda ära? "joo, joo". Küsisin kümne minuti pärast, pesid põranda ära? "joo, joo". Siis ikka vaatasin, et ei ole pestud onju. Ja siis kolm... nad olid neljakesi seal nagu suhtlesid ja vaidlesid ja siis üks ütles, et aga ütleme kokkuvõtteks, et see eestlane on kümme korda etem kui mõned teised maalased siin.

Mhm.

Et ee... ta on vähemalt puhas jne, ja oskab korda hoida. Et e: me ei saa liigitada ka kõiki eestlasi nagu ühte patta.

Muidugi.

Et sellepärast ma võib-olla ei võta seda isiklikult ja ma ei saa teiste eest ka nagu seista ju. Ja küll kõik näevad ise, milline ma olen ja...

Siis... ee: valimised. Sa ütlesid, et sa poliitikast e: täitsa lõpuni seda.... sa võid selle kiiresti läbi lugeda.

Sa võid rääkida ka samal ajal, mis sa tahad küsida.

Jah, ühesõnaga...

Jah, ma vaatasin ka netist, et kus oli samamoodi need protsendid toodud, et kes võitis jne. Et taaskord nüüd jäigi Reformierakond siis lõplikult jah. No selge.

Et enne sa mainisidki, et poliitika pakub sulle huvi, aga kui palju sa ise kursis oled, et e: pigem igapäevaselt need uudised kuidagi käivad läbi, või? Või sa oled selline, et las see poliitika olla, et midagi sa tead, aga...

Noo, ütleme nii, et see Ukraina sõja teema nagu pani mõtlema, et võib-olla see tõi mind rohkem sisse ja ma uudistan rohkem ja loen seda poliitika koha pealt, ennem ma väga ei tundnud huvi sellest ja võib-olla see ongi mul varasemast ka, et miks ma hääletama ei läinud. Ma ei huvitunud sellest... aga kuna praegu see sõda ja kõik on nii selline, et ei tea mis saab ja samamoodi ei tea mis Eestigagi saab. Et ei tea keda uskuda. Samas ma nagu kogu aeg kuulen, et venelased on süüdi jne ja siis ma nagu olen vait ja siis ma ütlen, et aga kus sa tead, et on? Et kõik teevad seda Putinit hullult maha, aga kust sa tead? Vaata, kes see tahab seda verd? Et mis sa arvad, kas tema tahab seda verd vä? Et arvamusi on nii erinevaid, et ma ei tea, ma arvan, et see kõik on nagu selline... ma isegi ei imesta, et see kõik võib-olla USA teema ka veits. Et e: sa ei tea täpselt seda.... meediad on nii erinevad, mida räägitakse vene meedias, mida räägitakse Eesti meedias, mida Ukraina meedias, siin oli mingi artikkel ka, kuidas üks uudis oli erinevalt, igal pool räägiti vastavalt oma riigi sellele... et see tahetaksegi inimest üles kütta, et tekiks see sõda, siis saab jälle raha vaata, jne vaata. Ühesõnaga, see on üks selline raha teema ma arvan rohkem. Muidugi mul on kahju nendest, kõik mis seal Ukrainas toimub, mille jaoks riskida sellise asjaga?

Aga see konkreetne Eesti poliitika, et kas sa püüad ennast sellega kursis hoida, või ütleme nii, et loed neid asju ja...

Ma loen, aga ma väga ei ole nagu... see valimised oli kõige sellisem... ma lihtsalt nagu ei uudista, aga ma tahtsin teada, kes võitis ja palju see vahe oli ja palju see... ma arvasin, et Keskerakond tuleb ikka... tuli jälle Reform.

Okei, siis...

Samamoodi paljud on selle Savisaare vastu, siis e: just sõbrannaga me siin ükspäev rääkisime, ta ütles, et kas sulle meeldib Savisaar, onju? Ma ütlesin, et ma ei tea, et e: samas ta peab väga tark inimene olema, et ta oskab nende venelastega suhelda, ja tal on omad asj... Tallinnas on nii palju asju tegelikult korda saadud tänu Savisaarele. Kasvõi tasuta bussiliiklus, eksole... kas

Tartus on sellist asja? Ei ole. Kõik ütlevad, et oh, ainult venelasi armastab, aga ta on tark, ta oskab käituda nendega. Suhteid tuleb hoida. Mõlemad peavad kasu saama, vaata.

Okei, siis e: sujuvalt sa enne juba rääkisid Ukrainast. Siin on e: on ka üks viimaseid uudiseid.

Kui sa äkki loed kiiresti selle ka läbi. Siit saad alla keerata ka...

Ühesõnaga jälle mingisugune...

Mhm.

Ümberpaigutamine lihtsalt, ega siin midagi ära ei lõpetata veel.

Jah, aga...

A muideks, Eestisse toodi ka minu arust mingid need... USA mingi staap tuli Eestisse ju.

Mingi uudis jooksis läbi jah.

Ja-jaa

Aga...

Hakkab peale.

Aga selle Ukrainas toimuvaga, ma sain aru, et sa oled üsna kursis?

Noh, niivõrd kuivõrd, jah.

Et sellesuhtes mingid põhiasjad vist jooksevad läbi? Aga see konkreetne artikkel, kui sa seda lugesid, mis tundeid ja mõtteid see tekitas? Et e:?

Ütleme nii, et ma silmasin selle suhteliselt kiiresti läbi.

Aga üldse, kogu see... noh laiemalt see Ukraina teema, see on väike killuke sellest, aga...

Mhm, ütleme nii, et kurb. Jätkatakse täiel jõul edasi. Et... kurb on tõesti. Ja et just nagu see, et Eesti tulevad need jälle, et tahetakse nagu näidata, et umbes nüüd USA kaitseb siin ja... ei kaitse ta midagi siin. See on nagu just nagu närvi ajamine või ergutamine veel selleks.

See ongi see küsimus nüüd, et kuivõrd õige see Eesti meedias kirjutatu sinu arvates on?

Just, ega ei tea.

Ei tea.

Kas uskuda või mitte. Et sellepärast ma silmangi sellise uudise kiiresti läbi. Ja Soome omas räägitakse ka jälle omamoodi.

Aga kas sa pigem, pige:m silmadki need uudised läbi, või sa lähed ja otsid infot selle uudise kohta juurde?

Olen otsinud juurde ka. Ja olen küsinud nende kursusekaaslaste käest ka. Kuigi, meile koolis öeldi kohe ära, et poliitikast rääkida ei või, sest hästi palju välismaalasi, siin on vaata see rassismi teema ka veel onju, ja poliitika on üks, millest me koolis rääkida ei või.

Aa, okei.

Et sellesuhtes on hullult kahju, aga ma olen ikka küsinud, et kuna me oleme septembrist saadik koos kursusel olnud, siis me oleme suht lähedaseks saanud seal kõigiga. Iga päev ju näeme ja siis ikka vahepeal küsid midagi ja ikka läheb jutt selle peale. Tahaks teada, et mida neil seal räägitakse? Aga no nüüd ei ole jõudnud jälle viimaseid küsida, et... uuel nädalal jälle tegeleb sellega siis, täitsa huvitab.

Siis e: me juba jõudsime juba rääkida sellest, sellest, sellest, vägistamise uudisest ka.

Aa, jah.

Aga:

Vot seda ma ei olegi siin Helsingin Sanomit... on see jah? Et siin ma ei olegi seda uudist näinud.

Siin on selline lühike kokkuvõte.

Mhm. Ma vaatan korra seda pilti. Mhm. Ma ei tea, alguses öeldi, et need olid välismaalased, need mehed, aga siin nagu ma ei näe midagi.

Siin vist kuskil oli mainitud, et nad oli selle Somaalia taustaga...

Jah.

Aga vist konkreetselt ei olnud öeldud jah.

Eks... minu meelest see Somaalia taustaga oli öeldud Eesti meedias. Sest FinEstis oli ka see, aga nagu soomlastele ikka kombeks, nad ei hakka...

Mm...

Mis rahvusest ja mida, vaata...

Aga see konkreetne uudis, ma saan aru, et sul on endal natukene õudsem ka see, et see toimus nii sinu lähedal.

On ikka, muidugi.

Aga kuidas üldse sellised uudised üldse mõjutavad või...? Või mida sa tundsid siis, kui sa said sellest esimest korda teada?

Noo... kui ma lugesin seda hommikul enne kooli minekut, siis ma mõtlesin, et issand, kas see on mingi nali, et see FinEst ka veel, et mulle see FinEst ei meeldi eksole, et see..

A sealt nägid esimesena?

Jaa, see lõi mul sinna Facebookis ette ja siis mul oligi nii, et ah, mõttetu, vaata. Siis ma läksin e:, siis ma läksingi rongi peale ja siis mul ema helistas mulle, et kuule tead, selline lugu. Ma ütlesin, et emps, ma tean seda jah, et see oli seal FinEstis eksju, ja siis, siis ma läksin... võtsin selle Metro lehe ja lugesin sealt lisaks. Metro lehte ma usaldan nagu, ma seda FinEst, mul ei olnud algul nagu mingit tunnet vaata, et mis siin ikka, mingi mõttetu, nagunii juurde pandud teksti mida iganes.

Ja-jaa.

Lugesin Metro lehe ära ja sama lugu. Siis ma mõtlesin, et täitsa lõpp, et siinsamas. Siis ma hullult mõtlesin, et ma ju olin samal ajal väljas ja jooksin tuppa enne seda veidikene ja ma just käin sealt rongijaama juurest jooksmas veel, seal on park ja... hästi ilus koht ja kõik inimesed liiguvad seal, et sa ei ole üksinda seal.

Mhm.

Aga mis see nagu uudis pani mõtlema seda, et e: sa oled ikkagi naine, et e: ma olen suhteliselt iseseisev, aga ma pean ikkagi nagu kaitsma ennast, mul ongi vaja see pipragaas osta. Mul mees ütles, et ilma selleta enam välja ei lähe ja täna ma mõtlesin ka, vaata ma kiirustasin, et me saaks ennem koju. Et ta pani mõtlema võib-olla rohkem selle turvatunde peale, et tegelikult see kõik toimub ja võib-olla mul oligi vaja seda uudist... noh, nõme öelda,

Ja-jaa.

Et, ma ei taha kellelegi sellist asja, mitte kunagi, aga mul oligi seda uudist võibolla vaja näha, et ma saaks aru, et elu ei ole nii lill nagu mina arvan. Et keegi ei tule mulle kallale või mida iganes.

Jajah.

Aga muidugi on mul omad plaanid tehtud, et kui keegi peaks tulema ja tahtma midagi, siis ma lähen alguses jutuga kaasa jne ja siis panen jalaga.

Väga hea, okei. Aga, kuivõrd näiteks mingid Eesti uudised, et sellised kohalikud uudised ja sellised õudsed uudised nagunii mõjutavad, aga kuivõrd näiteks mingi Eesti uudis, noh, ma ei tea, mul on siin üks näide ka, et no mingi Tallinn-Rapla mnt juhtus autoõnnetus jaa, jaa kolm inimest sai vigastada. Aga kuivõrd see uudis nagu Sinu jaoks on nii-öelda uudisväärtuslik? Et e: või sa mõtledki, et noh, sellised asjad toimuvad...

Aa, ei.

Et las nad toimuvad, aga, või on pigem see, et...?

Aa, ei see on, need, need õnnetused on mulle nagu...see on mul vist juba eriala värk, et ma tahan vaadata, et mis jne. Kuna Eesti on nii väike, nüüd ma olen seda siin Soomes olles aru saanud, siis ma kardan esimese asjana, et jumala eest mõni tuttav ei oleks.

Mhm.

Ja kuna... kui bussiga näiteks. Mu isa on bussijuht, sõidab üle Eesti, Saaremaale ja Narva jne, siis ma ikka vaatan ja külmavärinad tulevad ikka peale kui ma sellist asja näen, et oma Eestis toimuvad. Need on nagu just sellised põhiuudised, mida ma vaatangi. Ikka loen, et just nagu mõnda tuttavat ei oleks seal. Seda ma kardan kõige rohkem.

Okei aga, siis on kõik. Ma võin selle kinni panna vist.

Intervjuu 2

Läks tööle. Em: tere, Merilin. Minu nimi on Britta. Ma olen Tartu ülikooli kommunikatsioonitudeng ja ma teen enda seminaritööd teemal "Meedia roll Soomes elavate noorte eestlaste kohanemisel riigi avalikus ja töösfääris".

Selge

Ja nüüd ma küsingi sinult mõned küsimused selle, selle teema kohta. Et kõige alustuseks, palun räägi endast lühidalt.

Olen Merilin, olen 22- aastane ja töötan Rinnekoti hoolduskeskuses.

Em: kas sa täpsemalt, või palun täpsusta, mida täpsemalt sa seal hoolduskeskuses teed?

Ma olen abiõde, töötan abiõena ühesõnaga.

Mhm (.) ja: kus su elukoht on?

Espoos.

Mhm, okei. Em: kui kaua sa oled Soomes elanud?

Vähe, üle poole aasta, kuid olin ka eelmisel suvel samas kohas suvetööline, 3 kuud siis.

Mhm. Em: aga miks sa otsustasid Eestist lahkuda?

No suurim (.) põhjus oli siiski palk nagu enamusel, kuid samas ka uued väljakutsed ja miskit erinevat kogeda.

E: Sa mainisid, et sa varem olid suvetööline, et nüüd siis ilmselt plaanid pikemaks jääda, või?

Jaa, kindlasti.

Mhm. E: milline on sinu soome keele oskus?

No: suhtlustasandil ei ole probleeme tekkinud

Okei. Et tegelikult ju nüüd siis päris, päris lühikese ajaga on siis keel juba, keel juba suus?

Jaa, jaa, kuid enne siia tulekut juba noh (.) ütleme, et õhtud veetsin ikkagi selle, soome keele õpiku seltsis.

Okei. E:m: aga kui sa nüüd Soome kolisid, et mil määral mängis meedia rolli? Soome kolimisel.

No: mõnes mõttes mängis, ikkagi ju kuuled raadiost ja nii edasi. Kuid samas ma usun, et kõige suurem roll oli siiski see.. minu emal, kes siin juba enne töötas. Meediast ma nii väga ei saanud, kuid noh vähe kindlasti,.

Mhm, aga näiteks e: (.) ütleme niimoodi, et meedias peamiselt räägitaksegi, et palgad on suured ja et siin juba on nii palju eestlasi. Et kas võib siis öelda, et meedias avaldatu võib-olla julgustas sind natukene?

Kindlasti julgustas, et e: noh, ei tekkinud sellist tunnet, et hüppad nagu pea ees täiesti tundumatusse vette, et siiski teised inimesed on seda sama läbi teinud, et see kindlasti julgustas

Mhm. A: mainisid juba, et su ema oli varem Soomes. Aga kas, kas sul oli veel kontaktne enne seda Soomes, kui sa kolisid?

E: minu poiss-sõber, kuid rohkem küll, pigem ei.

Okei, aga kui sa nüüd ise olid Eestis ja sinu ema ja poiss-sõber olid Soomes, siis läbi milliste kanalite sa nendega suhtlesid?

Facebook (.) enamasti Facebook. Väga, väga harva ka Skypes kuid (.) jah.

Okei. E: palun kirjelda meedia tarbimist ühes päevas.

M: no seal ei olegi väga kirjeldada. Facebook.

Okei.

Muud väga ei ole jah.

Mhm, aga kui nüüd mõtled ühele tavalisele tööpäevale, kuidas, em: kuidas see välja näeb, et siia alla sobivad kõik sellised emailid, mingid muud uudised, kas kuuled või näed midagi, et e:?

No jaa (.) on tööalane e-mail, selle kaudu vähe suhtleme, kuid muud väga ei. Raadio, raadio käib töö juures.

Okei, aga raadiost, kas see on pigem taustaks või kuulad... sihipäraselt?

See on pigem taustaks, ei ole väga aega jääda kuulama.

Mhm. Aga kas kodus tööl olle.. või tähendab, vabandust, kas kodus olles sa televiisorit jälgid, ei?

Ei.

Okei. Nüüd Soome meediast rääkides, et milliseid Soome meediakanaleid sa jälgid?

E: vähesel määral Helsingin Sanomat, see on siis koju tellitud.

Paberkanjal siis jah, mhm?

Jah.

Okei, aga: veel mingei:d meediakanaleid, et raadio on küll taustaks, aga mis raadiokanalit, või ei ole seal eelistust?

Ei: ole eelistust

Okei. Aga: veel mingeid meediakanaleid, televisioon, mingid saated?

Ei, kahjuks ei leia aega selleks

A, okei. Em: aga kui sa nüüd loed seda Helsingin Sanomat, siis millised teemad sulle kõige rohkem huvi pakuvad, kas kultuur, meelelahutus, poliitika või midagi muud?

A: no ma üldiselt leian igast, igast sellisest teemast, noh, midagi huvitavat. Et mul seda kindlat nüüd küll ei ole, et ma ainult kultuurist, meelelahutusest või poliitikast loeks. Et e: mis silma jääb, selle ma läbi loen ühesõnaga.

Mhm, okei. A:ga enda hinnangul, et mil määral sa oled kursis Soomes toimuvaga?

No arvestades seda, kui vähe mul tegelikult seda aega, et lugeda või kuulata raadiot või (.) ma arvan, et ehk isegi alla keskmise, selline on mu teadmised. Et e: noh kindlasti ma, noh muidugi on see ka, et tööjuures kuna ma töotan tõesti Soo..Soome inimestega, et mis nemad räägivad, et see jõuab ka minuni. Kuid siiski ma tunnen, et e: vähe kesine on see.

Aga: mingid sellised tähtsamad päevakajalised sündmused, et kas sa tunned, et need ikkagi jõuavad sinuni ja nende kohta sa tead midagi, või pigem jäävad need ka kaugeks?

Ma usun, et nendest ma kuulen, et kuna minu töökaaslased on väga sellised, kes, kellele meeldib arutada selliseid päevakohaseid teemasid, et ma usun, et ma nende kaudu kuulen ja sellele Helsinkin Sanomat kaudu samamoodi, et sellised suuremad, suuremad uudised ja toimuv... mis on toimunud, ja niimoodi, et need ikka jõuavad... ma usun vähemalt.

Okei. Aga: kui sul Facebookis on sõbralistis ka Soomlasi, et (.) hästi tihti keegi laigib mingit lehte, em: noh mis iganes Iltasanomat onlines ja siis see jõuab ka sinu uudistevoogu, et kas (.) kas ka sinu uudistevoos jooksevad sellised Soome uudised läbi?

Vähesel määral kindlasti. Ma olen nii lühikest aega olnud, tegelikkuses see on ikka väga lühikene aeg, mis ma olen siin olnud, et minu sõbralist on ikkagi enamuses on veel eestlased, kuid need mõned kes on, nende kaudu kindlasti, vähe, vähe selliseid ikkagi tuleb.

Aga: tavaliselt kas sa siis avad neid või lihtsalt viskad pilgu peale või lased (.) nii öelda kerid edasi et...

No see oleneb samamoodi. Et kui ma tunnen, et see pakub mulle huvi siis ma muidugi avan ja loen. Kuid, e: jah, nii see on.

Okei. Em: nüüd Eesti meediast rääkides, et milliseid Eesti meediakanaleid sa jälgid?

Postimeest loen, internetist siis. Ja: oh: ehk ka Delfi. Delfi app, see rakendus on mul telefoni alla tõmmatud.

Mhm, okei. [] Aga: miks Sa just loed Postimeest. Kas seal on mingi eelistus, põhjus?

On: pigem see harjumus sisse jäänud, sest Eestis elades oli kogu aeg oli Postimees laual..

Mhm, okei

Selline kodune.

Aga: muud meediakanalid, ütleme, nüüd tänapäeval on kõik need järelsaat..järeelvaatamised võimalikud internetis, et kas sa neid ka vahel jälgid?

Ma usun, et ma olen ühte või kahte vaadanud, ei rohkem. Et neid ma, neid ma ei ole niimoodi vaadanud. Küll ma olen vahel vaadanud mingit Laula mu laulu või sellised, mis pannakse sinna Youtube'i ülesse, et neid ma olen näinud. Kuid päris nagu, et tervet saadet vaataks järele, siis nii-öelda, et seda, seda pigem ei.

Mhm, okei. Em: enne Sa mainis seda, Iltasanomat Sa loed igapäevaselt üks ole, et tuleb leht koju. Aga Postimeest, et kui Sa nüüd telefonist või arvutist sirvid, et kas on ka pigem igapäevaselt või harvem?

See on ikka igapäevaselt, kuna nt selle, mis Delfist tuleb, selle, see hüppab mulle telefoni ette, et mul ei jää muud üle, kui läbi lugeda.

Mhm. Okei. Aga: enda hinnangul, mil määral oled kursis Eestis toimuvaga?

(.) a: no selline Harju keskmine, et noh, samamoodi, et kui oleks rohkem aega ja kui ma elaksin Eestis, siis kindlasti kuuleks ja näeks ja loeks rohkem, kuid e: kuid jah, võiks olla rohkem seda ühesõnaga Eesti meediat minu elus, kuid ei ole hetkel.

Okei, selge. E:m: siis natukene kohanemisest rääkides, et mil määral on meedia aidanud Soome igapäevaellu paremini sisse elada?

m: kindlasti, kindlasti on aidanud. Samamoodi nagu ennem rääkisime, et e: et e: nii palju neid lugusid ja jutte nagu sellest, kuidas ikkagi eestlased käivad Soomes tööl ja, et (.) sellesuhtes kindlasti tunnen, et mingisugune tugi on, et meid on tegelikult nii palju siin, et (.) ma arvan, et päris palju on isegi aidanud.

Mhm, okei. E:m: aga kas vastupidiselt e:m: Eesti meedia jälgimine on kuidagi takistanud Soome igapäevaellu kuidagi sisse elamist?

Ma, ma arvan, et ei ole, sellepärast, et e: m: see aeg tegelikult mis ma, mis minu päevas kuulub siis sellele Eesti meediaga, Eesti meedia, noh, kas lugedes Delfit või nii edasi, et see on nii väikene, et see pigem annab tuge.

Mhm.

Et tuleb kodusem olemine.

Okei. Aga kui tihti sa suhtled teiste Soomes elavate eestlastega?

No oma emaga suhtlen ma igapäevaselt.

Et tööga seonduvalt ka jah?

Jah, kuid, kuid rohkem vist ei.

Et teisi selliseid sõpru, häid tuttavaid teiste eestlaste hulgas pigem ei ole?

E: poiss-sõber nagu ma enne ütlesin, kuid rohkem pigem ei ole. Mul on, ma tean inimesi, kes elavad Soomes, kes on eestlased, kuid, kuid kui tõde on see, et me ei suhtle nii palju tegelikult. Et see on väga harv juhus, kui me kirjutame või helistame üksteisele noh kas

internetis või niimoodi. Et e: pigem ikka, kuna ma töotan Soome inimestega, siis enamus minu suhtlemine käib soomlastega.

Okei. Aga: nüüd kui sa suhtled soomlastega, et enamik, sa mainisid, on töö juures. Aga teised tuttavad, läbi milliste kanalite sa nendega suhtled, et (.)? Kas ka Facebook, töömeili sa enne juba mainisid, aga kas on veel midagi?

Ei ole.

Mhm, et põhimõtteliselt need kaks kanalit on?

Mhm. Tegelikult, et kuidas, noh nagu Eesti meedia on sellesuhtes noh, kui seda saab meediaks nimetada, aga see mis veel aitab tihtipeale, on, mingisugusust nõu tarvis, siis on Facebooki grupid näiteks Eestlased Espoos ja Eesti naised Soomes ja sellised...

Mhm.

Et sealt saab alati küsida.

Okei. Em: aga see sama, need grupid, et em: (.) et, et sa oledki liitunud Eestlased Espoos, Eesti naised Soomes ja kas on veel mingeid selliseid eestlaste grupe, kus sa oled Facebookis?

No ma olen väga, väga passiivselt olen sirvinud töök.. eest.. noh siis on töökuulutused Soomes... samamoodi Eesti, Eesti tegelikult grupp seal. Seal kuid... (.) []

Mhm okei, aga kui sa nüüd (.) e: oled nendes gruppides, et e: mis eesmärgil sa neid grupe kasutad?

e: no: ikka kui on mingisugused ala no: maksuameti või mis iganes sellised probleemid, seal on nii palju selliseid eestlasi, kes on juba pikemalt olnud, et kui midagi on segaseks jäänud või soovid Soome e:, midagi teada veel kuidas mida Soomes saab jne, et siis need, sellesuhtes on need grupid alati väga head olnud.

Mhm, et peamiselt informatsiooni saamiseks?

Just nimelt. Inimeselt-inimesele.

Mhm. E:m, aga kui sa nüüd, ekssole, sinul see kohanemisprotsess veel tegelikult nii-öelda käib, et e: (.) kas see sama informatsioon on aidanud ka kohanemisele kaasa?

Kindlasti on.

Et kasvõi alguses isikukoodi taotlemine või või kuidagi, et e:

On küll, kindlasti on. Et e: noh, just nagu sa ütlesid, et ükskõik kui sul on: oih, a la isikukood, mingisugused maksuamet muud sellised asjad, et e: tegelikult, noh minu jaoks oli väheke keeruline see alguses nende asjadega, et kuidas ja mis käib. Et sellesuhtes on see, on need ikka, ikka väga head kohad.

Mhm, okei. Aga: siis ma veel küsin, et kas sa oled pigem seal grupis jälgija rollis või oled ka ise küsimusi sealt küsinud?

Hetkel olen olnud jälgija rollis, sest alati mida mul on olnud, mida ma olen vaj..soovinud leida, olen ma sealt leidnud juba ülesse, kuid sellesuhtes ma olen väga, väga kindel, et juhul kui mul on midagi vaja ja ma seal seda ei leia, siis ma kindlasti küsin ka sealt.

Mhm, okei. E: ühesõnaga informatsiooni sa leiad nendest gruppidest, aga kas on veel mingeid kanaleid, kus sa informatsiooni, sellist just praktilist infot või kontakte otsid?

Guugeldan, ei muud väga ei ole, ja sellesuhtes on mul muidugi lihtsam olnud kui päris paljudel teistel eestlastel, et mu ema oli ju seitse aastat ees elanud.

Mhm.

Selles suhtes mul oli tõesti väga, väga lihtne noh, küsida ja, ja infot saada ka tema käest.

Mhm.

Kuid samas jah, Google alati aitab.

Mhm, aga kui: tähendab, e: (.) näiteks kui palju sa oled otsinud sellist erialast informatsiooni internetist, et see sama guugeldamine, et, tööga seotud just?

Erialast informatsiooni (.) küllaltki vähe tegelikult, kuna: meil on, e: noh, ma olen otsinud, meil on nagu selline nii-öelda tööportaal kui selline, kus meil on tegelikkuses väga, väga palju infot olemas. Et e: (.) pigem ei olegi nagu kasutanud muid selliseid nagu guugeldanud või midagi niimoodi.

Mhm.

Just erialaselt, et mul on, meil on väga nagu (.) informatsiooni saamine selles töökohas on väga lihtsaks tehtud.

Kas sa võiksid natukene kirjeldada, kuidas see info otsimine käib? Või mis selle portaali nimi ka on et?

See ei ole nagu otseselt portaal, see ongi meie nagu meie töökoha andmebaas kui selline..

Mhm, okei.

Et samamoodi kirjutad otsingusõnana ja, mis sealt tuleb, (.) et...

Okei, selge. (.) Em: siis, natukene räägiks tööalaselt ka veel. Et kuidas sa leidsid enda praeguse töökoha?

E: leidsin ema kaudu. Sest ema õpib praegu meditsiini siin, oh kõrgemat meditsiini siis juba, et e: tema kaudu siis ühesõnaga.

Mhm, okei. E: enne jäi üks küsimus vahelt ära, ma korra hüppan tagasi, et e:

Jah.

Et mil määral sa suhtled Eestis elavate lähedastega? (.) Sugulased, sõbrad...

A: loomulikult suhtlen, päris, päris palju suhtlen. Ikkagi helistame ja räägime Facebookis (.) kuid, jah. Loomulikult see suhtlusringkond on juba selle kauguse tõttu on tegelikult palju kitsamaks jäänud.

Mhm.

Et tegelikkuses kui, kui Sa ikkagi ei ole inimese lähedal, siis sa ei tule meelde talle.

Eks ta nii kipub olema jah, aga (.) aga kellega sa täpsemalt suhtled? Mitte nüüd nimeliselt aga?

Paari sõbrannaga, õega, vendadega, isaga.

Mhm, Aga: kas on peale Facebooki ja helistamise veel mingeid kanaleid? Mingeid uusmeedia kanaleid (.) Skype, Viber, Hangouts, mingid sellised kanalid?

E: no: Skype mul on, aga ei kasuta. Minu meelest on Facebookis on just kõige lihtsam seal hetkel või siis olen lihtsalt nii ära harjunud.

Okei, aga Facebookis ka, et kas sa: (.) pigem kirjutad või kasutad seda videokõne, videokõnet ka?

Pigem kirjutun.

Aga videokõnet üldse kasutad või ei kasuta?

Ühe korra olen kasutanud.

Okei. Nii: lähme edasi (.) m: kui sa mõtled praegu enda tutvusringkonna peale, kes sul Soomes on, et, kui palju liigub seal informatsiooni tööpakkumiste kohta?

Minu tutvus.. tegelikult ei liigugi. Vähemalt mul ei tule ette küll, et oleks midagi selle kohta juttu olnud. Väga, väga minimaalselt.

Mhm, eks ta võib-olla on, et kui, kui sul on juba töö olemas, et siis e: ise niipalju ei otsi ka ja, mhm, Okei.

Ei tule jutuks ka ühesõnaga, jah.

Mhm. Aga: kuivõrd oled kursis teiste eestlaste tööturu käitumisega? Et e: kui me mõtleme siin, et meedias tihti räägitakse ka, et Kalevipojad siin teevad pahandust jne, aga kas sa ise oled ka kokku puutunud heade/halbade tööturukäitumistega?

Väga ei ole. Noh, loomulikult, eks ma olen ka neid jutte kõiki kuulnud- Kalevipojad ja mis Sa nimetasid kuid, kuid kuna mu enda suhtlusringkond on nii väike just siin Soomes, et sellist otsest kokkupuutumist ei (.) või nagu ei ole kuulnud midagi sellist. Mu enda, enda noormees küll elab siin Soomes ja töötab siis ehituse peal, kuid tema töökoht on nii normaalne ja nii selline, et (.) ma ei ole mitte midagi halba kuulnud. (.) Korralik mees!

Okei. (.) Aga: kuigi sa oled nii lühikest aega tööl ja sa said selle tööpakkumise siis ka ema kaudu, et kas sa oled veel, e: otsinud või lihtsalt on silm peale jäänud ametlikele töötuskanalitele, et erinevad portaalid, ajalehekuulutused, raadiokuulutused..?

No: mul oli enne siia tulekut, enne kui ma ema käest kuulsin, et selline koht on vabanenud, siis e: siis mul juba oli väikestviisi plaan, et tahaks ära proovida selle ühesõnaga, just Soomes töölkäigu. et e: siis ma otsisin küll näiteks Eesti CV keskusest ja paar Soome lehekülge, mis ma internetist leidsin, ma küll ei mäleta neid nimesid enam, et neid ma leidsin küll, päris palju isegi. Pigem jäi endal sellest julgusest siis nagu väheks et, okei, nüüd kandideerin või teen ära, et (.) eks ikka vähe []

Mhm, aga mil määral on meedia aidanud sul tööalaselt paremini toime tulla?

(.) tööalaselt (.) m: (.)

Et ütleme samamoodi, et kas mingit informatsiooni: uudistest või e: mingeid e: see sama suhtlus näiteks Facebookis töökaaslastega, et kas see on kuidagi aidanud sind?

M: noh, Facebook ja sellised, ma ei ütleks, sest me ei räägi väga tööst peale tööd, kuid, e: m: no meie töökohas käivad näiteks ametialased e: ajalehed või sellised, jah.

Mhm.

Noh ajakirjad, et need kindlasti.

Aga kas sa oskaksid mõnda nimetada ka praegu? Tuleb midagi niimoodi (.) meelde?

(.) m: (.) ei.

Okei, ei ole hullu. aga need ajalehed ja ajakirjad, et kui tihti sa neid loed? Või kas sa loed neid eesmärgipäraselt või pigem ajaviiteks?

Ei no kui ma loen, siis ma loen eesmärgipäraselt. Need ikkagi on pigem sellised, mis, mis on nagu rohkem reklaamlehed ja: (.) mõne näiteks, no: kasvõi eraldi epilepsia kohta selline leht, et ee: need on sellised väga spetsiifilised ühesõnaga. Et pigem siis, kui soovin midagi teada saada või on tarvis mingit muud informatsiooni või sellist, et siis, et ajaviiteks väga ette ei võta.

Okei, aga: tundub, et me saimegi küsimustega ühelepoole ja ma väga tänan Sind, et leidsid aega vastamiseks.

Aga palun.

Nii, läks tööle. E: kui sa võtad praegu selle esimese uudise, mis ma sulle e: saatsin.

Mhm.

E: võtad selle lahti.

Ja.

See Eesti taksojuhi verbaalne sõimamine, siis ma küsin, kas sa oled seda uudist kuskil varem näinud või lugenud?

Jaa, olen küll.

Okei, siis sa ei pea seda läbi kuulama ilmselt kui sa seda enam-vähem mäletad, mis seal sees oli.

Mhm.

E: kas sa mäletad, millisest kanalist sa seda kõige esimesena nägid?

(.) M: ma nüüd täpselt ei mäleta, aga netist mingi, mingi ajalehe jutu sellest, võib-olla elu24-st.

Okei.

Ma ei ole kindel

Okei jah, ma seda mõtlesingi, et vist kõigepealt see läks Facebooki, seal jagati seda ja siis see läks edasi Eesti meediasse ja siis Soome meediasse. Aga sina siis pigem nägid ajakirjandusest seda?

Jah.

Okei, aga kui sa seda videot vaatasid ja kuulasid, siis, et milliseid tundeid see sinus tekitas?

(.) M: ei noh kindlasti oli selles suhtes oli ju vastik, et teine inimene nagu niimoodi käitub klienditeenindajaga, et aga noh, sellesuhtes, et kui ma kuulasin noh, seda, m: mis see teised nagu kommenteerisid seda, et jah et see ongi nagu soomlaste hoiak eestlaste kohta, et seda ma tegelikult nagu niimoodi väga ei usu, aga noh, minu tökohapealt vähemalt ei ole sellist asja küll vähemalt ja minul ei ole selliseid kogemusi küll, et keegi mind nagu halvasti võtaks, aga, aga noh, no ikka küllaltki tülgastav tekst, ütleme nii.

Jah, aga sa mainisid, et sa lugesid neid kommentaare, et kas need olid pigem eestlaste kommentaarid või pigem soomlaste kommentaarid? A, sa lugesid elu 24-st järelkult siis..

Jah-jah, seal jah pigem nagu öeldi ja, et et noh see ongi nagu soomlaste arvamus eestlastest ja sellised nad nagu ongi, et ma pigem ei ütleks niimoodi.

Okei, aga kui sa mõtled korraks üldse Eesti meedia peale, et nüüd see, mitte ainult see konkra...konkreetne juhtum, aga: aga kuidas sinu hinnangul Eesti meedias kajastatakse Soomes elavate eestlaste kohta uudiseid? Kas need on pigem positiivsed või pigem negatiivsed?

M: ma ei oskagi öelda. See, noh, osad, mis ma olen lugenud, on ikkagi sellised olnud, et üritatakse sellist emotsiooni inimestest välja saada, et noh, hästi palju on selliseid just kaheti võetavaid asju, et et noh, osad, osad hakkavad kohe paanitsema ja, ja kiruma selle teema üle ja teised, noh ma mõtlen inimesed kes loevad nagu kommen... ja kommenteerivad siis nagu,

et siis on nii kaheseid selliseid. Noh, eks igaüks üritab ikka seda emotsiooni lugejast välja saada, et, et e: noh, väga siukest, siukest positiivsuse laengut kui sellist ei ole saanud sealt meediast ja, ja ega ma nüüd nii palju ei jälgi ka neid asju. Lihtsalt on jäänud selline tunne, et üritatakse pigem, noh, kuna nii paljud eestlased tulevad Soome tööd tegema, siis üritatakse selle emotsiooni peal mängida ma arvan.

Mhm. Aga: kui sa nüüd e: mõtled selle peale korraks, et e: näiteks on ka Eesti poliitikud sõna võtnud ja üldse, võib-olla kohtab sellist e: eestlaste poolt öeldud, et e: Soome tulevad eestlased e: on nii-öelda mugavuspagulased ja nad lähevad siia, tulevad siia Soome parema elu peale ja niimoodi, et kas see, kas, kas, kui sa selliseid artikleid loed, kas sa tunned ennast ka kuidagi puudutatuna? Et kas see riivab sind või pigem mitte?

No loomulikult ma tunnen ennast puudutatuna, kuid ma ei tunne, et see mind sellesuhtes riivaks, et e: loomulikult ma tuln selle jaoks, et saada rohkem raha, loomulikult ma tuln selle jaoks, et saada paremat elu, et e: ma ei häbene seda nagu sellesuhtes. Et noh, nimetage seda siis kuidas tahate, aga mina tuln nii-öelda oma tulevikku looma siia. No kindlasti ma tahan Eestisse tagasi tulla, kuid just rahalisel kaalutlusel tuln ma siia, kirjutagu mida tahavad.

Okei, aga kui sa nüüd Soome meedia peale korraks mõtled, et võrreldes Eesti meediaga, et kuidas Soome meedias eestlasi kajastatakse? Kas ka negatiivselt, positiivselt või pigem üldsegi neutraalselt?

(.) tead ma ei ole nüüd väga-väga pikka lugenud, pikalt lugenud midagi sellist. Noh, eestlaste kohta üldse, et e: ma ei tea nüüd, ma ei oska vastata sellele.

Okei, ma nüüd natukene suunan, võib-olla ma suunan liiga palju, aga...

Jah?

Aga: teised intervjuueeritavad on maininud küll seda, et e: Soome meedias üldse, et kui kirjutatakse muulastest, e: ka teistest välismaalastest, et siis pigem on selline toon on neutraalne. Et e: nad ei lähene halvustavalt või kuidagi kiruvalt, mida Eesti meedias vahepeal ette võib tulla, et e: et Eesti meedias räägitakse ka Kalevipoegadest väga palju ja on erinevaid saateid tehtud selle kohta, et Soomes pigem ollakse tagasihoidlikumad, et kuidas see sulle tundub?

Sel...sellesuhtes küll jaa. Mulle tundub, et kuna Soome on, siin on nii palju erinevatest kultuuridest inimesi ja Soome inimene ise, noh, siin Helsingi poolel vähemalt on nii harjunud erinevate inimestega, et selles suhtes on kindlasti nagu neutraalsem see pilt, et samas see e: Soomes on väga tundlikum see rassismi teema, et sellesuhtes ma arvan ka, et nad ei julgeks väga kirjutada midagi. Et e: noh, otseselt anda edasi seda halba emotsiooni, kui sellist, aga

noh ka õige, ega sa ei saagi anda ju seda, enda nõ arvamust või seda tunnet edasi, et sa peaksidki andma neutraalset. Et jah, ma, ma olen nõus.

Okei.

Pigem neutraalne.

Mhm. E: siis sa enne tegelikult mainisid, et see negatiivse sisuga uudised, või need kommentaarid, et need küll puudutavad sind, aga otseselt ei riiva, et e:

Jah.

Et kas siis kuidagi...

See on pigem nagu mu enda see tunne ma arvan.

Mhm.

Et noh, niipalju ma tean, et teisi on riivanud küll see, aga noh, ma nagu tean, mille pärast ma tulin siia ja mis see on, et noh, kasutagu milliseid sõnu tahes.

Aga, kas siis võib öelda, et need negatiivse sisuga uudised ei ole sul takistanud Soomes kohanemist? Või on kuidagi tulnud?

Ei ole. Ma arvan, et ei ole. Sellesuhtes, et ma olen kuidagi, kuna ma loen aja tõttu nii vähe uudiseid, siis ma pigem sirvin üle, et ma nagu sellist väga suurt süvenemist, et ma hakkaks enda seda energiat sellesse panema, et seda ei ole. Et e: jah, mul ei ole küll takistanud.

Olgu, ole hea võta nüüd see teine uudis lahti, see reformierakonna valimised.

Jaa.

Või tähendab valimised ja reformierakond võitis valimised. Nii tahtsin öelda. See on nüüd hästi detailne, et sa ei pea seda põhjalikult läbi lugema, aga sirvi silmadega läbi.

Mhm (8:45). Okei, proovime.

Et e: kõigepealt ma küsin, et kas sa oled kursis sellega, et reformierakond võitis ja enam-vähem mis, millised olid häälejaotused Eestis?

Jaa, põgusalt küll, jah.

Kas e: seda konkreetset artiklit oled sa varem lugenud?

Ei ole.

Okei. e:m, siis selline küsimus, et e: kuivõrd palju sa üldse oled kursis Eesti poliitikas toimuvaga?

Ega väga ei ole, noh, silmadega ikka loed mingid uudised üle, kuid, noh, kuna tõesti ma lihtsalt sirvin üle, siis sellist oma arvamust küll ei teki väga enam nende asjade üle. Loedki nagu kõrvalvaatajana üle.

Okei, aga kui palju poliitika sind üldse huvitab? Just Eesti poliitika?

See huvitaks mind, aga: kuna ma olen Soomes ja mind ümbritsevad Soome inimesed ja Soome meedia ja, ja minu töö ja kõik on seotud Soomega hetkel, siis on hästi raske on jälgida seda, huvitaks rohkem kui, kui hetkel suht annab nagu uudistest, aga...

Okei, aga kas sa osalesid ise ka riigikogu valimistel sel aastal?

Jaa.

Eesti omas?

Jah.

Mhm. E:m , aga: kuivõrd oluliseks sa üldse pead Eesti poliitikas kaasalöömist, et e: sa osalesid seal, sa ütlesid, et sa põgusalt jälgid, aga kui oluline see sinu jaoks on? Anda oma hääl.

No kui mina ei anna, siis keegi teine annab minu eest. Et, eks ma ikka tahan enda arvamust kajastada.

Okei, siis see konkreetne artikkel, kas see tekitas sinus mingeid erilisi tundeid? Või mis mõtteid tekitas see sinus?

Sellesuhtes, et ei tekitanud mitte midagi. Et ma põgusalt ikkagi olin kursis nende uudistega, et enam nagu noh, tuli mis tuli.

Okei. E:m, siis ma kõrvalt küsin e: kas sa Soomes nüüd osalesid valimisel?

Ei.

Aga, kuivõrd oluliseks sa pead Soome poliitikas osalemist, võrreldes Eestiga? Kas oluliseks või vähemoluliseks?

Ma jälgin, mis toimub, aga, noh, pigem väga oluliseks ei pea. Eks ma ikka noh, selliseid suuremaid uudiseid ja, jah, poliitikas nagu neid vaatan ja kuulan ja, pean ka silma, silma peal, kuid e: noh, kuna mu tuleviku plaan siiski on seotud Eestiga ja Eestis elamisega, siis enam jälgin ikkagi Eestit.

Mhm.

Ja osalen siis pigem Eesti poliitikas, kasvõi näiteks valimistel.

Mhm, okei. siis e: nüüd see kolmas uudis, on Ukraina sõja kohta, et see võta ka lahti ja vaata põgusalt üle.

Okei.

Et e: Ukraina sõjaga, palju sa kursis oled, enda hinnangul?

No seda ma ikka olen päris palju lugenud ja päris palju hoian silma peal.

Okei, aga kas sa seda konkreetset artiklit oled ka varem lugenud või?

Jaa, olen

Aga kui sa praegu selle üle silmasid, siis mis tundeid see praegu sinus tekitas?

No: kõik see mis seal Ukrainas toimub, see sõda ja see, et see ärritab mind ikka päris kõvast, et e: jah...

Okei, aga nüüd selle Ukraina sõja kohta, ma ei tea kas sa nüüd oskad analüüsida seda, aga kas sa pigem loed neid uudiseid Eesti meediast või Soome meedias? Või mõlemast?

Pigem Eesti meediast.

kas sul on e: või miks sa loed pigem Eesti meediast?

E:m, noh, kuidas ma selgitan. Ma tunnen et, kuna, Ukrainas toimuv on minu jaoks hetkel nii tähtis ja nii, noh, selline asi, mida ma tahan jälgida kogu aeg, soome keel on ikkagi minu jaoks võõrkeel ja ma tunnen, et Eesti meediat jälgides, loomulikult ma tunnen, et ka Soome meedias vaatan seda, kuid pigem Eesti meediast, sest tahaksin saada 100% seda teavet ühesõnaga ja ma tunnen, et soome keeles lugedes on mul raske, et keelebarjääri tõttu.

Mhm.

Ühesõnaga selle pärast Eesti meediast jälgin seda.

Aga, kui sa loed nüüd Eesti meediast neid uudiseid selle Ukraina sõja kohta, kas sa siis pigem lähed ja otsid informatsiooni selle teema kohta juurde või sa usaldad Eesti meediat niivõrd palju, et ei pea olema väga allikakriitiline?

M:

Noh?

Nii ja naa...

Et e: võib-olla küsimus oli...

Ma loen, samas mõningad asjad tekitavad küsimusi või mõne asja suhtes on midagi, mille juures tahaks saada lisateavet juurde veel. Et jäi väheseks, et siis ma olen küll uurinud ise.

Okei, aga näiteks konkreetne uudis, kas selle kohta sa läheks ka veel midagi juurde uurima või pigem mitte?

Ma arvan, et läheksin küll.

Okei, siis e: võtame selle eelviimase uudise.

Jaa, (.) oota ma proovin uuesti, mul ei taha mitte avada seda. M: jaa

Nii, kas sa oled seda uudist, sellest uudisest lugenud või kuskilt kuulnud seda?

Ei ole.

Ei ole? Aga: ühesõnaga, see on nüüd põhimõtteliselt nii-öelda valitud kui kohalik uudis, see on küll kuu aega vana.

Jah.

E: aga: kui palju sa enda hinnangul oled kursis e: nii-öelda selle enda piirkonna uudistega. et mitte üleriigilised need lehed, aga just see, mis toimub sinu kodukandis?

M: noh, see leht mis meil käib kohalik, selle olen ikka läbi lugenud.

Kas sa...?

Sirvinud pigem.

Kas sa saaksid selle lehe pealkirja mainida, ma ei tea kas me eelmine kord rääkisime aga...

Nurmijärven uudiset oli vist.

Aa, okei. Et selle sa sirvid läbi ja siis enam-vähem oled kursis?

Noh, sellega mis seal kirjutatakse.

Jah.

Jaa, siis see Espoo kohalik leht, see ka, noh, sirvin läbi ja peatun nendel mis, mis huvitavad.

Okei, aga enda hinnangul, kas sa oled pigem kursis siis nii-öelda nende suuremate sündmustega ja mis toimub üle riigi või siis just need enda kohalikud uudised?

Ma arvan, et pigem üleriigilised, et need teised, need kohalikud uudised ma sirvin läbi ja siis mis jääb silma siis selle ma loen läbi. Aga samas töö juures olles ja, ja sellised suuremad uudised ja asjad, need ikkagi jõuavad kuidagi sinuni ja siis teiste töökaaslaste kaudu või siis muude uudistekanalite kaudu.

Mhm, okei, ja siis e: (.) nüüd on viimane uudis. See on siuke hästi lühike. et siin juba ütleb tegelikult pealkiri enam-vähem sündmuse ära, et e: et ma kiiresti küsingi siin, et kui sa nüüd näiteks e: Delfist loed sellise pealkirjaga uudist, kas sa siis peatud sellel ja loed seda, või pigem see uudis ei ole sinu jaoks nii-öelda uudis ja sa ei loe seda?

M:see oleneb nii paljudest asjaoludest, et milline päev mul on olnud jne, et et noh, sellised asjad ma olen lugenud läbi siis, kui mul on olnud vähe rohkem aega või vähem... noh, võib-olla igav või midagi. Üldiselt üritan mitte jääda sellistele uudistele pidama ühesõnaga.

Mhm, aga kui on mingi selline uudis, või hästi sarnane uudis, siis e: kuivõrd suur uudisvääratus tal on sinu arvates? Või sinu jaoks?

No ikka väga ei ole.

Mhm.

Et kurb küll, kahju nendest inimestest ja kõik aga, aga ei.

Mhm, et teised on... jälle natukene suunan, et teised on ka seda maininud, et e: pigem on uudisel siis suurem mõju, et noh, konkreetne näiteks see uudis, et e: õnnetuste oma, et e: siis kui on tuttav koht või siis midagi, midagi veel, et kuidagi, kuidagi inimesed seotud, et niisama pigem, et kui selline tavaline õnnetus ja, ja sai viga aga surma ei saanud, et siis pigem on ta selline teisejärguline.

Jah.

Et sul ka ilmselt?

Jah, jah, ma arvan sama.

Okei, siis e: nendega me saime ühele poole. Ma kiiresti vaatan enda selle intervjuu kava üle, et ma täiendasin paari küsimust. E:

Jah.

Ma ei mäleta, kas ma küsisin keeleoskuse kohta? Et e: soome keel, seda sa rääkisid ära, et sa saad väga hästi hakkama.

Jah..

Aga milline on su üldine keelteoskus?

Võiksid korraks palun korrata?

Et milline on sinu üldine keelteoskus? Mis keeli sa veel räägid?

Inglise keelt ja noh, suhtlustasandil vene keelt, väga kergel suhtlustasandil.

Okei, e:m.

Õpin prantsuse keelt, kui huvitab.

Aa, praegu õpid?

Väga algstaadiumis

Okei, kas see on e: mingi kursuse näol või kuidas? E-kursuse näol või käid kuskil koha peal?

Jaa, e-kursus.

Okei, aga millest selline huvitav otsus, et prantsuse keel just?

E: no, ma astusin just kooli õppima ja, kõrgemat meigikunsti ja stilisti... stilistikat ja sellega kuidagi tundus, et käib asi käsi-käes.

Okei, väga, väga vahva. Ma küsingi üle, et milline on sinu haridustase? Et sa saad nüüd selle kooli ka sinna lisada, et omandamisel.

Et noh, keskharidus, juuksur.

Ja juuksuriks sa õppisid?

E: kutsekoolis.

Kutsekoolis. Ja nüüd Soomes läksid uuesti kooli?

Jah.

Mhm, e:m, üks moment. E: nüüd ma küsin seda ka, et keeleoskus sa ütlesid, et suhtlustasandil on hea ja ja niimoodi, aga kui sa otsid mingit vajalikku informatsiooni e: meediast, noh, kas kuskilt internetist, portaalist, ajalehest, ajakirjast, et kui arusaadav on sulle selline hästi spetsiifiline keel, et noh, näiteks juriidiline info, kas sa sellest saad kõigest aru, või sa lähed pigem küsid kelleltki nõu?

M: no sellises suures pildis ma ikkagi olen kõigest aru saanud, et selles mõttes ei ole väga, et kindlasti on nagu, noh, kõiki sõnu ma ei oska ja sellised spetsiifilisemad asjad võivad jääda arusaamatuks, kuid üldiselt olen ära pusinud. Aga: kui midagi noh jääb arusaamatuks, siis ikka küsin, et nii ühte kui teist.

Okei, siis e: kas sa oled tööga seonduvalt enda keeleoskust kuidagi arendanud? Et praegu on see kool ja see prantsuse keel eks ole, aga kas kuidagi seda soome keelt oled sa ka? Sa mainisid küll eelmine kord, et sul on erialased, näiteks erialane kirjandus, mida sa oled lugenud, eksole, aga kas on veel mingeid e-kursuseid või täiendavaid soome keele kursuseid?

E: ei, kuid, noh, minu tööd silmas pidades, siis see ongi iga päev rääkimine, suhtlemine inimestega.

Et töö kaudu...

Näiteks ma arenen iga päev ma usun.

Et töö kaudu on tulnud pigem see kõik.

Jah.

Okei, siis e: kuidas sa positsioneerid ennast tööturul, ehk näiteks kellena sa näed ennast viie aasta pärast?

Oma firma juhina.

Ja kas e: mingi valdkond on sul ka?

E: sinna ilu poole lähen.

Okei siis, e: vaatan veel korra. Jah, nüüd ongi see viimane küsimus ka, et sa mainisid selle ära, et sa plaanid Eestisse tagasi kolida, aga palun põhjenda ka, et miks e: miks sa plaanid?

Sest Eesti on mu kodumaa (.) nii lihtne see ongi. Teine tunne on olla Eestis.

Okei, väga vahva, me saime nüüd ühele poole, ma panen selle kinni.

Intervjuu 3

Panen selle siia poole. Tere, Rando!

Tere!

Palun räägi endast lühidalt. Kes sa oled? Mis sa teed?

Olen Rando, 28-aastane, e: (.) olen pärit Tartumaalt, lõpetasin Lähte Ühisgümnaasiumi ja peale seda läksin Tallinnasse Tehnikaülikooli magistrantuuri, peale selle lõpetamist (.) spetsialiseerusin laevaehitusse ja selle kaudu oli võimalik siis saada Soome magistrantuuri, Aalto

ülikooli.

Mhm. Kus Sa Soomes praegu elad?

Idakeskuse kandis. See on üks, üks kolmest suuremast siis Helsingi sellest piirkonnast.

Mhm, aga: kus sa praegu töötad?

Töötan Arctech Helsingi laevaehitustehases, inserina või disainerina, oleme ausad.

Mhm, okei, e:m: kaua sa Soomes üldse elanud oled kokku?

Esimest korda tulin Soome kohe kooli, see oli: 2009ndal aastal. Jaa, peale seda olen siis (.) olenegi olnud, üks aasta käisin magistrantuuri tegemas, või seda lõputööd tegemas, siis ma olin nagu aasta olin Eestis. Et siis kokku tuleb (.) 4 aastat äkki natuke peale.

Okei. Aga kaua Sa sellel konkreetset töökojal oled olnud?

Töökoht on alates: (.) 2012. aasta maikuust, ehk siis 2 ja pool aastat peaaegu juba või isegi juba üle natukene.

Mhm (.) em.: milline on Sinu Soome keele oskus?

Seda on õpitud kõvasti aga (.) aga (.) töö juures ütleme niimoodi, et soomlastega saan probleemid lahendatud, jutud räägitud, et ee:, saab hakkama. Muidugi:, eks kõige parem pole, et grammatiliselt just nii, aga jutud saab räägitud, poes käidud ja...

Et siis ee: suhtlustasandil on kindlasti hea ja erialaselt ka, et...

Ma arvan küll et...

Okei (.) em: mul on siin selline küsimus, et miks otsustasid Eestist lahkuda. Et ma sain aru, et sa tulid siia kooli ja siis edasi läksid tööle. Aga kas oli veel äkki mingi (.) mingi selline taganttõukav mõjur, et palk või (.) [või üldse keskkonna vahetus?

Absoluutselt ei olnud.] Elu on täpselt niimoodi juhatanud, et (.) ega see Tallinnasse ülikooli minek oli kah, e: vist ma ei leidnud Tartust midagi ja arvasin, et tehnika võiks olla see, mida ma õpin, seal siis alles sain teada, et selline laevaehituseriala on olemas, tundus huvitav, kandideerisin, sain sisse ja sealt edasi sain Soome ja (.) siis tegin Soomes siin avaldusi ja ühest kohast helistati tagasi. Ja kuna sel hetkel midagi paremat silmapiiril polnud, siis miks mitte töötada Soomes laevaehitusel, tehases.

Mhm. Em: siis mul on selline küsimus, et mil määral mängis meedia rolli Soome kolimisel (.) või kas üldse mängis?

M: võib-olla minimaalselt. Meediast ma otseselt mingit impulssi küll ei saanud, et e: nüüd peaks Soome tulema.

Mõtlen just e:, et praegu on e: (.) hästi palju kajastatakse selliseid uudiseid, et Soomes on palgad mitu korda paremad ja eestlasi on siin nii palju (.) et e: (.) äkki see oli võib-olla lihtsalt positiivselt kuidagi mõjust.. tõukas natukene?

Ma arvan, et Tallinnas ma ei peaks ka palga üle nurisema kui ma töötaks Tallinnas laevaehituse alal. Et (.) palgateema ei ole nagu olnud see et (.) siin Soomes on nagunii, et kui

sa magistrantuuri lõpetad, ega siis sa nagunii ei ole (.) sul on mingid palgalimiidid mille järgi nagu sulle makstakse.

Mhm

...et ma selle peale ei põe. Õppisin kõvasti ja (.) sest ma teadsin, et sellest saab nagu (.) tulevikus on nagu sellest (.) palk on nagu on, et (.) see ei olnud nagu määrav minu jaoks küll, tol hetkel vähemalt kui ma tulin.

Okei, e:m: kas enne Soome kolimist olid sul kontaktid Soomes elavate eestlastega?

Ma teadsin ainult mõnda inimest, kes on nagu käinud Soomes tööl. Kas suvel või siis (.) või siis töötas nagu pidevalt. Väga palju kontakte ei olnud. See grupp, kes me tulime, nendega koos me Tallinnast tulime ja käisime koos koolis ja (.) et siukese väikese grupiga tulime. *Aga need muud kontaktid (.), kas sa suhtlesid ka nendega siis (.) noh, algul kui sa Soome tulid, et kas sa hoidsid kuidagi sidet nende inimestega, keda sa varem teadsid, kes on siin tööl?*

Selles suhtes, et iga aasta tuleb neid, Tallinnast saadetakse, saavad poisid tulla (.) ja tüdrukud. Et e: (.) näiteks Kaarel Melk, ma ei tea, kas sa tunned teda? Et e: ta käis ka Lähte Ühisgümnaasiumis. Ta vist läks aasta aega varem, sest ma käisin sõjaväes. Et tema kaudu oli see võib-olla kõige suurem see mõju, et tema käest ma küsisin kuidas siin on, kui raske siin on näiteks ja (.) et e: (.) vanemad kolleegid (.) et noh, temaga ma suhtlesin, teisi ma ei teadnudki, kes vanemad olid. Siia tulin, siis ma alles sain neid tundma.

Aga muud (.) sugulased-tuttavad, väljaspool seda sinu töö ja kooliringi?

Väga minimaalselt. Nagu sa ütlesid, neid kalevipoegasid, neid mõni on, kes nagu käib, aga (.) nende (.) sellist nagu pendeldamist ma nagunii ei näinud oma elus ette. Et kui, siis tulla pidevalt. Neid nagu (.) ma väga nagu (.) nende järgi ma ei tegutsenud.

Okei (.) amn: palun kirjelda mulle enda ühte tavalist päeva kui sa tarbid meediat. Siia alla kõik suhtlusvõrgustikud, telekas, ajalehed (.) selline kiire ülevaade.

Noh, hommikuäratus on kell kuus. Panen teleka käima, YLE peale, sealt tuleb YLEaamuTV. Et noh, nii kaua ma söön (.) ja loen Eesti Postimees ja Delfit ja niimoodi (.) ja siis selle taustal vaatan (.) nii palju kui kuulen ja näen neid Soome uudiseid.

Mhm.

Seitsme aeg lähen siis kodust ära, metroo peale, seal on selline kohalik metroo leht mida ma siis (.) kodumaised Soome uudised, need ma loen nagu läbi. Et täpselt ajalehe jõuan selle 20 minutiga kui metroo sõidab nagu läbi vaadata. Töö juures mul nagu väga aega ei ole, et võib-olla lõunapausil, võib-olla siis kui aju kokku jookseb, võib-olla 10 minutit siis vaatan (.) netilehekülgi, ka just põhiliselt Eesti, Eesti, Eesti lehekülgesid.

E: online-ajakirjandust või?

Mhm.

Okei.

E: õhtul (.) m: peaks ka pigem ütlema, et rohkem nagu loen samamoodi *online*-uudised läbi, mis on võib-olla peale tulnud uusi. siis teleri kohapealt (.) kui on Eestis mingi hea saade, siis vaatame nagu, aga (.) kui ei ole siis paneme Soome peale ja vaatame siis Soome kanaleid.

Mhm, okei.

Ma ei oska niimoodi täpselt öelda...

Ei, väga hea oli.

Okei.

Nüüd ma natukene küsingi täpsemalt Soome meedia kohta. Et e: millised on need Soome meediakanalid, mida sa jälgid? Ütleme siis niimoodi, et e: (.) jälgid rohkem. Et kui sa enne just ütlesid, et, et e: vaatad, kui Eesti pealt midagi ei tule, siis jälgid Soome pealt (.) et aga kas on mingeid kindlaid kanaleid?

Ei ole, ütleme nii, lihtsalt klõpsutan need 10 kanalit läbi, kui tundub midagi huvitavat siis (.) vahepeal vaatasime sellist, oleme vaadanud nagu *Vino Show* on selline asi ja siis on olnud (.) *Putous* on olnud selline huvitav, mida me oleme vaadanud soomekeelset ja kohalikku nagu, sellised meelelahutussaadet.

*E: mhm (.) ajalehena sa juba mainisid seda *Metrot*, aga kas on mingeid Soome ajalehti veel, mida sa..?*

No koju tuleb ikka Helsingi uudised, aga selle käib nagu väga kiiresti läbi, et et päevakajalisi teemasid loen, et (.) selliseid süvema (.) niimoodi ma ei ole süübinud.

Aga onlines? Soome lehti jälgid, ei jälgid?

Ainult nii palju kui Facebookis neid pealkirju tuleb (.), et huvitavaid teemasid nii palju. Aga mingi *Iltalehes* või *YLE.fi* niimoodi ma igapäevaselt ei käi. Kui on ainult midagi (.) keegi kuskilt mingi lingi viskab, siis vaatan.

Mhm, aga kui sa neid e: lehti loed, siis e: Soome meediat nüüd ainult arvestades, siis e: (.) millised teemad sulle kõige rohkem huvi pakuvad? Kas see on kultuur, poliitika, meelelahutus...?

Kriminaalne pool, ei ma ei...

Politsei uudised?

Leht hakkab ikka sellise (.) võib-olla ühe sellise päevakajalise teema, pikema teemaga (.) siis seal on igasuguseid kriminaalseid väikeseid osasid. Ja e: (.) üks poliitika poolt (.) niivõrd kuivõrd jälgin. Kui seal mingi uudis on, siis ma loen selle läbi.

Ja ma lihtsalt pidasingi silmas seda, et mõni inimene konkreetselt läheb sporti lugema, et kui sul sellist konkreetset ei ole siis...[]

Spordi loen ka kindlasti läbi.

Jah, okei, et võib siis öelda, et sa niivõrd kuivõrd loed kõike? [Kõik pakub huvi...

Kõik päevakajalised loen läbi] nii-öelda küll, kuskile süve.. noh, nagu sa ütlesid, see spordi pool on kogu aeg olnud hinges, et ikka vaatad kuidas soomlastel läheb maailmas.

Okei. E: aga mil määral sa üldse oled kursis Soomes toimuvaga? Enda hinnangul.

Ma arvan, et suhteliselt vähe ikkagi. Et e: sündmused mis (.) päevakajalisi sündmusi ikka nagu tean, need käivad nagu meediast läbi, aga, aga (.) ma arvan, et ma olen ikkagi suht võõras selle ühiskonna suhtes, et ei ole süvenenud nii palju, kui võiks tegelikult.

Okei, nüüd Eesti meediast natukene rääkides, et e: (.) milliseid eestikeelseid meediakanaleid sa jälgid? Et mainisid Postimeest ja vist oli Delfi? Aga millised kanalid veel võiksid olla?

Näiteks (.) e: mis kanalid võiksid olla, ma ei tea...

Mida sa ise jälgid?

Telekanalid?

No (.) telekanalid sobivad ka väga hästi, aga kõik...

Samamoodi (.) ei ole nüüd päevas nii palju aega, et vaatad need Postimehe ja Delfi päevakajalised sündmused, sündmused üle ja hoiad lihtsalt nii palju kursis kui jõuad, et...

Aga: näiteks telekanalitest rääkides, Sa ütlesid ka, et klõpsutad läbi. Aga kas on näiteks mingi kindel saade ka, mida sa jälgid?

Eestis?

Jah, Eesti kanalid.

Me vaatasime ikka kõvasti seda näosaadet.

Mhm, TV3

Et, TV3s ja Kuula mu laulu. Õhtuti mis peale seitset tulevad, et e:

Jooksvalt siis ühesõnaga, meelelahutusprogramme pigem?

Jah. Et ei jaksa enam väga palju kaasa mõelda õhtul.

Okei. Em: Aga: m: kas sa eelistad pigem jälgida eestikeelseid kanaleid või soomekeelseid kanaleid?

Pean ütlema, et enne ma vaatan, mis Eesti pealt tuleb. Kui sealt midagi meelelahutuslikku tuleb, siis ma jätan sinna. Kui ei tule, siis ma vaatan Soome kanaleid. Et (.) jah, niipidi on praegust.

Okei, jah aga mil määral oled Sa kursis Eestis toimuvaga? []

Umbes samal määral nagu Soomes toimuvaga (.) või (.) Eesti eluga olen võib-olla rohkem kursis, sest et e: (.) sest noh, meedias ikkagi teemad vahetuvad kiiremini kui selles ühes või kahes ajalehes, mis ma kiirelt läbi vaatan. Ma arvan, et Eesti meediaga.

Okei, e:m: nüüd räägime natukene kohanemisest. Et e: (.) mil määral on meedia aidanud Soome igapäevaellu paremini sisse elada?

See on küll üks huvitav küsimus.

Et e: siin all võib täiesti: noh, kohanemise all täiesti keeleoskus, et e: ajalehtede lugemine või üldse soomekeelse meedia jälgimine või info otsimine mingitest portaalidest või internetist üldse laiemalt, et...

sellesuhtes on õnneks keelt nii palju õpitud ja üks põhjus, miks ma nagu loen seda ajalehti ka, et nagu näha seda kirjalikult ja õppida samal ajal ka nagu (.) õppimise eesmärgil on samamoodi see lehelugemine mul praegust. Et (.) kui internetist midagi vaja otsida on, siis selle taha küll ei jää midagi, et e: soome keelest nüüd aru ei saa.

Mhm.

Ma ei tea kuidas ta nüüd aidanud kohanemist on (.)

Jah, kas üldse on aidanud?

Kui midagi vaja on, siis loomulikult sa otsid selle ja leiad selle, selles ei ole küsimust. Et kõik on olemas, lihtsalt peab õigesti otsima.

Okei et e: siis võib öelda, et ikkagi meedia sind natukene on aidanud?

Jaa, loomulikult, et ma ei teadnud alguses, kuidas need süsteemid siin käivad, et e: ikka sa pead uurima, mismoodi või mis järjekorras kasvõi nendes asutustes käia ja (.) kuna ja kus ja, et loomulikult sellest on palju abi, et ise ei oskaks kuskilt alustadagi. Mulle meeldib nagu internetis sellesuhtes eeltööd teha, et enne kui ma kuskile lähen. Siis ma tean, mis mind ees ootab.

M: aga kas sinu hinnangul on Eesti meedia jälgimine kuidagi takistanud Soomes kohanemist?

Näiteks see sama Eesti telekanalite jälgimine, et e:

Seda peab katsetama. Püüan ikka mõlema poolega kursis olla, et kui ma ühele bloki ette panen, siis ma ei tea, kas see on hea. Pigem ma vaatan mõlemast meediast, mis toimub, et mitte väga põhjalikult, aga mingil määral pead, tead... huvitab ja pead teadma ka, et missugused muutused ees ootavad järgmisel aastal kuskil.

Mhm.

Ja kodumaa on ju ikka hinges, et...

Siis selline küsimus, et kui tihti sa suhtled teiste Soomes elavate eestlastega?

Eks neid on väga palju (.) aga: sellist (.) üks ringkond kellega ma suhtlen, on laevaehitajad, kes on siia tulnud õppima ja siia tööle jäänud. Üks, neid on üks, heal päeval võib-olla 8-10 tükki, aga noh, 4-5 tükki on selline kindel seltskond. Ja siis mõned sõbrad veel väljastpoolt, aga väga: (.) suurt ringi ei ole, kellega suhtlen.

Aga nendega on pigem selline, võib öelda, et igapäevane suhtlus või?

Ei ole.

Ei?

Nädalavahetusel võib-olla, kui lepitakse mingi õhtu kokku, et istume ja teeme midagi.

Igapäevaselt ainult töökaaslastega, no: et seal on kaks eestlast.

Okei. Aga milliseid uusmeediakanaleid Sa kasutad suhtlemiseks nende teiste eestlastega?

Mis need uusmeedi...

Jah], et siia alla võibki liigitada Facebooki, Skype, e: Viberi, Hangouts, mis iganes sellised viimastel aastatel tulnud suhtluskanalid.

Sellest loetelust on mul ainult Facebook ja Skype mul.

Aga mingit muud sellist? Ma ka kõiki neid ei tea aga...

Ei, mul ei ole aega (.) et e: osad sõbrad, kes Facebookis ei ole, on Skypes ja enamus on Facebookis ja...

Et siis suhtlus enamasti Facebooki kaudu?

Jah, telefon on ka vahepeal abiks.

Jah (.) em: natukene me põgusalt rääkisime ka sellest, et mil määral otsid vajalikku informatsiooni meediast? Et kontaktid ja selline praktiline info, et kui sa nüüd mõtled praegu enda igapäevatoimetuste peale, et e: kui on mingit informatsiooni vaja või kontakte vaja, kui tihti seda ette tuleb, et sa lähed kas Facebooki või (.) või üldse internetti otsima?

(.) Väga tihti küll ei otsi kontakte.. et need kes, või sa mõtled teiselt või eraelu?

Kõike, et noh, sellesuhtes, et praktiline info võib olla kasvõi (.) ma ei tea, tahad välja sööma minna ja otsin mingi restorani kohta infot, et kus ta asub või (.) kõik igapäevane toimetus.

Jah (.) ma ei oska siin rohkem midagi lisada, et kui midagi huvitab, siis ma lähen ja otsin. See on see küsimus, kus ma jälle ei oska (.). Sa võid seletada veel, äkki ma saan pihta. Küsi uuesti, äkki siis tuleb.

E: (.) ühesõnaga, mil määral otsid vajalikku informatsiooni meediast: kontaktid, praktiline info.

Mil määral? Sa siis... kui palju põhimõtteliselt?

Jah. Siin on natukene raske vastata, ma praegu ise mõtlen ka selle küsimuse peale (.)

Siis kui vajadus on, sel määral otsin. Ma ei oska küll midagi...

Jah, las ta jääda (.). Sain selle vastuse kätte põhimõtteliselt. Em: nüüd, rääkides lähedastest, kes sul elavad Eestis. Kui tihti sa nendega suhtled?

Nemad tunnevad vist rohkem puudust kui mina vahepeal. Nemad helistavad rohkem viimasel ajal. Muidugi jälle ei ole niimoodi ilus (.) siis kui jälle midagi huvitavat toimub, siis helistad ise või helistatakse sulle (.) niimoodi igapäevaselt ei chatti, et kuidas töö läks?

Aga niimoodi korra nädalas?

No niimoodi jah.

Okei, aga: kui sa suhtled nende lähedastega, siis milliseid kanaleid te kasutate? Kas samamoodi Facebook, telefon, mingid muud kanalid, skype...?

Telefon on sellesuhtes Soomes väga hea, et Sonera pakub sellist teenust, et saad Baltikumis rääkida sama hinnaga, et siis nagu helistad... mina nagu helistan sellesuhtes, vanemad kasutavad Skype'i põhiliselt ja õega Facebookis või helistad, ega siin väga palju rohkem, onudega ka vahest, kui mingi probleem on, siis helistan. Kellel on Facebook, siis nendega Facebookis.

Okei, siis on selline küsimus, et e: Soomes elavatele eestlastele on mõelnud... mõeldud erinevaid info ja meediakanaleid. Näiteks see uus raadio FINESTfm või Facebooki grupid Eestlased Espoos või sarnased, et e: kas sa neid kanaleid kasutad? Mõnda neist?

No seda Facebooki Eestlased Soomes, seda kanalit kasutan. Et sealt saab päris huvitavat informatsiooni. Muidugi sealt saab muud jama kah,

[jah]

Aga... mind huvitavad ikka see, et noh, kui midagi huvitavat toimub, keegi tuleb siia esinema või: sealt tuleb päris kiiresti see info välja.

Mhm.

E: raadiot ma ei kuula.

Aga: minigit muud kanalit? Ma ise praegu ka väga täpselt neid ei tea: aga: näiteks Kroonika ja Õhtuleht vist ka ilmuvad... tuuakse neid Soome.

Ei tea, pole õrna aimugi

Ei ole õrna aimugi. Okei. Aga see sama, see: Eestlased Soomes grupp. Selle sa nimetasid ära, et sa otsid või kasutad seda info saamiseks. Aga: täpselt ei teagi, kui vana see on või kui kaua ta on olnud, aga: aga kas see grupp on aidanud sind kaasa kuidagi Soomes kohanemisele? Et oled sa sealt saanud sellist vajalikku informatsiooni?

(.) Sellist taustainformatsiooni saab...saab küll sealt. Ikka inimestel tekivad samad küsimused kui vahepeal endal ka. Siis otsid sealt, nagu mis seal on vastatud. Et sellesuhtes ta on aidanud küll. Seal räägitakse väga palju Soomes olevatest, Soome probleemidest, kuidas midagi teha

või lahendada. Selles suhtes see on aidanud küll, et (.) rohkem ei olegi neid kanaleid tegelikult, et ülejäänud ise (.) kui on mingi probleem, siis käin internetist otsimas.

Mhm.

Informatsiooni või kontakte.

Jah (.) okei. Em: nüüd räägime natukene tööst (.) meediast ja tööst. Et (.) mhm: e: kas sinu tutvusringkonnas liigub infot tööpakkumiste kohta? Et e: (.) noh (.), ütleme Sa nüüd rääkisid küll, et sa oled tulnud e: koos teiste eestlastega ja sellesuhtes te olete nagu ühes ringkonnas, aga kui sa mõitled e: (.) natukene teiste tuttavate peale, kes Soomes on...

Oma eriala kohapealt on see LinkedIn on suhteliselt hea. Et kui näiteks üks töötab Hollandis, tema firmas kui on mingit (.) näiteks otsitakse töolist, siis tema saadab nagu seda infot välja. Meie firmas samamoodi, et LinkedIn'i kaudu liigub päris palju neid. Muidugi kõik ei ole seal. Uued õpilased näiteks, kes tulevad kooli, tahavad suveks tööle tulla või peale kooli lõpetamist, siis samamoodi küsitakse just vanematelt tegijatelt, et kas teil on töö. Ja siis (.) me ju saame küsida oma ülemuste käest, mis variandid on näiteks.

A: kas sa räägiksin natukene sellest LinkedInist täpsemalt? Ma ise ei ole väga kokku puutunud (.) mis see on? Mis eesmärgil seda kasutatakse?

See vist on professionaalne...professionaalse äri eesmärgil (.) äkki (.) kontaktid. Just ärilised kontaktid. Näiteks kui ma käisin Hamburgis laevamessil, siis kõik need kontaktid mis said seal, siis seal LinkedInis loodi ka see kontakt, mitte ei ole ainult *businesskaartiga* ainult, seal luuakse samamoodi selline ärikontakti võrgustik enda ümber.

Ja kui see tööotsimine põhimõtteliselt e: kui näiteks mina tahan otsida tööd, kui mul on see kontakt olemas, ma saan sealt mingi kontakti ja saan inimesega ühendust võtta?

Seal, seal.. sedakaudu saab ühendust võtta küll jah.

Mhm, okei.

Et (.) mul üks sõber ütles just, et kui sind (.) kui sa nagu töötad professionaalsel erialal, kui sul ei ole LinkedIni, siis ei ole sind olemas.

A: (.) aga mingeid muid meediakanaleid veel? Kuna sa oled nii: e: teistsugusel erialal, siis Facebooki kaudu ilmselt ei...

Selliseid tööpakkumisi väga ei liigu jah (.), et LinkedInis ma näen palju rohkem selliseid tööpakkumisi. Ja see (.) noh jah, sa pead (.) üldiselt on firmade kodulehekülgedel samamoodi üleval, aga neid nagu ma ei ole küll niimoodi näinud, et Facebookis sheeritakse väga palju. Ma ise ei ole ka nagu niimoodi.

Okei, aga kuivõrd oled sa kursis teiste eestlaste tööturukäitumistega? (.) Noh, näiteks need samad ehitajad või, keda on ilmselt Soomes kõige rohkem.

Tavaliste ehitajatega? Ma ei ole üldse väga kursis tegelikult.

Ma mõtlengi, et (.) ma tõin ainult selle näite. Ilmselt sa oled kursis rohkem nendega, kellega sa koos töötad.

Absoluutselt.

...nende eestlastega, aga muidu selline üldpilt?

Ma pole üldse absoluutselt [], seal ju seda rahvast liigub nii palju, et (.) räägitakse (.) et noh, kes tahab, see leiab loomulikult tööd. Ma ei usu, et see mingi probleem on, kõigepealt kui (.) kõigepealt tuleb jalg ukse vahele saada. See esimene samm Soomes on kõige raskem.

Mhm.

Ma ei tea kas see oli vastus küsimusele?

Nii ja naa, sain, et pigem Sa ei ole kursis.

Ei ole.

Em:

Nii palju võib-olla, kui keegi Facebookis siis FinEsti foorumis jagab, et pakutakse sinna tööd, et või keegi otsib tööd, et nii palju (.) see (.) kolm sekundit edasikerimise aega, nii palju jääb. Ma ei ole süvenenud jah.

Em: põhimõtteliselt rääkisime selle küsimuse läbi, et kas oled kasutanud ametlikke töötuskanaleid? Et kui sa oled seal LinkedInis, aga: kas Sa, ma ei tea kas sa oled üldse mõelnud oma tööd või eriala vahetada või kas on mingeid hetki tulnud, näiteks sirvid ajalehes mingeid kuulutusi või vaatad kuskilt mingeid tööportaale veel?

Otseselt ei ole otsinud, aga (.) kui töökaaslased on öelnud, et tule meie firmasse, nii palju on, aga (.) otseselt pole otsinud. Samamoodi kui midagi silma jääb, siis olen vaadanud aga: mulle meeldib (.) ma olen ainult kaks aastat olnud, et natukene peaks lojaalsust ka olema ja seal on nii palju veel õppida minusugusel, et e: praegust on veel okei, et siis sellele jah ma niimoodi vastata ei saa. Ja mul ei olnud alguses ka, ma ei pidanud otsima. Ma lihtsalt siin Soomes, või noh, Helsingis, kus ma alguses tahtsin olla, võib-olla 4-5-6 firmat, kus ma saatsin ankeedid ja ühest helistati ja... Et ma ei ole nagu väga vaeva näinud otsimisega, peab tunnistama.

Em: siis, selline küsimus, mil määral on meedia aidanud tööalaselt paremini toime tulla? või kas üldse on aidanud?

Sellesuhtes ikka aitab, et kui meil (.) on üks (.) foorum (.) või ma ei tea (.) laevaehitus spetsialiseer... noh ühesõnaga sellele pühendatud internetilehekülj ja seda ma käin läbi ja seal ikka kajastatakse uusimaid innovatsioone ja seal samamoodi on igasugused laevaõnnetused ja kõik sellele teemal uudised, ma ei mäleta mis selle lehekülje nimi on...

Seda saab hiljem täpsustada, kui meelde tuleb. Aga: (.) veel mingeid selliseid, kas sarnaseid kanaleid või? Või kas on mingeid selliseid meediume mis kuidagi toetaksid sinu töötegemist? Et see foorum, kus sa leiad erialast informatsiooni, aga kas on midagi, midagi veel?

Linkedinis samamoodi käivad need uudised läbi. Kuna mul on enamuse laevaehitusala e: võrgustik seal, siis nemad seal jagavad samamoodi need uudised mis selles ringkonnas (.) ükskõik kas need on majanduslikud, tehnilised või innovaatilised.

Okei (.) em: ja ongi viimane küsimus, et mil määral on uusmeedia aidanud tööalaselt paremini toime tulla? Et siin samamoodi näiteks töökaaslastega suhtlemine Facebookis või Skypes või...?

No Skypes (.) minimaalselt, Facebookis on samamoodi: näiteks kõik Soomes olevad laevaehitajate grupp...LRKO on selline, kus kõik need, kes Aaltos on õppinud, kõik suur grupp (.) seal on ka väga palju huvitavat informatsiooni. Et Facebook ja LinkedIn siis ongi...

Aga näiteks kas sa ise vahepeal, kui sul on mingi küsimus, tööalaselt, oled e: mõne töökaaslase käest eraldi seal chatis küsinud mingeid nõuaandeid, midagi sellist? (.) Või pigem käib see silmas-silma vestluse puhul rohkem?

Kui sa saad, kui see inimene on sul kohe seal kohapeal olemas kontoris, siis loomulikult silmast-silma saab kiiremini, aga alati tuleb seda meeles pidada, et sul peab olema mingisugune.. et kui pärast on mingi probleem, mis oli tingitud sellest vestlusest, siis peab olema sul mingi email, näiteks...võinoh, e-maili kaudu on väga kindel küsida, et siis sa saad pärast näidata kuidas me kokku leppisime. Seal on mustmiljon asja, mida peab meeles pidama. Et e: e-mail on selline kindel ja siis firmasisene link või Lync, kuidas seda kutsutakse, selline chati programm, kus saab kiiresti inimestega ühendust võtta. Ja telefoni teel ja (.) sellesuhtes variante on väga palju, et...

Okei, praegu mul said kõik küsimused küsitud, aga algul a: me nüüd rääkisime hästi palju sinu tööst, siis meil jäi täpsustamata, et e: mida sa tööl täpsemalt teed? Või mis on sinu tööülesanded?

E: laeva: kuna me praegust ehitame jäämurdjaid (.) ja siis (.) *icebreaker supply* vesseleid, *offshore supply* vesseleid (.) ma ei tea kuidas see eesti keeles peaks kõlama, aga: *offshore* on siis see:, mis on maast kaugel, selline mere peal (.) nt nafta puurtornid, sinna abilaevasid...abilaevad ja siis jäämurdjad. Et nende välisteki siis disainerit. Laevaehitus algab kõigepealt konspektist, siis tehakse selline üldine: iga süsteemi selline (.) joonis ja siis järgmises etapis on siis detailne jooniste tegemine. Et siis (.) meie ülesanne hakkab siis esi.. sellest üldjoonistest kõigepealt ja siis (.) noh (.) ma võtan mõlemast sellest osa, osa sellest üldjoonistest detailsest (.) soome keeles tahab kõik tulla.

No ütle soome keeles, pole hullu.

Suunitelust, ehk siis (.), ehk siis (.) ehk siis (.) disainimisest noh, kuivõrd niivõrd.

Okei, ühesõnaga (.) sinu töö ongi arvuti taga [ja teed jooniseid

Põhimõtteliselt] ja siis kui laev on juba meil kõrvalhallis, siis, siis käia vaatamas, kuidas on asi arenenud. Võib-olla on ehitusmehed seal midagi muutnud, et siis me teame arvestada. Ja kui midagi on nagu valesti seal arvuti taga, ei ole kõiki asju arvesse võetud, et siis käia nagu kohapeal ka vaatamas, et kuidas seal olukord on. Et sellesuhtes väga põnev, et ei ole ainult istumine, et näed ka mis reaalselt toimub ja eriti see, et kui sa oled aasta otsa seda joonistanud, siis sa lähed laeva peale ja siis sa tunned seda laeva nagu oma kodu, et isegi kui ta hakkab nagu väikestes tükkides tulema, siis sa juba tead, kus sa oled ja mis on, et see on äge tunne.

Okei, sain kõik info kätte. Suur aitäh.

Palun.

Nii: panin salvestama. E:m, ma mõtlen korraks, mis meil eelmisest korrast veel jäi midagi sellist e:, ma ei mäleta, kas ma küsisin sinu käest, et milline on su keelte oskus?

Ma ka ei mäleta

Jaa: aga sa võid mulle öelda, mis keeli Sa räägid?

Eesti keelt, inglise keelt, nüüd juba natukene soome keelt ja, ja õppinud olen saksa keelt ka, aga seda ei nagu, vist juba kümme aastat, või noh, peale kooli lõppu.

Okei.

Kümme aastat rääkinud, või palju see kool läbi on, ma ei teagi.

Nii, siis ma saadan sulle selle esimese uudise siia.

Seda ma olen isegi lugenud vist.

Jaa, väga hea, siis sa ei pea seda käima panema. E:m Aga kas sa mäletad, millisest allikast sa seda uudist kõigepealt nägid, lugesid, kuulsid?

Eeh.

See ei pea nüüd mingi konkreetne olema, aga kas see oli mingi Facebook või oligi, oligi mingi uudis kuskil lehes või online? Et see algas küll, algas Facebookist, et kõik seda jagasid ja...

Eks ta jah online või Facebook oli. M: Võib-olla isegi *onlinest*, ma arvan, Postimehest äkki või kuskilt.

Okei.

Või Delfist või...

Ta vist.. jah, ta jõudis Eesti meediasse ka enne kui Soome omasse, et Soome omasse läks paar päeva hiljem. Aga, kui sa seda videot vaatasid, siis e: mida sa mõtlesid või tundsid? Kas tekkis mingeid emotsioone sellega seoses?

Oota ma vaatan. Vist oli ainuke emotsioon oli see, et et, e: kuidagi ikka tunnevad kuidagi nii üleolevalt eestlaste suhtes veel, et kuigi... kuigi ma arvan, et see aeg on, see aeg on ammu möödas, kus me nagu tulime siia, olime siuke nagu, siuke vaene ja loll rahvas või kuidagi niimoodi nende jaoks, aga ma arvan, et nüüd on juba, või nüüd on see võib-olla juba... vanematel inimestel äkki on jäänud see mentaliteet veel külge, et...

Okei. M:

Ega siin midagi ilusat pole, ilusti öeldes.

Jah, ega ei olnud küll. Aga, kui sa nüüd mõtled korraks Soome meedia peale, et e: kuidas Sinu hinnangul Soome meedias eestlaste kohta uudiseid kajastatakse? Kas need on pigem positiivsed, negatiivsed või on täitsa neutraalsed?

Enamas...

Just Soome meedias.

Enamasti loen, siis ikka negatiivsed uudised jäävad esimesena silma.

Mhm.

Nüüd viimati oli näiteks see, kuidas eestlasi kutsuda, kuidas soomlased peaksid eestlasi kutsuma.

Mhm, mhm.

Ka Ilves kommenteeris seda ka, et päris niimoodi ikka ei saa, et, et igaüks leiutab nime kuidas halv...halv... noh, ega seal ma ei tea kas seal halvustavalt, aga kuidagi ikkagi väike toon oli ikkagi enamasti, enamasti juures nendel nimedel. Viimane positiivne uudis oli just ühest bussijuhist, kes aitas näiteks inimest leida bussipeatusest, täitsa omal tahtel ja niimoodi omal algatusel läks aitama. Et see oli nagu positiivseim uudis mis ma viimati lugesin.

Okei.

Aga neid, neid siis läbi Soome meedia?

Just.

Aga, vastupidi... vastupidiselt Eesti meedias? Kuidas sa Eesti meedias tunned, et kuidas teist räägitakse Soomes?

E: phh, ilmselt ka negatiivselt ma arvan rohkem, ainuke võib-olla see, et kui Soomes elavad eestlased kirjutavad vastu, mis nad nagu arvavad sellest, et mis nendest kirjutatakse. See on nagu juba huvitav ka lugeda, et... positiivset ei ole jah nagu nii palju. väga harva, kui... need ilmselt positiivsed inimesed hoiavadki rohkem taha...tahaplaanile. just need, need noh,

varastamis case'id ja purjus peaga sõitmised jõuavad nagu palju paremini meediasse, eks need püüavad klikke ka rohkem.

Mhm, aga kas sul on mingid sellised uudised ka silma jäänud, et ee: noh, on ju Eesti poliitikudki sõna võtnud, et Soomes elavad eestlased on nõ mugavuspagulased ja et lähivad Eestist ära, et Soomes on nii kerge ja lihtne, et noh, kas mida sellist on ka jäänud sulle? Küll mitte viimasel ajal vist aga... üldises pildis?

See mugavuspagulaste jutt on ka nagu... igauks võtab nii kuidas tahab. Mõni otsib väljakutseid just nagu kuidas ennast nagu mujal proovile panna. Sama räägitakse ka Eestis, et ka Eestis, kui sa midagi viitsid ja oskad, siis peaks sul palju lihtsam olema endale tööd leida, kui sa kuskile välismaale lähed, kus sa pead võitlema ikkagi kohaliku rahvaga ja muudega.

Mhm.

Et, ma ei julgeks küll ennast pagulas... või mugavuseestlaseks kutsuda.

Okei. Aga, kas kuidagi meedias avaldatu negatiivse sisuga uudised on e: takistanud sind Soomes kohaneda või, või et no sa just mainisid, et kõik uudised on pigem negatiivsed, et kas kuidagi on see mõjutanud kohanemist?

Minul küll otseselt pole, ainult noh, ainult just see, et kas nüüd soomlased võtavad kõiki eestlasi ühe pulgaga või vaatavad ikkagi enne silma ja räägivad, noh vaatavad jutu põhjal nagu kujundavad hinnangu inimesest. Aga noh, eks ikka igas rahvu...rahvuses on niimoodi, et siuke, et on pahema..pahema...pahama poole inimesi ja siis häid inimesi.

Mhm.

Et eks see suhtlus ju käib ja see inimene muu..võib ju seda arvamust muuta, et see ei... esimene hinnang on ilmselt ikka eestlane siis... noh kuidas kellelgi on olnud neid kontakte, ega ainult ajalehe põhjal ei saa ka ilmselt oma hinnangut luua. kuidas kellelgi kogemusi eestlastega on, nii ilmselt tuleb see hinnang ka nende kohta.

Okei.

Aga mul küll otseselt ei ole midagi.

Mhm.

Vähemalt pahasti öeldud, tehtud, oldud. (7:19)

Okei, siis ma saadan sulle teise uudise. Seda nüüd ei pea täielikult läbi lugema, aga lihtsalt, et siuke aimdus, sellega seoses ma enne küsin ära, et kas sa osalesid riigikogu valimistel nüüd?

Ikka!

Ikka?

Aga ma juba kahetsen vist oma otsust.

Ahah, ühesõnaga, seal on oluline see pealkiri ja sissejuhatav lõik, et edasi ta läheb hästi detailseks, et kõiki detaile ei pea lugema. Aga lase silmadega üle.

Nii, mis ma sellest arvama pean?

Nii, e: kõigepealt ma küsin, e: valimas sa käisid, aga kuivõrd palju sa üldse oled kursis Eesti poliitikas toimuvaga? enda hinnangul?

Ma arvan, et ma ei ole väga pädev, just no, nendest asjadest, mis netis.. internetis räägitakse, niipalju ma tean, aga... aga mingi väga sügavalt ja ennast väga põhjalikult kursis ei hoia.

Et, peamiste teemadega oled kursis?

Et kütuseaktsiisi tõstetakse ja?

E: jah, aga üldse valimistega ka, et, et et... e: kuivõrd oluliseks sa pead Eesti poliitikas kaasa löömist? Et sa ütlesid, et sa käisid valimas, sa ütlesid seda hästi entusiastlikult ka, et muidugi käisin valimas, et ma oletan, et sa pead oluliseks seda?

E: ma valisin selle pärast, et ma proovisin seda e-hääletamist, et muidu ma ei ole küll väga suur valija olnud.

Aa, okei.

Ma lihtsalt sain seda e-hääletamist proovida, et see oli minu jaoks uus ja võib-olla selle pärast tuli see entusiastlikult.

Mhm, okei. Aga: milliseid mõtteid see artikkel sinus tekitas? Et just see häälte jaotus ja kõik? Ma küll ei taha otseselt sinu poliitilisi eelistusi teada, aga... kas oli midagi üllatavat või?

Ma ei tea, iseenesest võib-olla ei olnudki üllata:v see asi. Mulle meeldis just see, no need, kasvõi need väikesed erakonnad said nagu mingi osa kohti endale, ma tea, kas nad midagi teha suudavad, aga, aga: just see, et mitmekesisistada seda asja. Muidu üks erakond võtab seal väga lihtsalt need asjad enda juhtida. Et nüüd peavad nagu teistega ka arvestama rohkem, et see mulle nagu meeldib.

Okei, nüüd kolmas artikkel. See on nüüd Ukraina sõja kohta. Et see on ka lihtsalt üks paljudest nendest artiklitest.

Jaa.

Nii: e: kuivõrd palju oled sa kursis Ukrainas toimuvaga?

Alguses oli kindlasti neid uudiseid rohkem, nüüd on neid kindlasti vähem, et selle võrra olen ma vähem ka kursis. No sellest, Minski kokkuleppest ja sellest, noh seda on ikka *onlinest* läbi käinud, et seal on ikka muutusteta ja läheb nagu ühes suunas tundub liikuvat see asi.

Mhm.

Täitsa huvitav, et mis on nagu, mis see lõppvaatus võib olla? Kas nad võtavadki endale või hakkab midagi juhtuma ka seal?

Okei, aga kui sa nüüd võrdled korraks Ukraina teemat Eesti meedias ja Soome meedias, et e: kas sa näed seal mingit vahet ka, et kuidas Eesti meedias kajastatakse ja kuidas Soome meedias?

Sellesuhtes ma pean ütlema, et ma nagu Soome meedias neid välisuudiseid eriti ei loegi väga, ma loen just neid koduseid uudiseid.

Okei.

Et ma ei oska üldse tegelikult niimodi võrreldagi.

Aa, okei, ei peagi, aga see oli ka hea uus informatsioon, et loed Eesti meediast neid. Aga, kui sa loed Eesti meediast nendest, noh, ütleme, et tuleb sarnane uudis, kas see on, sellesuhtes, et kas sa loed seda teksti pigem kriitiliselt? Ehk kas sa usud kõike, mida seal kirjutatakse, või sa läheksid otsiksid infot juurde, või oleksid lihtsalt selline, natukene kahtlev?

Üldiselt ma võtan selle teadmiseks, mis seal kirjutatakse. Aga mul on üks töökaaslane, kes on sam..samamoodi eestlane, siis, siis e: neid samu asju arutame nagu lõunasöögil. tema on just selline, kes loeb nii Vene meediat kui Eesti meediat, et siis tal on selline, mitmekesisem maailmapilt. Et mina nagu seda Vene meediat ei loe, et mul on nagu raske võrrelda, et mingi kohe tõsipähe ma ei julgeks ka neid asju võtta, et ega seal ka, ega Euroopa räägib ka ainult nendest asjadest, millest nad tahavad, et e: palju jääb ilmselt rääkimata.

Mhm.

Et paljust ei räägita.

Okei, nii, ma nüüd saadan sulle järgmise. See on nüüd Soome nii-öelda kohalik uudis, et sinu piirkonnast ka väga kaugel ei ole. Aga juba kuu aega vana.

Mhm.

Et kas sa seda artiklit oled lugenud? Või selle teemaga oled kursis?

Olen lugenud küll, jah.

Aga: mäletad sa seda ka, et kust see läbi jooksis? Et kas ka Facebookis, või mõnes ajalehes või onlines?

See, see on igahommikune mu Metro leht, kust ma saan tavaliselt sellised uudised, et.. *onlines* ma loen suht vähe Soome...Soomes, Soome uudiseid. Aga noh, see Metro leht kajastabki peamiselt, noh neid peauudiseid, mis on. Eks need samad uudised käivad ikkagi läbi.

Mhm. E: siin on, üsna mõttetu on küsida, et milliseid tundeid või mõtteid see tekitas, et siin on vist kõigil üsna ühesed.

On küll, jah.

Aga: ma küsin e: hoopis niipidi, et e: kui palju sa üldse oled kursis nõ kohaliku meediaga? Et just sellega, need sündmused mis toimuvad sinu ümber, et neid sa siis pigem saadki sealt Metro lehest eks ole?

Jah.

Aga enda hinnangul, kui palju sa... kuivõrd oled sa kursis nõ sinu kandi uudistega?

Ma: ma kardan, et suht pealiskaudselt, aga kui sa ütlesid, et teised üldse ei loe, neid kodu uudiseid, siis võib-olla nendest rohkem, eks ma neid põhiuudiseid ikka loen ja tean, kui midagi toimub, et... aga, sügavalt ma ei ole jõudnud ennast kursis hoida, ma ei tea kas ma tahakski. Lihtsalt infot on niivõrd palju, et see, mis tähtsam on lehes, selle ma loen ära.

Okei, e: nüüd on viimane uudis, siin on ka, vaata kiiresti pealkiri ära.

Nii.

Nüüd on see nõ eesti kohalik uudis, mis puudutaks ka võib-olla inimesi, kes sõidavad seda Tallinn-Rapla maanteed, aga kas selline uudis on sinu jaoks üldse nõ uudis? Et kas e: kas sa loeksidki võib-olla silmadega selle pealkirja ära ja ei teeks seda lahti või kuidas?

Ma ei tea, neid õnnetuse värke on nii palju olnud, et ma ei ole viimasel ajal nagu... jälginud küll, ma võib-olla vaatan kus kandis see on, võib-olla mis auto, mis vanuses inimesed...noh, sellesuhtes, aga väga- väga -väga pealiskaudselt, kui üldse.

Okei, see oli mu viimane küsimus.

Kas see oli vastus su küsimusele?

Ja, ei ma sain vastuse küll, et e: sa jälgid, aga mitte niimoodi, ei lasku...

Et ma niimoodi otsast lõpuni ei loe, et ma seda otsast lõpuni ei loeks seda läbi küll, jah.

Okei.

Isegi kui see oleks pikem.

Siis mul viimane küsimus, ma ei mäleta kas eelmine kord sai ka, mul on see natukene kava täienenud, aga kas sa plaanid Eestisse kunagi tagasi kolida?

Kindlasti

Miks nii?

Pens käes on, siis on hea tulla, kui ei ole maksud kõrgeks tõusnud.

Okei.

Seal on chill küll, aga ma ei tea, praegust küll mõtlen nii, et kunagi kindlasti tagasi.

Selge. ma panen selle kinni.

Intervjuu 4

Panen selle uuesti tööle. Tere, Peep. Palun tutvusta ennast.

Olen Peep Pool 28. aastane, (.) töotan (.) ehitusel Soomes siin, kaheksas aasta juba jookseb. 2007 tulin, suvel (.) ja ma ei tea, olen rahul eluga.

Em: (.) mis tööd sa Soomes teed? Oled ehitusalal, aga täpsemalt?

Korrumajasid ehitame.

Mhm (.) aga miks sa otsustasid Eestist lahkuda?

Kuna tuli hea pakkumine ja (.) ja peale sõjaväge kohe tuttav ütles, et tule Soome tööle, et head rahad, nii ta läks

Ee: milline on sinu Soome keele oskus?

Ütleme nii, et saab hakkama

Et igapäevane suhtlus on käpas ja...?

No ikka ikka jah, rääkimata ei jää midagi, ütleme nii.

Mhm. E: enne seda, kui sa Soome kolisid, kas sul olid siin mingid kontaktid? Lähedased, tuttavad?

Lähedasi tuttavaid nagu otseselt ei olnud aga, lihtsalt mõni tuttav, keda kunagi teadsid kuskilt näiteks nii.

Aga: suhtluses nendega igapäevaselt ei olnud?

Ei olnud, ei olnud

Okei. Em: palun kirjelda ühte päeva, kui sa meediat tarbid.

Mm: noh, (.) nutitefonis saab vaadata siin Eesti uudiseid Delfist ja Postimehest ja (.) õhtuti kui panen teleka tööle siis vaatan Soome uudiseid ja (.) ja ma ei teagi.

Aga:

[sellised

filme ja

Facebookid] ja muud suhtlusvõrgustikud, neid kasutad, ei kasuta?

No ikka kasutan jah.

Et Facebook ja midagi veel või?

Ainult Facebook, muud ei ole midagi.

Okei. E.: milliseid Soome meediakanaleid sa jälgid?

No neid mis need on, peruskanavat... nelonenid, MTV3d ja need tavalised.

Põhikanaleid?

Põhikanaleid jah.

Aga kui sa neid vaatad, kas sul on mingi kindel saade ka, et näiteks kolmapäeva õhtul kell seitse on see saade ja nüüd ma vaatan seda?

Ei, niukseid kindlaid selliseid ei ole.

Et pigem klõpsutad?

Mhm.

Em: aga ajalehed? Kas jälgid mingeid?

Soome ajalehti ei jälgi, aga Eesti omasid nagu läbi neti vahel.. vaheldusel nagu neid Delfisid ja postimehi, nagu ma mainisin juba.

Mhm, aga enda hinnangul mil määral sa oled kursis Soomes toimuvaga?

No (.) ma ei tea. Eks ma ikka olen.

Et põhilised sündmused (.)

Jah.

Aga selle informatsiooni, kui sa lehti ei jälgi, selle sa saad kätte (.)?

Uudistest telekast.

Aga kas sa näiteks (.) Facebooki kaudu saad ka mingeid, ütleme, et keegi on likenud mingit uudist, siis tuleb sealt ka (.) jookseb läbi mingid...

Ja-jaa... ei noh, eks ikka loen, kui midagi huvitavat on

Mhm, okei. Em: aga Eesti meediakanalid, mida sa neist jälgid. Peale Delfi ja Postimehe?

Noh, TV3 siit, neid järelsaateid, vahest kui igav on.

Aga: mis saateid Sa näiteks vaadanud oled?

Noh, seitsmesed uudised, siis ma ei tea(.) mõned seriaalid jooksevad seal (.) muud nagu midagi.

Okei. Em: aga: kas sa eelistad pigem jälgida eesti keelseid või Soome keelseid kanaleid? kõik uudised ja telekas mis jookseb ja?

No, telekast vaatan nagu Soome omasid, aga Eesti omasid siis läbi arvuti nagu (.) et, ma ei teagi. Rohkem vaatan ma arvan Soome omasid.

(.) aga: enda hinnangul kui kursis sa oled Eestis toimuvaga?

No: (.) no, eks ma ikka olen ma arvan, igapäevaselt loen mis seal juhtub ja (.) võib öelda, et olen kursis küll.

E: nüüd kohanemisest rääkides, et mil määral on meedia aidanud Soome igapäevaellu paremini sisse elada? Et siin samamoodi kas Facebooki grupid või oled ise informatsiooni meediast otsinud või kuskilt foorumitest, portaalidest... kuidas siin paremini toime tulla?

Ei see ei ole mind nagu üldse aidanud, nagu need meedia need... asjad.

Mhm, et pigem on kuidagi tuttavate kaudu ja ise oled..?

Ja-jaa, ise nagu. Mis tuttavad...

Em: kui tihti sa suhtled teiste Soomes elavate eestlastega?

No igapäevaselt, tööalaselt ja (.) töömaal on meil üpris palju eestlasi, et soomlastega lihtsalt, et kui on vaja siis suhtlen (.) muidu ikka eestlastega.

Aga väljaspool tööd?

Siis ikka eestlastega.

Mhm.

Et jah, ei nagu ei käi väga nagu soomlastega läbi

Aga kas teil on eestlastega mingid, ma ei tea, kokkusaamised?

Ei- ei.

Selliseid asju ei ole?

Ei ole.

Et noh, lihtsalt helistad oma eestlasest sõbrale, et teeme nädalavahetusel midagi. Et mingeid selliseid..?

Ei no selliseid asju ikka vahest tuleb ette, aga mitte iga nädal.

Mhm, okei. Ee: aga: mil määral sa otsid endale vajalikku informatsiooni meediast? Et e: no ütleme mis iganes, tahad välja sööma minna, otsid Facebookist mingi söögikoha selle lehe ja vaatad mis kellani ta lahti on või?

Ei, nii ma ei otsi meediast. Et ma tean, et meil on siin kaubanduskeskus Iso Omena kõrval kohe, et kui ma süüa tahan midagi siis ma lähen sinna. Või lähen lihtsalt linnapeale ja vaatan, seal on iga nurga peal mingi söögikoht. Et pigem niimoodi ikka.

Okei. Em: mil määral sa suhtled Eestis elavate lähedastega?

Siis kui Eesti lähen nädalavahetuseks, siis suhtlen.

Aga muidu selline: helistamine või Facebookis rääkimine?

Ei nagu ei, ainult vanematele helistan, sugulastele ja vanaemale.

Mhm.

Jah, siis kui reede, reede kätte jõuab ja tean, et nädalavahetuseks lähen Eesti, noh, helistan ikka sõpradele ka, et nüüd tulen ja mis plaanid on. Aga muidu nagu, nii ei helista niisama nagu.

Aga kas sa kasutad Facebookis ka mingeid selliseid gruppe, mis on eestlastele mõeldud?

Ei kasuta.

Et ee: ühegi grupiga liitunud pole?

No: seal vist üks oli, kuhu ma liitusin, aga: ei jälgi seda nagu väga.

Okei, aga raadio? Seesama FinEst.fm?

Noo... ei seda vahest on ette tulnud.

Või Raadio2?

Ei ole kuulanud.

Ei ole kuulanud, et pigem Soome?

Soome omasid siin jah.

Mhm.

Klõpsin ja vaatan, kust hea lugu tuleb ja...

Okei, aga raadiost peamiselt sa kuulad muusikat või jälgid uudiseid ka?

Muusikat ja siis kui tuleb uudiseid siis kuulan uudiseid ka. Kui uudiste aeg tuleb, ega ma siis kanalit ei vaheta.

Mhm, aga eesmärgipäraselt?

Ei, eesmärgipäraselt ei ole jah

Okei, em: (.) enne mainisid, et sa leidsid tuttava kaudu töö eksle, aga: noh, nüüd see oli 8 aastat tagasi, eks ole?

2007 jah.

Aga, et siis see suhtlus käis ilmselt telefonitsi või silmast-silma või..?

Noh, silmast-silma ja telefonitsi jah.

Et siis ei olnud veel mingeid uusmeedia kanaleid, kus..?

Ei olnud siis jah.

Okei. M: kas sinu tutvusringkonnas liigub infot tööpakkumiste kohta? Et kui sa nüüd mõtled enda igapäevasele sellisele toimimisele, et kas siis..?

No näiteks siin, näiteks pruudi õde otsis tööd, siis, nüüd otsib siinamaani, et siis ma olen nagu uurinud, et järsku mõni tuttav teab, et kuhugi on vaja, olen nagu maininud ja küsinud, aga otseselt nagu (.) nagu ei ole nagu vajadust olnud seda uurida ja vaadata kus keegi pakub. Ma olen praegu oma töökohaga rahul ja...

Mhm, ehk siis ilmselt lõikadki natukene välja seda teist infot ka et..

Mhm.

Em: aga kuivõrd oled sa kursis teiste eestlaste tööturul käitumisega? Et kui meil siin räägitakse, et kalevipojad teevad pahandust ja (.) jne, et kas sa oled nende teemadega kursis?

No eks ikka, uudistest jookseb ka läbi, et Virolaised siin varastavad ja peksavad ja juua täis sõidavad autoga ja (.) sellised asjad jäävad silma.

Aga sellised uudised pigem, on ka Soome poolt tulevad või?

Noh, Soome poolt ja nagu see on see, Facebookis on silma jäänud, kui keegi on laikinud nagu sa ütlesid, et siis nagu...

Et uudistevoost jooksevad läbi?

Jah, et siis nagu. Ja no Selfis ja Postimehes on ka kirjutatud sellest Soomest siin suht tihti, et siis ikka loen jah, vaatan.

E: sellel töökohal oled Sa töötanud kaua praegu?

See kus ma praegu olen, on kaks aastat.

Mhm, aga varem oled sa töötanud ka ehitusalal või..? []

Jah, ehitusalal.

Mhm. Aga ühes või mitmes kohas või?

No, pikaajalisemalt kahes kohas, ehk siis nüüd ja siis see kui ma tulin 2007, ma olin kohe 4,5 aastat jutti. Ja siis vahepeal olin siin, noh seiklesin, aga otsisin seda õiget töökohta, aga...

Aga see praegune töökoht, kuidas sa selle leidsid, või said?

Selle ma sain ka niimoodi, et olin ka tuttava firmas tööl, siis ta rentis mind (.) ühele töömaale ja siis sealt pakuti, et kas ma tahan neile tulla tööle (.) ja nii ma saingi.

Et põhimõtteliselt, et em: selle perioodi jooksul kui sa olen Soomes olnud... a: sa ütlesid tegelikult, et ühte töökohta sa otsisid, eks ole? Seda teist, ei?

ja, vahepeal ma otsisin siin jah, siis kui ma sealt sinna firmasse kus ma algul, sinna firmasse tulin, kui ma üldse tulin Soome. Seal nagu lõppes mul töösuhe ära, siis ma nagu otsisin jah, kahes, kolmes, võib-olla isegi neljas firmas siin vahepeal käisin. Aga noh, seal nagu ei sobinud mulle..

Aga siis kuidas see otsimine käis? Et kas sa otsisid mingitest portaalidest infot? Või...?

Siis oli jah, mol.fi, Soome mingi portaal, sinna ma tegin hakemuksi ja siis sealtkaudu nagu...

Aga käis see kuidagi tuttavate kaudu ka, ehk et e: ilmselt sul siis juba oli Soomes rohkem tuttavaid?

M:

Et kas kellelegi on kuskil vaja?

Eks ma ikka hoidsin kõrvad lahti ja...

Aga peamine oli ikkagi siis Mol.fi jah?

Jajah, ega sealt nagu sellesuhtes saab suht lihtsalt, et kui soome keelt nagu räägid ja (.), et sealt tuli, vastati küll. Ma räägin, sealt oli 3 kohta kindlasti, kus ma sealtkaudu läksin.

Aga kas meedia on kuidagi aidanud sind tööturul, tähendab, on aidanud sul tööturul paremini toime tulla?

M:

Et, e: siin mõtlen, ma ei tea, mingid ehitusfoorumid, mingid küsimused kuidagi ka, nende kanalite kaudu... [Facebooki kaudu

ei]

...et sõpradelt küsinud kuidas sellist asja teha või?

Ei sellist asja ma ei ole kasutanud jah, et küsida kelleltki nõu või midagi nagu sealt kuskilt foorumist või kuskilt.

Mhm. Okei. Ja siis, ongi kõik.

Intervjuu 5

Nii, panin selle tööle. E: mhmhmh, hakkame siis pihta, et e: tere, Annika, e:m, ma kirjutasin sulle ka põgusalt, et ma teen enda bakalaureuse tööd ja teema, teema ütlesin ka ära, aga põhimõtteliselt ma siis e: sinu käest nüüd natukene uuringi seda, et kuidas e: meedia on aidanud sul Soomes kohaneda, et nii igapäevaelus kui teiselt. Et e: pakun tutvusta ennast, kes sa oled, millega tegeled, kui vana oled?

Mina olen siis Annika, Annika Kaljuvee, olen e: 36-aastane ja ma olen Soomes ettevõtja, nimelt siis iluteenindusvaldkonnas, mul on perefirma. Ja erialalt olen siis küünetehnik [].

Okei. E:m, kaua sa oled Soomes elanud?

Hetke seisuga siis poolteist aastat.

Okei. E: (.) aga: kui sa Soome tulid, et e: või, mis see täpselt, miks sa otsustasid Soome tulla?

Et e: mis see peamine põhjus oli?

No, tegelikult me, oma perega juba ammu soovisime tulla Soome, kuna: hästi palju juba tuttavaid siin elas ees ja eks see ikka majanduslikult oli suureks pooleks [], et siin midagi ette võtta, kuna mul abikaasa töötas enne siin juba köögimööbli paigaldajana ja ja, plaan oli ikkagi koos perega, mitte enam, kuigi me olime varem niimoodi, et oli abikaasa siin ja mina Eestis lastega ja siis vahetus, mina üksinda olin Soomes ja abikaasa oli lapsega kodus, et ühesõnaga soovisime ära mõlemad variandid aga me oleme loodud ikka kokku igapäevaelus, et ei. Visiitabielu meile ei sobi. Ja võtsime selle tee ikkagi koos ette ja, ja, siin me oleme.

Okei. Milline on Sinu soome keele oskus praegu?

Väga väike. Kuigi kliendid ütlevad, et on nüüd parem kui aasta tagasi. See: muidugi [] aga mina pean seda tegelikult väga halvaks, sellepärast, et minu enamus kliente on Eesti kliendid, et e: soome keelt kasutada ma saan väga vähe, et siis nii palju kui mul neid Soome kliente on.

Okei, aga selline: ma küll ei taha konkreetset taset teada, aga kas sa enda hinnangul igapäevaselt tuled toime asjadega ja: (.)

Päris sellist null taset ei ole, võib-olla siis A2, et kui minna kursustele, siis A1 on päris algtase, et A2 võib-olla, või siis sinna lahtrisse.

Mhm, e: kui sa nüüd Soome kolisid, siis e: see peamine: mõjur oli siis see, et e: te tahtsite perega koos olla, aga kas kuidagi, kui sa mõtled nüüd tagasi sellele ajale, enne seda kui sa

Soome tulid, et kas kuidagi meedia mõjutas sind ka? Et e: meedia all ma mõtlen kõike: televiisori jälgimist, raadiot, ajalehti, ajakirju. Et kas sa sealt said sellist impulssi võib-olla ka kuidagi?

No tegelikult ei, kui Eestis olles ma üldse ennast siia Soome nii-öelda sisse nagu siis smuugeldasin, siis küll läbi Facebooki jaa. Et e: iluteenindusalal üldse nagu tööd teha, siis ma reklaamisin või siis tutvustasin ennast Soomes olevatele eestlastele küünetehnikuna, et tulen ja teen ja need kohad ja ajad ja siis nii-öelda minu alg töösuhtlusinfo käis siis läbi e: interneti, siis läbi *Facebook*'i. Ja kaks gruppi siis "Viro naiskade jutunurk" ja siis "Eesti naised Soomes". Ja noh, siis aja jooksul tuli neid gruppe muidugi juurde, aga jah, sealt sain ma sellise põhilise info, et tasud, kelle juurde saab ja ja ja siis kliendid leidsid mind kui iluteenindajat.

Mhm, et siis Facebook oli ikkagi selline peamine?

Jah.

Mhm.

Lehti ma ei loe, raadio käib tööjuures ainult, Soome kanaleid ma väga ei vaatan, noh väga vähe üldse Eesti neid järelvaatamisi, paari üksikut, et noh, üldiselt ma jah, mulle ei meeldi väga arvutis istuda.

Mhm.

Et ma reaalselt elan pigem.

Okei. Aga ma mõtlesin natukene siin küsimuse all seda ka, et teiste intervjuueeritavatega on kuidagi välja tulnud see, et nad on öelnud, et e: Eesti meedia: või Eestis meedia, tähendab Eesti meedias avaldatud see, et Soomes on niivõrd palju eestlasi, et see võib-olla on kuidagi toetanud, et kas sul on ka sellist, sellist momenti olnud, et sa tead, et sa lähedki omade sekka, et neid on siin nii palju.

Jaa, üks ka põhjuseid, miks ma siin olen, on mu kaks venda elavad oma peredega siin ja lastega ja ema enamus lapselapsi on Soomes kõik, ja ja ja siis on ka meil niiöelda ammu perekonna sõpru ja tuttavaid kes siin elavad, et sellesmõttes me ei tulnud nagu jah täiesti võõrasse keskkonda, et meil on omad ootasid siin ees.

Okei

Et sellesmõttes küll jah, et oma vendade, vendade ja tuttavate lähedal oleme siin. Me kõik elame Helsingi, Vantaa ja noh, []

Mhm. Siis e: (.) Sa mainisid ära, et (.) mul hakkas siin kajama midagi. Ma panen natukene vaikselt. Nii. Et e: ühesõnaga, et te korda mööda mehega käisite Soomes, aga kas Sul oli,

ja nüüd Sa mainisid ära, et Su vennad ka elavad Soomes. Aga kas Sul oli enne Soome kolimist veel mingisuguseid kontakte Soomes elavate eestlastega?

No mul oli ütleme nii siis, et väga pikaajaline peresõber või sõbranna on e: juba aastaid, kaheksa üheksa siin juba Soomes elanud ja nüüd nad siis suveti käisid meil külas ja Eestis ja ja käisid Eestis iluteenuseid tegemas ja eks seda positiivset kaja on tulnud ikkagist, et kui praegu hetkel on masu Soomes, aga siis kui siin paar aastat tagasi ja rohkem oli selline [], et laste jaoks on Soomes nagu palju, lastesõbralikum on Soome sellesmõttes, et lastega pered on au sees. Ja ja eks need kõik see majanduslik pool oligi peamine pool, et e: miks me vahetasime. Et Eestis me tulime ots-otsaga kokku, aga siin me saame lubada lastele ka midagi. Et et e: majandus osa oli põhiline.

M:hm, e:

Ja, eks sõbrad siin Soome poolt andsidki siis seda, et kui siis noh, omal neil hästi siin läheb ja kõik nii [] siin ja, tulge ära ja, et eks see niimodi ikka jah sõprade poolt on olnu kuidagi []

Okei. E:m, me enne rääkisime natukene nendest, nendes gruppidest ja portaalidest, aga, aga enne seda, et e: kui sa tulid Soome, sa olid nendes e: “Eesti naised Soomes” ja kõik nendes gruppides eksole, aga, aga mis infot Sa sealt, nendest gruppidest said? Mingit sellist vajalikku?

Oeh, näiteks e: kuidas siin KELAs asju ajada või et noh, kõik inimesed on korra nagu juba selle tee läbi teinud ja tead siis nendes gruppides, üks see “Viro naiskade jutunurk”, sealt tuleb hästi palju infot, ükskõik mis teema Sind huvitab, paned postituse ja kõik jagavad seal oma arvamusi või kogemusi või kes mis on läbi teinud. Need küll on erinevad, igal inimesel on see läbitud etapp olnud erinev, aga sealt on saadud seda, et mis sind võib ees oodata kui mingisuguste asjade kohta minna ja nagu teha ja üldse see *poliisi* minek ja kuidas Soome registreerida ja millised hüved või toed on üldse võimalik saada ja, ja kuidas lapsi lasteaeda registreerida ja mis peab kooli jaoks olema olema, noh. Täiesti selliseid igapäeva küsimusi, sest seal on väga, väga palju, tohutult palju on inimesi seal grupis ja üldse neid Soome eestlasi. Et et oleneb mis valdkonda Sind huvitab, on Eesti ettevõtjad Soomes eraldi grupp ja siis on lastega üritused ja mida iganes Sa tahad ja sinna paned oma küsimuse ja saad vastuse.

Okei, aga peamiselt, peamiselt Sa siis kasutadki seda “Viro naiskade” jutunurka või? Noh kõige populaarsem on see FinEst, eksole, et kas Sa seda ka kasutad?

Ei, seal ma ei ole, sest see FinEst on pigem selline mula ja väheke siukest nagu õelust ja ja, vot seal ma ei ole. Ma olin seal aga ma tulin sealt välja, see oli selline pigem ära, no teiste eestlaste söömine toimus, ja see on nagu minu jaoks, see ei olnud see koht kus ma nagu saaks

vajalikku infot. Et kui keegi midagi küsib, siis tuli sealt igasugust rahet ja igasugust nuge selga ja sealt ei julge midagi üldse küsida.

Mhm, okei. E: siis Soome meediast rääkides, et milliseid Soome meediakanaleid Sa igapäevaselt tarbid?

Soome meediakanaleid, ma ütleks, et raadio ainult, mis mul tööjuures käib, seal on siis Soome popp.

Mhm, okei.

See on selline raadio.

Aga televiis...

Sealt tuleb ainult soomekeelseid laule ja soomekeelseid uudiseid ja asju ja nii palju kui ma aru saan siis nii palju ma saan.

Aga: televiisorit? Soome kanaleid jälgid, ei jälgid?

Ei jälgid, sellesmõttes, et ma üldse väga teleka ees ei istu, et et kui ma arvutist vaatan, siis mõnda Eesti kanali järelvaatamist, et see on selline ainuke, aga noh, et ma lihtsalt kohvi joon või teed joon ja seal taustaks käib midagi, et lihtsalt käib, mingi reklaam või või, aga konkreetset saadet või midagi sellist ei ole, mida ma vaatan.

Aga Soome ajalehtedega, kuidas nendega on? Midagi neist?

Ei käi postkastis ühtegi ajalehte ja ega ei vaata ka

Ja internetist ka ei vaata?

Ei

Okei.

Mul on mees, mul on abikaasa see, kes on Eesti eluga kursis ja kõik kuulab ja vaatab seda, nii et mul sellesuhtes, ta ise ütleb kui midagi tähtsat

Mhm, okei. Nii, siis e: (.) aga enda hinnangul, et e: kui sa niimoodi telekast või noh peami, peamine infoallikas on sul siis nii-öelda see raadio, aga: kindlasti jooksevad mingid uudised läbi ka nendes gruppides seal Facebookis eks ole.

Mhm.

Aga mil määral sa oled kursis Soomes toimuvad? Enda hinnangul.

E: ma arvan, et e: millega, mul kliendid räägivad kui kuskil miskit toimub, sellesmõttes et ka klientide pealt on on nagu isekeskis nagu, ise kas nad on nagu töötanud kuskil sellisel kohal, või või loevad ise [] et hästi põhjanev uudis tuleb, et siis nad räägivad, et “oi, kas sa seda oled kuulnud?” ei ole, no räägi siis. Et et niimoodi siis kuulen siin nendest, laevastreikidest ja mis iganes siin põhjanevatest uudistest, et et e: kliendid siis pigem jah, jutu käigus räägivad.

Mhm.

Või abikaasa ütleb mulle tõesti, et kuule et näed midagi sellist juhtus.

Okei. Siis e: nüüd Eesti meediast rääkides, et e: milliseid Eesti meediakanaleid Sa jälgid? Sa mainisid ära, et see järelvaatamine, aga kas veel mingid internetilehed või raadio või miski?

Midagi sellist konkreetset ei ole, et läheksin iga päev vaatama, aga kui Facebookis näiteks jagatakse seal seinale midagi, ala näiteks poliitilised mingisugused sellised nagu pildid või klipid või pealkirjad või ajaleht on mingit uudist avaldanud, et siis ma lähen klikin sinna peale, siis lähen loen, noh, kui on midagi sellist huvitavat e: mis mulle meeldib. Aga: üldiselt Kanal2 või, või siis TV3 ka seal käib telekas taustaks käivad. Noh, abikaasa nagu vaatab, ma nagu väga, sellist aega nagu väga ei ole ja ei kulutakski väga sellist aega istumiseks teleka ette, aga et vahetevahel on need Kanal2 ja TV3 uudiste kanalid

Mhm.

Vahepeal, kui on tõesti midagi kuuled või näed Facebookis, et oh et TV3 õhtustes uudistes räägib sellest ja sellest, et siis ma nagu lähen küll selleks hetkeks, kui telekas lahti on.

Okei, aga kodus on teil nii Soome kui Eesti telekanalid, või kuidas?

Jaa, mõlemad.

E:m, aga muidu, üldiselt, tegelikult ma vist nagu jutust natukene aimasin ka, et e: pigem sa siis eelistad jälgida eestikeelset meediat kui soomekeelset?

Jaa, sellemõttes, et e: et see huvi ikka mis Eestis toimub, kui siin need valimised olid siis e: siis sai valitud, poliitika poole pealt neid asju ja ikka jah see, need nii-öelda Eesti poliitikat viimastel kuudel on toimunud, et selle kõigega olen kursis jah.

Okei, aga: Sa enne ütlesid, et e: (.) see Soo=Soo, tähendab, enne me rääkisime, et mil määral oled kursis Soomes toimuvaga, aga, enda hinnangul nüüd Eestis toimuvaga? Et mis kus toimub? Et kas sa oled hästi kursis või pigem mitte niiväga hästi?

No vat, ma nüüd ei tea kas mul on veel midagi teadmata või ei ole, aga ma arvan, et e: Eesti eluga olen ma rohkem kursis kui Soome eluga.

Mhm. Okei. Selle sa mainisid just ka ära, et osalesid riigikogu valimistel. Aga kui oluliseks sa üldse pead poliitilistes küsimustes kaasalöömist? Just kodumaal.

No tegelikult ei pea üldse oluliseks. Aga kuna mu abikaasa tahtis lihtsalt nii-öelda “ära panna” siis Reformikatele, siis ma andsin oma hääle, et võib ka vabalt kasutada sinna kuhu tahad. Et tegelikult noh, ma tean, et peab hääletama, kui häält ei anna, siis ära nurise, sest sa ei ole oma häält andnud, aga aga, isiklik arvamus on, et vahet ei ole mida inimesed teevad, riik teeb ikka seda, mida ta ise tahab. Et seal krutitakse neid nuppe ikka nii nagu omale kasulik on,

et, et vahet ei ole kelle poolt hääletad, et mu abikaasa armastab öelda, et “mitte essugi pole muutunud”

Okei, siis nüüd kohanemisest rääkides, et mil määral on meedia aidanud sul Soome igapäevaellu paremini sisse elada? Et siin ma ka natukene seletan lahti, et e: et e: kas raadio on sulle tulnud kuidagi kasuks, või enne sa mainisid just seda Facebooki hästi tugevalt, et ilmselt on seal ka, aga kui sa mõtled niimoodi, hetkeks, et kuidas on? Või kas üldse on meedia sind aidanud?

Oeh. No ütleme kohaneda siin, ma ei oskagi öelda, kas meedia, no ütleme niimoodi, et e: eesti kanalid ja see Facebookis nii öelda perega suhtlemine aitab nagu nii-öelda leevendada seda võõrsile minekut, et sa oled ikka justkui mingil määral oled Eestis kodus.

Mhm.

Et see eesti keel ja, ja kanalid ja samas. Aga kohanenud noh, eks mul on ikka selline väike, et kui mõelda, et kui emal külas Eestis käin, ma käin küll väga harva Eestis, et kogu perega kord aastas suvel ainult, aga et vahetevahel kui ma siin üksida olen käinud, siis ikka selline, nukrus on, kui pead tagasi tulema. Aga kui oled jälle kodus Soomes oma pere juures, siis ei ole enam seda nukrust. Et just see sõitmise aeg kui Eesti lähed, siis on selline põnevus või selline nagu hea tunne, et, et aga ma ütlen et selles mõttes me oleme kohanenud, et kuna pere on siin, siis pere aitab kohaneda.

Mhm.

Et lapsed käivad koolis ja lasteaias ja ja siis ongi tegelikult kogu elu siin, et ema, õde ja üks vend on Eestis, et rohkem ei olegi.

Mhm. E: no sa mainisid just ära, et see Eesti meedia on pigem e: no toetanud ja no, ma võin öelda, et teised intervjuueeritavad ka kõik on maininud, et kuidagi, see ei ole takistanud, a et see on pigem nagu toetanud. Aga: e: kiiresti räägin enda jutu ka vahele, et e: mul on samamoodi, et e: kuigi ma elan Eestis, noormees elab mul Soomes ja ma juba kolmandat aastat siiberdan niimoodi ja pikemad perioodid, ma olen siin ka elanud niimoodi kaks kuud järjest ja kolm kuud järjest ja, ja ma saan Soome keelest peaaegu hästi, või peaaegu ideaalselt aru, aga rääkida, nagu ei julge või ei oska. Et olen ka kursuseid võtnud, aga et minul on see moment, et e: mina jälgin kodus ka samamoodi ainult Eesti, Eesti telekanaleid, kõik olen selles Eesti, Eesti meediaruumis ja näiteks mina tunnen, et mul seda nii-öelda kohanemist, kuigi ma siin päriselt veel ei ela, aga on nagu see takistanud, et ma Eesti meediat nii palju jälgin, et kas see, kas sa arvad, et Sul ka äkki, ütleme nii, et kui sa oleks jälginud selle poolelise aasta jooksul rohkem Soome kanaleid ja kõike seda, et võib-olla keeleliselt midagi paremini või kas sa seda tunned, et võib-olla?

Jaa, jaa me mõlemad abikaasaga oleme seda, seda nagu tundnud ja teineteisele nagu tunnistanud, et me peaks vähem eesti keelt kodus nagu laskma ka taustaks või kuskil kõrval käia, et meil sellist täielikku vaikust majas ei ole. Alati käib telekas taustaks, et e: se on küll nagu pigem takistanud sellist nagu soome keelde sisse elamist. Aga samas, e: ma ei tea. Mulle meeldib noh, meile mõlemale meeldib see eesti keel ja lastega me nagunii suhtleme eesti keeles ja nad ei tahagi, et me kodus soome keelt õpime või harjutame, kuigi koolis kästakse kodus ka soome keeles suhelda. Aga: ütleme, ütleme see, et et ma nagunii pean tööl või kuskil mujal kodunt väljas ma pean selle soome keelega: suhtlema, aru saama, hakkama saama, et siis ma nagu, kui mul on võimalus või valik, siis ma valin oma, oma selles turvalises mullis ikka oma emakeele ja sellest sellest nagu [] et e: vahel täitsa ma tunnen puudust, et mul ei käi ainult Soome kliendid, mul käivad ka võõramaalased, kes räägivad nagu ainult inglise keelt, mida ma nagu üldse õppinud ei ole, et see on mul nagu suht nulli lähedane. Et e: siis mul on küll nii, et aah: ma tahaks Eesti ma tahaks klientidega suhelda oma emakeeles. Et nii on vahepeal.

Aga: kui, sa enne küll mainisid seda, et sul on enamik kliendid eksole eestlased ja suhtlus käib eesti keeles, aga: mitte nüüd päris protsentuaalselt, aga kui palju sul käib soomlasi ja võõramaalasi võrreldes eestlastega?

No, ütleme nii, et e: eestlasi on äkki mingi 70% soomlasi siis äkki 30 ja ülejäänud on siis need muumaalased.

Mhm. Nii, siis e: m: kui suur on eestlaste ring kellega sa igapäevaselt suhtled Soomes olles?

Ooh: no ongi siis mul vennad, venna abikaasad, e: siis e: mõni, mõni üksik klient on siis ka nagu peretuttavaks saanud, ei ole nagu ainult kord kuus, et suhtleme ka vahepeal ja siis e: ongi kliendid nagu.

Mhm.

Et et ma ei ole väga selline, selline seltsiv inimene, et ma otsiks kuskilt nüüd neid kohvisõbrannasid, et tegelikult ma nii öelda, teine osa, millega ma tegelen, on kiriku töö, lastetöö osa ja kõik mis puudutab seda, nii-öelda seda kiriku tööd, siis seal on meil ka oma eestlaste grupp siin, kus me käime koos ja teeme koosolekuid ja seal on ka nagu see grupp olemas ja suhtluskeel eesti keeles.

A okei, see on väga huvitav.

Jah, et siin Helsingis on meil päris oma [] kogudus, kus siis on umbes 50 inimese ringis eestlast, kes, kes siis me käime koos ja teeme oma teenistusi ja lastetööd jne jne.

Okei. E: aga kui sa nüüd mõtled enda suhtlusringi peale üldse, et e: kui palju on see suhtlusring selle aja jooksul mis sa Soomes oled olnud, laienenud?

Ütleme niimoodi, et ta väga laienenud ei ole, et need kes mul on Eestist olnud, kellega ma Eestis rohkem suhtlesin ja läbi käisin, on jäänud nüüd niiöelda, sealne ring on jäänud nagu minimaalseks tõmbunud, et et e: nagu öeldakse mõned sõbrad tulevad ja siis mõned sõbrad lähevad ja osad tulevad asemele jne et, et jah, mõned üksikud sellised head sõbrannad on jäänud, kellega aegajalt ikka suhtleme, ja siis oma perekond – ema, õde, vend. Aga rohkem nagu ei olegi, et kui me korra Eestis käime, siis need kõik kellega ma kunagi varem suhtlesin, me nagunii läbi ei külasta, et vahetevahel Facebookis kas *likeime* või kirjutame, kommenteerime. Et et noh, sellesuhtes, et väga palju suuremaks ei ole läinud, et et kui ühelt poolt kaob ära, siis tuleb nagu teisele poole mingi osa asemele.

Mhm. E:m, mhmhmh. Aga: milliseid uusmeedia kanaleid sa kasutad suhtlemiseks Soomes elavate tuttavatega? Et e: sa mainisid ära Facebooki, aga kas on veel, see sama Skype, mingid telefoni sellised app'id, kus sa saad tasuta kirjutada?

Mul on telefonis selline pakett, et ma maksan 19.90 kuumakset ja mul on 1000 minutit siis tasuta kõneminuteid, no ütleme siis 1000 minutit rääkimist, 1000 sms-i ja siis internetti ka päris omajagu, et mul on selline ilus suur telefon, mis ei ole nagu telefon, ta on nagu peaaegu nagu suur märkmik, et e: helistan ma sellemõttes väga, noh, mitte väga paju, aga: ikkagi, et ma ei räägi seda 19.90 kuus ära elus, et ma peaksin iga päev kolm tundi telefoni otsas istuma, et ma siis räägiksin selle ära, et üldjuhul mul ongi nii, et see on mul ka Eestis ja see ongi selline pakett, millega ma saan rääkida nii Eestis ja Soomes ja Rootsis ja Lätis ja Leedus, ühesõnaga see on selline laiali, et ei ole mingeid eraldi minuteid ei tule juurde, et ma saan rääkida kõigiga, siis Eesti [] selle sama paketi teel.

Okei

Et ma suhtlengi oma pereliikmetega pigem telefoni otsas ma elan, aga Skype väga vähe, et Austraalias elava nagu [] sinna ma ei saa helistada.

Okei. Aga: veel sõprade tuttavatega, ilmselt Facebook?

Jaa, Facebook või siis meili teel.

Meili teel.

Meil, mail.ee.

Aga: m: vahepeal mul see hääl kuidagi jookseb ringi siin, aga telefonis, mis need on mingid app'id, Viber, ChatOn, WhatsApp, kõik need, midagi sellist ei kasuta?

Ma ei teagi neid.

Ei tea?

Viberist ma olen kuulnud, aga: no ma olen kunagi kasutanud ka, aga see on minu jaoks nii selline ebakvaliteetne, et ma parem helistan. Et ma olen öelnud, et parem helistage, tehke mulle vastama kõne, ma helistan tagasi.

Jah, kõned on seal tõesti sellised nagu nad on.

Ja, et kuna ma olen väga tundlik üldse igasuguse interneti ja ja ja tänapäeva tehnoloogia, mul on nelja aastane poeg, tema jagab ka rohkem kui mina, et lihtsalt see on nagu see valdkond, mis mind ei tõmba, ma olen nagu selline vanamoeline inimene. Ma eelistan paberi peale kirjutada ja teha omale tabelit ja graafikut paberi peale, mitte arvutisse.

Okei. M: (.) siis e: mil määral sa otsid vajalikku informatsiooni meediast? Et see võib olla täiesti igapäevane selline, et mis kell bussid kuhu liiguvad või..?

Okei, meil on siin Soomes selline asi nagu reittiopas ((www.reittiopas.fi)) seal on e: see on mul siin ka selle app'i või kuidas seda nimetataksegi, on telefoni sisse tõmmatud ja see on nüüd selline, mis on mul seal sees ja kui mul on vaja kuhugi minna, siis panengi, kõik kohe häälestab ära, et siis kui palju peab kõndima, kui palju ja mis kell läheb buss jne. Et e: see on mul siis e: aga muud meediakanalit pidi ma kasutan näiteks googelit, googlit.

Mhm.

Hästi palju, et kas mul on siis tööalaselt vaja midagi või, või otsida tõepoolest, siis guugeldada.

Aga, mingit näiteks sellist sihipärast, ma ei tea, mingit teatud teema otsimist ajakirjast või ajalehest? Või pigem mitte?

Ei, ei, niimoodi ei ole jah, sellist asja. et , et ainult googel ongi see, et põhiliselt kui tahad mingi paned selle nimetuse ja sealt tuleb mingeid variante []

Okei, aga see info, sa pigem otsid eesti keelselt või? Või ka soome keeles?

Eesti googles nagu eesti keeles.

Mhm, aga kui, muidu sa kokku puutud mingisuguse soome keelse materjaliga, e: et kui arusaadav see sulle on ? ma ei tea, kasvõi mingisugune juuriidiline info või mingi sinu valdkonda puudutav info, et e:?

No, ütleme, et minu töö alast infot ma enamuses tean, saan nagu aru sellesuhtes, et nagu sinulgi, et ma saan aru palju rohkem, kui ma oskan ennast väljendada, et aga kui on päris midagi sellist nagu firmaga seonduvat, et kus on nagu vaja teada täpselt, siis on mul raamatupidaja. Mul on raamatupidaja eestlane ja kes nagu elab siin Soomes ja, ja Soome nagu nende asjadega kursis, et tema teeb mul siis kõik selle poole ära. Ja siis kui mul on veel lisaks tõlkimisel abi vaja, siis mul on väga hea, väga hea tuttav ja samas on ta mul ka küüneklient, et siis tema on see, kes töötabki Soomes tõlgina, igal pool käib abis ja siis meil on oma diil, et

tema tõlgib mulle kõik materjalid, mis ma vajan ja, et see on ka natukene minu puhul selline mugavustsoon, et ma tean, et []

Jaa.

Aga samas kui on jah, mingeid selliseid tähtsaid asju, millest mul on vaja tõesti aru saada, siis ma saan selle []

Okei. E:m, mil määral sa suhtled Eestis elavate lähedastega?

Et, mil määral või kui tihti või?

Jah, kui tihti ja kas sa üldse suhtled? Et see küsimus ongi

Suhtlen ikka, emale alati ise helistan. Kellega ma nagu tihemini või rohkem Eestis suhtlen, ongi mu ema ja õde, kellele ma siis helistan nädalas ikka vähemalt korra. Aga kuna mu elu on selline suhteliselt kiire, et mingi õhtul alles üheksast saan sõna otseses mõttes oma asju ajama hakata, tegema, kui on lapsed magama pandud, et e: mulle meeldib väga lugeda. Ja siis ma kõik oma vaba hetked, mis mul vähegi on, siis ma melus eemale evakueerun magamistuppa ja loen raamatut nii kaua kuni silm lahti seletab. Aga: et et e: just ongi see, et et e: mõtetes on et oi ma tahaks helistada, helistaks, aga sellel hetkel ma nagu ei saa vabalt suhelda, siis kui ma poodi lähen, siis ma panen telefonile kõrvaklapid külge ja nii kaua kuni poodi kõnnin, siis ma räägin õega või emaga.

Okei, e:m, need grupid me rääkisime ära põhimõtteliselt, kõik, et oled igalool Facebooki gruppides, aga kas e: a nüüd räägimegi tööalaselt natukene, e: selline taustainformatsioon, milline on sinu haridustase?

E: põhiharidus, ja siis on need õpitud erialad: maaltehnika eriala õppisin 2,5 aastat Tartus, Tartu Ülikoolis, siis e: kõik need iluteeninduserialad, mida ma olen õppinud Tartus, IREKis lõpetasin siis e: küünetehniku, manikööri eriala, siis ripsmetehnikuks olen õppinud, siis e: ripsmekoolitajaks olen õppinud, siis soengute tegemist, jumestust, ühesõnaga – hunt kriimsilm oma üheksa ametiga. Aga loomulikult ma nagu kõigiga ei tegele, sest täiendamist vajavad kõik erialad tänapäeval, kõik areneb nii kiiresti, et ei jõua kõigega kursis olla. Ja siis põhiteema ongi siis küüned ja, ja siis küünetehnikute koolitamine.

Okei.

Ja abikaasa on mul ripsmetehnik.

Ohoo.

Jaa.

Väga äge! Nii et teil ongi siis nagu perefirma? Nagu ma aru sain.

Perefirma jah.

Okei. Väga vahva. Aga tööga seonduvalt, kas sa oled teadlikult enda keeleoskust arendanud? Et e: ma ei tea, lugenudki soome keeles midagi enda teema kohta või, või mingid kursused mis iganes?

Jaa, soome keele kursustel me käisime [] läksimegi tegelikult, et et noh, et lähmeigi päris nullist nii, et me nagu ei teaks üldse soome keelest midagi ja siis kui me pool sellest kursuse ajast, ma ei tea, kas kaks või kolm kuud olime ära käinud, siis me nagu vaatasime, et meil nagu ei ole seal mitte midagi teha, et et, meil tütar käis, läks nüüd esimesse klassi ja õppis kaudu nende ulkomaalaistega ((välismaalastega)) ühes, ühes klassis nagu soome keelt, et täpselt nagu see sama tase on, et mis asi on piim ja kuidas erinevaid riidesemeid nimetatakse jne jne, et, et, et me lihtsalt jätsime selle kursuse pooleli, sest seal oli üle maailma erinevatest riikidest, kes alles õppisid hääldama, “üks” või “kaks” ja “kolme” ja ja ühesõnaga numbreid ja siis me nagu vaatasime, et me ei arene nii, et mõttetu aja ja raha raiskamine. Et, et see, aga et jah, rohkem me edasi nagu ei ole rohkem kuskile kursustele läinud, aga abikaasal on natukene parem see soome keele suhtlus ja siis arusaamine, et ta on nagu varem töötanud. Tema töötas köögimööbli paigaldajana päris Soome firmas ja Soome kolleegidega, nii et, et kui meil siin peres on vaja asju ajada, siis [] ja selliseid muid asju, siis e: teeb abikaasa need asjad ära.

Okei. E:m, aga kuidas sa positsioneerid ennast tööturul? Et kellena sa näed ennast näiteks viie aasta pärast, või kus töötamas? Kas Soomes? Eestis?

No: kes seda teab, ei me ial või teada, aga meie selline tulevikuvision on hetkel selline, et me koolitame oma lapsed Soomes ära. Et kõige väiksem saab sügisel viie aastaseks, et siin ikka päris, päris mitu aastat oleme me siin ära, et eks siis vaatame mida lapsed otsustavad, et kus minna ja meie näeme oma tulevikku ja pensioni ikka Eestis.

Okei, aga tööga seonduvalt veel, et kas sa, kas sa ise tegeled, või ütleme nii, et teil on salongi mingid Facebooki lehed, et kas sa ise tegeled nendega või?

Jaa, abikaasa tegeleb kodulehe ülesehitamise ja nende asjadega, tema on nagu pädev ja minul on siis Facebookis oma, oma ettevõtte nimeline Facebooki leht, ja siis seal nagu kõik need reklaamid ja puhkused ja klientidega [], ja ja reklaamime ennast ka siis nendes nii-öelda siis Facebooki ilugruppides, kus siis oma teenuseid reklaamivad ja natukene siin ka nii-öelda infotahvlitel ja enamus reklaam käib kliendilt klientidele nii-öelda tuttavatelt-tuttavatele, suusõnaline reklaam.

Mhm. Okei. E: aga selle praeguse töö või selle firma, kuidas selle loomine käis?

See oli ka niimoodi, et mul on üks klient, kes on koristusettevõtte, ettevõtte siia teinud endale, tema võtsin näpu otsa ja läksime koos maksuametisse ja registreerisin ära oma ettevõtte, siis

tema nagu valdab keelt ja natukene ikka aitas selle ära teha ja raamatupidaja leidsin ka niimoodi Facebookist, "Eesti ettevõtjad Soomes" ja, ja see kõik läks nagu väga hästi, et et nii ta sai, sest tegelikult siin midagi väga keerulist ei olegi, et korra oli vaja kohapeal ära käia ja täita oma punktid ära ja maksta see riigilõiv ära ja ja ettevõtte võib siis alustada.

Mhm.

Et raamatupidaja kindlasti peab olema, et kui ma Eestis olin FIEna, siis ma tegin ise oma raamatupidamist, aga siin on see seadused jaja vaja selle maksuametiga suhelda igakuiselt, ei ole nii, et kord aastas. Nii ei saa []

Okei, aga kas sa peale selle töö oled Soomes veel midagi varasemalt teinud?

Ei, ma olen seitse aastat olnud e: eraettevõtja ja tegelenud siis küünite iluteenindusvaldkonnas seitse aastat Eestis siis ja Soomes suvel saab kaks aastat, et e: ma ei kujutagi ennast millekski muuks veel ette, et nii kaua kui mul käed on terved, nii kaua ma teen ilutööd ja... ja...

Okei, aga: kas sa oled, noh, ilmselt kui sa oled nüüd nii pikalt olnud, ei ole jälginud ka töökuulutusi Soomes?

Ei- ei , absoluutselt ei ole. Kusjuures, mul on erinevad kliendid, kes töötavad hooldusõdedena, kes on koristajad ja niimoodi, siis ma nagu vahel olen mõelnud, et minna ja teha ka mingit sellist tööd, et kus saaks nagu liigutada, et ma olen tegelikult kogu aeg väga selline: elav inimene olnud ja väga liikuv inimene, siis e: kui ma rohkem kui seitse aastat tagasi olin puiduettevõttes mööbliviimistleja/värvija, siis ma ütlesin, et iial ei saa minust kontorirotti, kes istub hommikust õhtuni laua taga. Jaja kui ma siis enda nii-öelda eksamid ära tegin ja mul see erialast tööd tegema hakkasin, et siis mul tuli meelde see sõnavõtt, sest tegelikult nüüd ma ju istun hommikust õhtuni laua taga. Aga, aga: ei, et päris nii, et tegudeni, sellepärast et ma olen olnud ise oma aja peremees, ma sätin oma pereelu, oma aega, kõiki asju ise, siis ma ei tea, ma ei kujuta ette, et ma nüüd, keegi dikteerib ette, kuna ma pean tööle tulema ja kuna üles ärkama, et ma olen selline hommikune magaja, siis ma selle järgi siis tean, kuna ma tõusen ja enda nii-öelda töö ja trenn ja muu elu planeerin nagu, et sellepärast ma ei usu, et minust midagi nagu saab, teist.

Okei. E:m, aga kui palju, sa mainisid ära, et sul on need kliendid eksole, et kes on nii hooldajad ja koristajad, aga kui palju üldse liigub Sinu... tähendab, kui palju sa oled ise kursis teiste eestlaste tööturu käitumisega? Et e: ühtteist sa mainisid aga...

Ä: need nagu: sa mõtled, tööturu käitumisega, et kui palju nagu: ma ei tea erinevad? Või kuidas need arvud nagu []

E:m noh, üldiselt, et sellesuhtes, et kui palju sa üldse: kuuled neid jutte, et kes kus töötab ja kuidas e: teistel läheb tööturul.

No enamuse eestlased siin Soomes ongi koristajad, mõni iluteenindaja on naistest ma mõtlen just, et e: väga vähe on kuskil hooldusõde või poes müüa või, või või ma ei tea, ja väga palju on selliseid, kes istuvadki kodus ja naudivad neid nii-öelda Soome hüvesid, et on ka neid, kes nagu, kes seda varianti ära kasutavad, et kes on juba varem töötanud ja nüüd mingil põhjusel siis töökoha kaotanud või pankrotti läinud, et siis nad naudivadki seda poolteist aastat, et siin saab olla poolteist aastat niimoodi töötu, ja sa saad oma tööturaha ja Sa ei kaota mitte midagi ja sa ei peagi tööle minema. Et et e: ja väga paljud kasutavad seda võimalust. Puhkavad ja reisivad (38:31)

Jaa. E:m (.) siis, siis siis, selline küsimus, et e: mil määral on meedia aidanud tööalaselt paremini toime tulla? Et e: sa selle mainisid ära, et sa ise tegeled selle Facebookiga, et ilmselt on kuidagi selle Firma reklaamimine ilmselt lihtsam? Või sinu teenuse reklaamimine. Aga: kas kuidagi veel, ma ei tea, kuidas on meedia aidanud sind? Just tööga seonduvalt paremini toime tulla.

No tegelikult väga palju, just see Facebooki teema, sest muidu ei oleks ma siin osanud kuskile oma, oma teenuseid reklaamida kui ainult poe seina peale kuulutus panna. Et e: sest Soome mingeid raadiod, meediakanaleid, ajalehti, nendesse ma ei oskakski mingit reklaami kuskile panna, noh, kindlasti on, aga aga, ka väga paljud soomlased käivad seal Facebookis Eesti gruppides ja “Kauneus24” ongi selline avatud grupp kus ka nii-öelda soomlased näevad seda infot mis siis seal toimub, et et e: kuna on masu, siis ka Soome kliendid otsivad eestlaste soodsamaid teenuseid. Et et e, niimoodi nagu käivad need, et kuna need eelmised tööruumid oli mul kesklinnas, Solaariumi keskuses, siis hästi palju solaariumi kliente nagu nägid seda reklaami ja niimoodi tulid. Aga: jah. Muidugi siin Soomes on selline hästi populaarne asi nagu Eestis on ta Cherry.ee või midagi siukest...

Mhm.

...kus siis väga paljud teevad siis neid diile ja koostööpakkumisi, aga meie seda ei ole veel teinud. Aga, ma olen kuulnud, et selliseid, selliseid variante on. Et aga jah, üldjuhul saavad ka Soomlased seda infot ja, ja kuna mul on e: Soome klient ja kuna tema on siis rahul, siis see rahuloleva kliendist info liigub hästi palju ka teistele tuttavatele ja nii see käibki.

Okei. Siis e: selle tagasirände plaani me rääkisime ka läbi. Ma nüüd e: saadan sulle siia alla niimoodi, ma kiiresti vaatan, paar uudist, mida ma palun sul kommenteerida. Need on sellised lühikesed (.) nii, üks moment, nii, esimene uudis, ma küsin juba ära, et kas sa oled seda kuulnud? On e: on nüüd see, kuidas üks Soo.. ((uus helisalvestis)) nii, panen uuesti käima, ühesõnaga, et kas sa oled kuulnud või näinud seda uu., või tähendab see video levis siis igal

pool Facebookis ja uudistes ka, et e: kuidas Soome vanahärra sõimas Eesti taksojuhti, eestlasest. Kas oled sellest kuulnud?

Olen kuulnud, mees mul midagi ütles jah.

Okei, see uudis ise on nüüd siin, sa võid selle lingi lahti võtta, ma ei tea kas sa tahad...

Kus sa mulle nüüd selle saatsid?

Kui sa võtad selle Skype lahti...

Nii.

Siis e: kas sulle viskas mingi tekst sulle sinna ette?

Ei, mul on ainult see raam või see pilt, kus ma [] et on ainult see kast, kus Sina oledki sees, aga ma vaatan, kas ma midagi...

Ma kirjutan sulle Facebooki, siis sa saad sealt kohe, siis on lihtsam äkki. (.) E: nii. Ühesõnaga, kui sa nüüd selle lahti võtad, ma ei tea, kui sa tahad, siis sa võid seda videot vaadata, kui sa enam-vähem tead, millest on juttu, siis ei ole niivõrd oluline ka.

Mhm, okei, jah. []

Mul hakkis nüüd natukene.

Kuuled vä?

Nii, kuulen nüüd.

Nii, sellesuhtes jah, et ma olen kuulnud jah sellest taksojuhust

Okei.

Ma ise seda videot ei olnud vaadanud, aga ma sellest seigast kuulsin jah.

Okei, aga kust, sa mainisid, et sa kuulsid mehe käest seda, eks ole?

Nii, jah.

Mhm, okei. E:m, aga põhimõtteliselt sa seda storyt tead, et mis seal oli?

Jah, et et ühesõnaga, et see soomlane sõimas taksojuhti, et kõik te olete sellised, kaduge sinna Eesti ära ja, ja, bla-bla-bla...

Mhm, okei.

Ebaviisakas ja sõimav.

Aga kui sa nüüd kuulsid seda uudist, siis mis tundeid see sinus tekitas? Või kas üldse tekitas mingisuguseid?

Tegelikult ega midagi ei tekitanud, ma tean, et ega soomlased väga eestlasi ei salli siin jaja, üldse neid pruunlasi ka väga ei sallita, et et või noh, et noh see on muidugi reegel, et alati, et kõik ei ole sellised. Aga noh, enamus, ikka kuuled, see negatiivne reklaam või see ütlus nagu levib rohkem kui positiivne pool, et ega jah, ega nad väga ei ei seedi neid eestlasi soomlased.

Okei: aga kui sa nüüd mõtled korraks, tähendab, aga kuidas see info üldse jõuab sinuni, et kui sa kuule, või sa tead seda üldse, et eestlastest ei mõelda Soomes hästi, et kuidas see info jõuab sinuni? Et kas pigem suusõnaliselt või sa oled ka lugenud kuskilt mingeid uudiseid?

Pigem jah, noh kas suusõnaliselt kliendid on kuskil rääkinud mingisugustest situatsioonidest ja olukordadest ja jah, siis Facebookis nagu on need grupid kuskil, kes kus näeb, et näed sõimas mind, et kao oma lapsega minema siit või mis iganes, et et et jaa, et kahte liini pidi, et kas kliendid on rääkinud või siis need samad Budu ((www.buduaar.ee)) foorumid, et kuuled ikka üht koma teist, et kellel mingi jama on nende soomlastega olnud.

Okei: aga: kui natukene Eesti meedia peale mõelda, siis kui Sa loed mingeid uudiseid, et noh, kui sa ei lähe isegi ise neid konkreetselt otsima või lugema, aga kui need jooksevad ka Facebookist läbi, et kas sinu arvates ka Eesti meedias kajastatakse uudiseid Soomes elavate eestlaste kohta pigem negatiivses võtmes või positiivses?

No: ütleme nii, et kui, kui poliitikute e: räägivad Eestis elavates e: või Soomes elavatest eestlastest, siis nad pigem nagu on selline negatiivne e: kallatakse, et noh, et mis te sinna läksite? Ja läksite kõik ära ja tagasi ja reeturid ja mis iganes. Aga kui nagu Eesti omapoolsed inimesed räägivad, siis ikka pigem, et siin on nagu parem ja ja, et noh, võimalused jne jne. Oleneb, et kes siis kajastab seda []

Okei. Aga kuidagi, kas see meedias avaldatu, või see mida sa üldse kuuled ka inimestelt, et kas see on kuidagi raskendanud Sul Soomes kohaneda, et kasvõi, kas sa tunned kuidagi ennast teistmoodi, et sa oled Soomes, aga sa oled eestlane? Kas sa tunned mingit, no mitte päris diskrimineerimine, aga mingit negatiivset asja. negatiivset poolt selle asja juures.

No siin Soomes koha, koha, kohapeale ei ole olnud sellist nagu juhtumeid või selliseid kogemusi nagu olnud, kus mind nagu, kus ma tunneks ennast halvasti ja võõral maal, aga: pigem on tulnud sellist negatiivset või pahapoolset tunnet just nagu eestlaste poolt, meie oma inimeste poolt, et noh nagu umbes nüüd läksid sinna ära, et või kui noh, et nüüd oled Soomes, et sul peaks nüüd raha palju olema, et miks sa meile külla ei tule? Või noh, mis iganes siis noh. Või siis “hea reetur oled, et et noh, siin saab ka elada ja tööd teha ja olla” ja ja siis nagu sealtpoolt, et siin, siin koha peal ma ei ole nagu kordagi tundnud seda, et mind kuidagi survestatakse või, või et ma tunnen ennast halvasti, et ma olen võõrsil.

Mhm, okei. Nii siis e: teine uudis on e: on nüüd valimiste kohta, see on ka nüüd selline, et siin on hästi detailselt küll, ma panen sulle jälle sinna Facebooki selle lingi, et siin on hästi detailselt küll välja toodud, et kes võitis ja mis piirkonnad, aga noh see pigem võta sealt ka selline põhipoint välja, et kiiresti silmadega üle lasta.

Et ütleme nii, et valimist, otsevalimist vaatas mul abikaasa. Kohe, võttis omale popkornid ja tegi kinoõhtut, et siis sellega ma olin niipalju kursis, et seal see Reformierakond jälle sai oma poolt hääled jne jne. ((Intervjueeritav räägib oma lapsega)) mul on intervjuu praegu, ära sega. Jah, et ma olin nagu otse ühenduses. ((Intervjueeritav räägib oma lapsega)) mis sa tahad? Et e: selles osas ma ka olen ma natukene kursis. Muidugi selles osas, et Reformierakond võitis ja et kõik jätkub, ei olnud meile sugugi hea, ei meeldinud. Et et e: minu abikaasa andis oma hääle on see.... Vabaerakonnale.

Mhmmh.

Meie mõlemad kes nagu, me me me ei vihka homosid aga me abikaasaga oleme teatud nagu põhimõtetega inimesed, et et e: see kooselu seadus ei ole nagu päris see õige, et panna ühte patta kõiki neid, et et ja, kuna Reformid nagu seda rõhusid ja see Vaba erakond nagu oli, kes nagu toetasid õigeid pereväärtusi, et et sealtpoolt olime meie ka nagu selle koha pealt, et nad nagu võtaksid ja teeksid midagi seal Eestis ära, aga kuna Reformikad said ja, ja selle võidu, selle suure võidu, siis ma teadsin, et ega sealt midagi ei tule. Mul abikaasa ütles, et lähima nelja aasta jooksul pole Eestisse asja.

Okei.

Et, et kõik jah sama.

Aga: ütleme niimoodi siis, et sa oled mingil määral kursis selle valimiste, või selle poliitikaga üldiselt Eestis, aga kui palju see sind ennast huvitab? Kas ongi pigem see valimiste periood, mis on endale huvitavam või hoiad sa silma muidu ka peal?

Ei, hoian silma ka muidu peal. Näiteks päris huvitav oli meil nüüd selle noorpoliitikuga, keda nüüd siia meedia ette tõmmati ja kooriti ja peedistati ja noh, et ühesõnaga me nägime nagu sealt, sealt, et me elasime nagu kaasa sellele noorele mehele ja, ja igati hoidsime põidlaid ja tuli ja, et sellemõttes ja muidugi Edgari probleemid, või noh, haigla sellega nagu oleme, oleme kursis. Et noh, ikka, mitte et ainult need, huvitab ikka see Eesti poliitika, mis nad seal teevad ja mis otsuseid nad vastu võtavad. Et eks see huvitab, et tegelikult see äratulek, see põhjus oli suuresti nende teatud asjade tegemata või valesse kohta suunatud energia nagu meie silmis oli täiesti mõttetu nende niiöelda kooseluseadust juurida, kui Eestis on palju näljaseid ja, jaa kodutuid lapsi, et et noh, see tekitab nagu sellist nagu, nagu trotsi ja pahameelt, et mida te teete seal ometi?

Mhm...

Et oleme ikka kursis selle kõigega, mis seal Toompeal toimub.

Okei, siis e: järgmine uudis on e: on on on Ukraina sõjast, see on ka selline, üks moment, kohe saadan.

Jaa, siis see Putin on meil ka siin nõ [] üsna üsna selline, kuna mul abikaasa vaatab kõiki neid uudiseid ja siis ta räägib mulle, et oi näed, et see ja see, et elame sellele kaasa. Mul küll ei tule praegu lahti, aga selle Ukraina sõja ja Putini käitumise ja ülejäänud Euroopa nende riikide sekkumine sellesse kõigesse, et see on ka nagu selline, selline jututeema meil kodus, et et jah, et kui me abikaasaga lihtsalt vestleme, siis me nagu räägime palju sellest, mis maailmas toimub.

Okei, aga kui sa: ütleme nii, et see Ukraina teema on igalt poolt selline hägune ka, et e: täpselt ju ei tea mis seal toimub ja kogu aeg tuleb erinevaid uudiseid, et e: kui sa nüüd mingit uudist loed, e: selle Ukraina teema kohta, et kas see: kirjutatu on sinu arust õige ja sa usaldad seda, või sa pigem e: oled selline kahtlev ja otsiksid ise informatsiooni juurde. Või kuidas sellega?

No ütleme niimoodi, et kes selle uudise on kajastanud. Kui see on vene meediast tulnud, siis ma seda nagu kindlasti tõepähe ei võta. Et kuna mul on abikaasa nagu uurinud ja rääkinud, et kuidas nagu: tegelikult Venemaale, Vene enda inimestele nagu edastatakse infot kuskilt mujalt, et selle nii-öelda selle korrumppeerunud see värk särk tead kõik, et Venemaa poolt vaadates info ja uudised ja mis iganes on täiesti minu jaoks nagu muinasjutt. Aga kui see jah, ütleme et tuleb kuskilt mujalt, et ma jah, mingeid fakte kuskile kontrollima ei lähe, ma võtan pigem lihtsalt selle info endale teadmiseks aga ei hakka mingeid järeldusi või, või mingit kohut mõistma kellegi üle, et lihtsalt võtan seda uudisena või infona.

Mhm, okei. Siis e: nüüd mul on siin üks soome keelne uudis ka võrdlemiseks, ma ei tea kas e: silma ka üle, aga, mul enne vist ei küsimata või ma ei kuulnud täpselt, et kus kandis sa Soomes elad?

Helsingis.

Okei, õigus.

Täitsa Helsingis.

Mhm, et e: siin on e: see uudis, kus siis e: paar nädalat tagasi e: viis noormeest vägistasiid ära ühe neiu. Kas sa sellest oled kuulnud? See oli ka selline pommuudis.

E: ei ole vist.

Okei, aga kui sa praegu selle artikli lahti saad...

Aga, sa pole saatnud mulle.

A: nüüd ma saatsin, vabandust, ma saatsin sulle sinna Skype jälle. See on nüüd siin Facebookis. ((käib uksekell)) E: loe sa seda uudist senikaua ma lähen hästi korraks jooksena alla kohe tulen tagasi

Okei, okei.

Nii, said sa selle lahti?

Ei ole veel saanud, see telefon nii aeglaselt ketrab []

Okei. Et e: et ma ei tea kui hästi Sa sellest artiklist aru saad? Aga võib-olla mingist põhi point'ist saad.

See ongi nagu selle pildi all, see väike tekst vä?

Jah, ühesõnaga tegelikult selle artikli saatmise võib-olla see väike mõte ongi, et e: kas sa oled sellega kursis või ei ole? Et las see sisu olla. Et põhimõtteliselt e: kas sa said enam-vähem aru, millest see jutt rääkis?

Ega ma väga palju ei saanud, et siis jah viis noort nagu raudteejaamas või rongis või midagi.

Mhm.

Seal raudteejaamas jah.

Mhm, okei. Aga kui e: ütleme kui on muidu mingid sellised, see oli seal üsna vist Helsingi lähedal, aga kui on muidu mingi selline kohalik uudis ja kui sa sellest kuuled, siis kustkaudu tavaliselt? Kas on ka need kliendid, kes rääkima tulevad, mees või jälle Facebookist kuidagi?

Jah ongi et nagu kui on jälle midagi, ma ei tea, kui palju mees mul nüüd , vaevalt et ta päris Soome lehti käib vaatamas, aga ka pigem kuskilt saab sellesmõttes, saab ikkagi kas keegi jagab või telekast, et tema nagu selle hääle, kuulmise järgi saab nagu rohkem aru. Aga üldjuhul jah, et kui kuskil miskit toimub, siis pigem kliendid räägivad mulle, et noh ma olen nüüd seada ja toda kuulnud, et sellest ma ei ole, või siis mu vanem poiss on nagu, tema suhtleb palju, käib ringi ja, ja ja suhtleb nii Soome kui Eesti noortega ja ka tema üht koma teist mulle räägib.

Okei, Et sul need kliendid on justkui siis kõige suurem infoallikas siis jah?

Infoallikas jah.

Okei, e:m, jätame siis selle uudise ka, ja viimane, viimane on ka selline lihtsalt näide, et see uudis ise ei ole ka nagu. Või tegelikult ma tead täitsa küsin niimoodi lihtsalt, et e: kui on mingi selline Eesti meedias selline uudis, et e: m: ma korra küsin, kas sa Facebookis oled like'inud näiteks Postimeest või Delfit? Et kas seda kaudu tulevad sul ka uudised? Või ainult siis, kui keegi tuttav jagab.

Jah, kui keegi tuttav on kuskil jaganud, siis selle suure seina peale tulevad, ma ise ei ole ükski nendest nagu nii-öelda see fänn ei ole.

okei, aga: ütleme, näiteks, kui kuskilt jookseb läbi uudis, kasvõi siis taustaks e: Kanal2s või TV3s, et näiteks Tallinn-Rapla maanteel juhtus liiklusõnnetus ja kolm inimest sai vigastada. Et e: kuivõrd suur või kas see uudis üldse on sinu jaoks uudis? Või see pigem läheb kõrvast mööda?

Ei ta ei ole nagu sellesuhtes nagu uudis jah, et kui on rohkem kajastatud seal mingisugune, ma ei oska öelda, lihtsalt kui on nagu mingi õnnetus või või mis iganes, et et noh, ma võtan nagu mingil määral seda nagu elust enesest. No kui see lennuk alla kukub seal, see oli nagu minu jaoks uudis.

Mhm.

Ja rohkem nagu meedias ka kajastatud ja [] ma võtangi asju ka nagu nii, nagu meedia kajastab, et kui on see selline nagu igapäeva [], või suurem õnnetus või pikemalt sellest räägutakse, et see nagu, ise ka siis nagu rohkem oled süvenenud ja mõtled, et noh []

Okei, see oli mu viimane küsimus. Ma panen selle nüüd kinni.

Intervjuu 6

Mm:

e: nii siis. E: palun tutvusta ennast lühidalt, kes sa oled? Mis sa teed?

Mm: mnjah. E: Kristi on nimi, nagu tead.

Jah.

Siis e: 32 aastane olen. Issand jumal, oota ma sätin neid. Ja siis e: oota ma proovin, niimoodi on vist parem. Sorry, ma nüüd väheke vist segan. E: ja siis, e: kolisime Soome perega, mis see oli, 2009. ja mul on kolm last ja siis ma töötan juuksurina.

Okei. E: miks te otsustasite perega Soome minna?

E: kõigepealt mul on, mul on abikaasa on soomlane ja siis e: vanim tütar oli meil eelkoolis, kui me veel elasime Eestis ja siis me mõtlesime, ma ei tea, mees on alati rääkinud, et koolisüsteem on parem, ja siis e: see oli üks selline suur põhjus, miks me siia tulime. just et kui ta läks esimesse klassi, et kui tütar läks kooli ja siis oli muud sellised, et jah, maja jäi sinna ja väheke siukest.

Okei.

Muid põhjuseid ka, aga see lapse koolimineki oli suurim, üks suurimatest põhjustest.

E: ma natukene kajan halvasti.

Oota, issand ma ei tea, mul natukene hakib.

Hakib jah

Ma proovin ikkagi kõrvaklappidega (.). No nüüd ma kuulen paremini.

Nii, nüüd on parem?

Jah.

Ja nüüd ma ei kaja ka. Okei. Milline on sinu soome keele oskus? E: ma küll taset konkreetset ei taha teada, aga enda hinnangul, kui hästi sa hakkama saad soome keeles?

No väga hästi, omatarust, või tähendab no nii see ongi. Sest ma nii palju klientidega räägin päevas, et ma nagu (.) mul on raske eesti keeles rääkida. Kui ma eesti keelt räägin, siis mul tulevad soome keele sõnad jooksevad sisse. Ma üritan nüüd korrektselt rääkida. Et aga väga... minu arust väga hästi.

Okei, aga kui te nüüd Soome kolisite, siis see peamine põhjus oli see, et laps saaks selle Soome hariduse. Aga kui sa tagasi mõtled natukene, kas siis kuidagi meedia mängis ka rolli, et e: kas sa said abi mingitest portaalidest, gruppidest, ise otsisid informatsiooni Soome kohta?

M: tegelikult ma olen ühe korra varem ka elanud Soomes, ma jumala segane. E: 2005. aastal ma elasin ka, siis me olime ainult ühe aasta, nii et, issand jumaluke, kuidas see oli. Teine laps sündis Soomes. Aga me elasime nii väikeses kohas, Mänttäs ja see koht oli täiesti out, et mehel oli ka selline töö, et tal oli nädal aega tööl ja nädal kodus ja siis kui ma ei osanud keelt ja siis see oli nii ahistav ja siis me otsustasime Eestisse tagasi kolida, aga noh, selle ajaga ma eriti palju ei õppinud ka, et ega mul ei olnud eriti ka kedagi siin. Et e: see nagu põhi värk oli tuttav ja siis nüüd kui me tulime teist korda siia, nüüd siis nüüd, nüüd viimane kord.

Mhm.

Siis ma ütlesin kohe, et kui ma kolin, et siis ma kolin kohe suurde linna, et ainuke koht kuhu ma olen nõus minema, on Tampere. Et seal on nagu kõik...siin on nagu kõik olemas käe-jala ulatuses, et... mitte kuskile väikesesse külasse.

Okei, aga: ä: kas sul olid mingit, ma ei tea, praegu on hästi popid näiteks need Facebooki erinevad grupid Eestlased Soomes ja ilmselt on ka Eestlased Tamperes? Aga kas sa kuskil nendes gruppides ka oled Facebookis? Või?

Ei. Ei. Tegelikult ma ei pea eestlastega üldse kontakti siin, et mul on ainult üks tuttav eestlane.

A okei.

Et ma hoian neist eemale, et ma ei tea, kuidagi on selline tunne, et peaks eemale hoidma neist.

E: tatatata, sa mainisid küll, et sa praegu hoiad neist eemale, aga kui sa enne seda kui sa nüüd Soome kolisid, võtame nüüd selle viimase korra, et e: kas sul siis oli kontakte Soomes elavate eestlastega?

Ei. Ei. Absoluutselt ei. Kedagi ei tundnud. Mkm.

Okei.

Mitte kedagi jah.

Okei. Aga kontakte Soomes elavate soomlastega? Et e: peale sinu mehe, kes, kuigi ta oli Eestis, aga kas kuidagi tema tuttavad või... mõnda soomlast teadsid Soomes varem?

E: no siis on tema pere, kes siin elab, et e: noh, lastel vanaema, siis mehe vennad ja, no eks siin oli ikka. See oli ka tõuke andis, et siin oli nagu teine pool suguvõsa lastel oli siin, et e: see ka nagu aitas jälle kaasa, et keegi vähemalt on ees.

Okei. E: nüüd Soome meediast natukene rääkides, et milliseid meediakanaleid sa räägi... või vabandust, milliseid Soome meediakanaleid sa jälgid? Niimoodi igapäevaselt? Ma mõtlen telekas, raadio, ajalehed, ajakirjad, mingid interneti lehed?

Kõik, kõik, kõik loetlen sulle kanaleid mida ma vaatan telekast?

No nii palju kui sul meelde tuleb lihtsalt. Võid lihtsalt, kui sa... ilmselt paljud ütlevad, et nad vaatavad, jälgivad neid põhikanaleid, et klõpsutavad, et siis ma enamvähem tean, mis need on, aga...

Jaa, no üldiselt ongi, et need põhi, põhi kanalid, et ega neid maksulisi ega neid ma ei viitsigi, et põhikanalid, mis need on need: yle1, 2...

Mhm.

Mtv3, Nelonen. No need põhikanalid jah.

Okei.

Et neid Eesti kanaleid ega selliseid meil ei ole, meil on ainult siis Soome omad. [] Aalto ja pois ja. Et kõik.

Aga: ajalehtedest jälgid miskit?

Ja: no kuna ma olen juuksurina tööl, siis vabal hetkel sirvin igasuguseid naisteajakirju, siis netist (.) no koju meil ajalehti küll ei tule, ega ma nii usin lugeja ka ei ole, aga netist, telefonist ikka.

Aga...

Sirvin vahepeal.

Aga mida sa sirvid siis? Mis need ajalehed on?

No Aamulehti, Iltasanomat, Iltalehti.

Mhm.

Põhilised. Või noh ma loen neid pealkirju rohkem, et ega ma... ega ma väga suur lugija, lugeja ei ole, et kui midagi põnevat on, et eks ma siis avan kogu loo. Aga..

Okei.

Väga pealiskaudselt, et enam-vähem asjadega kursis olla.

Mhm aga, millised teemad pakuvad sulle kõige rohkem huvi, kas on kultuur, sport, meelelahutus?

Mm:

Või enda erialaga seotud mingid?

No enda erialaga seotud, siis on, eks ta on sinna ilunipid ja värgid ja mood ja...

Mhm.

sinnapoole kaldun ehk rohkem. Aga no loen igasuguseid, poliitikatki tuleb loetud mingil, mingil määral, et ei ole nüüd, et... nüüd minge... okei, sport, sport on kõige vähem sellesse, seda ma võib-olla isegi ei tee lahti sellist juttu.

Okei. E: m sa ütlesid enne ära, et sa üritad olla enam-vähem kursis asjadega, aga mil määral sa enda hinnangul oled kursis Soomes toimuvaga? Et e: no näiteks need samad kodukandi uudised, et e: kas sa tunned, et sa oled kursis? Või ei ole?

No, eks ma suht hyvin, või see hyvin jah, no muidugi hyvin... suht hästi olen kursis, sest kui mul on see klienditeenindaja töö ja siis seal hommikust õhtuni ja siis kui seal siis tuleb inimesi, kliente igasuguseid, et eks ütleme mul jooksevad sealt ka need uudised läbi juba töö kaudu.

Mhm

Et isegi kui ma ei loe. Ja siis on, no ikka kuuleb ikka. Või siis mees vaatab kuulab uudiseid, et kuidagi ikka kõrvu jääb midagi

Mhm, aga milliseid eestikeelseid meediakanaleid sa jälgid? Või kas üldse jälgid?

Ei jälggi, ma ei tea, alguses kunagi, alguseaastates...algusaastatel siis ma, siis ma vaatasin, et Kanal2 vaata saateid ja mida aeg edasi siis lihtsalt jäi ära, et ma lihtsalt vaatasin, et ei...

Aga nüüd ei ole üldse mingit, ma ei tea, Postimeest või midagi sellist, mida sa internetist jälgiks?

Aa, ei. Postimeest ja neid ikka jah. Ei neid vahepeal kui ma loen, kui mul väga igav on. Postimees, või kanaleid, tähendab neid saateid.

Mhm.

Pole vaadanud, aga Postimees ja Õhtuleht on kaks, mida ma vaatan, aga muu on nagu, muu on ära jäänud.

Mhm, okei.

Ei ole viitsinud.

E: m, siis on mul selline küsimus, et kas sa eelistad pigem jälgida Eesti või Soome kanaleid, aga ma juba sain aru, et ilmselt Soome kanalid on need, mida, mida sa rohkem jälgid?

Jaa.

Aga nüüd Soomega, mil määral sa oled kursis Eestis toimuvaga?

E:h , jah, nii ja naa. Vahepeal, ei alati ei ole kursis. Kuuleb uudiseid läbi Austraalia isegi.

Aa.

Kaugematelt sugulastelt, et see oleneb, see oleneb ikka: jah. no muidugi ma räägin hästi palju oma...minu sugulastega ka, aga et sealtkaudu kuuleb, aga üldiselt on ikka, et kui sa selle lehe lahti teed, ikka lähed sinna Postimeest või Õhtulehte vaatama, siis need uudised jooksevad sult silmade eest läbi, et oleneb kui kiire siis on, et kas ma loen või ei loe neid lehti.

Aga kas sa osalesid riigikoguvalimistel Eestis sellel aastal?

Ei: tegelikult üks aasta ma üritasin, aga mul oli see mingi ID kaardiga mingi jama, et siis ma andsin kohe alla (10:27)

Aga:

Oi, vabandust.

Kui oluliseks sa üldse pead poliitikas kaasalöömist, et kas see on sinu jaoks oluline või pigem, pigem mitte?

Pigem mitte, ma ei tea, ma olen nagu alla andud selle koha pealt, et see on nagu mingit ma ei tea, tundub väga mõttetu teema.

Okei.

See poliitika värk otse öeldes, et...

Okei, e.m. nüüd kohanemisest rääkides, et mil määral on meedia aidanud sul Soome igapäevaellu paremini sisse elada?

M: mhmh, no on ikka. No sellest, et... no algusaastatel sa palju uuritud seda netis, no absoluutselt kõike nagu mida otsitud, nagu kõik... kõik, no kõik käib läbi neti.

Mhm.

Et ükskõik kuhu tahad minna või teha, et internet tööle jälle ja vaatad kus on lähimad mingid asjad ja...

Okei

Kui sa saad aru, mis ma mõtlen?

Ja, ei ma sain aru. Aga: näiteks keeleoskusele, et sul on soomlasest kaaslane, aga kas kuidagi meedia on keeleoskusele ka kaasa aidanud, et see sama uudiste jälgimine või, või kuidagi?

Jaa: on tohutult, tegelikult, et see, kui me kolisime, siis mees ütleski mulle kohe, et, et vaatad Soome kanaleid, et sellest õpib nagu väga hästi, et algul ma ei saanud midagi... ma mõtlesin, et issand jumal kui õudne, aga siis noh, siis, et noh just see saadete jälgimine ja selline, et tegelikult tohutult tuli keelt juurde sellega, et jälgin niimoodi et...

Mhm.

Ja siis see just, et see lehtede lugemine, alguses ma just mäletan, ma mõtlesin, et kui kohutav see esimesed need lugemised, et ma ei saa mitte midagi aru, närvid läksid täitsa läbi. Aga

niimoodi vaikselt niimoodi, siis jälle küsisin, et mis see tähendab ja mis too tähendab ja, et tohutult palju on abiks olnud see.

Mhm. Okei. E:m, siis, on selline küsimus, et kuigi sa selle mainisid ka juba ära, kui suur on eestlaste ring, kellega sa igapäevaselt suhtled Soomes olles, siis sa ütlesid, et sul on e: üks tuttav kellega sa Soomes suhtled, aga kas temaga on see suhtlus nagu tihe või pigem ka suhtled harvem temaga?

No see on tegelikult üks Eesti perekond.

Mhm.

Et on väga tihe, et ta elab mul täitsa siin lähedal, põhimõtteliselt naabrinaine

Okei.

Mitte päris ühes majas, aga hästi tihedalt, et temal on tütar on ka täiskasvanud, et temaga tuleb ka nüüd suheldud, et põhimõtteliselt perega jah.

Ookei, aga sa enne mainisid ka, et sa üritad eestlastest eemale hoida, et kas e: mis põhjusel see niimoodi on?

E: see on, e: ma ei tea, see on lihtsalt selline tunne, et kui ma poes kuskil näen ja, see on, see on.. kuigi ma olen hästi palju head nendest kuulnud, et nad on hästi toredad ja head töötajad ja kõik, aga... tegelikult, kui me algusaastatel siia kolisime, siis oli nagu eestlaste kokkutulek oli kuskil kohas, ma ei mäleta kus kohas see oli, kas see oli Valgekoskel vä? või kus see oli, ja ma sain täitsa šoki seal. me olime jõudnud vist pool tundi olla ja siis seal oli selline tüüpiline kaklus ja.. ja ma ei tea, ja siis mingid tüüpilised sellised ehitus, no ma ei saa öelda nüüd halvasti ehitusmeeste kohta, või aga sellised just et nagu, see oli kohutav, mis inimklass seal oli. Mul oli nii häbi vaadata, ja see pool tundi... kolmveerand tundi ma vist pidasin vastu ja siis ma läksin ruttu minema. Siis ma mõtlesin, et ei, ma hoian neist eemale lihtsalt. Ma ei saa öelda, et ma tean, et on tuttava-tuttavaid väga toredaid inimesi, aga kui ma olen nii palju oma pereeluga seotud, et tegelikult mul ei ole aegagi. Mul ei ole viitsimist.

Okei, aga: aga nüüd, kui sa mõtled selle enda suhtlusringi peale üldse, et kuivõrd palju see on laienenud sellest ajast saati, kui sa Soome läksid? et just need soomlased kellega sa suhtled, et kas see on suurenenud või?

On suurenenud. on ikka palju. see on juba läbi töö on niimoodi.

Mhm.

Et e: ikka päris suur, et kõik kellega olen tahtnud tegevuses olla, et olen, olen tegemises...tegemistes... issand, ma ei oska rääkida. Olen.. issand, ma ei teagi kuidas öelda. Saad aru küll vast.

Vast saan aru, okei, aga: milliseid uusmeediakanaleid sa kasutad suhtlemiseks Soomes elavate tuttavatega? Et e: siin uusmeedia kanalite all ma mõtlengi Skype'i, Facebook'i, Viberit, WhatsApp'i, noh kõik mis need telefoni app'id on, et e: kui sa nüüd suhtled enda tuttavatega, just Soomes elavate tuttavatega, et siis mida sa kasutad?

E: Viberi ja WhatsApp'i, Skype on ka ära jäänud, et seda ma ka ei kasuta enam tegelikult, et e: jah neid kahte, et Facebooki mul ei ole.

Aa, ja ma enne küsisingi ju Facebooki seda ja ma unustasin küsida, et kas sul üldse on? Et e: ei ole, et e: okei.

Mul oli kolm kuud kunagi ja siis ma andsin alla, et siis ma mõtlesin, et ma ei viitsi, ma ei jaksa.

Okei.

Ja ma hindan privaatsust (15:50). Ma olen ainuke inimene varsti maamunapeal ma tean küll.

Okei, ühesõnaga siis Viber ja WhatsApp. Ja Skype siis pigem mitte.

Jah.

Okei, siis e: tõtõrõ. Aga mil määral sa otsid igapäevaselt informatsiooni meediast? Et e: noh, mis iganes kas internetist mingeid kontakte või mingeid igapäevaseid asju. Et kui tihti seda ette tuleb?

Väga tihti. See on, ma ei tea kas see on enam normaalsuse piirideski enam seda, see sest kui sul telefonis on nett olemas, et see on nagu, kõik bussiajad ja kõik, absoluutselt kõik, ükskõik mida tahad teada, nii et nett lahti.

Mhm.

Kohe leiad vastuse, et see on nagu, ma päris palju kasutan.

Jaa, okei. aga kas sul on mingit sellist M: kui ma nüüd su eriala osas mõtlen, et kas sa lähed e: näiteks otsid mingist ajakirjast teadlikult informatsiooni või, või on pigem piirdub ikkagi interneti otsimisega kõik need asjad?

M: e: pigem internetist otsimisega.

Mhm.

Jah.

Aga: sa ütlesid, et su Soome keel on enda hinnangul väga heal tasemel, aga kui sa näiteks loed mingit juriidilist infot või miskit sellist keerukamat teksti, siis kas see kõik on sulle arusaadav või sa ikkagi peaksid kelleltki natukene juurde küsima?

Jah, see ongi, et selles igapäevases suhtluses on see, jah oleksin pidanud ära mainima, et see on nagu hea, et saan nagu väga hästi hakkama, aga siis on justkui juriidiline või siis kui tuleb haigekassad või need kelad, tead küll et...

Mhm.

Et tulevad seal mingid paberid või, vot see on see keel, millest ma aru ei saa, ma ei tea, kuidas inimesed saavad nii keeruliselt kirjutada? siis ma vajan abi küll, et, et e... ja uudistes on ka teatud mingid asjad, kui on mingi majandus või ma ei kujuta ette midagi, räägitakse, et siis on nagu, see on nõrgem pool.

Mhm: okei. aga mil määral sa suhtled Eestis elavate lähedastega? Et mil määral ja kui tihti?

E: no väga tihti. Võib öelda, et peaaegu iga päev suhtlen ja helistan. No see on, see on... et Tartus on just nagu ema ja õde ja nemad on nagu põhilised, õetütar ja tädid ja niimoodi.

Okei.

Lähisugulased.

Okei. Siis tööjuttu natukene. Milline on sinu haridustase?

E: kuidas ma seletan, mul jäi Eestis sinna põhikooli peale ja siis ma läksin siin, siin läksin nagu juuksuriks õppima.

Mhm, a Eestis õppisid juuksuriks?

Ei, Soomes.

Soomes?

Soomes, mhm.

Okei. M: siis, kas sa oled tööga seondvalt kuidagi oma keeleoskust arendanud? Kuidagi mingitel koolitustel käinud? Või kursustel?

M: tegelikult ei ole.

Või lihtsalt teadlikult lugenud ka enda erialast kirjandust või kuulanud mingeid saateid või jälginud just soomekeelseid?

Ei, ei: ma arvan, et ma olin mingi kaheksa kuud, oota... mais kolisime ja järgmine jaanuar ma läksin kooli. Et põhimõtteliselt ma õppisin ameti ja keele samaaegselt.

Aa, et sa aga ikkagi õppimine käis soome keeles, et siis selle kaudu?

Ja.

Jah, okei.

Jah.

Nii, ja siis töö juures ma ilmselt saan aru, et peamine keel on soome keel? Eks ole?

Jaa.

Aga: kas sul käib näiteks ka eestlastest kliente, kellega sa näiteks eesti keeles suhtled? Või?

E: ei, tegelikult ei käi. No nüüd üks hakkas käima.

Aa, okei.

Sest, et ma ei tunne kedagi. ja neid on isegi, ega meil ei käigi ühtegi eestlast, ma ei tea, võib-olla on meil selline piirkond seal kesklinnas, aga just üks, ühe eestlase leidsin ühe vahva naise.

Okei, aga: kuidas sa positsioneerid ennast tööturul, ehk siis millisena näed sa ennast viie aasta pärast? Või kus? Et kas sa teed samat tööd, või sul on mingid muud sihid?

M: kui, viie aasta pärast kui ma teen tööd, siis ma ei ole kellegi, et siis, siis ma olen oma teinud ma arvan. või siis, või siis on täitsa uued tuuled puhuvad. ma ei tea, mul on praegu just selline mõtete aeg just peas, et ...

Aa, oke.

Et suures ketis olen nagu tööline, et aga ma ei tea, ma olen rohkem kõlgutanud mõtteid, et äkki teeks oma, aga no praegu lihtsalt lapsed on pidurdanud seda vähe, et, et kui nad nüüd kõik kooli saavad ja... ehk ühel päeval.

Okei, aga enda praeguse töö, kuidas sa selle leidsid?

M: interneti teel, üllatus-üllatus

Jah.

See oli, tegelikult kui ma koolist tulin, et siis ma nagu ütlesin, et ma ei ole valmis veel nagu töölisena alustama, et nagu palgatöölisena, sest mul oli kõik asjad nagu kiiresti, keele õppimine ja siis ma mõtlesin, et siin on nagu võimalus on nagu õppida, või käia nagu töö, nagu selle, mis see on? Tööameti kaudu.

Mhm.

Et nemad siis nagu maksavad selle raha, et töökoht ei maksa. ja siis ma interneti leheküljel leidsin sellise hea koha, et siis ma mõtlesin, et. Tegelikult ma ühte kohta vaatasingi ja see mulle kohe meeldiski ja siis ma saatsin sinna, et kas te võtate mind nagu, ma ei oska seda eesti keeles seletada, ma ei tea kas sellist sõna on olemas? Et e: põhimõtteliselt nad võtavad sind nagu tööle, nagu töö..töö..työtoimisto? Mis asi see on? Työtoimisto, ei työ... appikene, mis asi see on? Oota, sa ise ei oska soome keelt? Ei oska?

Ma üldjuhul saan aru, aga ma praegu ei saa aru, mida sa öelda tahad.

See, m: no see on niimoodi, et e: tööhõive amet maksab nagu minule raha ja siis see koht, kus ma nagu nii nimetatud töö olen, max kuus kuud ühes kohas, et siis e: nemad nagu ei pea mulle nagu palka maksuma ja saan seal nagu kogemust juurde.

No praktika moodi asi siis või päris ei ole see ka?

No ma ei tea, see on nagu imeliku sõna all, ma arvan, et Eestis ei ole sellist sõna nagu "työelämän palvelu."

Aa, okei

Et valmistav tööelmu, elami

Eluks, mhm. Eestis vist jah, otset vastet ei ole.

Jah.

Okei.

Et põhimõtteliselt siis ma sain sellisesse kohta, ja siis interneti lehekülje põhjal vaatasin, et see on selline usaldustäratav koht, et see mulle meeldib, sinna ma tahan. ja siis käisin vestlusel ja siis ma sain sinna ja siis hiljem pakuti mulle seal tööd. et ma ei olnud küsinudki, et mulle pakuti seal töökohta seal.

Okei, aga kas e: kui sa selle töö, kui sa seda tööd otsisid, siis sa otsisid läbis selle kodulehe või mingi läbi selle töökuulutuse portaali, või kuidas see?

Läbi töökuulutuspportaali jah.

Aga mis see,mäletad selle nime ka äkki?

Mol..

Mol.fi?

Mol.fi

Aga kui sa praegu mõtled enda tutvusringkonna peale, siis palju liigub seal infot tööpakkumiste kohta? Kas liigub üldse, ei liigu? Keegi tuleb rääkima sulle et?

E: üldse töö, või sa mõtled selle juuksuriameteid või? Või üldse?

No, üldiselt. Täitsa üldiselt.

No üldiselt ikka tuleb läbi selle mol'i ja siis muidugi oma juuksuriametit kui ma tean(24:39) mul on nagu tuttavaid teistest suurtest kettidest tööl, et seal nagu on kuulda, et seal oleks nagu mingi vaba koht ja või otsitakse ja, siis kui meil endal on juba nagu nii suur kett, siis on nagu ma kuulen, et kus nagu teistes linnadest otsitakse või ma ei tea, küll see info liigub päris hästi.

Okei.

Oma ala peal vähemalt.

Okei, aga kuidas see info tavaliselt sinuni jõuab? Kas meilide teel või kuidagi suusõnaliselt? Või kuidas see liigub?

M: ma arvan nagu, no meile meie ketti otsitakse töölisi, siis on nagu meili teel, aga siis kui ma just midagi muud nagu, et siis on suusõnaliselt üldiselt.

Mhm.

Ma kuulen.

Okei, siis enne sa rääkisid, et need eestlased, sa ei taha nagu väga nendega kokku puutuda, aga kuivõrd sa oled kursis teiste eestlaste tööturukäitumisega? Et e: noh, siin on uudiseid

palju olnud, et kuidas ka firmajuhid tõmbavad nahka üle kõrvade eestlastel ja mida muud kõik sellist, et kas sa oled kursis nende uudistega?

M: midagi ma olen kuulnud. isegi ma kuulsin mehe sõbra sõber rääkis, et kunagi keegi tal käis külas, et täitsa niimoodi näost-näku kuulsin väga inetut juhist.

Mhm.

Aastaid tagasi ja...

Ega samas, sa enne mainisid, seda ka et, pigem sa oled kuulnud, et eestlased on tublid töötajad ja usinad, et kumba rohkem on? E: kumba rohkem oled kuulnud, et?

Tegelikult ma ei tea, tegelikult ma olen kuulnud, et see on soomlased on nagu, mida ma olen inimestega rääkinud ja üldse, et e: soomlased on nagu hästi vaimustuses, vähemalt siin Tampere on küll nagu väga head, kõik, kes on olnud ehitusmehed ja neid kiidetakse kui tuuakse külmkapp koju, et nad toovad sulle sisse ja panevad veel paigale, et soomlased kunagi ei tee sellist asja. Siis on veel kui käiakse Eestis ja.. kõik on selles mõttes nagu hästi positiivselt nagu, nagu soomlaste poolt kuulnud.

Mhm.

Aga siis on jälle kui ise mõtled neid, oma neid, ma ei tea, võib-olla ma lihtsalt olen liiga kriitiline, et ei tohiks mõelda niimoodi. Et aga, soomlased küll mõtlevad väga positiivselt. Suurim osa, mida mina olen kuulnud, tegelikult ma ei ole midagi halba kuulnud soomlaste suust. Võib-olla nad lihtsalt ei ütle.

Okei e:m sa mainisid enne ära, et sa oled selle mol.fi kaudu saidid töö, aga kas sa oled veel kasutanud mingeid ametlike töötuskanaleid? Ma ei tea, ajalehekuulutusi jälginud, raadiokuulutusi kuulnud? Või veel kuskilt mõnest muust portaalist otsinud tööd?

Ei ole.

Mhm.

Mina isiklikult ei ole.

Siis e: mil määral meedia on aidanud sul tööalasel paremini toime tulla? Et...

M: meedia, mh: jahah, kuidas ma nüüd seda mõtlen, tõlgendan. E: paremini nagu töö nagu selles mõttes nagu.

Jah, noh, näiteks, selle me rääkisime ära, et selle keeleoskusele on kasuks tulnud, et kuna sa klientidega pead suhtlema palju, et näiteks see teleka vaatamine ja ilmselt see soomekeelse ajakirjanduse lugemine, et see on toetanud, aga kas on veel midagi? Noh, siin me võime mõelda täitsa seda erialast asja, et e: kah, mingid foorumid või asjad või kust e: või mingid iluajakirjad, mida sa jälginud oled? Või kas sa oled jälginud?

M: no ei tea tegelikult noh, see on. noh, ajakirju.. ajakirju küll aga kas nüüd netist.

Ega ei pea üldse olema aidanud toime tulla, aga... eks see oleneb nii erialast ka, et mõnel aitab ja mõnel ei aita.

Nojah, midagi on ikka netist ka uuritud, aga see on ikka vähe, vähe.

Okei. ja siis e: uusmeedia samamoodi, kas see on ka kuidagi, ma ei tea, kasvõi töökaaslastega suhtlemine ka läbi mingite Viberite või WhatsApp'i või?

No seda me kasutame tõesti palju, suhtleme, suhtleme küll, kirjutame.

Okei.

Pea iga päev.

Okei, aga siis nendest küsimustest on mul viimane küsimus, et kas sa plaanid ka kunagi Eestisse tagasi kolida?

Ei, ei.

See on täitsa?

Mida aeg edasi, seda väiksem see tõenäosus on, et, tundub, et ei, ei kujuta enam ette, et ma kolin Eestisse.

Okei, aga sa minisid ära, et sul on eksole lapsed, koolis ja kõik aga, mis keeles te, lihtsalt, see on puhtast huvist, aga mis keeles te kodus suhtlete?

M: mõlemas keeles.

mõlemas, okei

Et e: jah, mõlemas keeles.

Aga kas see on siis selline, et mis sõna lihtsam on ja siis e: see tuleb, või kuidagi?

Et e: siis kui mul on aega rahulikult seletada, siis muidugi ma tahaks seda eesti keeles teha.

Mhm.

Aga siis kui ma räägin nii kiiresti ja siis on vaja kähku ruttu ära öelda, mis asi on ja siis tundub, et vahepeal on lihtsam nagu öelda soome keeles, et lapsed saaksid kohe nagu pointile pihta mida ma mõtlen.

Mhm.

Mul on ka nagu need lapsed on, ma ei tea, kas ma ütlen vanused ka, võib-olla siis on lihtsam.

Nojah, sa võib öelda jah, et...

Et e: seitse, nüüd saab kümme ja siis on kolmteist. Et need vanemad tüdrukud on nagu, neil on lihtsam eesti keelest aru saada, aga see väiksem poiss, et me kolisime, siis ta oli aastane, et temal on see mängukeel ja tal on ikka nii tugev see soome keel.

Mhm.

Et ma ei tea. temal on nagu kõige nõrgem see. Ta saab aru küll aga, aga eks ta saab soome keelest paremini aru.

Mhm, okei, siis ma saadan sulle siia selliseid artikleid, et ma palun sul neid kommeteerida.

Esimene on selline, ma panen siia samma alla, kas sa saad selle kätte?

Oota, jah.

Nii, kas sa oled seda artiklit ise näinud? Või seda videot kuulnud või kelleltki..?

M: issand ma ei, kas see on mingi mõne aasta vanune vä?

Ei, see on, see on üsna hiljuti, aga: see on, sa võid seda kuulata ka ise, et kui sa tahad, et kui sa näinud ei ole.

Ei, ei ole kuulnud.

Okei.

Ma nagu oleks nagu aastaid tagasi, kas ei ole midagi sarnast olnud.

Ei, see on hiljaaegu. Aga viitsid, kuula seda, see oli nüüd detsembrikuus.

Okei, ma panen käima.

Jaa.

Aa, ma olen kuulnud seda, olen, olen.

Aa, okei.

Olen kuulnud, oota see oli, kas see oli, see oli Helsingis jah?

See vist oli Helsingi piirkonnas jah kuskil, nagu ma aru sain.

Jaa, ma kuskilt, Soome lehtedest käis, jooksis see läbi küll, tean, olen kuulnud küll, olen juba ära unustanud.

Okei, siis sa ei pea lõpuni seda kuulama, et kui sa oled, kui sa tead, mis see põhipoint on. Aga nüüd sa mainisid selle ka ära, et esimesena sa nägid siis või kuulsid sellest lehe kaudu, eks ole?

Jah.

E: aga: mis tundeid see sinus tekitas, kui sa seda esimest korda lugesid, või nägid või kuulsid?

M: no see on tüüpiline hull soomlane, kes hakkab märatsema, et ma ei tea, vastikustunnet tekitas muidugi.

Okei.

Haige inimene.

Jah, aga: kui nüüd mõelda üldse nii Eesti kui Soome meedia peale, kas siis, räägime kõigepealt Soome meediast, et kas sinu arvates Soome meedias kajastatakse e: ütleme eestlastega seotud teemasid pigem positiivselt või negatiivselt?

M: meedias, las ma mõtlen. Välja arvatud muidugi need juveliröövid ja mida siin on olnud.

Jah.

Et e:, aga need ei ole vist, nüüd on vist päris vaikne olnud, et ei ole olnud midagi. E: palju neid on, las ma mõtlengi, kumba seda rohkem võib olla. mul ei tule kuidugi need lood meelde, et kui ma näen selliseid, siis tuleb nagu paremini meelde. nüüd kirjutati just mingist prismast ja selline oli positiivne. M: ma ei tea, ma ei oska öelda.

Mhm, okei. et on mõlemat siis nii-öelda?

Ik..

Jookseb läbi.

Ikka, ikka. Ja siis halb müüb ju lehtedes, et ega midagi pole, kes see ikka häid asju viitsib kirjutada.

Jaa, aga: nüüd Eesti meedia peale mõeldes, et kui sa loed neid Postimehest või Õhtulehest uudiseid e: nii-öelda enda kohta, ehk siis Soomes elavate eestlaste kohta, kuidas siis tunne on jäänud, et? Kas on pigem negatiivsed uudised või positiivsed uudised?

See on kah, et kuidas, nagu see eelmine küsimuski, et oleneb mis teemat puudutatakse. ma mõtlen kas siin on lihtsalt mingi Eesti asju või või poliitikat kirjutatakse, et ega siis kirjutatakse nii nagu asi On.

Mhm.

Ausalt ja, ei ole nagu midagi negatiivset olnud. Aga siis on just nagu inimesi nagu isiklikult või nagu

Mhm

Siis on nagu negatiivne. et e: aga teisipidi, samamoodi seal, et oleneb mis teemat kirjutatakse. ma ei tea.

No just see, teised intervjuueeritavad on ka natukene maininud, et neile on pigem jäänud selline negatiivne, sest et e: küll siin räägitakse kalevipoegadest ja küll räägitakse, et need kes Soome lähevad, et need on nagu nii-öelda allandjad, et seal on lihtsam ja nii öelda sellised teemad nagu jooksevad läbi, et hästi palju negatiivsust, aga...

A okei, ma ei ole sellist lugenud, et ma ei oska öelda

Jaa, aga, siis on, ku sinule nii ei tundnu, siis on nii. okei. aga: siis ilmselt ei ole kas ee, need negatiivsed uudised sinul takistanud ma ei tea Soomes kohaneda või üldse seda igapäeva elu või üldse need mis eestlaste kohta räägitakse?

Ei. tegelikult alguses kui ma tuln siia, siis mul oli pea lihtsalt liiva all, et ma arvasin, et mul oli selline tunne, et meist mõeldakse nagu halvasti, et kuidagi.

Mhm

Ja siis oli ja siis kui ma hakkasin kuulama tõsiselt nagu, esimene asi kui ma koolis olin ja, ja siis töökohas ja et kuidas nagu nii häid kogemusi on olnud eestlastega inimestel ja siis mul

hakkas vaikselt siin nina püsti tulema, et ei olegi, ei ole vaja pead liiva alla panna, et ei ole asi üldse nii hull. et see sama just nagu need töömehed ja ehitusmehed ja noh, ikka mõtled nagu, noh, ma ei tea, kas see on tõesti nii, et meedia nagu mustab rohkem kui asi nagu tegelikult väärt on, et aga kui siis kuulata, et mina olen nagu just soomlastelt inimestelt kuulnud, et tegelikult nagu noh, see on nii palju positiivset, et ma ei olegi negatiivset kuulnud, et siis jälle nagu see.. siis on jälle nagu, siis ma ei tea

Mhm, okei, see on nagu...

Siis ei pane tähele nagu mis meedia kirjutab, ja siis ma olen ka selline, et ma ei viitsi igat lehe lugu, kui see ikka päriselt kedagi mustatakse ka, ma ei viitsi seda isegi lahti teha, et see on nii... noh, see ei pruugi ju tõsi olla isegi.

Mhm, okei. siis ma panen sulle järgmise uudise, see on üsna pikk, seda ei pea läbi lugema, sest siin on hästi detailseid andmeid, aga lihtsalt ka, kui nüüd sirvida see pealkiri ja see esimene lõik läbi Tumedas.

M: jaa

Nii, ühesõnaga, sa pigem ütlesid, et poliitika sind ei huvita, aga kuivõrd kursis sa oled praegu üldse selle Eesti poliitikaga, et kas sa teadsid, kes valimised võitis? e: ja kuidas need häälde enam-vähem jaotusid, või hoiad sa sellest kõigest ka pigem eemale?

sellest ma nüüd, ausaltöeldes ei ole isegi lugenud ja ma ei tea sellest mitte midagi kui aus olla.

Mhm, aga

Mida aasta edasi, seda rohkem selja taha see mulle jääb.

Okei, aga siis e: a muidu, selles poliitikas, sa ütlesid küll, et kõik jätab üsna külmaks, aga kui praegu sa lugesid seda, et reformierakond võitis ja keskerakond jäi teiseks, et kas see tekitas mingeid tundeid? või sul on, et jah, las ta olla ja...

M: ma ei tea, see tundub, et selles süsteemis on nii palju nagu, ma ei tea, ma ei ole nagu, tegelikult Ei tekitanud mingeid tundeid, eks see on nagu teada värk, et see nii läheb.

mhm

Et see on ju jah, et ei üllata mind see tulemus või midagi.

okei

ega tekita tundeid ka.

jah. siis e: saadan veel ühe. see on nüüd seotud selle Ukraina sõda, sõjaga. Et see on ka lihtsalt üks uudis paljudest.

jaa

e: et üldse see Ukraina sõja teema, et kui paljus sa sellega kursis oled ja kui palju sa seda jälgid?

e: kui see algas, siis ma lugesin igapäevaselt ja olin nagu hästi, e: no ikka päris hästi olin kursis, aga nüüd nagu mida aeg edasi, et see, see on hakka nagu ahistama juba see värk, et ma lihtsalt iga päev loodan, et lõppeks see jama ära, et inimesed igäüks läheks oma eluga edasi ja mis te lollid sõdite. et aga, nüüd ma ei ole, nüüd ma olen lihtsalt käega löönud, et see ei aita, Mina seda olukorra nagunii muuta ei saa.

mhm

ja siis, ma ei tea, ma üldiselt üritan nagu, ma hoian nendest eemale, siis on lihtsam. mida ei loe, seda ei ole. blokeerin ära

okei

hästi hea mõtlemisviis, et et nüüd, nüüd ma ei ole küll lugenud, et võib-olla tõesti kuu aega või niimoodi. enne ma ikka igapäevaselt lugeisin kogu aeg

okei

Ma vaatasin neid videosid ja neid inimesi seal, seal ja see oli ikka valus, ma ei tea, mul hakkas nii kahju, et ma mõtlesin, et ma ei suuda.

Aga, need e: uudised, neid sa jälgisid kas pigem Soome meediast või Eesti meediast? või mõlemast?

M: ahaa, hea küsimus. kumma lehe pealt ma olen lugenud. Rohkem kindlalt Soome, jah, ja Siis jah telekast.

Okei

Ehk Eesti lehekülgedelt olen ka vilksamisi lasknud, aga suur osakaal ikka Soome, Soome poolt.

okei, aga kõik see mis kirjutatakse, alguses ju oli suur segadus üldse selle teema, teema ümber, aga kas e: kõik ee mis näiteks, noh, oletame mis Soome meedias kirjutatakse, et kas sa usud seda kõik või sa pigem otsiksid informatsiooni selle kohta juurde ja oleksid natukene skeptiline selles e: või allikakiiniline natukene?

No see oleneb jah, et kuidas seda teksti on kirjutatud, et kui keegi kirjutab jah oma arvamust, et seda ma nagu ei viitsi isegi avada, et neid arvamusi on igal pool samasugused arvamused. Et aga, ma, ma ei tea. Võib-olla, ma arvan, et ma juurde ei ole küll kuskilt neid otsima

mhm

Või, võib-olla on tegelikult mõni teema, et kui tuleb, et , et ma loen nagu mõlemalt poolt. et tegelikult on, et sama uudis on eestlased Soomes, et olen nagu küll võrdlendu, kui nüüd täpsemalt mõelda

Okei

Jah, miks mitte jah, [] sa nüüd ütled, aga otsima päris.

mhm

võib-olla see on nagu lihtsalt tulnud ette

jajah

et alateadlikult

Okei, nii nüüd ma saadan sulle eelviimase uudise, see on nüüd, nüüd siin juba kuu aega vana, aga, aga vaata see uudis ka üle.

Okei: ma ei tea kas ma nüüd seda uudist olen lugenud aga...

Aga üldse selle teema kohta?

Ei see on täiesti kohutav, et ma tean küll, et neid on küll neid, igasugu muut maa inimesi, et kes on tapnud ja vägistanud ja see on täiesti õudne tegelikult, see on müstika arv Soomes. Või noh (.) ma ei ole seda lugenud vist.

mhm

jah

Aga kui sa ütlesid, et sa seda teemat tead. sellest konkreetsest juhtumist ma sain aru, et sa oled kuulnud? või ei ole sa sellest konkreetsest juhtumist kuulnud?

Ei ole.

Okei. E: m, mhmh, aga kui, see ei ole sulle geograafiliselt ka niivõrd lähedal, et need inimesed, kes siin helsingi piirkonnas on olnud, et need on öelnud küll, et on kuulnud ja on kõhedusttekitav, et siin samas piirkonnas on olnud. aga kui e: kuivõrd kursis sa oled täitsa nende enda, nende tampere uudistega, et noh, see ei pea oleme küll nüüd nii õudne uudis, et sellest kuulda, aga sellised igapäevased asjad? et kas on kas sa mingit kohaliku meediakanalit ka jälgid seal või on teil mingi?

E: tegelikult on mingi, aga see ei ole vist päris selline uudise, ütleme nii, et kui see on Tampere linnas, minu kodu lähedal, siis ma loen selle uudise ära loomulikult.

mhm

Ma ei tea, see on vist automaatselt, ma avan selle jutu, et siis ma tahan teada, et siin on ka Tampere et kes on kunagi tapetud ja siis ma täitsa läksin vaatama, et kus kohas või kus linnaosas, ma ei läinud vaatama, aga netis nagu.

mhm

Et ikka kõhedust tekitas, et siis, ikka kohapeale siis ma tean ikka-

okei

Või kuulen kuskilt.

Et siis nüüd täitsa viimane Eesti uudis, nüüd kohe saadan

Oi, ei ole lugenud, ma ei taha lugeda tegelikult selliseid asju,

mhm

et ma teadlikult väldin

jaa

sest et need teevad meele mustaks ja kogu lugu.

Jaa, see ongi üks paljudest selline igapäeva uudistest, aga kui üldse sellised uudised, kui sa näed pealkirja, kas sa, või kui üldse niimoodi, ütleme, et Tallinn-Rapla mnt sai avariis kolm inimest viga, et kuivõrd uudisväärtuslik see sinu jaoks on? kas see on sinu jaoks uudis või ei ole? et sa pigem teadki, et need asjad igapäevaselt toimuvad? või siis ikkagi on uudis?

m: ma ei tea, uudis, uudis, uudis, selles mõttes uudis, et inimesed õpiksid sellest midagi, et noh, samas on nagu noh, et kui üldse nendest midagi ei räägita, et siis see ka ma ei tea, kas see nüüd õige on

Mhm

Aga noh, ma ei pea nüüd seda uudiseks, et ma läheks ostma lehe, et keegi on surma saanud

mhm

et ma tahaks lugeda seda

Aga ma mõtlen et, kui sa näed sellist pealkirja nt postimehe internetist, et kas sa teed selle lahti ja sa loed seda? või ei loe?

Oleneb päevast lihtsalt, et kuidas tuju on. kui vahepeal tundu, et muidu on ka meel must või kuidagi tundub, et ei jaksa nüüd kuulda pahasid asju juurde, et siis ma ei ava seda lugu

mhm, okei. selge, nüüd mul sai küsimustega ühele poole ja ma panen selle kinni.

Intervjuu 7

Tere, Kalmer. Palun e: tutvusta ennast lühidalt, et kes sa oled ja millega sa tegeled?

Ma olen Kalmer Sillaots, ma tegelen praegu *purkytyötega*, lammutusega, ASPESt (?) i firmas

Okei, kaua sa oled Soomes elanud?

üheksas aasta on minemas praegu

jaa, kui vana sa oled?

22

Oi, siis sa oled täitsa pikalt Soomes olnud

jah

ee:

Ma olin 14 kui tulin

Okei, aga ilmselt see ei olnud siis sinu otsus kui sa Soome läksid? Aga:

oli küll

oli täitsa sinu otsus?

Täitsa minu otsus.

Kuidas e: või millest selline otsus?

No, pakuti välja lihtsalt, ma olin nõus.

E:m see oli nüüd siis kui see oli 9 aastat tagasi?

Nii, siis kui ma 14 olin, siis saingi valikuvõimaluse, et kas ma jään Eesti või tulen siia

A, okei, aga kas e: kui tohib küsida, kas see on kuidagi perekondlikult või:?

Jaa, mu ema kolis siia aasta enne mind ja siis.

a okei, selge. ma natukene isegi praegu saan aru, et sul on väike aktsent.

ahah

Aga: milline on sinu soome keele oskus, kas see on väga heal tasemel või kuidas sa ise tunned, et kuidas sa soome keeles..?

Suht puhas, peaks mainima.

Mhm, a:m, kui sa nüüd Soome kolisid, sa olid küll üsna noor ja ilmselt mängis kõige rohkem rolli see, et ilmselt su ema oli seal. aga kas sa mäletad, kas sa kuidagi said abi ma ei tea, internetist või ma ei tea, ise lugesid midagi Soome kohta, enne seda kui sa Soome läksid?

Ei, see juhtus kõik nii kiiresti, lihtsalt pidin külla tulema kaheks nädalaks siia ja siis põhimõtteliselt pakuti välja, et sa võid siia jääda. ja, kohanemisega oli põhimõtteliselt alguses sedasi, et hakkasid kohalikega inglise keeles suhtlema ja siis vaikselt tuli see soome keelselt.

okei, aga peale ema, kas sul oli veel kontakte Soomes elavate eestlastega?

Siis ei olnud, kui ainult üks oli, kes naabrid elasid ühed eestlased, kes mu ema, ema sõbranna ja siis tal olid mõned lapsed seal.

Okei, aga kas ee: sa teadsid mõnda soomlast enne seda, kui sa Soome kolisid?

aka

Okei, aga praegu igapäevaselt, milliseid Soome meediakanaleid sa jälgid?

mitte ühtegi kui aus olla, välja arvatud ma loen Metro lehte, muud midagi.

Aga mingit televiisorit või raadiot ei kuula või midagi?

A, nüüd enam mitte. Aga muidu telekat vaatasid ja raadiot kuulan niipalju kui kuulan, vahest harva

Okei, aga: aga näiteks internetist loed sa ka mingeid, mingeid lehti? näiteks, ma ei tea, Iltasanomat, või Helsinginsanomat, seda online väljaanet?

Põhimõtteliselt mis vastu tuleb sealt Facebookist näiteks, nii palju loen

aga millised teemad pakuvad sulle kõige rohkem huvi, kas e: kui sa jälgid meediast et kas sa vaatad sporti, meelelahutust, poliitikauudiseid, midagi muud?

Siis ma vaatan rohkem nagu neid, näiteks hokit jälgin natukene, väiksel viisil lehest lugedes vaatan tulemusi.

Mhm ja komöödiat põhimõtteliselt otsin väga pingsalt

E: seda siis kuidagi interneti teel või kuidagi?

Jah

Mhm, okei. aga kas sul on mingi oma M: tähendab, kui sa neid komöödia saateid näiteks vaatad, kas on mingi lehekülg, kus sa neid filme vaatadki või on mingi järelvaatamisvõimalus või kuidas see käib?

A neid lehti leidub igasuguseid [] ja mis need on kõik.

mhm

Neid on nii palju erinevaid.

okei

Kuidas kunagi satub.

Aga mil määral sa oled enda hinnangul kursis Soomes toimuvaga? Ehk siis sellised kohalikud uudised? kas sa tead neist? või pigem mitte?

No nagu ma ütlesin, et nii palju kui Metro lehes on kirjas, siis ma hommikul ikka loen läbi tavaliselt kui ma tööle lähen.

Mhm, aga seda sa loed igal hommikul?

Jah, juba aastaid järjest

Okei, aga Eesti meediast, et palju sa mingisuguseid eestikeelseid meediakanaleid jälgid?

A: põhimõtteliselt nii palju kuulen kui mu naine Eestist räägib, või on mingit teatud suuremat uudist.

Okei, aga mingigeid interneti selliseid lehti ei jälgi?

A ei, ei paku huvi ka eriti.

Okei. selle sa mainisid ära, et sa oled kursis Eestis toimuvaga peamiselt siis, kui sul naine midagi räägib, eks ole?

Jah

E:m aga: kas sa osalesid sel aastal riigikogu valimistel Eestis?

A, ei

Aga kas sind üldse huvitab Eesti poliitikas toimuv, või sellega seonduv?

Mind üldse poliitika tegelikult ei huvita, see on üldse nii mõttetu teema

Ei Soome ega Eesti poliitika?

aka

Aga kui sa nüüd mõtled praegu selle kohanemise peale, sa küll ütlesid, et tollalal kui sa tulid, siis sa alguses rääkisid inglise keeles ja siis tuli see soome keel ka, aga kas sa mäletad ka, kas kuidagi meedia aitas sul ka kohaneda? et näiteks e: kasvõi keeleliselt, et kas sa vaatais Soome keelseid saateid või, või midagi sellist? et kas sealtkaudu tuli ka ?

No see, kui sa hakkad telekat jälgima nii pingsalt koguaeg vaata, mis ma alguses tegin, siis sealt tuleb päris palju, kui loed neid subtiitreid sealt. Ja kohe hakkasin põhimõtteliselt inimestega ka suhtlema, nii palju kui ma kooli läksin ja siis nagu Facebooki teel ja kõik siukesed asjad, mis need on kõik [] kohe räägid kõik soome keeles

Aga: m:

See asi päris palju aitab, kui sa hakkad kohe palju suhtlema

Mhm, aga kas sa lugesid ise mingeid ajalehti või ajakirju tol ajal lisaks, et e: kuidagi keelt parandada?

Mul oli soome keele õpik selle jaoks.

Ahah, okei.

Kohe alguses esimesest päevast põhimõtteliselt peale kohe hakkasin neid tähestikku õppima ja selliseid asju kohe.

Aga: praegu: kui suur on see eestlaste ring, kellega sa igapäevaselt suhtled? või igapäevaelus?

Igapäevaelus, ei oskagi öelda, põhimõtteliselt igakuiselt on ikka mingi 50 inimest.

aga, need eestlased kes Soomes on, kui tihti sa nendega suhtled?

No need ongi.

A, need ongi.

Sest Eestis on mul põhimõtteliselt ainult naine ja paar sõpra.

Okei. siis võib öelda, et järgmine küsimus on selle suhtlusringi kohta, et kui palju see sul laienenud on Soomes, et võib öelda, et sul on päris oluliselt laienenud, et kui sa alguses teadsid ainult paari inimest, et siis nüüd on...?

E: nojah, no nägupidi ikka tunneks mingi 150-200 eestlast siin, kes tänaval vastu tuleks ja "tere" ütleks

Mhm, aga kus sa nende eestlastega tutvunud oled? kas see on kuidagi kooli kaudu või sõprus..?

Koolist sõbrad, siis käid väljas igal pool, seikled ringi, siis saad tuttavaks lambist tänaval näiteks mingi seltskonnaga, hakkad juttu rääkima mingi teise seltskonnaga ja tuleb vaikselt niimoodi.

Okei, aga kui sa.. kui sa käisid koolis, kas sul oli palju eestlasi sinu klassis või sa käisidki nõ sellises klassis, kus olidki eestlased ja välis... nõ muumaalased?

no alguses käisin jah sellises klassis, kus olid eestlased ja välismaalased. esimene aasta õppisin seal soome keelt, seal oli kolm, neli, viis... mingi kuus eestlast minu klassis

a, okei

ja siis mina ja mu õde

Okei. aga praegu, milliseid uusmeedia kanaleid sa kasutad suhtlemiseks Soomes elavate tuttavatega? Et uusmeedia kanalite all ma mõtlengi seda sama Skype'i kus me praegu räägime, Facebooki, igasuguseid neid telefoni appe, et e...

mul praegu on kasutuses WhatsApp?, Facebook ja Skype on põhimõtteliselt naise pärast.

Okei, aga mida sa kõige tihemini kasutad?

Oleneb, kui ma olen tööl, siis ma kasutan WhatsApp, aga kui ma olen kodus, siis Facebooki.

Okei, e:m, aga nüüd igapäevaselt, kui palju sa otsid sellist vajalikku või praktilist infot meediast? E: noh, näiteks kasvõi googeldad midagi või otsid Facebookist mingit vajalikku infot, või ajalehes, ajakirjast, et kui tihti seda ette tuleb?

Telekast ma vaatan põhimõtteliselt National Geographigut kogu aeg või seda Nature omat... mingit sellist asja, et need huvitavad päris palju.

Okei, aga selline, e: noh, ütleme et kasvõi sul on vaja bussiaega vaadata või vaadata mis kellani mõni pood lahti on, et kas sa siis lähed pigem ka internetti otsima, või siis kasutad mõnda muud?

Bussiajad ja rongiajad ma vaatan... rongiajad vaatan näiteks vr piste fi-st (www.vr.fi) ja bussiajad tuleb kõik HSL-ist ((www.hsl.fi)) väga vabalt ja kui mul mingit informatsiooni poe lahtioleku ajaks vaja on, siis ma lihtsalt küsin kellegi käest lampi.

Okei, aga sellist igapäevast näiteks googeldamist väga palju ette ei tule?

A, ei, ma ei viitsi googeldada

E: selle sa mainisid ära, et naine on sul Eestis ja sa suhtled temaga, aga kas sul on veel lähedasi Eestis, kellega sa suhtled?

Ei ole, sugulasi on, aga ma ei räägi nendega mitte midagi.

E: kas üldse, või või on vahel ikka tuleb ette vahel harva sellist helistamist?

Jube vahest harva, kui nad satuvad siia Soomemaale, siis kaks tükki on, kes on mulle tavaliselt helistanud.

Okei, e:

Tahavad kokku saada korraks.

Aga, vaata, eestlastele on mõeldud Facebookis hästi palju erinevaid gruppe, eestlased Soomes ja eestlased Espoos ja kõik sellised, et kas sa oled ka mõnes sellises grupis?

Kohe ütlen palju mul neid siin on. Peaks olema mingi mõned. Mul on sellise asjaga seotud üks, kaks, kolm, neli, viis, kuus, seitse, kaheksa, üheksa, kümme

Ohoh

kümme asja seotud.

Kas sa, kas sa saaksid mõned nimetada ka? mul oleks väga hea meel, kui ma saaks lisaks veel mõnda gruppi teada.

No siuke asi on nagu Soomes elavad eestlased, lambist, FinEst - eestlased Soomes, mis on kõige kuulsam, kakstuhat kaheksasa... kaksümmend kaheksa tuhat liiget, siis on lampi eestlased Soomes hüüumärgiga, kakstuhat midagi liiget, siis on FinEst firma portaal on olemas, kolmetuhande liikmega. Mingi tuhande kuuesaja liikmega järgmine eestlased Soomes leidub kaks, ja siis siin on Helsingi Espoo eestlased, see väike seltskond, pea kaheksasada liiget. Siis on osta-müü-vaheta teemad ja jälle mingi töö Soomes.

Okei, aga mis eesmärgil sa neid gruppe ise kasutad?

No, informatsiooni vajaduse korral saab, on hea võtta vaata, kirjutada igasse sellesse ja kus, kui tuleb mingi probleem endal või asi.

Okei, aga, kas sa pigem oledki nendes gruppides jälgija ja sa vaatad, mis teised kirjutavad või sa kirjutad ise ka sinna? oled kirjutanud ise?

Ma kirjutan ainult sinna FinEsti, olen kirjutanud sinna suuremasse.

A, okei

A, muidu, ei ole veel ette tulnud, et ma peaksin ise midagi kirjutama.

Aga kas, e: kui sa jälgid neid gruppe, kas seal on ka pigem selline igapäevane informatsioon või sa lähed sinna otsima sinna pigem sellist spetsiifilist asja, et kui sul on midagi vaja teada mingi asja kohta?

Ma arvan küll midagi, siis ma lähen pigem selle põhimõttega, et mis ma ikka vaatan sealt.

Okei, e:m, siis natukene tööalast juttu. Milline on sinu haridustase?

Üheksa klassi

Mhm, ja siis kas sa pärast seda oled käinud, e: mingit ametikooli või midagi ka või mitte?

A, ei ma pidin minema, aga siis mulle pakuti tööd ja siis ma mõtlesin, et ma võtan pigem selle töö... et kool ei ole eriti minu jaoks.

Okei, aga kas sa kuidagi oled tööga seonduvalt ka oma keeleoskust arendanud? noh, ma ei tea, lugenud veel mingeid erialaseid asju või, või kuidagi mingites foorumites selle ehituse ja lammutustöödega seoses või midagi sellist?

Ma ei tea, keeleoskust? termid on väga väga tähtsad, mis on soome keeles tulnud.

Mhm

Ja siis ma kaks aastat olen olnud ühe inglasega partner, siis inglise keelt õppisin sealt lisaks okei, et siis temaga rääkides on siis kuidagi see praktiline pool tulnud, jah?

jah

Aga neid terme, kas sa oled neid, neid ise, ise otsinud, või kuskilt e:?

Need tulevad töö käigus.

töö käigus, okei

Jah.

Aga tööjuures, sa siis suhtledki soome keeles ja inglise keeles?

No enam mitte, nüüd ma suhtlen eesti keeles, ma olen nüüd eestlastega ühes pundis, aga nagu eesti keeles ja soome keeles.

A, okei.

Oleneb, kellega ma nagu suhtlen. Töömaa mõistetega peab ikka soome keeles rääkima.

Mhm.

Aga kas eestlasi on sinu tööjuures palju, või?

No, ma pakun mingi pool töömaad on eestlasi.

Okei, m: nüüd tulevikuplaanides, kus ja kellena sa ennast tulevikus näed?

Oh, ma lähen ükspäev ära. täiesti lihtsalt, kuskile poole, kus juhtub minema.

Okei. Aga, nii et ühesõnaga sul kindlat plaani praegu pole, aga?

Jah, ega ma ei hakkagi mõtlema midagi pikemat ette, sest pole mõtet mu arust.

Okei, aga kuidas sa enda praeguse töö leidsid? Sa ütlesid küll, et sulle pakuti, aga..?

Lihtsalt, e: kirjutati Facebooki, et on pakkuda.

A, aga kas sulle kirjutati otse, või ka kuskilt läbi grupi?

Otse kohe kirjutati.

Aga kas see oli kuidagi tutvuste kaudu ilmselt siis või?

Ei, see oli põhimõtteliselt seda, et ma nagu, olin nagu kõrval firmas tööl seal varem olnud teinud tööd neile seal, teistele inimestele ja nad lihtsalt äkki soovitasid või midagi, et näe, see vend teeb hästi tööd, helista talle või midagi. Ja siis mind palgati kohe.

A, ja siis kirjutaski, kas keegi firma...?

Firmaülemus.

Firmaülemus, a. ja läbi Facebooki?

Jah, et oleks pakkuda, siis ma ütlesin okei.

Okei. e:m, aga kui palju üldse sinu tutvusringkonnas liigub informatsiooni tööpakkumiste kohta? et e: kas sa kuuled tihti, et keegi kuskil otsib tööd, või on sulle pakkunud kuskil?

Ei liigu, sellesuhtes minu tutvusringkonnas, et kõigil on oma töö ja kõigile meeldib oma tööd teha, väga paljud teevad väga erinevaid asju.

Ekei, ä: aga sa enne mainisid, et teil on hästi palju eestlasi seal, et kui palju sa oled kursis nende töö tegemisega? et kas eestlasi pigem kiidetakse, nad on Soomes au sees või vastupidi?

No, ma ei oskagi nii öelda, niipalju kui ma ise olen kokku puutunud, siis mulle pole midagi halba öeldud kuskilt, aga nii palju ma olen kuulnud, et kui inglise keeles hakkad rääkima nendega, siis nad väga pahastuvad vahest.

Et soomlased saavad pahaseks?

Jah

Okei

Sest neile ei meeldi inglise keelt rääkida või midagi, või nad ei oska vist ja nad ei saa aru.

okei, aga kas sa oled ise ka kasutanud mingeid tööotsimiskanaleid? näiteks mingeid töökuulutusportaale või oled vaadanud ajalehekuulutusi?

See, mis see on, see (.) e: mingi, see, noh tööfirmabüroo, mis see on siin Soomes siin ?

M: see mol.fi, ei?

See (.) peamine

Mingi muu?

Oota (.). Nüüd mul tuli küll meelde, pole seal tükk aega käinud. Siuke asi nagu TE-palvelut.

A, okei

Sealt olen otsinud ja kui ma siin vahepeal tööd teen, siis mul on seal asjad sees.

Ühesõnaga seal riputad enda CV ülesse ja siis.

Jah, ja siis teed seal mingi selle plaani seal ja pead teatud kohtadesse hakema.

okei, aga kas sa selle kaudu oled saanud ka mingeid pakkumisi?

Mulle on enne pakutud, kui sealt tuleb, et midagi muud on pakutud ennem

A, okei, et, pigem siis see allikas ei ole sulle kasuks tulnud?

Pigem tuttavad.

Okei, aga kas meedia on aidanud sul kuidagi tööalaseltselt paremini toime tulla? ma ei tea, noh, see sama, kuidagi, see sama töökaaslastega suhtlus Facebookis või, või mingi muu?

siis, meil on selline lõbus seltskond, et ei ole probleemi sellise asjaga praegu vähemalt. Facebookis ma niiväga töökaaslastega ei suhtle, üritan ikka hoida eraldi niimoodi, et on töökaaslased ja on sõbrad, et muidu kui sa väga nagu sõbruned tööjuures, siis mingeid probleeme pärast ei tuleks.

Okei. E:m , siis selline küsimus, et kas sa plaanid kunagi Eestisse tagasi kolida?

Aka

Kindlasti mitte?

Mitte, kindlasti kohe mitte

Kindlasti kohe mitte? Okei, aga kas sa siis plaanid Soome jääda või siis sa enne ütlesid ka, et sul kindlaid plaane ei ole, et...

No siuke väike plaan on, lolli mõttega peas, et kui ma olin 14 aastat Eestis ja kui ma siin olen 14 aastat, et siis võiks äkki mujale minna.

mhm

Saksamaale.

Okei, e:m. Siis enne mul jäi küsimata see, et milline on sinu üldine keelteoskus? Et sa räägid..

Kolm keelt.

soome keelt, eesti keelt

soome, eesti ja inglise keel, rohkem ma ei oska.

Okei. siis e: mu on paar sellist uudist, mis ma tahan, et sa kommenteeriksid. Ma küsin, et kas sa oled näinud seda, seda videoklippi, kus see Soome, Soome mees sõimab eestlasest taksojuhti?

Olen küll ja näinud.

Okei, siis ma ei hakka sulle seda uuesti näitama, aga kus sa seda videot või seda klippi esimesena nägid, et kas selles Metro lehes või Facebookis?

Facebookis tuli kohe ette.

Et keegi jagas, jah? okei, aga kui sa seda videot vaatasid, siis mis tundeid see tekitas sinus? et kas see...

Ma võtsin seda pigem naljana, või siukesena, sest mind üldse ei huvita siukene asi

okei

sellesuhtes et, las ta möliseb siis kui ta tahab.

Aga kui sa vaatad nüüd seda Soome meediapoolt natukene, et kasvõi see sama Metro leht, et kui eestlastest kirjutatakse, kas seal kirjutatakse pigem e: positiivseid uudiseid või negatiivseid uudiseid?

Seal on suht mõlemat, et nagu vähe kumbagi. seal väga palju ei ole eestlastest, aga vähe kumbagi.

Okei

Mingi siuke jutt tuli seal, et see Savisaare teema tuli seal ülesse.

mhm

siukesed asjad

Okei, siis e: mhmhm, järgmine uudis on mul selle kohta, et Eestis võitis valimised Reformierakond, kas sa sellega oled kursis?

aka

Okei

Võib-olla olin ka, aga ma ei mäleta praegu

Okei

Keegi kindlasti kuskil ütles.

mhm, m: aga Ukraina sõjaga, kui palju sa sellega kursis oled?

No seda ma nagu, vähe olen rohkem jälginud Facebookis on mingid videod olnud ja siis nii palju kui lehest olen lugenud ja selle kohta ma olen nagu vähe rohkem vaadanud ka.

Okei, kas sa oled selle kohta ise läinud ka informatsiooni läinud juurde otsima?

Vahel netist olen läinud vaatama, et mis seis seal on.

mhm

Kuulen nagu sõprade arvamust sellest ja

okei, aga kui sa nüüd loed mingit artiklit tüleme selle Ukraina sõja kohta, kas kirjutatu on, või see, mis on kirjutatud, kas see on sinu arvates õige või sa pigem oled selline kahtlev, et sa kõike ei usu, mida kirjutatakse?

Ma ei usu midagi, mida kirjutatakse enne, kui ma oma silmaga näen

aah

Sellepärast, et nad võivad sinna kirjutada mida nad tahavad.

Okei, siis e:

need videod, mis Facebookis selle kohta on üles pandud, neid ma usun ikka rohkem

Mhm e:m, siis on selline uudis, et.. see oli üks kuu aega tagasi umbes, et kui viis noormeest vägistasisid ühe selle Soome tüdruku ära. Ma täpselt ei mäleta, kas ta oli Soome tüdruk, aga kas sa sellest oled kuulnud?

Midagi olen jah, aga mitte eriti ei ole nagu tähelepanu pööranud sellele.

Okei, aga kas sa mäletad, kus sa sellest kuulsid, kas sõprade käest või lugesid sellest lehest? ma tean, et Metro lehes oli ka see artikkel olemas

Ma arvan et ja Metro lehest lugesin pealkirja ära äkki

Okei, aga see uudis ei tekitanud sinus mingisugust huvi?

No, ma ei viitsi lugeda siukeseid eriti, sellepärast et ma lähen lihtsal närvi ja siis mõttetu hommikul vara

Okei, e: m, jah noh, kuna sa Eesti... aga kas sa mingid sellised Eesti uudised sulle läbi Facebooki jooksevad läbi kuidagi?

midagi ikka viskab ette ja siis ma loen läbi ja siis panen järgmise

Okei, aga, ma mõtlen, et kui tuleb näiteks... kui keegi jagab mingit Postimees online artiklit ja kui see tundub sulle huvitav, kas sa siis teed selle lahti?

No kui ta väga huvitav tundub, siis ma ikka teen selle lahti

Okei

Aga mitte nagu üldiselt, ma loen selle pealkirja ära ja mis sinna vähe on alla kirjutatud, siis ma liigun allapoole edasi.

Okei, aga kui näiteks, kui sa ise ei lähe otsima, aga kui sinu timelinelt e: jookseb läbi e: selline uudis, et Tallinn-Rapla maanteel sai avariis kolm inimest viga, siis e: kas see on sinu jaoks niiõelda uudis, või pigem sa loedki selle pealkirja ära ja sa mõtled, et ahah ja okei.

Ja ongi pigem sedasi, et ma lihtsalt loen selle pealkirja ära ja mis mul ikka rohkem informatsiooni on vaja selle kohta.

Okei, aga see oligi mul viimane küsimus, me saime üllatavalt kiiresti hakkama.

No nii.

Ma panen enda selle kinni.

Intervjuu 8

Nii, ma panen selle kuskile Sinu poole kuskile.

Ja, ma võin tulla sellele natukene lähemale.

Jah, nii, tere Anne!

Tere!

Palun räägi ennast, endast lühidalt, et kus sa elad, millega tegeled?

Siis nüüd, praegu?

Jah.

E: praegu ma elan Espoos, e: teen doktoritööd aju uurimisest, Aalto ülikoolis töötan, siis teadlasena ja siis olen lõpetanud ja psühholoogia magistri, siis vahepeal töötan haiglas psühholoogina, teen asendusi ja niimoodi. Ja siis selle aasta jooksul peaks see doktoritöö valmis saama ja siis võib-olla jätkan psühholoogina siin. Elan koos oma elukaaslasega, kes on soomlane, seal Espoos ja muidu olen, olen ainukene laps, vanemad elavad Eestis, sugulased elavad Eestis, aga aga ise olen olnud juba kaheksa aastat Soomes.

Mhm, kaheksa aastat, okei. Aga miks Sa, a ma tegelikult küsin seda ka, et ülikooli Sa läksid (.) Eestis?

Jaa, siis e: bakalaureuse 2003-2006 tegin Eestis ja veel ühe aasta psühholoogia magistri tegin ka Eestis, Tartu ülikoolis need mõlemad. Ja siis tulin aastaks vahetusüliõpilaseks, see oli mu esialgne plaan, siis e: 2007-2008 õppeaastaks. Ja ja siis ka, see oli psühholoogias ja pidin minema tagasi ja lõpetama magistri ja seal tulid väikesed raskused sellega, et Tartu ülikoolis kõiki aineid ei loetud iga aasta ja oleks pidanud nagu veel ootama ühe lisa aasta.

Mhm

Jaa, aga siis Helsingi ülikoolis avati neuroteaduse magister samal aastal siis (.) e: 2008. Et ma sain kohe kandideerida sinna ja, ja mind võeti vastu ja siis ma jäin tegema seda neuroteaduse magistrit, mille ma lõpetasin aastal 2010 ja pärast seda jäin nagu tegema doktoritööd, et see läks nagu, mul ei olnud esialgset seda plaani, et ma nüüd jään Soome.

Okei.

Et see läks nii.

Okei, M: selle sa mainisid siis ära, et sa otsustasid Soome tulla siis selleks, et e: vahetusõpilaseks

Jajah, esialgselt vahetusõpilaseks.

Ja siis jäidki, eksole.

Jajah.

Mhm. Aga kui sa praegu, ilmselt sa oled siin nii kaua juba olnud, et soome keel on selge, aga kui sa ise hindad enda soome keele oskust, et kas see on väga heal tasemel, heal tasemel?

Ma arvan, et ma, ma just täna registreerisin ennast sinna väga heale taseme soome keele eksamile, et ma olen hea taseme eksami teinud juba 2012, siis see kohalik *opetushallitus* ja selle testi nimi on *valtionihallinnon kielitutkinto*, et mis iganes see siis eesti keeles on.

Okei.

Mida kohalikud ametnikud ja riigiasutuses töötavad isikud peavad tegema, noh näiteks ka siis, kui tahad tõestada enda rootsi keele oskust ja oled soomlane nendes ametites, kus seda nagu nõutakse.

Okei.

Et kui ma nüüd lähen seda väga hea taseme testi tegema, siis ma küll eeldan, et ma saan sealt läbi ka, et...

Aga: milline on su üldine keelte oskus? Mis keeli sa veel räägid?

E: no väga heal tasemel eesti keel on emakeel, väga heal tasemel räägin inglise ja soome keelt, saksa keelt räägin kesktasemel ja siis algtasemel rootsi keelt.

Mhm, siis, kui sa mõtled tagasi selle aja peale, kui sa tulid Soome, ma just Kaiega rääkisin eksole, küsisin siin samamoodi, et temal oli ka, et e: selle küsimuse peale jäi mõtlema. Mul on

selline küsimus, et mil määral mängis meedia rolli Soome kolimisel? Et kui sa nüüd, (.) kukkus (.) ((teelusikas kukkus maha)). Et kui sa nüüd mõtled selle peale, et kui sa tulin vahetusõpilaseks, aga kas sa siis näiteks lugesid mingeid artikleid kuskilt lehest või raamatuid selle kohta või midagi, midagi, mingit sellist taustainfot selle kohta, mis...?

Mind meedia iseenesest ei mänginud siis minu jaoks rolli. Minu jaoks mängis rolli see, et minu kursusel Tartus, oli kolm soomlast, kolm Soome.. siis õppis siis psühholoogiks seal

Mhm

Jaa, ma teadsin psühholoogi tööst Soomes ja teine, kõige olulisem faktor oli see, et Helsingi ülikooli professor, neuropsühholoogia professor Laura Hokkanen tuli pidama Tartu ülikooli ühte sellist kursust ja mina olin just neuropsühholoogiast väga huvitatud, aga ma olin Tartus juba kõik ained võtnud, mis selle kohta olid ja siis ma läksin temaga rääkima ja siis ta ütles, et Helsingi ülikoolis oleks veel rohkem ja oleks praktilisi aineid, ja ja see oli just see süü, miks ma tegin selle otsuse, et ma tulen Soome ja Helsingisse tegema seda. Et ei, et mingeid artikleid selle kohta, et Soome on tore maa ja...

Mhm

Ei, ei seda ei olnud.

Pigem mitte jah.

See oli küll oluline, et ma ei oska konkreetselt meedia rolli välja tuua, aga lihtsalt see teadmine, et Eesti ja Soome kultuurid on sarnased.

Mhm

Et ma ei oleks tahtnud minna kuskile Hispaaniasse või sellisesse maasse, kus on kultuur väga erinev.

Jaa jah. Okei.

Et see oli nagu lihtsustatult.

E:m, aga kas enne Soome kolimist olid sul kontaktid Soomes elavate eestlastega?

E: Soomes elavate eestlastega, siis noh, teoreetiliselt, minu Eestis elava sõbranna tädi elab Soomes...

Mhm

...et seda ma teadsin, ma olin temaga Eestis kohtunud, aga ta elab kuskil Tampere lähedal, et ma ei ole tal kordagi siin Soomes külas käinud, et et et jah, ma küll tundsin ühte inimest, kes elab Soomes, aga ei olnud nagu tegelikult mingit reaalselt sellist sidet.

Okei. E:m, seda sa mainisid, et sul olid kontaktid soomlastega

Mhm.

Kes siin elavad, et e: oli kolm kursuse kaaslast eksle ja siis kursuse läbiviija ja või see külalis..

Õppejõud.

Külalisõppejõud, aga kas sul oli veel kontakte Soomes elavate soomlastega?

Ei olnud, siis kui ma olin, kui ma olin tulemas, et olid just need, need kolm kursusekaaslast olid peamiselt.

Okei, nüüd Soome meediast rääkides, et e: milliseid Soome meediakanaleid sa igapäevaselt jälgid?

No põhilisi telekanaleid, siis YLE, MTV3-me, e: no YLE2, ma ei tea, kas kodu YLE läheb, läheb üheks nagu? Seal on nagu nii, nii palju seal on need neti leheküljed seal on siis telekanalid, siis ka YLE raadiokanaleid, mina kuula kõige rohkem YLEpuhet, aga mu elukaaslane kuulab seda YLEx ja radio Aaltot näiteks autos, aga ma ei saa öelda, et ma seda jälgin, et et, et raadiost mina ütlen, et YLEpuhe, ja ja siis e: Helsingin Sanomat ja siis YLE neti uudised, ma kasutan uudiste lugemiseks sellist nagu uudiste koondlehekülge nagu Ampparid.com.

A okei, pole kuulnud.

Et sinna hääletatakse siis, nagu lugejad hääletavad parimaid uudiseid eri lehtedelt, üks kõik kas maakonna lehed või mis need on ja siis sa saad sealt avada, no näiteks mis on viimase tunni aja sees kõige loetumad uudised, et tänud sellele ma loen ka mingite maakondade lehtede uudiseid. Savon sanomat ja Turun Sanomat ja sellised, mida ma muidu ei jälgiks, aga siis selle ampari kaudu, mis põnevat on.

Okei, aga: e: natukene uusmeediast, uusmeedia all ma mõtlen kõik need Facebookid ja Skyped ja kõik kõik.

Jaa.

Sellised uuemad suhtlusvõrgustikud. Et mis sa neist kasutad?

Facebooki kasutan väga aktiivselt, aga kasutan eelkõige oma sõpradega suhtlemiseks. Samas nagu meedia jälgimise vahendina võib-olla selles mõttes Facebook oluline, et ma jälgin neid artikleid näiteks mida mu sõbrad sinna lingivad ja tihtipeale siis Soome meediast mingeid olulisi artikleid saan siis selle kaudu või, või või mul on sealt Est of Fin leht ja Eesti Suursaatkonna leht ja Tuglas seuraa leht ja sellised ütleme, kes vahendavad just Soome meedias ilmuvaid uudiseid Eesti kohta ja Eesti meedias ilmuvaid uudiseid Soome kohta, et need tihtipeale tulevad just Facebooki kaudu esimesena. M: siis Twitterit kasutan vähe ja mul on see olemas ja seal on samamoodi, aga noh, võib-olla rohkem Eesti meedia jälgimiseks kui Soome meedia. Skype'i kasutan peamiselt oma Eesti tuttavatega suhtlemisel. Soomlastele kas

helistan, või või või saame niisama kokku. Soomlastega suhtlemiseks kasutan seda WhatsApp'i, et see on hästi populaarne.

A okei. Aga: kas peale nende on veel midagi? Ma ka kõiki ei tea neid, Viber või mis need uuemad sellised app'id on veel telefonidel?

Ei ma, mul vist nagu [WhatsApp on peamine?] rohkem ei ole

WhatsApp on jah, näiteks Instagrammi ma ei kasuta: e: ja, ja ei midagi muud ei tule nüüd meelde.

Okei.

Muud vist ei ole.

Aga: Soome meediat, kui sa jälgid, millised teemad pakuvad sulle kõige rohkem huvi? Kas poliitika, kultuur, meelelahutus?

See võib-olla sõltub e: mingil määral see sõltub ajast. Et näiteks praegu pakub mulle poliitika väga suurt huvi, aga see on selle pärast, et need *etuskunda* valimised on tulemas ja ja siis ikka tahaks, mul on nüüd Soome kodakondsus ja ma lähen ka valima ja tahan nagu, mul on Eesti kodakondsus ka nagu, et ma ei ole vahetanud, aga ma võtsin Soome kodakondsuse. Et e: noh selle pärast võib-olla pakub poliitika erilist huvi, muidu, kultuuri uudised kindlasti, siis sellised sotsiaal- ja tervishoiu teemad, kuna ma olen ise psühholoog, e: meelelahutusteemad ja sellised, mingisugused realityd ja need ei paku nagu üldse huvi, et ma ei tea midagi nendest.

Okei

Muusika, ma käin kontsertidel palju [*a siis sellega seoses*] ja ja siis.

Okei. Aga mil määral sa enda hinnangul oled kursis Soomes toimuvaga? Kas piisavalt? Päriskästi?

M: no või-olla siin peaks ka mingite alade kaupa nagu eristama, seda, aga aga no ma arvan, et keskel läbi ma olen päris hästi kursis, mind huvitab ja ma tahan olla kursis. Jaa: mu tuttavad siin on peamiselt soomlased ja peamiselt ka sellised inimesed, kes nagu tunnevad huvi selle vastu, mis, mis ümberringi toimub, et päris hästi olen kursis. Võib-olla vähem olen kursis, kui ma mõtlen, võib-olla Soomes populaarsed teemad, siis okei, siis isegi jäähokist ma nüüd ühtteist tean, sest mõned tuttavad ikka on, kes seda jälgivad aga, sellised kohalikud spordi tähtsamad sündmused, et neist ma tean nagu vähem, aga jah, et päris hästi tean.

Aga: selline üldpilt on ikkagi jah, et päris hästi?

Jaa

Siis Eesti meediast rääkides, et milliseid eesti meediakanaleid sa jälgid?

Ee: Eesti meediast, varem siis, ütleme, hm: (.) noh, 2014. Aasta suveni, ma kuulasin päris palju Vikerraadiot netist jaa: siis vaatasin ka ETV-d netist otse, aeg-ajalt õhtuti. Ja, noh siis,

ütleme siis progresseeruvalt siis rohkem, kui me läheme ajast tagasi, et alguses ma vaatasin võib-olla rohkem Eesti meediat, et mu soome keel ei olnud ka nii hea jne. Praegu ma teen seda vähem, sest ma kolisin oma elukaaslasega kokku ja tema ei räägi eesti keelt ja siis mulle tundub nagu, et see on, see o väsitav, kui panna mingi eesti keelne raadio või telekas käima, aga: ma loen Delfit igapäev niimoodi regulaarselt, Postimeest, Päevalehte, Päevaleht ja Ekspress olid mul väga pikalt, mul oli see kasutajaõigus, et ma lugesin neid nagu täiesti. Aga nüüd ma lõpetasin selle ära, sest ma vaatasin, et ma neid nagu viimasel ajal kuidagi vähem, vähem lugesin, et saan sellest tasuta meediast kätte need enam-vähem pea uudised. Siis e: uudised.err.ee, mida ma veel vaatan? (.) m: jaa, ma arvan, et see Delfi on selline peamine, kust ma saan mingid need teemad ja siis ma guugeldan ja vaatan just nagu neid algallikaid.

Aga, et neid Eesti, Eesti telekanaleid Sa praegu ei jälgi, eksole?

Ei jälgi.

Aga mingit, e: no praegu saab eksole.

Ei jälgi.

Aga mingeid neid kõiki saateid järele vaadata, et kas sa vahepeal äkki vaatad internetist või?
Mõnikord neid raadio saateid võib-olla kuulan internetist kui mul on näiteks töö mingi selline mehhaaniline töö, et ma näiteks seal, noh, otsin näiteks andmete hulgast midagi tsök-tsök-tsök-tsök, et siis võib-olla panen mingid Eesti raadiosaated käima. Aga need on tavaliselt just siis, kui ei ole mingit nagu väga päevakajalist, olulist sündmust. Need on sellised saated näiteks nagu "Kuula rändajat", või siis see [] või noh, mis iganes, et mis ei ole nagu päevakajaline, et on lihtsalt mingi suvaline huvitav teema, mängib taustaks.

Aga pigem sa eelistadki kuulata jutusaateid või?

Jutusaateid üldiselt jah, et e: kui ma kuulan muusikat, siis ma kuulan seda kas, kas , kas siis Sportyfist nõ plaadina või siis lähen kontserdile, et raadiost ma ei viitsi nii-öelda muusikat kuulata, et ma ei saa ise mõjutada mida sealt tuleb.

E: aga: enne sa ütlesid, et Soomes toimuvaga sa oled väga hästi kursis, aga kuidas sa oled enda hinnangul kursis Eestis toimuvaga?

No: ma ütleks, et Eestis ma olen peamiselt kursis poliitika uudistega ja ja ja sotsiaalmajandusliku temaatikaga, aga ma ei ole üldse kursis meelelahutusega, ma üldse ei tea neid uusi staare ja staarikesi ja, m: et et jah, valikuliselt, et jah, spordiga ka võib-olla mingil määral, et keda ma jälgin sealt mingi Kaia Kanepi ja niimoodi. Aga: aga

Aga: kas sa osalesid Eesti valimisel?

Osalesin.

Aga: kui oluliseks sa üldse pead kodumaad puudutavates poliitilistes küsimustes kaasa rääkimist?

No ma pean päris oluliseks, et et minu jaoks on nagu selline olukord, et Eesti ja Soome on üsna võrdselt tähtsad ja ma kuidagi ei, ei taha Eestist kaugeneda. Mu perekond elab seal, siis mu vanemad ja sugulased ja loomulikult mulle on oluline, mis seal toimub, mul on Eestis kinnisvara, noh, sellemõttes, et e: ja ma arvan, et kui mul on see hääleõigus, siis mul selle õigusega kaasneb ka kohustus seda kasutada ja ja kui mina ei hääleta, siis hääletab keegi teine ja siis mul ei ole õigust kritiseerida seda, mis seal toimub. Ja, ja kui ma juba tahan näiteks hääletada, siis ma pean piisavalt kursis olema, et ma ikkagi teadliku valiku teen.

Okei. Nüüd rääkides e: sellest kohanemisest, kui sa nüüd mõtled tagasi sellele ajale, mil sa siia tulid, see on päris ammu, aga kuidas meedia on aidanud sul siin Soomes kohaneda? Noh, ütleme nii, et kõik see praktiline info, kas sa oled midagi otsinud kas internetist, ajalehest või kuidas üldse, või kas meedia on aidanud? Pigem on õige see kõigepealt küsida.

Ma olin võib-olla natukene: eri olukorras, et ma tulin vahetusüliõpilaseks ja siis vahetusüliõpilastele automaatselt nagu antakse sellised tohutud infopakettid ja meil oli siin kaks nädalat ettevalmistavat kursust, kus just räägiti kõikidest praktilistest asjadest kuhu peate minema ennast registreerima ja kust saab bussi kaari ja milline on tervishoiu süsteem ja ja millised on need asjad. Et see info tuli nagu päris pikalt tuli otse kätte ja siis veel vahetusüliõpilastel oli selline veel viie või seitsme inimese peale üks tuutor, kellelt sai kõike küsida. Noh, sai küsida peamiselt muidugi ülikooliga seotud asju, aga: siis e: teiselt poolt ka seda, et mis päevan...igapäevaselt vaja oli, kuhu ma nüüd pean minema või kelle poole pöörduma. Et siis mul ei olnud väga vaja sealt kohalikust meediast just otsid, et internet küll just aitas, ka just sellistes praktilistes küsimustes, et just kui oli vaja mingi, mingi ametiasutuse asukohta otsida, või siis, või siis tõesti lugeda netist, et mida sa pead kaasa võtma, kui kuskile lähed, aga, aga vähem oli, siis see oli sekundaarne. Et võib-olla, ma üritan nüüd mõelda, et see on nagu, meedia teistmoodi, ma ei tea kas aidanud või olnud mulle oluline just siis, kui see vahetusüliõpilasaasta läbi sai, nagu kui need teised välismaalased ära läksid siis kõik tagasi oma kodumaale, aga mina jäin siia. Aga siis kuna ma olin siis noh, sellises Soome (.) e: koondusohjelma programmis e: õppisin koos, seal oli veel välismaalasi, aga, aga oli ka soomlasi, et siis mind vaadati nagu tavalist Soome tudengit. Keegi enam midagi ei seletanud ja siis mul ei olnud eriti ka soomlastest tuttavaid, siis tegelikult meil oli inglise keelne magistri õppe programm ja siis meil oli: üks soomlane ja peale minu veel neli välismaalast. Et meil oli väga vähe võeti üldse vastu. Jaa, kümme oleks võidud, mainin siia lihtsalt vahele, et kümme oleks võidud võtta, aga nemad tegid otsuse, et häid kandidaate ei

olnud rohkem, kuigi neid oli üle viiekümne [aa], et nad võtsid nii vähe. Et see on Soome ülikoolide poliitika, ei mingeid riigieelarve väliseid kohti ega midagi sellist. Et e: siis oli võib-olla meedia just see koht, kust ma sain infot Soome kohta, või mis tegelikult siin kohapeal toimub, et mul ei olnud eriti soomlastest sõpru ja võib-olla siis meedia, siis oli see meedia roll just e: suurem, et näiteks kui ma siin lugesin uudiseid ütleme mõnest Soome lehest eestlaste kohta või siis kujundas meedia nagu seda arvamust, et aa, mida soomlased mõtlevad eestlastest või mida soomlased üldse arvavad mingist asjast, et milline suhtumine siin on, et nüüd see võib-olla on palju vähem tähtis ja ma ei võta seda nii üks-ühele. Ma arvan, et seal meedias on üks arvamus ja see võib olla tihti selline eksalteeritud ja nii edasi, et on palju tähtsam see, mida mu sõbrad arvavad või see perekond, kus ma nüüd olen siin.

Okei. E:m, järgmine küsimus on selline, et e: kas Eesti meedia jälgimine, kui sa praegu mõtled tagasi, kui sa praegu niipalju ei jälgi, aga kas tol hetkel kuidagi Eesti meedia jälgimine kuidagi takistas sul Soomes kohanemist?

Ei ma ei usu, et see, et see oleks takistanud. See oli lihtsalt siis, see oli see meedia, mida ma sain kõige paremini jälgida, kuna noh, see oli mu emakeeles jne. Ja Eesti ja Soome uudised on väga paljuski väga sarnased, aga, aga ma olin tulnud siia Soome hea meelega ja nagu väga tahtnud siia jääda õppima ja noh, sellesuhtes ma olin, noh, väga avatud ka kohalikele sündmustele ja kultuurile. Et see ei olnud kindlasti mitte seda, et ma jälgisin Eesti meediat selle mõttega, et ma tahaks sinna tagasi ja noh, et nüüd ma olen kodust ära ja ja jne. Et, ma ei usu, et see takistas, see oli lihtsalt nagu pigem selline ajaviide, et et ma arvan, et kui ma nüüd oleks ETV asemel YLEt vaadanud, siis ega see mulle kohe alguses nagu rohkem sõpru ei oleks toonud. [ei jaa, jaa], et see nagu oleks teistmoodi.

Okei. E:m, siis kui suur, kui suur on eestlaste ring, kellega sa siin praegu igapäevaselt suhtled?

Igapäevaselt?

Noh, sellesuhtes, et ma ei mõtle nüüd konkreetselt iga päev, noh, pigem lähedased, kellega sa...

Null.

...tihemini suhtled?

Et e: mul on üks tuttav siin Helsingi Espoo piirkonnas, aga temaga me saame kokku kord umbes kolme kuu jooksul.

a okei

et e: ma tean, et ta on siin ja et ta teeb tööd, me saimegi Soomes tuttavaks niimoodi. Et meil on lihtsalt hea mõnikord kokku saada ja kohvikusse minna ja arutada, et kuidas läheb, aga ma ei ole kindlasti nagu väga lähedased või niimoodi.

Okei. E:m, siis järgmine küsimus on siinkohal võib-olla natukene naljakas, et e: et, et, et (.) ma korraks vaatan, üks moment. Et siis nende, et võib öelda, et see küsimus on mil määral on suhtlusring Soomes olles laienenud, et nende eestlastega pigem siis ei ole laienenud, kui sul praegu on neid null?

Ei, ei ole.

Aga kui nüüd soomlastele mõelda, et sa enne teadsid eksle nelja inimest, siis e: nüüd ilmselt see ring on kõvasti suurenenud?

See on jah, minu nagu tutvusringkond on väga vahelduv, selles mõttes, et et need esimesel aastal ma suhtlesin peamiselt nende teiste vahetusüliõpilastega, siis nad läksid kõik minema, mu kogu suhtlusring lagunes. Et mõned üksikud jäid aga nüüd on ka nendest kõik läinud, üks on Soomes. Jaa, siis on olnud need töökaaslased, aga eriti alguses, kui ma ei rääkinud eriti Soome keelt, siis olid ka need just need, meie laboris töötavad välismaalased, kellel ei olnud peret, kellel oli ka rohkem aega, teha midagi, ette võtta niimoodi, aga nemad on ka olnud siin lühiajaliselt ja enamus nendestki on siit läinud. Et e: ja samamoodi need kursusekaaslased kellega ma õppisin koos seda neuroteadust. Et ma ei suhtle nendest kellegagi, üks nendest on veel Soomes vist, aga, aga ka kuskile mujale läinud. Aga et et siis tasapisi, tegelikul sellega läks väga palju aega võib-olla, ootamatult kaua aega, võib öelda aastast 2013-2014 on hakanud tulema nagu, või ei, tegelikult vähe varem niimoodi tasapisi, 2012 võib-olla siis, tulid esimesed Soome sõbrad, kellega ma võin öelda, et nad on lähedased sõbrad ja ma käin nende juures kodus külas ja et et noh, et see ei ole selline formaalne töö juures töökaaslasega suhtlemine. Või noh, midagi sellist, et tõesti isiklikud sõbrad. Aga nüüd on, nüüd on ikkagi plahvatuslikult laienenud, see minu soomlastest tuttavate ring, sest kui ma oma elukaaslasega kokku kolisin, siis nagu tema suguvõsa tuli automaatselt juurde ja tema, e: venna pere elab samuti Espoos, et siis nemad on elanud siin pikemalt, et tema ise on elanud Tamperes, käinud koolis ja niimoodi, ülikoolis siis. Et e: neil on ütleme oma selline sõprusringkond, millest mingil määral on saanud ka meie sõprusringkond, et e: nüüd ma ei tea, see on, see on mitukümmend inimest kindlasti.

Okei, e:m (.) siis ongi see sama küsimus, et kui tihti suhtled Soomes elavate eestlastega, et selle sa mainisid ära, et e: vähe ja pigem see üks sõbranna kes [jaa, jaa, jaa] e:

No siis sama nagu see Kaie ((kaks intervjuueeritavat on omavahel tuttavad)), aga temaga me saame kokku ka päris harva. Et viimati ma nägin teda vist 2013 suvel, ma arvan. Et siis tema

oli Helsingis, aga me saadame väga palju sõnumeid, helistame, aga ka mitte väga tihti, ütleme korra kuus.

Mhm.

Kui on mingi, noh, et siis see on tavaliselt nii, et mingi hetk see võib olla tihedam, kui on mingi asi, millepärast nii-öelda [suhelda], aga aga: aga mitte niimoodi igapäevaselt jah.

Okei. E:m, milliseid uusmeedia kanaleid sa kasutad suhtlemiseks Soomes elavate tuttavatega? Et sa enne mainisid seda WhatsApp'i [WhatsApp'i], Facebooki, aga:..?

Jah, mingil määral Facebook, e: telefon, mis nüüd ei ole uusmeedia aga: mida ma suhtlemiseks kasutan, aga:

Aga Skype's pigem [] Eestis elavate eestlastega. Okei. E:m, aga nüüd igapäevaselt, mil määral sa otsid vajalikku informatsiooni meediast? Täiesti tavaline praktiline?

Kas internet läheb ka meedia alla?

Jaa, internet, ajalehed, ajakirjad, mis iganes.

Ma arvan, et mis iganes nagu: sellist, sellist teatud informatsiooni, teavet ma tarbin, siis ma kõige rohkem otsin seda internetist nagu igapäevaselt väga tihti. E: no, nüüd eriti kui see telefon on ka kaasas, millega saab olla netis, siis siis, see guugeldamine või või kasvõi mingisuguse e: lahtiolekuaegade, bussiaegade vaatamine, see on nii tavaline, et e: seda muud meediat, näiteks ajakirjandust ma jälgin küll päris palju ka ja igapäevaselt selles mõttes, et kui on mingisugune: mingi uudis, et kasvõi nüüd, kui oli Germanwings'i õnnetus, et saada uut infot selle kohta ja mul on selline töö ka, et ma isegi tööpäeva keskel jälgin aeg-ajalt, teen jälle lahti ja vaatan, mis seal on mulle tähtis, et ma neid uudiseid tarbin küll.

Okei: aga: mil määral Sa suhtled Eestis elavate lähedastega?

Vanematega suhtlen: väga regulaarselt, noh, mitte just iga päev, aga ma arvan, et vähemalt e: paar korda nädalas, et e:

Mhm.

Et sõltub ka, et täpselt siis, kui nagu mingi vajadus on, et nendega eriti palju kas meili teel või Skypes ja Skypes me isegi ei helista, et me rohkem nagu kirjutame sinna. Kui kellelgi on midagi öelda, et siis keegi võib nagu hiljem vaadata ja vastata. Jaa, ja samamoodi mul on Eestis mõned sõbrad, kellega ma suhtlen ka peaaegu iga päevaselt. Aga nendega siis Skypes? Skypes ka, aga peamiselt just kirjutamise teel, et see helistamine on pigem see, et siis kui on tõesti mingi asi, millest on vaja pikemalt rääkida ja tundub, et ei jaks kirjutada.

E:m, siis sa ütlesid, et sa oled väga agar Facebooki kasutaja, aga: kas sa oled seal liitunud mingite selliste gruppidega ka, mis on eestlastele mõeldud, mis seal on, need FinEst – Eestlased Soomes ja Eesti naised Soomes ja neid on nii palju seal.

Eesti naistes olen, aga selles selles FinEstis olen, aga ma ei jälgi seda eriti, see kuidagi, ma ma mõtlesin, enne seda kui ma tulin siia intervjuule, et mis on minu nagu suhe Soome eestlasega või miks seda suhet ei ole? Ja siis ma mõtlesin, et mul ei ole nagu mingit probleemi sellega, et ma olen eestlane aga see on väheke samasugune asi mulle, et ma olen naine. Ma olen naine küll, aga me ei ole selle pärast Feminist või ma ei too seda nagu kogu aeg välja, ja sellepärast ma nagu ei defineeri end läbi selle, et ma olen eestlane. Et see gurpp, need grupid, mida ma nagu aktiivselt jälgin, on see “Soome eestlaste kultuuri harrastused”, siis on see “Tuglas seura” jaa: siis o:n (.), pa-pa-paa, see saatkonna [mhm], mis iganes Facebooki konto. Lihtsalt sellepärast, et näeks, et kui on näiteks mingeid kontserte või üritusi või selliseid kuhu, kuhu võib minna, et saada sellist kultuuri [], aga jah, mitte, mitte need sellised, sellised suhtlusfoorumid ja grupid ja, neid ei kasuta.

Okei, e:m, natuke rääkisime, nüüd tööalast juttu. Et e: haridustaseme me rääkisime ära, [mhm], et e: ilmselt varsti on see doktorikraad käes onju.

Jaa, ruttu ruttu.

Jah, aga: kas sa oled kuidagi tööga seondu... a: sa mainisid enne hästi põgusalt, enne intervjuud, et töö keel on sul inglise keel, ei?

Ametlik töö keel on inglise keel, ma kirjutan sellised pikemad tekstid inglise keeles, aga vähemalt kaks kolmandikku töökaaslased on Soomlased, et see suhtluskeel töö juures on siis Soome keel.

Okei, aga kas sa: oled kuidagi, kas mingid asjad seal kuidagi tööalaselt ikkagi soome keeles tulevad ka või on täiesti puhtläbi inglise keel?

Tulevad noh, mingid meilid ja asjad, see sõltub sellest, et kes need vastuvõtjad on, et kui need on soome keelsed siis tulevad ikka soome keeles. Ja näiteks kasvõi juhendaja on selline, et kui on inglise keelsed artiklid, mingit teksti, siis ta kommenteerib sinna soome keeles vahele, ja noh, et kuidas peaks tegema.

Aga kas sa oled kuidagi tööga seonduvalt enda keeleoskust arendanud? Et siin võib olla: nii inglise keel kui soome keel. Aga: mingid kursused või e- kursused või oled ise lugenud teadlikult mingit materjali?

Et e: kõigepealt siis alguses oli inglise keel ja kui ma õigepealt õppisin siin inglise keeles, siis see oli nagu ainukene keel, milles ma suutsin end siin ametialaselt väljendada, et ma ei rääkinud soome keelt peaaegu üldse, ma tulin Soome, ma olin võtnud 40 tundi eraõpetajalt, et

täpselt ma oskasin öelda, et mina olen ja mina tulen Eestist. Et et siis e: kasvõi kooli tekstide kirjutamiseks oli inglise keelt vaja, ma ei võtnud küll mingisuguseid kursuseid, aga ma tegin neid Cambridge õpikuid ja tegin ise harjutusi. Ja siis selleks, et kandideerida siin Soome magistrisse ma pidin tegema siin inglise keele testi, siis saama selle kõrgtasemel inglise keele, et ma võin üldse inglise keelse õppekavade koolitusele kandideerida. Ja siis ma õppisin Soome keelt selle pärast, et see oli tore. Ma käisin nendel kursustel, mis oli välismaalastele mõeldud, see oli eestlasele väga lihtne, aga aga mingil määra see ikka arendas ja andis põhja, ja siis 2012 ma rääkisin juba enam-vähem Soome keelt ja siis ma tegin ära selle: valtionhallinto kielitutkinto hyvä taso e: testi ja selle ma tegin ära siis sellepärast, et ma tundsin, et ma tahaks teha psühholoogi tööd Soomes, aga oli ilmselge, et kui ma tahan siia haiglasse näiteks praktikale minna, siis kogu psühholoogi töö on soome keeles, mida ma ka vahepeel teen patsientidega jne, kõik need lausutod mis seal kirjutatakse, hinnangud, need on soomekeelsed [mhm], siis mul oli väga vaja seda soome keele oskust ja ma olin motiveeritud ja õppisin seda ja samamoodi nüüd, et ma mõtlen, et ma tahan edasi töötada psühholoogina pärast seda, kui ma selle doktoritöö ära teen, siis mul on vaja seda väga head soome keele oskust ja sellepärast ma lähen just nüüd sinna eksamile ka, et saaks siis selle uue tõendi ja samamoodi ma selle aasta sügisel alustasin rootsi keele õppimisega, et just selle pärast, et saada siin vähemalt Helsingi piirkonnas püsivat tööpaika, on vaja vähemalt rahuldavat rootsi keele oskust. Et ma pean siis selle testi ka tegema..

Okei. M: siis ongi selline küsimus, sa selle põgusalt mainisid ära ka, et kuidas sa positsioneerid ennast tööturul? Ehk siis kellena sa näed ennast no ütleme lähitulevikus []

Et küll teadlase ja psühholoogina, parimal juhul, kui see on võimalik, siis ma jätaks sellise osa ajaga teadustöö ka, aga teadustöö on Soomes selline äärmiselt projekti põhine, ise peab otsima endale rahastuse mingite fondide kaudu ja selle pärast see tundub mulle nii ebastabiilne, et põhitööks nagu võtta ei taha aga põhimõtteliselt see huvitab mind ja ma praegu siin kirjutan töökaaslastega projekte ja kui rahastus tuleb, et siis miks ei []

Okei. M: me oleme nüüd hästi palju sinu tööst rääkinud, aga kas sa natukene kirjeldaksid lähemalt, et mis sa täpselt teed ja kes sa täpselt oled?

Et e: mul on siis kaks magistrit, on neuroteaduse magister Helsingi ülikoolis ja psühholoogia magister Tartu ülikoolis ja praegu ma teen kognitiivteaduse doktorit siis seal Aalto ülikoolis, et ma olen aujuurija kasutan sellist [31:41], see tähendab, et me mõõdame ajust neid magnetlaineid, mis tekivad siis, kui närvirakud on aktiivsed. Närvirakkudes on põhimõtteliselt vool ja elektrivoolu ümber alati tuleb magnetväli. Mõõdan seda magnetvälja, see on väga nõrk, aga kuidagi ikka mõõdetav. Jaa: noh, kuna minul on psühholoogia taust, siis see teema,

millega mina tegelen, et mis toimub ajus siis, kui inimesed suhtlevad, et kuidas see on tegelikult võimalik, et me võngutame õhku ja ja siis üks saab aru, mida teine mõtleb. Jaa jaa jaa et mida see tähendab, et saab aru? Mida see tähendab, et inimesed, et kuidas see ajus välja näeb, kui inimesed pikalt vestlevad? Et et kas siis aju mustrid ja ajuaktiivsus on siis erinevad, kui kaks võõrast inimest saavad kokku ja hakkavad rääkima võrreldes siis, kui nad on näiteks kümme minutit rääkinud juba samal teemal, millest on kokku lepitud. Et millest see arusaamine ajus välja näeb, et see on see, mida mina uurin. See mida me igapäevaselt teeme, on see, et kõigepealt me mõtleme välja mingisuguse küsimuse, mida me täpselt uurida tahame, siis e: mõtleme missuguse katse me selleks teeme, missugused tingimused m: millised stiimulid näiteks, kas inimestele näidatakse midagi või nad peavad kuulama midagi, kui palju katseisikuid on vaja ja siis me teeme need mõõtmised ja ja peamine aeg läheb ütleme selle analüüsi peale, et siis me analüüsime neid tulemusi, meil on 306 kanalit sellist laineid ja me peame mõtlema, et et mis see on see oluline komponent mis seal võiks puutuda, kas millegi sagedus, millegi kiirus, millegi amplituud ja no mis see midagi on, mida me otsima lähme, et see on see mida ma teen võib-olla 80% ajast. Ja ja siis e: lõpuks kui meil on mingid huvitavad tulemused, siis me kirjutame sellest artikli ja siis need avaldatakse mingisugustes rahvusvahelistes, siis retsideeritud ajakirjades, teadusajakirjades. Ja doktoritöö kaitsmiseks on vaja vähemalt, no sõltub sellest jällegi, et mitmes autor sa oled ja kui tähtis sa ühes artiklis oled, ühesõnaga 3-5 artiklit vähemalt avaldada, et see ongi selline 3-5 aasta töö. Et see ongi see, mida ma olen viimasel ajal teinud ja teine töö on siis psühholoogi töö. Ma olen siin Soomes teinud neuropsühholoogi tööd, olnud neuroloogia akuut osakonnas, ütleme kõige pikem osa oli praktika, siis ma olin seal kolm kuud eh, tegelesin nende patsientidega kes on saanud näiteks insuldi või kellel on olnud mingi autoõnnetus, uurisin nende tähelepanu ja ja mälu ja siis sellist nägemistaju/kuulmistaju ja noh kõike vaatasin, et kuidas nad kognitiivselt vaimselt funktsioneerivad ja ja siis kolm kuud olin veel taastusravipoliikliinikus, et seal ma tegin samasuguseid teste tööealistele inimestele, kelle puhul oli siis küsimus juba selles, et kas nad võivad näiteks tagasi tööle minna või kas nad võivad uuesti autoga sõita, et kas kõik on korras. Ja kui siis ei olnud korras, siis tegime ka taastusravi, igasuguseid harjutusi inimestele, õpetasime kuidas toime tulla selles uues olukorras kui näiteks mälu ena hästi ei toimi või midagi. Et et sellist psühholoogi tööd olen ka teinud.

Aga: kuidas sa enda praegused tööd leidsid?

See on niimoodi tulnud aste-astelt ütleme niimoodi, et e: kõigepealt kui ma tulin sinna neuroteaduse magistrisse läksin, siis seal oli kõigepealt vaja leida praktikakoht ja siis selles mingil määral aitas mind õpingute koordinaator või just siis selline inimene, kelle käest sai

küsida abi. Ja ja tema, temal olid nagu mingid praktika kohad, millest ta oli teadlik ja siis tema ja meie professor aitasid siis ühendust võtta selle laboriga ja mina saatsin sinna oma CV-d ja oma, oma kooli tulemused ja sain siis kõigepealt sinna tasuta praktikale ja siis pidin esitama seal praktilise töö ka ülikooli jaoks ja pärast seda siis kui see läks piisavalt hästi, siis nad küsisid, et kas ma tahan sinna jääda magistritööd tegema. Selle eest ma sain juba palka ja siis pärast magistri tööd see oli, see oli kuidagi loomulik, et kui mina ise tahtsin ja ja uued projektid olid algamas, et ma võisin jääda sinna ka doktoritööd tegema. Et see on tulnud sellise õppimise kaudu, ülikooli süsteemi kaudu. Nüüd palju raskem oli saada seda psühholoogi tööd, kuna ma teadsin, et psühholoog on tervishoiu töötaja, jaa, ta peab saama sellelt [36:33] ehk siis, siis mis see Eestis see siis vastav on, mis valvab siis tervishoiu teenuste asju, ühesõnaga amet, nemad annavad siis nendele tervishoiu töötajatele töölubasid ja ja psühholoogil peab see ka olema, aga ma teadsin juba nende soomlaste käest, kellega ma olin Tartus õppinud, et kui ma oleksin sinna viinud ainult oma need magistri paberid, siis nagu võrdlevad Eesti magistrit Soome magistriga ja Eesti magistris on vähem praktikat kui Soome magistris, ehk et ma ei oleks seda luba saanud. Aga kui ma oleks enne ära lõpetanud, siis ma oleks tulnud siin sellisesse napakasse olukorda, kus ma ei ole enam üliõpilane, ehk et ükski haigla ei saa mind praktikale võtta, sest praktikale saab võtta üliõpilast, aga mul ei ole õigust töötada, kuigi ma olen lõpetanud, sellepärast et [valmira?] ei anna mulle õigust töötada, sellepärast et mul ei ole piisavalt praktikat. Ehk et mul oli väga vaja saada enne lõpetamist see kuus kuud praktikat tehtud, et noh nad annaks mulle selle. E: ja jaa siis ma, kõigepealt mul läks hästi sellepärast, et kõigepealt meie seal teaduslaboris, ajuuurimises töötab palju arste, neurolooge ja nemad andsid nõu kellega ühendust võtta. Ma sain väga palju eitavaid vastuseid erinevatest haiglatest, kes näiteks ütles, et neil on Helsingi ülikooliga, nad võtavad ainult Helsingi ülikooli tudengeid, või siis suhtusid üldse ebalevalt, et aa et välismaalane ja kuidas need keeleasjad on. Tahtsin kõige rohkem pääsedagi sinna Helsingi ülikooli keskhaiglasse noh, neuroloogia osakonda jaa mul oli paar tuttavat neuroloogi seal õnneks tööl, kes tundisid mind inimesena, siis ma saatsin sinna oma CV-d, ma saatsin meile, ma helistasin sellele vastutavale psühholoogile. Ma helistasin talle niimoodi, ta ei andnud mulle mingeid kindlaid vastuseid, ta koguaeg oli mingi vaatame ja ei tea ja hiljem ja. Aga mul nagu selline, oli just oma tööjuures selline toetav õhkkond kes ütlesid, et helistad uuesti ja nüüd helistad jälle ja siis ma hiljem ma kuulsin, et lõpuks see see vastutav isik oli siis küsinud ka nendelt neuroloogidelt keda ma teadsin ja tema teadis et kes see inimene on ja kas ta saab hakkama? Ja mida nad minu soome keele oskusest arvavad. Nad siis hiljem mõnõnsid seda mulle, et jaa jaa, oli uuritud tausta. Et siis lõpuks nagu ta andis alla ja ta võttis mu sinna praktikale. Et see

tegelikult nõudis väga palju sellist isiklikku vaevanägemist ja seda ma võin küll nüüd öelda, et näiteks praegu ma kandideerin, olen juba kandideerinud psühholoogi ametikohtadele ja on kohutavalt raske edasi saada sellest paberi voorust nõ, enne sa saadad oma CV kuskile või täidad netis mingisuguse blanketi, et ma ei oska nagu midagi muud arvata, et mul ei ole mingeid tõendeid aga ma arvan, et juba see, et kui su emakeel ei ole soome keel ja noh, psühholoogide töös on keel tähtis, et siis on, ja neid tahtjaid on niivõrd palju lihtsalt, et siis on raske edasi saada sinna, et et mina olen oma, vestluse et või rääkida, ma olen nagu nüüdsed töökohad saanud peamiselt selle järgi, selle kaudu, et ma olen ise pääsenud nende otsustajatega suhtlema ja ja suutnud ennast ise tõestada, et jah, ma räägin piisavalt hästi soome keelt ja saan hakkama ja tean asjadest. Et e: ma ei või öelda, et need on tulnud nüüd tutvuste kaudu, et tõestamist on kindlasti olnud. Aga kontaktid aitavad, isegi nagu mitte halvas mõttes, aga: lihtsalt selles mõttes, et nad aitavad tekitada sulle sellist usaldusväärset tausta.

Sa ütlesid selle ära, et sa oled, et nendel kodulehtedel, et üks asi, et sa oled CVsid saatnud ja teine asi on see, et sa oled kodulehtedel täitnud mingeid neid mingeid blankette, et e: aga kas on e: kas sa oled uurinud töökuulutusi ka mingitest portaalidest [absoluutselt] ajalehest...

Kust ma muidu saan neid aadresse, et kuhu neid saata ja kes keda otsib? Et e: jaa, ma kasutan seda TE-palvelut.fi mõni ütleb selle kohta mol.fi, see on siis see tööturu ameti koduleht ja teine, kuna mina tahan siis peamiselt siis kohalikke omavalitsuste ülalpeetavaid psühholoogi kohti, on siis kuntari [].fi et mul on seal need, need, vahid üleval, hakuvahti, et siis kui sa paned sinna mingid parameetrid, et siis sulle tuleb automaatselt meili peale teade, et kui on parameetritele vastav kuulutus tulnud ja.

Aga peamiselt ongi siis nendest portaalidest, või oled sa, ma ei tea, kõrvad lahti hoidnud, raadiost kuulanud või lehest otsinud?

Lehest väga vähe, ma olen psühholoogi liidu liige ja mulle täielikult tuleb ka iga kuu see ajakiri, mida psühholoogide liit välja annab, kus mingil määral on töökuulutusi psühholoogidele. Aga: siiski väga vähe ja mul, minumeest see lehed ei ole enam nagu väga e: see koht, kust avaldatakse neid töökuulutusi. Siis on, on võib-olla veel, aga see on pigem selline üle reklaamimine, on et, on ka psühholoogidel on oma Facebooki rühmad, ehk siis seal tavaliselt kui kellegi töökohas vabaneb mingi koht, siis seal kuulutatakse, aga seal juba tavaliselt viidatakse siis juba sellele töökuulutusele, mis on avaldatud kas juba seal TE-palvelut või kunta[] või nendes kahes lehes, kus ma nagunii olen, et et võib-olla minul on lihtsalt nii eripärane amet, et see on lihtsalt. A ja siis on veel kolmas on valtiolle.fi, see on siis valtiolle punkt fi, see siis on kus on need need riigiametite töökohad.

Aga: tööga seondvalt, et milliseid kanaleid te veel kasutate? Ilmselt teil on mingi meili: aga kuidas käib see töökaaslastega suhtlemine, kas teil on ka, no ma ei tea paljudes, tänapäeval on ju paljudes töökohtades ka Facebooki grupid või või.

Töökaaslastega, ei, et mul küll mõned töökaaslased, nad on nagu põhimõtteliselt sõbrad või vähemalt head tuttavad, et nendega siis vabaaja suhtlus ütleme, käib küll Facebooki kaudu, kommenteerimine. Ja siis meil on veel selline asi, et e: et meil on tööjuures oma köök ja siis on üks grupp selline, kes ei käi endes ülikooli sööklates söömas, mina kaasa arvatud, et kes võrab kaasa ja teeb seal, et ütleme nendega lõunapauside ajal suhtleme, meilide teel aetakse pigem just siis tööasju.

Aga, kas teil ongi mingid oma, oma mingi selline meililist või?

Meililist on, neid on palju, need on jagatud siis eri teemadeks. Ja siis on muidugi koosolekud, soomlased armastavad iganädalasi selliseid koosolekuid, et kui kellelgi pole midagi öelda, siis koosolek peab olema, sest alati on olnud. Et e: et e: neid liste on. Aga see on nagu selline: need on sellised ametlikud kanalid, et sealt tuleb peateema, et sealt nagu ei suhtle väga kellegagi ikka.

Okei, aga kui sa mõtled praegu enda tutvusringkonna peale, siis kui palju liigub üldse informatsiooni töökuulutuste kohta?

Töö kohta?

Töö kuulutuste ja et sa ütlesid, et Facebookist näiteks neid

[jah, jah Facebookis nendes lingitakse vahel. Ma mõtlen, et kui me saame tutvavatega kokku, et siis just kuulutustest me ei räägi, et see ei ole nagu see. Et võib-olla räägime lihtsalt sellest olukorrast või kui oled ise kuskile kandideerimas, et siis küsid nõu, et mida selle ja tolle kohta peaks kirjutama. Aga ma ei ütle nüüd, et ma nagu uutes kohtades, võib-olla ma saan mingisugust siseinfot selle kohta näiteks, et kevadel peaks selles kohas tulema paar, paar uut kohta või , aga siis ma pean ikkagi ootama, et nii, millal see kuulutus sinna portaali tuleb ja siis me saamegi need. Et võib-olla olen saanud mingeid selliseid mitteametlikke vihjeid selle kohta, kellega ühendust võtta.

A okei.

Et siis, ametlikke mitteametlikke. Et mul on öeldud jaa, et kui sa tahad koolipsühholoogiks Helsingisse, et siis e.: sellega tegeleb siis siis siis õppetuse [] see ja see, et võta temaga ühendust, küsi tema käest, et mis olukord on ja niimoodi. Et see on loomulikult avalik info ja selle võiks nagu netist välja kaevata, aga siis, noh, tihtipeale ka tuttavad ütlevad.

E:mn, ilmselt see küsimus on ka siis natukene, ei lähe meie teemasse, et sa, kuna sa suhtled eestlastega nii vähe, aga kuivõrd sa oled kursis teiste eestlaste e: sellise tööturu käitumisega?

No, ega ma väga ei ole, nii palju kui ma meediast loen siit neid uudiseid, aga see on ka äärmiselt selline üldine tase, et see on just see, et ehitusel on palju inimesi, kes kes töötavad mustalt ja ja need maksumaksmise numbrid, veronumerod, mis iganes. Et e: selle võrra. Ja siis tegelikult minu Eesti naaber on Espoos bussijuht ja minu vanemate naaber Eestis, et võib-olla vanemate kaudu ma tean siis sellist, sellist näidet, teistsugusest eestlase elust Soomes, Eesti mehest, kes on siin peaaegu olnud kümme aastat ja elab endiselt mingi kolme muu mehega koos mingisuguses korteris ja kes tegelikult käib just nimelt Soomes ainult seda tööd tegemas ja alati kui tal tulevad vabad päevad, siis ta sõidab Eestisse, sest pere on Eestis ja kes on sellest Soomest väga väsinud selles mõttes. Et noh et et tema jaoks on ainult see raha teenimise koht, tema jaoks ei ole mitte mingit elu siin Soomes.

Mhm, okei, em: siis enne me rääkisime nendest töötuskanalitest aga kui sa mõtled, et mil määral on olnud need kanalid, või noh üldse meediakanalid siis olnud baiks töö otsimisel? Et pigem ikkagi on käinud kuidagi läbi kontaktide sinul?

See, et kui ma olen lõpuks töö saanud, seal ei ole olnud jah meediaga mingit tegemist. Aga: praegu, kui ma otsin avalikult turult tööd, siis ma kasutan internetti selleks, noh vara veel öelda, kui edukaks see on osutunud, aga: aga et ma ei tea, et eks ma ka mõtlen just, et kas on mingisuguseid sisekanaleid veel, mida kasutada, et e: et ei oska öelda, et loomulikult see info praegusel hetkel tuleb meediakanalite kaudu, just nimelt interneti kaudu on õigem öelda, sest ega telekast ja raadiost ja ja ka lehtedest nagu eriti töökuulutusi, vähemalt minu alal ei ole.

Aga, mil määral on meedia aidanud sul tööalaselt paremini toime tulla? Et kas e: samamoodi sa mainisid enne, et sulle tuleb mingi ajakiri koju, aga kas veel mingit?

Sa mõtled üldse Soome meediat või mingit?

Täiesti üldiselt.

Noo, siis kui need teadusajakirjad ja teadusinfo loetakse meediaks, siis on nagu äärmiselt tähtis, sellepärast, et kogu teadustöö käib selle põhjal, et milliseid tulemusi teised teadlased üle maailma on samast asjast saanud ja kui sa ise kirjutatud mingi artikli siis sa pead nagu tulemusi võrdlema ja viitama jne. Et neid artikleid ma loen lademes ja iga päev ja tõesti seal on ka oma need sellised *newsletterid* igal ajakirjal, kust siis tuleb list, et [] mis on just avaldatud, oma oma alaga kursis olema, et see on nagu äärmiselt oluline osa tööst juba, et see ei ole, ole.

Aga need on siis ka kuidagi internetist kuidagi: internetis mingi:

Nad on, nad on internetis olemas jah, et see kõik käib neti põhjal [mhm] aga nad on siis ülikool maksab neid kasutusõigusi

Pigem nad on siis

Vabalt kasutatav

Pigem on nad siis teadus

See on teadusspetsiifiline materjal, et tavameedia, ma ei, ma ei oska öelda, ma arvan, et näiteks noh (.) tööalaselt, siis selle teadustöö osas tavameedia ei aita, et ma ei ma ei oska

Sul on ilmselt nii spetsiifiline [jah], et e:

Et ma võin nagu oma lõbuks lugeda, aga et ma ei tea, kas need annavad just selliseid. E: Intervjuusid, kui keegi on huvitavast teemast, noh, näiteks mõtete lugemisest või millestki, et ma võin neid ajaviiteks lugeda, aga nad sellemõttes mind ei aita, et pigem nagu lõbus ajaviide. Aga: aga siis seal psühholoogi töös ütleme et ma hoian ennast küll kursis näiteks selliste, tihtipeale ka kurvemate *case*'idega, millest siis meedia räägib, jaa jaa, siin on olnud ju mingeid laste kaitseid, kus asjad ei ole väga hästi läinud ja niimoodi. Ütleme siis see psühholoogia ajakiri, seal alati käsitletakse selliseid eetilisi probleeme või selliseid milliseid psühholoogide eetiline, eetikanõukogu on võtnud näiteks seisukoha, et keegi on teinud avalduse, et mingisugune psühholoog on käitunud mingisuguses olukorras valesti ja mida siis nagu sellest arvatakse, et noh neid ma loen nagu täiesti tööalaselt, et ma teaksin, et ma ise ei teeks samu vigu. Jaa, jaa, jaa, jaa, et mida veel.

Aga just see psühholoogiaga seotud, et e: et ilmselt sellealased artiklid Sind pigem huvitavad ja, ja kõik selline.

jaa, jaa tavameedias nagu vähem, et et tavameedias seal on on nagu muud ka, mida ma nagu ei loe: et rohkem erialast meediat, aga aga siis ma loen jah nagu neid, neid uudiseid ka selle pilguga, et noh näiteks poliitika uudised, siis tervishoiualastest koolid, kooli.. et noh, kuna ma olen huvitatud koolipsühholoogi töökohtadest, et just nimelt nendest otsustest, et mis siis puudutavad seda, et kas koolidesse lisatakse psühholoogiat või võetakse vähemaks, et mis peaks olema ja mis ei pea olema. Et sellesmõttes ma ei oska nüüd öelda, et kas see aitab aga see on vähemalt oluline teadmine mulle nagu just tööalaselt oluline, et mis siis riigis toimub ja milliseid otsuseid tehakse.

Okei, e:m, aga kui me mõtleme nüüd ilmselt, et uusmeedia on ka natukene selline: sul on nii spetsiifiline ala, et uusmeedia on ka pigem, ma oletan, et vist ei aita, aga, aga kui e:

Tegelikult aitab, psühholoogi liidul, Soome psühholoogide liidul on oma Facebooki leht või rühm [a okei] või ma ei tea mis iganes see on, siis sealt tuleb kogu aeg neid uudiseid ja need on just nimelt, kuna need on psühholoogide liidu filtreeritud uudised ja tihtipeale artiklid või näiteks ka välismaa meediast just viidatakse, et no nii, et selle kohta on tulnud just üks uurimus, et masenduse ravis on mingisugune uus trend, et siis see tuleb mulle just Facebooki kaudu.

A, okei. Kas on veel, ma mõtlen näiteks see sama suhtlus töökaaslastega, et kas kuidagi: sealtkaudu, pigem sa vist suhtled nendega vabal ajal?

[Sa mainisid et] Nendega, kellega ma nüüd koos olen tööl, suhtlen vabal ajal, aga näiteks nüüd, kui ma ei ole psühholoogina tööl, siis nende psühholoogidega suhtlen jälle Facebooki kaudu või siis saame kokku, aga tihtipeale need kokkusaamised lepime kokku Facebooki kaudu. [jaa, jaa] see on seal nagu äärmiselt oluline, et mul nüüd näiteks üks, üks e: psühholoogidest, kes mind haiglas juhendas on nüüd Taanis ja tema on aidanud mind just väga palju ka nende tööavalduste koostamisel ja CV tegemisel ja mida sinna kirjutada jaa jaa, see käib Facebooki kaudu. Eile näiteks võtsin ühendust ühe vana tuttavaga, kelle kohta ma tean, et tema on koolipsühholoog ja kuna ma tahan kandideerida nüüd just ühe koolipsühholoogi töökoha peale, siis leppisime kokku, et saame järgmisel neljapäeval kokku, et siis räägime, et et mis ja kuidas ja mida oleks kasulik teha. Et et siis see on jälle Facebooki kaudu. [mhm]. Aga see on selline üks-ühele suhtlemine siis nende inimeste kohta, keda ma tunnen aga: nüüd tuli meelde selline asi, et kuna Facebookis on need rühmad, ütleme need koolipsühholoogide rühmad, siis lihtsalt noorte psühholoogide rühmad, et nendesse kuulumine üldiselt aitab, et ma tunnen, et kohati inimesed juba kontrollivad, et kas sa kuulud mingisugusesse rühma, et et sinna ei võeta vastu igat ühte, need on suletud rühmad [mhm, mhm] ja kui Sa sinna kuulud, siis see nagu teatud määral tähendab, et okei, sa okei, oled usaldusväärne. Ja sama asi on selle psühholoogi liiduga, et e: üks asi on see mingisugune info koolituste kohta jne mida mina nende käest saan ka meili teel või selle uudiskirja kaudu ja siis see ajakiri, aga teine asi on see, et Soome psühholoogide liit ja Soome neuropsühholoogide liit, kuhu ma ka kuulun, siis peavad oma: koduleheküljel nimekirja nendest liikmetest ja sealt võib siis otsida nende, kui sul on vaja eesti keelset psühholoogi või vene keelset psühholoogi või vene keelset psühholoogi või teatud ala oskamist, võib otsida. Jaa: seda peetakse väga: väga oluliseks, et sa sinna kuulud, sellepärast et see lisab jälle usaldusväarsust. Et on, on inimesi, kes võtab endale igasugu kummalisi imeterapeudi nimetus, aga kellel võib-olla ei ole nagu mingisugust koolitust, et siis näiteks seda, et su nimi oleks seal kuskil netilehel, ütleme et siis see, see ei ole meedia tarbimine, aga siis see on võib-olla meedia kasutamine teistpidi, et see on jällegi oluline selleks, et saada mingit tööd.

Okei, väga sellesuhtes, et mul endal oli väga huvitav, et kuidagi nii palju on seda: just uusmeediakanaleid niimoodi ära kasutada, et väga, [jaa, see on] väga äge. Aga: nüüd e: tagasirände plaan üldse Eestisse, et kas sul e: kas sa näed ennast tulevikus pigem Soomes või sa tahaksid mingi: mingil ajal Eestisse tagasi minna?

No praegu: ma näen ennast pigem Soomes, jaa: aga üks põhjus juba on see, et mu elukaaslane ei räägi Eesti keelt ja tal on Soomes püsiv töökoht. Jaa, jaa me oleme, me ootame, et meie uus korter saab valmis, seda praegu ehitatakse ja kui me siis selle jaoks nagu laenu võtsime, et et siis oli ka nagu enam-vähem selge, et me jääme nagu Soome. Aga samas ma ei ole nagu kuidagi Eesti vastu või kuidagi Eesti vastu, või tema nagu veel rohkem Eesti poolt, et maru põnev kui, kui noh, mina mina näiteks vaatan just nagu palga erinevusi, et see on üks süü, et näiteks minul võiks olla Eestis saada lihtsam võib-olla tööd kui Soomes, aga: siis palga erinevused on niivõrd suured, et Soomes võetud laenu mina Eesti palgaga ei maksa. E: et aga vanemad on mul Eestis ja mul on näiteks Tallinnas üks korter, mille ma olen ostnud juba 2010, kui ma olin Soomes ja, aga ma üürin seda korterit praegu välja ja see on nagu just selle mõttega, et noh, mine tea, võib-olla kunagi. Et e: ja mingil määral muidugi, et nagu selline säästmise ja raha paigutuse küsimus ka, aga, aga ma ei välista seda ja ja minu elukaaslane ka ei välista, et see ei ole nagu kuidagi, kuidagi lõplikult läinud.

Okei.

Selline olukord.

Okei. Nende küsimustega sain ühelepoole. Siis ma olen e: küsinud kõigilt selliseid e: ma nüüd seda internetti ei saanud, aga need on väljaprinditud, võib-olla nad ei ole päris selles vormis, mis nad internetis on need uudised, aga: (.) sa enne mainisid, et sa oled näinud seda: seda uudist, sellest Eesti taksojuhi sõimamisest?

Ma olen vaadanud jah seda Youtube videot, ma kõike ei vaadanud, sest see oli kole, aga:

E: ühesõnaga ma küsin siis natukene selle kohta, et kus sa seda videot esimesena nägid?

Ma arvan, et keegi jagas Facebookis mingit uudist selle kohta, ma ei mäleta, kas jagati seda videolinki ennast või jagati siis just mingit ajakirjanduses ilmunud uudist selle kohta, aga sealt ma sain nagu lingi.

Mhm, okei, aga kui sa seda kuulasid, seda: siis milliseid tundeid see sinus tekitas?

Jaa: no eelkõige see tekitas selle tunde, et see kes seal räägib, see on purjus ja loll. Ja võib-olla mitte niivõrd seda tunnet, et nüüd ahistatakse eestlasi, või et siin on kuidagi: eestlaste vastu suunatud, et soomlased arvavad, et ei, kindlasti mitte seda, et nüüd on üks loll inimene võetud. Jah, kurb muidugi selle taksojuhi poolest, aga ma arvan, et see on üks rumal inimene ja kui seal roolis oleks olnud mõne teise rahvuse esindaja või või soomlane kelle, küll ta oleks siis leidnud ka sellesuhtes mingi vea ja jaa, siis nagu [mhm] õiendanud selle kallal.

Okei: e:m, aga kui sa mõtled korraks Eesti meediale, et kas e: milline mulje sulle on jäänud, et kuidas Eesti meedias kirjutatakse Soomes elavatest eestlastest, kas see toon on pigem negatiivne või positiivne?

Vaat see negatiivne ja positiivne, mulle tundub, et üritatakse probleeme võimendada, et üritatakse Eestlastest teha kas pigem Kalevipojad, kes magavad laeva põrandal, jaa jaa või halb on kõik või siis just nagu, kuidagi üritatakse võib-olla, võib-olla see on vale nägemus, aga mulle tundub, et vägisi üritatakse teha sellist vastasseisu eestlaste, kas siis eestlaste ja Soome kolinud eestlaste vahel, noh näiteks see, et mingid mugavuspagulased jaa, jne või näiteks just nimelt tuua välja see, et soomlased suhtuvad halvasti nendesse Soomes elavatesse eestlastesse ja siis Eesti meedias kuidagi tuua esile seda. Et just viimane näide selle kohta oli nüüd see Helsingin Sanomate korraldatud õnnetu küsitlus, et et on vaja siis seda: eestlastele seda *pilkanime*, et sellega seda, mulle jäi see nii meelde, kuna see on nii värske asi ja siis ma olin juba leppinud kokku selle intervjuu Sinuga, aga siis sellega näiteks minu enda kogemus oli nagu vastupidine, et lugesin kõigepealt seda uudist, keegi Facebookis linkis, et nii et selline asi on, see oli vist Est of Fin lehekülj [mhm] ja mul ei olnud aega, et vaatasin, et mingi imelik asi, imelikud nimed, noh et et et suhtusin sellesse, et ei tea, et mingi jama. Ja ja siis minu Soome sõbrad hakkasid saatma mulle sõnumeid, et me vabandame nagu soomlaste eest ja meil on väga kahju ja meie nii ei arva ja et siis võetigi see varsti maha. Ja nüüd näiteks siis Soome Avaliku Sõna Nõukogule on esitatud 16 kannet selle kohta, ASN on lubanud siis nagu võtta seisukoha, et kas Helsingin Sanomat tegi siis valesti ja Helsingin Sanomat võttis selle uudise maha ja siis vastupidiselt tavalistele nagu ootuspärastele reaktsioonidele, siis järgmine päev oli see uudis juba maha võetud, ma lugesin neid kommentaare ja parimaks hinnatud kommentaare ma lugesin ainult seda alguse poolt, tõesti, et oli neid, kes ütlesid, et miks sellist asja on vaja et kas me nüüd nagu, et noh, mingisugune viha õhutamine jaa jaa, et noh, teiste kallal nõmetsemine rahvuse pärast ja no näiteks, et mõned juba küsisid seda, et kas me nüüd nagu, et kui oleks võetud soomaalid, ja tehtud uudis pilkenimed soomaalidele, et kas siis see oleks olnud korrektne ja kas nii oleks võinud teha ja kas nende arvates eestlastega võib nagu nii teha. Et ühesõnaga jah, soomlastega, vähemalt minu tutvusringkonna nagu haritud inimeste reaktsioon oli, oli pigem nagu vastupidine. Neil oli nagu äärmiselt häbi. Mind see ennast nagu nii väga ei puudutanudki, jaa jaa siis ma pigem nägin, et see suhtumine eestlastesse oli äärmiselt positiivne ja millegi pärast ma arvan, et nende 16st ASN saadetud avaldusest enamus on soomlaste tehtud. Sest et vaevalt need eestlased tunnevad süsteemi nii hästi, et nad hakkaksid neid avaldusi tegema. Et tegelikult mina sain nagu lõpuks selle emotsiooni, et Soomslased suhtuvad eestlastesse hästi.

Et pigem vastupidine?

Jaa, et et see meedia, kuidagi meedia, ja siis Eesti uudistes see, see kuidagi rebiti niimoodi, et kuidagi Soomlased pilkavad eestlasi ja president kohe võttis sõna ja et küll on paha ja et, oligi mõnes mõttes nagu maitsetu, aga no mis sa ikka teed, et..

Aga: kui nüüd Eesti meedias on pigem selline negatiivne toon Sinu arvates, aga kuidas Soome meedias on? Noh nüüd välja arvatud see.

Noh, välja arvatud see. Noh, sõltub, et e: võib-olla siin ma pean ka eristama oma need, et kuidas, see on, see on ikkagi minu tunne ja nägemus, eksju, nendest uudistest, et see ei ole Soome meedia selline noh, alguses kui ma kolisin Soome, siis mul nagu, siis kui ma lugesin näiteks mingeid uudiseid, et eestlane on sõitnud purjus peaga või, või varastanud või kuskil midagi. Siis ma kujutasin ennast nagu eestlasena ja et see on teine eestlane ja issand kui häbi ja miks ta nii tegi? Eestis ma ei mõtle, et iga purjus inimene on teine eestlane ja issand kui häbi, et noh. Ma olen lihtsalt erinev inimene, aga Soomes ja Soome meedias kajastatud sellised negatiivsed uudised eestlaste kohta ja ja noh nende tegemiste kohta, väga isiklikult mõjutasid mind, et nüüd see enam nagu niimoodi ei ole. Aga Soome meedia uudised ja kajastused, m: no siis on selline kollane meedia, kes täpselt kajastabki selliseid uudiseid, et kes kus mida röövis ja purjus peaga sõitis. Nüüd siis eraldi on need, ütleme need siis Soomes elavaid eestlasi puudutavad uudised. Siis on, ma ei ütleks, et nad on on nagu tahtlikult negatiivsed uudised. Aga tihtipeale nad on problemaatilistel teemadel just nimelt, et ehitustöödel töötab inimesi, kes ei maksa makse. Või näiteks e: mis siin veel on olnud, just siis need sotsiaalkindlustuse küsimused, kui inimesed jäävad töötuks ja ja et aga näiteks siis sellest ei kirjutata tihtipeale, eestlased kuuluvad sinna gruppi, kellest kirjutatakse, aga samamoodi kogu aeg kirjutatakse peetakse silmas ka teisi välismaalasi ütleme näiteks kes jäävad Soomes töötuks ja kes ei taha tagasi kodumaale minna vaid tahavad, et Soome maksumaksjad peaksid maksma neile töötuba-iraha jne. Ja siis kolmas teema on Eesti ja Soome poliitilised suhted. Et e: ma ei ütleks, et Soome meedia tahab eestlasi kuidagi negatiivselt kajastada, aga näiteks need poliitilised suhted on praegu ikka väga nagu sellised üliettevaatlikult nagu kirjutatakse ja kogu aeg läheb midagi valesti, et eristi eriti Ilvese ja Toomioja, neil on, neil on kogu aeg mingisugused probleemid lahendada. Aga: siis kogu see NATO temaatika jne. Samas nüüd tuli meelde, ma koguaeg räägin siis midagi tuleb jälle juurde, et tohutult nagu positiivselt üllatunud nagu selles suhtes, et Soome poliitikat, et kui sa vaatad näiteks YLE on tihtipeale võtnud eestlastest eksperte, kas neid kes elavad Soomes, siin on näiteks poliitikauuringute keskuses töötab, ma ei saa nüüd nime öelda, aga vähemalt üks eestlane ja siis on näiteks võetud Andres Kasekamp Eesti, Eesti poolt, et siis võetakse intervjuud sellistes Soome sellistes poliitika ja päevakajalistes saadetes. Just näidatakse neid

Eesti ja Soome suhteid puudutavates, puudutavatel teemadel, et ei küsita ainult Soome analüütikute käest, et mida te arvate sellel teemal? Küsitakse et nagu kuidas eestlased näevad seda. Just nimelt kui oli see Toomioja ja Ilvese vastandamine, ma ei mäleta, kas sa ka tead, et seal oli mh, millest see algas? See algas sellest, et Toomioja ütles mingisugusele rootslaste lehele, et e: [] et, et et, ma ei mäleta enam, see oli mingi õnnetu juhus. No et et teatud riigid vist kuidagi reageerivad üle selles vene küsimuses või midagi taolist oli ja siis ilves ütles jälle vastu ja no ütleme, et see on juba ajalooliselt juba selline äärmiselt e: raske teema, et kõigepealt siis näiteks Helsingin Sanomates on jällegi soomlaste kirjutatud artikkel sellest, et kõigepealt ütles Halonen, et eestlased on, noh, et neil on nõukogude liidu trauma ja selle pärast nad ei peaks nagu vene teemadel sõna võtma, nagu venemaad analüüsima ja et nad nagu näevad Venemaad väga mustades värvides, sest et neil on Nõukogude liidu trauma ja need on siis Eestis elavad eestlased. Ja nüüd ütles keegi Soome poliitikutest, et Ilves ei peaks vene teemadel sõna võtma, sest tal ei ole kogemust, ta on Ameerikas kasvanud ja ei tea midagi nendest Vene asjadest ja siis nagu see Soome analüütik just kirjutas siis sellest, et mida need soomlased siis arvavad, et mida nad siis tahavad ja siis tõi nagu just välja selle, et asjad, mida need Eesti neurootilised poliitikud on arvanud, et need on nagu täitunud, et Krimm on mehitatud ja Ukrainas on sõda jne. Et eestlastel on teatud... et soomlastel minu arvates on Soome meedia üritab üsna objektiivselt käsitleda neid asju, et mitte võib-olla Soome poliitikud, et neil on võib-olla sellised oma, oma seisukohad, aga meedia üritab olla võimalikult erapoolik ja või erapooletu siis jaa jaa tuua just ka eestlaste arvamust sisse ja üsna kriitiliselt analüüsida ka soomlase omi arvamust Eest kohta.

Mhm, okei. M: e: siis nüüd valimiste kohta. Sa ütlesid, et sind väga poliitika huvitab. E: mul on siin üks artikkel. No siin põhimõtteliselt on lihtsalt, ma ei tea, kas sa oled lugenud seda. Natukene siiapoole. Sa võid kiiresti läbi sirvida selle.

M: ma olen neid uudiseid jälginud aga kas ma nüüd konkreetset seda lugenud olen. Ühesõnaga, et Reformierakond võitis valimised.

Jah, noh, põhipoint ongi see, et kes võitis ja kuidas häälled jaotusid.

Jaa

Et sa enne mainisid ära, et sa oled üpriski kursis Eesti poliitikaga [mhm] seonduvates küsimustes ja üldse, et Sind huvitab poliitika väga, sellest ma olen ka aru saanud. Aga: e: kui sa nüüd mõtled üldse sellise: selle artikli peale ka, et need tulemused eksole, mida sa... mis tundeis see tekitab Sinus? Et sellised tulemused ja: [M: esimese...] või kui sa üldse loed poliitilisi selliseid artikleid, et?

Et nende valimistulemuste kohta mind võib-olla üllatas see, et Reformierakond ikkagi võitis, et kui enne valimisi palju kritiseeriti ja ei oldud nagu, inimesed olid õnnetud ja öeldi, et et majanduses võib-olla läks hästi küll, aga inimesi ei austata ja nende probleeme ei võeta arvesse ja on üleolev suhtumine ja siis ikkagi reformierakond võitis. Et see, et Keskerakond oli teine, ma võib-olla siis kui need valimistulemused tulid, siis ma jälgisin neid netis maakonniti ja seal ma võiks jälle öelda, et noh, Tallinn mängis põhirolli ja siis see Ida-Eesti, eks see venekeelne elanikkond, et noh, see ei kajasta jälle terve Eesti seisukohta. Et noh, et kui ma just nägin, et see Keskerakond tuli teiseks, et siis ma vaatasin maakonniti neid tulemusi, et sealt nagu nägi, et enamuses maakonnas Keskerakonda ei olnud minu arvates. Ja siis nüüd tegelikult see on siis tegelikult juba see järelmäng. Et ma olen jälginud seda valitsuse moodustamist ja hoidnud peast kinni ja mõelnud, et kaua sellega läheb, siis nüüd näib, et on see valitsus olemas. Aga: et ma, ma jälgin neid asju ja see huvitab mind, aga ooh see on siis nagu samamoodi nagu Soome poliitikaga, et on nagu näiteks, olen just arutanud oma elukaaslasega, et nüüd tuleb minna valimistel, et siis pigem olen ma, on olemas nagu need erakonnad, keda ei hääleta ja siis on mingid erakonnad, kelle vahel on raske valida, aga ei olemas nagu sellist selget favoriiti. Ja samas on siin Eestis, et kui ma olen varem valinud Reformierakonda, noh, nüüd mulle tundub, et see poliitikas olevate inimeste suhtumine on kohati läinud selliseks üleolevaks ja veidikene kildkondlikuks, et, et ma ei suutu nendesse suurema armastusega aga ma ei leia ka kedagi teist, keda armastada. Et e: et siis jah, et on, pigem nagu Keskerakonna arengud ja Vene selline propaganda on teinud mind nagu murelikuks, kui me Eesti poliitikast räägime.

Okei, e: siis e: selline natukene üldisem teema on Ukraina sõda. See on ka lihtsalt üks selline näide, et võid ka kiiresti silmadega üle lasta.

Jah, mhm.

Et e: kuivõrd sa üldse oled kursis Ukrainas toimuvaga või kui palju Sa neid uudiseid jälgid?

Olen jälginud nii palju kui neid on olnud. Viimasel ajal on neid uudiseid vähem olnud, pärast seda kui tuli see "vaherahu", et ma siis mõtleni just, et ei tea, miks neid on vähem, et mis seal tegelikult toimub? Et see on mind väga mõtlema pannud ja eriti alguses, et praegu on tulnud võib-olla mingisugune harjumine aga alguses tegi väga murelikuks, sest Venemaa tungib nagu teise iseseisvasse riiki Krimmi järel, siis algselt väidab, et need ei ole venelased, et need on siis nagu need, separatistid, lõpuks ei varja enam seda, et need on nagu venelased, nagu vene sõjaväe ohvitserid juhivad, juhivad nagu seda olukorda. Keegi midagi ei tee. Et see on nagu selline, üks, mul ei ole nagu Ukrainas endal tuttavaid või mul ei ole siled Ukrainaga

isiklikult aga lihtsalt nagu näitena see oli äärmiselt murettekitav ja siis nagu teiselt poolt näed sellist, sellist [] seisu, et keegi ei taha Euroopasse sõda, et et NATO ei astu vastu võib-olla selle pärast, et Venemaa seda ootabki, seda provokatsiooni, et siis nad saaks rünnata veel, kasvõi Eestit . et ja nagu tänu sellele, et keegi ei taha midagi teha, siis Venemaa saabki rõõmsalt võtta neid Krimme ja Ukrainat või mida, et jah, ma jälgisin seda küll väga ja, alguses mind võib-olla ajaski meedia käsitluses vihale siis kui räägiti just nimelt nendest separatistidest ja mingitest rahutustest Ukrainas. Tegelikult nagu küsimus oli Venemaa sissetungis ja siis ma jälgisin just neid erinevaid meediakajastusi Eesti meedias ja Soome meedias. Soome oli veel selline ettevaatlikum ja diplomaatilisem. Et et kui me nüüd sinna Venemaa teemale läheme, et siis see on nagu üks see teema, kus ma nagu näen, et Eesti ja Soome ajalugu ja suhtumine on nagu selgelt erinevad, et kuidas Soome ei taha kuuluda NATOsse ja tahab Venemaa kohta nagu asjadest rääkida üli diplomaatiliselt enne kui siis nagu selline tunne, et keisri uued rõivad, et ei öelda, et on alasti. Et näevad küll aga ei öelda. Et et võib-olla Ukrainaga mind seob see, et mul on üks töökaaslane, kes elab Soomes aga on ukrainlane, tähendab, on ukrainlane aga ei ole enam minu töökaaslane selles mõttes. Et e: siis ma olen küll mõelnud sellest, et oli selle oranži revolutsiooni ajal tulemas selline peaaegu demokraatlik riik ja ja kuhu see nüüd on jõudnud ja üsna murettekitav.

Sa ütlesid ka, et sa hästi palju ise uurisid juurde, aga kui sa loedki neid Ukraina-teemalisi artikleid ja näiteks see konkreetne sama artikkel, siis kas sa pigem tahaksid otsida informatsiooni juurde? Või kui, kui palju sa usaldad seda infot, mis tuleb e: no konkreetselt selle Ukraina teema kohta. Noh, sa enne küll ütlesid, et e:

Ma loen Eesti ja Soome meediat vähemalt mõlemat. Võibolla nüüd just, Ukraina teema kohta on ka Soome meedia läinud vabamaks ja otsekohesemaks, aga alguses mulle tundus, et ma ei usalda seda, mida Soome meedias räägitakse. Et see on liiga roosa ja et, et Eests nagu öeldakse otsemalt. E: ja: ma loen küll veel ütleme inglise keelset BBCd, The Guardian'i arvamuskäsitlusi loen tihti, e: siis ma jälgisin ka president Ilvese Twitterit, nii palju kui ma nüüd üldse Twitterit jälgisin jaa jaa, aga noh, tema Twitter tuleb ka Facebooki'i, et sellel ei ole nagu vahet. Et tema vihjab ka tihti mingisugustele analüütilistele arvamuskäsitlitele. Et üks keda ma veel Twitteris jälgisin on näiteks Kadri Liik, et tema siis ka viitab igasugustele poliitika analüüsidele ja sellistele, et et siis nende viidete kaudu siis loen loen ka välismaa meedia kaudu. Aga selle Ukraina küsimusega mulle lõpp-kokkuvõttes tundub, et mu üks probleem on see, et ma ei, ma ei oska vene keelt ja ma ei või lugeda venekeelset meediat ja see info, ega ega ma väga ei usalda ühtegi: ükski allikas ei ole selline, et nii, see on nüüd täpselt see õige, et ma võib-olla üritangi seda pilti ise kokku panna.

Okei. Nii, siis e: on üks Soome kohalik uudis. See on nüüd natukene, võib-olla ei ole ena niivõrd päevakohaline, päevakohane. Aga: ilmselt oled sellest ka kuulnud. See oli ka selline, millest nagu kõik rääkisid.

Mhm

Et e: kui sa seda uudist lugesid või kuulsid, et mis see esimene allikas oli? Kas sa mäletad, et kus sa nägid seda?

Jaa: ma arvan, et see oli mingisugune netiuudiste portaal, et kas siis YLE uudiset või siis isegi Metro fi mis on siis kohalik selline Helsingi igapäevane leht, aga minu arust ma lugesin kõigepealt seda netist.

Mhm

Jaa jaa see võis olla üsna ühel ajal need uudised, et tihtipeale need just nii ongi. Et kui see on avaldatud ja oluline uudis, siis see on igal pool.

Okei: aga: siin on sellesuhtes tobe küsimus, et milliseid tundeid see sinus tekitas, et ilmselt siin on kõigil inimestel üsna ühesugused.

Ei loomulikult nagu negatiivseid tundeid ja siis no see oli, see oli võib-olla jälle üks selliseid uudiseid, mille puul ma siis lugesin hästi palju selle uudise ümber käivat sellist, sellist arutelu, et mida kirjutati blogides ja kuidas Soome, Soome perussuomalaiset poliitikud üritasid seda ära kasutada ja teatud siis poliitikud üritasid esile tuua, et välismaa taustaga inimesed vägistavad rohkem ja ja siis näiteks feministid kirjutasid vastu, et tegelikult see ei ole, ei ole tõsi, et suurem osa vägistamistest on ikkagi soomlased, Soome mehed. Püüti väänata statistikat ja siis kasutati seda nagu ära, et üks rebis kuskilt ühe arvu ja hakkas sellega vehkima ja teine siis kuskilt teise. Et esimene nagu selline, et tegu iseenesest on selline julm ja hirmus ja ükskõik kes selle teeks, et sellel taustal ei ole sellesmõttes tähtsust, aga, noh, et et see jäi nagu silma esimesel hetkel ja see oli nagu [] et nii, et nüüd me oleme nagu välismaa taustaga ja valimised tulemas ja et see võetakse nagu üles, et see ei jää nagu selleks. *Aga: kui sa mõtled, e: ma nii-öelda valisin selle uudise välja kui kohaliku uudise. Et sellesmõttes, et ta on geograafiliselt onju üsna lähedal, et e: kas kuidagi see ka mõjutas, et siin samas, minu juures toimub midagi sellist, et e:*

No, mingilmääral ikka. Et Soomes siis sellist vägivalda on väga palju. Et Soome-siseseid vägivalda uudiseid on viimasel ajal väga palju olnud. On olnud neid pussitamis-juhtumeid, siis oli näiteks juhtum, kus pereema lastega sõitis sisse bussile ja nad said surma ja ja siis noh, kus sa mõtled, et siin samas Soomes nagu toimub, et nagu meie Kultuuris toimuvad sellised asjad, et see oli nagu muidugi siin samas ja see oli nagu, et jah, ma olen käinud seal kohas ja ma tean, kus see on jaa jaa siis võib-olla et... ei mul mingit hirmu või seda ei tulnud, et et see

mida ma mõtlesin, või see mis esimesena pähe tuli, oli see, et nii, et kas nüüd hakkab selline just nimelt selline [] muude viha, et et öeldakse, et need olid just nimelt need somaalid. Või teine mis nagu just siin meedias läbi käib, et miks keegi muu ei teinud nagu midagi? Et miks juba nagu seal rongis keegi ei astunud vahele ja siis arutleti ja pakuti välja selliseid lihtsaid asju, et noh, et kui järgmine kord keegi näeb nagu, et mida võiks teha. Et see on võib-olla nagu Soome meediast juba pikemalt esil olnud teema, et miks on seda kõrvalseisja sündroomi nii palju ja just suuremates linnades, et miks inimesed ei astu vahele. Et kui näiteks neid vanu inimesi, kes nagu ilmselgelt on segaduses ja ei tea kuhu nad on minemas, nähakse linnapeal kõndimas, et miks, no siin siin oli ka, keegi külmus kuskil surnuks jne, see on juba vanemad uudised, aga miks keegi teine ei läinud appi? Miks keegi teine ei näinud? Üks tüdruk sai epilepsia hoo ja oli paar tundi tänaval ja keegi ei läinud teda nagu aitama või kiirabi kutsuma. *Okei: aga: kui sa mõtled korraks e: just enda nii-öelda kodukandi uudiste peale, et kui palju sa nendega kursis oled? Et e: jälgid sellist üldist pildi päris palju, aga just need, mis toimuvadki sul seal Espoo kandis, sinu kodu lähedal?*

Seal palju midagi ei toimu.

Aga muidu, sellesuhtes, et e: ütleme kui meedias midagi selle piirkonna kohta avaldatakse, kas see on pigem nii-öelda sinu kõrgendatud tähelepanu all, et sa pigem ikkagi loed?

Ma, ütleme, mingil määral vähe, aga mingil määral jälgin seda kohalikku Metro.fi lehte ja siis seal on just Helsingi ja Espoo uudised, et e: aga ma seal on peamiselt nagu sellist meelelahutuslikku ja kui on nüüd, ütleme, kuna see on pealinna piirkond, see Helsingi-Espoo ja see on nii kokku kasvanud, et tegelikult teda eriti eristada ei saa. Et kui midagi olulist toimub, siis kirjutatakse sellest ka juba nendes riiklikes lehtedes või YLE fi portaalis või MTV portaalis, et mul ei ole väga vajadust nagu jälgida kohalikke uudiseid, et jah, meile tulevad tasuta ka need, näiteks üks see Länsiväylä ajaleht, aga noh, seda me, seda me sirvime ka nagu pigem ajaviiteks, et ei: see nagu need väga kohalikud asjad, ütleme noh, mis toimub kohalikus kultuurikeskuses või kes kus tikib ja keedab ja see ei ole nagu nii oluline.

Okei: aga, ma näitan sulle viimast uudist. See on nüüd ilmselt ka, pealkiri ütleb kõik ära, aga: Jah

Aga: selline üldine küsimus, et ma väga sellesse artiklisse ei süübi, aga: et kui võrd suure uudisväärtusega sellised uudised on? Et Eestis toimub iga päev ütleme, ma just mõtlengi pigem seda Eesti asja rohkem, et e: noh, mingi tavaline avariid, keegi surma ei saa, aga keegi saab viga. Et kuivõrd palu sa loed selliseid artikleid või pigem?

Ei loe üldse.

Ei loe?

Et siis seal peab olema just mingi selline asi, et mis teeb sellest erilise, et mingi märkimisväärse uudise, et just nimelt siis Soomes oli see, et pereema sõitis sisse bussile, kus oli pereisa ja siis see perekond sai surma. Et see on siis nii-öelda mulle kui psühholoogile selline tähtis ja oluline, et nii, et miks ja mida, aga see, nojah, avariis sai kolm inimest vigad, sellest ma täpselt loeksingi võib-olla selle pealkirja jaa...

Et pigem uudisväärtust sellel ei ole sinu jaoks?

Ei ole, et ainult siis sel juhul, kui ma kuidagi saaksin aru, et see on seotud minu nagu selle, väga minu kodukandiga, et tõenäosus, et seal on minu tuttavad osalised, et siis ma avaksin ja uuriksin rohkem.

Okei, siis sain küsimustega ühele poole. Salvestan selle ära, loodetavasti.

Intervjuu 9

Ühesõnaga ma teen siis bakalaureuse tööd, ma natukene kirjutasin sulle ka, et millest ma teen jah

jaa, minu töö eesmärgiks ongi siis see, et kuidas Soomes elavad noored eestlased on läbi meedia, või kuidas meedia on aidanud neil Soomes kohaneda. Et e: ma alustangi siis sissejuhatavate küsimustega, et palun räägi mulle natukene endast, et e: kui vana sa oled, millega tegeled?

ma olen kolmkümmend ja praegust olen lastega kodus, mul on kaks väikest last. üks on kümne kuune väike tüdruk ja siis saab varsti kolme aastaseks see meie vanem laps. Jaa, praegust tegelengi sellega.

Mhm.

Enne seda olin turismiala õpetaja kutsekoolis. Õpetasin nagu erialaseid aineid.

Okei. kui kaua sa oled Soomes elanud?

E:m, ma kolisin ametlikult, kolisin 2007. aasta märtsis.

Mhm

Et, sellest alates nagu kogu aeg püsivalt, aga 2005, e kui 2004-2005 sellel õppeaastal ma tulin siia nagu esimest korda ja siis ma olin selle aasta siin, e: ma olin vahetusõpilasena ja siis e: vahepealsed kaks aastat, 2005 kevadest kuni 2007 sinna märtsini ma pendeldasin kahe maa vahet. Põhimõtteliselt nagu ametlikult elasin Eestis ja käisin ülikoolis veel tegemas lõpuni oma neid ülikooli õpinguid.

mhm

Ja siis e:, aga olin päris palju nagu ajast siin, et umbes kolmandiku, kolmandiku nagu ajast olin siin, aga nagu põhimõtteliselt elasin ikka Eestis. Ja 2007 kolisin, siis kui sai kooli, kooliga nagu ühele poole, siis kolisin nagu kohe siia.

Okei, e:m, aga miks sa üldse otsustasid Soome minna? et ma sain aru, et algul sa olid vahetusüliõpilane, aga mis see lõplik otsus oli, et miks sa otsustasid Soome kolida?

A: sellepärast, et mu mees oli siin. Et siis kui ma olin koolis, siis ma sain oma praeguse mehega tutvaks, tema on soomlane ja siis e: selle pärast

Okei, ma praegu kuulen tegelikult juba väga hästi, et sul on selline e: mõnus Soome aktsent juures eesti keelel, et e: selline küsimus, milline on sinu soome keele oskus? ilmselt see on väga hea, et ma tegelikult vist ei pea isegi küsima seda.

Jah, väga hea. kõik ei saa isegi aru kui ma räägin, et e: ma ei ole nagu sünnipärane, et ma ei ole nagu soomlane, vaid et ma olen kuskilt väljastpoolt tulnud, sest tegelikult, mu soome keele oskus on tulnud sellega, et mu töökeel ja kodukeel on soome keel...

Mhm

et lastega ma räägin küll eesti keeles, aga muidu kodu keel on küll Soome keel. ja samas kui ma nagu tööl, kui ma õpetaja tööd tegin, siis ma pidin hästi palju nagu rääkima ja selle kaudu see tuli.

Mhm okei, aga: kui sa mõtled nüüd tagasi sellele ajale, kui sa Soome kolisid

nii

Et kas e: meedia kuidagi mängis rolli sellel otsusel ka, et ma saan aru, et Su mees oli selline peamine põhjus miks sa läksid, aga kas oli kuidagi, midagi meediast said ka äkki? et uudiste kaudu olid Soomest kuulnud ja see mõjutas Sind natukene? Või pigem mitte?

no pigem mõjutas võib-olla mitte siis kui ma lõpliku otsuse tegin, vaid pigem siis kui ma otsustasin siia õppima tulla

mhm

et siis mingil määral mõjutas, et kui seda võimalust nagu pakuti ülikooli poolt tulla, see tuli, see tuli niimoodi nagu natukene üks, kaks üllatavalt, et nüüd umbes on nädal aega aega mõelda, et siin on mingi sõpruskool ja kes tahavad minna. Ja no siis ikka mõjutas see, et milliseid uudiseid Soome kohta oli Soome kohta räägitud ja millist infot, millist infot netist selle piirkonna ja kooli kohta

mhm

ja niimoodi leida oli. et siis, siis see mingil määral mõjutas, et ikka tuli nagu googlest vaadatud, et e: milline see koht on ja milline see kool on ja mida kõike nagu kirjutatakse

mhm

et noh, sellemõttes nagu alguses, kui ma tulin, siis ma soome keelt üldse ei osanud, et siis ma nagu Soome meediast ei saanud midagi vaadatud, et ainult see nagu mis ma eesti keelsena oli, või noh

jah

niimoodi. Aga siis see ei mõjutanud enam, või noh, selles mõttes ma ei mäle... kui ma mõtlen tagasi, et siis ei olnud sellel mingit rolli. et e: kui ma nagu lõplikult siia kolin

mhm, okei. aga: kas enne Soome kolimist olid sul kontaktid Soomes elavate eestlastega?

Ei olnud. või, no ja siis on mul, kunagisi lapsepõlve tuttavaid, ma tean et elavad, aga meil ei ole nagu mingit, või noh, niimoodi kui me näeme, siis me jutustame ja teretame.

mhm

Aga niimoodi pidevalt ei ole ühenduses.

Mhm, aga ühesõnaga kui sina Eestis olid, siis sa pigem ei teadnud ühtegi eestlast Soomes, kes sind ootaks või elaks seal?

Ei ei, mind ei oodanud siin keegi,

okei

Ei oodanud.

Okei, selle sa mainisid ära, et su mees eksole, elab Soomes ja kindlast siis sul kooli kaudu oli ka, neid tuttavaid tekkis, aga kas oli veel mingeid kontakte Soomes elavate soomlastega, enne seda kui sa sinna kolisid?

A enne seda kui ma kolisin, ei olnud

Mhm, et pigem siis ainult mees, eksole Või ma mõtlen just, tähendab, m:

Kas sa mõtled nagu enne seda kui ma siia õppima tulin või enne seda kui ma päriselt kolisin?

Räägime mõlemast, siis on asi selge. Et ühesõnaga kui sa õppima läksid, siis ei olnud eksole.

Ei olnud.

jah

Aga siis kui ma tulin siia elama, siis mul olid ikka juba

Jah, jah, et kooli kaudu

noh mehe sõbrad ja ühised tuttavad ja, et siis a noh need on suhteliselt pinnaselt tutvused, et need ei olnud mingid, selliseid sügavaid sõprussuhteid ei olnud. Keeleoskus oli veel kuidagi

mhmh, jah

Nii, nii nõrk, et siis ei olnud veel. Ja siis noh, mehe suguvõsa ja keda ma olin siin selle aja jooksul näha, selle kahe aasta jooksul.

Mhm

Kui ma siin pendeldasin aga

aga jah et

Et siis ei olnud kedagi

Okei, e: milliseid Soome meediakanaleid sa igapäevaselt jälgid?

Igapäevaselt, e: no Yle, nii netis kui telefonis kui uudised vaatan tavaliselt õhtul selle YLE pealt.

Mhm

Jaa, no seda ma loen igapäevaselt, et mul tuleb telefoni peale see uudisvahti mis on

mhm

Mis on selline telefoni app selline, nii no, sinna tulevad need peamised uudised. E: no siis kohalikest nendest e: Kesksuomalaine.

mhm

E: siis meil tuleb kohalik ajaleht Jämsän Seutu, e: no mitäs vielä? no raadiot ma kuulan harva, aga et kui ma autoga sõidan, et siis ma tavaliselt kuulan.

mhm, okei. Aga milliseid, on sul raadiokanalitest ka eelistusi, et mida sa kuulad?

Nova ma kuulan tavaliselt, või siis seda Raido Aaltot.

A, okei

Et oleneb, kumma peal mida tuleb, et mis ajal ma sõidan. Aga ma tavaliselt kuulan ainult autos. Spotify meil tavaliselt on

a okei

Aga see on...

Jaja, üldine. aga millised teemad pakuvad sulle meediast kõige rohkem huvi? kas kultuur, meelelahutus, poliitika, mida sa meelsamini jälgid?

No praegu olen ma hakanud jälgima poliitika uudiseid selle pärast, et e: valimised on tulemas ja selle pärast, et valimised on tulemas ja mu mehe õde kandideerib sinna.

Mhm.

Riigikokku ja siis seoses sellega olen jälginud rohkem. aga põhimõtteliselt tavaliselt mulle pakuvad ikka rohkem huvi no kohalikud sellised, mis on sellised, kohaliku eluga seotud, et mis on kohalikus lehes ja kohalikus internetis ja noh kohaliku... kohalik... ma ei oska eesti keeles öelda enam neid asju. Mis on nagu selle piirkonnaga seotu. Need mind huvitavad. Näiteks e: siin on selline läh..lähh...lähiruoka rühm, mis tähendab seda, et on, räägitakse näiteks seda, et kui palju, millistelt tootjatelt otse saab mingisuguseid toiduaineid osta ja tellida või mingite, nemad korraldavad mingeid sündmusi ja siis selle jaoks on olemas selline e: nad teavitavad nagu sellest, neil on nagu oma Facebooki rühm, et selle kaudu ja siis nad

teavitavad nagu siin kohalikus ajalehes ja igast.. nagu sellised huvitavad mind. ja siis e: kuna mul on praegu väikesed lapsed, siis igasugused lastega seotud teemad.

Mhm

Sellised

Hästi palju oleme rääkinud sellest kohalikust, et mul enne jäi küsimata see, et kus sa täpselt elad?

Ma elan Jämsäs, see on Kesk-Soomes siin e: Himose suusakeskuse lähedal. Kõik teavad Himost.

Jah.

Mul on lihtne öelda, et see on siin külje all.

Okei, selge. nii e: enda hinnangul, mil määral sa oled kursis Soomes toimuvaga? Et e: sa ütlesid küll, et neid kohalikke uudiseid sa jälgid päris palju, aga enda hinnangul, et e: kuidas sa oled kursis?

Küll ma jälgin nagu riiklikult ka, aga kui sa küsisid et mis mulle eelkõige huvi pakub.

mhm

Siis need pakuvad eelkõige huvi, mis siin lähedal nagu toimub aga

mhm

Aga ma olen mille, millisel skaalal ma nagu ütled? 1-5 vä?

Ei, ei täitsa enda sellisel, et olen väga kursis, ei ole kursis, et enda tunnetuse järgi? aga võid

Ma arvan et

aga võid ühest viieni ka.

Ma arvan, et ma olen suhteliselt hästi kursis

Mhm, okei, siis natukene Eesti meediast rääkides, et e:

okei

Milliseid eesti keelseid meediakanaleid sa jälgid?

No Postimeest peamiselt telefoni pealt

mhm

Postimeest ja siis e: no põhimõtteliselt Postimeest jah, kui ma siin olen siis ma iga päev enam-vähem loen ikka, mis Eestis toimub

Aga: miks just Postimees? kas see on kuidagi välja kujunenud? Miks sa eelistad seda kanalit?

Sellepärast et e: kui ma kodus elasin, Eestis elasin, siis postimees oli nigu see, mis meile on alati tulnud koju

Mhm

et mida ma mäletan, et siis see on alati olnud postimees

okei, aga mingid muud, Eesti raadio või Eesti televisiooni jälgimine?

Ei, meil Eesti kanaleid ei näe, ei vaata üldse Eesti kanaleid. Me tegelikult vaatame üldse hästi vähe telekat. me ei vaatagi eriti, uudiseid enam-vähem ja laps vaatab ainult lastesaateid

jaja

E: telekast Eesti kanaleid ei näe ja raadiot no väga harva kui mul on meeles panna netiraadio, et lihtsalt ei ole midagi mida ma eelistaksin, siis ma mingi lihtsalt, mis nüüd parasjagu meelde tuleb, aga ma tavaliselt kuulan ikka Soome, Soome neid... või kui ma muusikat kuulan, siis ma kuulan Spotifyst, et...

Mhm. e: siis mul on selline küsimus, millele ma tegelikult juba vastuse sain, et kas eelistad jälgida pigem eesti keelseid või soome keelseid kanaleid? et ma saan aru, et sul see soome keel on peamine suhtluskeel ja pigem kuulad soome keeles ja jälgid uudiseid soome keeles?

nojah, sellesuhtes, et meil ei, kuna me telekast ei näe Eesti kanaleid ja kuna me Eesti raadiot siin otse ei kuule, noh netiraadio kaudu, nii siis jah, sest see on kättesaadavam see soome keelne, aga kui mul oleks eesti keelset, ma ei tea, võib-olla ikka jah soome keelset, sellepärast, et see on mu igapäevane suhtluskeel siin.

Mhm, okei aga mil määral sa enda hinnangul oled kursis Eestis toimuvaga?

E: no mitte nii hästi kursis kui Soomes toimuvaga, et pigem ma ikka jälgin seda, et ma nüüd juba nii palju aastaid, nii mitu aastat siin elanud, et ma pigem ikkagi jälgin ikkagi seda, mis Soomes toimub, aga küll ma jälgin ikka, iga päev loen, vähemalt vaatan silmadega üle pealkirjad ja loen neid, mis mull rohkem huvi pakuvad, just sealt postimehest, et küll ma iga päev jälgin, et küll ma... ma ei oska öelda, kui hästi ma olen kursis.

aga, ühesõnaga või öelda...

No natukene olen kursis, aga niimoodi ei ole, et noh, keegi mult tuleb küsima mingit, ma ei tea, päeva põletavamaid asju, siis ma võib-olla ei oska vastata.

jajah

Sest ega ma nii süvenenud ei ole Eesti meedias

Okei, aga: kas sa osalesid riigikogu valimistel sel aastal?

Ei osalenud

Okei,aga: kui, või ma küsin lihtsalt siis e: seda, et mis põhjusel sa ei osalenud? et kas see oli aeg, või lihtsalt sa ei tunne huvi Eesti poliitika vastu või?

e: no ma ei osalenud sellepärast, et jah, ma ei tunne selles mõttes huvi, et ma ei, ma nagu ei tunne, et mul oleks vajadust, või m: ma saaksin mingil määral mõjutada seal toimuvat, et selles mõttes, et ma ei, ma ei, see ei mõjuta mind nagu otseselt ennast

mhmh

et sellepärast võib-olla

mhm

Ja ma ei tea nagu üldse, ma ei ole süvenenud sellesse, et millised valimislubadused kellelgi on või mida, et millist poliitikat nad praegusel hetkel ajavad, et selle pärast.

okei, e:m. ma kohe otsin küsimuse üles.

Jaja, ei ole midagi.

Aga kui sa nüüd mõtled veel selle kohanemise peale, et e: kuidas, või mil määral on meedia aidanud Soome igapäevaellu paremini sisse elada? et kui sa mõtled nüüd tagasi selle aja peale mil sa Soome läksid, et kas sa oled meediast saanud abi, kas ise otsinud või, või leidnud?

No jah, sotsiaalmeediast. kui ma siia kolisin, siis ei olnud veel Facebook popp, siis oli alles Orkuti aeg. et siis jah, siis ma leidsin seda kaudu nagu eestlasi, kes siin, kas siin linnas või siin läheduses elavad ja siis oli lihtne nagu nendega kontakti ja vaadata, või noh, need kes olid siin juba kauem olnud, siis nende käest oli nii lihtne küsida infot ja saada tutvusi ja küll see nagu selles mõttes aitas.

mhm, okei. E: siis ma mainin vahelduseks seda, et teised intervjuueeritavad on hästi palju maininud, noh see on nüüd ilmselt selline viimaste aastate trend, et kui nii palju eestlasi Soome on läinud, aga et Eesti meedias hästi palju kajastatakse ka neid uudiseid, et Soomes on hästi palju eestlasi, et neile on pigem need uudised toeks olnud. Et nad tunnevadki, et nad on Soomes ja seal on nii, nii suur see eestlaste kogukond, et see on nagu toeksolnud. Et kas sul on ka nagu sellist sarnast olukorda, oled tunnetanud?

a et eestlased on toeks olnud?

Või noh, just see, et sa meediast loed, et eestlasi on nii palju Soomes ja siis sa kuidagi, mingi kindlustunne on tekkinud või?

M: (.) ma ei tea, võib-olla neid eestlasi, neid on alati siin nii palju olnud, võib-olla nagu just viimastel aastatel hakanud tulema

mhm

Aga et, kui ma mõtlen nagu tagasi selle aja peale kui ma tulin, nii, siis ei olnud, ei kajastatud nagu nii palju neid uudiseid.

mhm, mhm

Et, või vähemalt mulle ei tule meelde. et nüüd jah, räägitakse sellest Eesti meedia ja Soome meedias mõlemates on seda, et eestlasi on palju ja, aga ma ei tunne, võib-olla ma siis leidsin juba nii palju, nii kiiresti nagu siit tuttavaid, et ma nagu ei tundud vajadust või nagu selle järgi, et siin oleks eestlasi. seda ma küll tegin, et ma otsisin just ise kontakte Orkuti kaudu

mhm

Just eestlastega, kes siin läheduses on, et oleks nagu lihtsam, sest keele oskus oli alguses nii kehva, et siis oli hea, et sai alguses eesti keeles suhelda ja küsida abi ja küsida nõu ja sellist

mhm

Ag ma ei tunne nagu, ei pigem mitte nagu

Mhm, okei

Ei mõjutanud.

Ja, aga: kui suur eestlaste ring, kellega sa igapäevaselt suhtled?

Igapäevaselt?

No ja nii umbkaudselt, mitme inimesega?

No igapäevaselt võib-olla, mõnipäev on selline päev, et mitte ühegagi võib-olla

No jah, ma mõtlen sellised lihtsalt paremad tuttavad ja sõbrad, kellega sa tihedamini suhtled?

e: eestlastest, neli on siin lähedal

Mhm

Kellega ma suhtlen päris, on jah tegelikult viis, kui lapsed ka võtta arvesse, on siin nagu lähemal kellega nagu rohkem suhtlen.

Okei

E:m, no neil on nagu pered ka tegelikult eestlastel, et osadel on just et mehed on eestlased ka, aga ma ei tunne, või noh, ei suhtle nendega. Ma suhtlen ainult oma sõbrannadega

Ahah

Kuigi noh, teised on ka sellesuhtes viis ma arvan

ahah, okei

Neli-viis.

aga: kui sa nüüd mõtled selle aja peale kui sa läksid kooli.

nii

E: ja sul oli seal, said tuttavaid tuttavaid soomlastest, aga kui e: kui sa nüüd oled seal elanud nii kaua, et e: mil määral on see suhtlusring Soomes olles laienenud?

No hästi palju on laienenud suhtlusring.

mhm

Alguses oli, põhimõtteliselt olid need mu omad mingid koolikaaslased kellega ma suhtlesin hästi minimaalselt. no keel oli see taksitus alguses.

mhm

Ma tulin siia nii, et ma üldse tegelikult soome keelt ei rääkinud. et siis see tuli ainult selle rääkimise ja kasutuse käigus, et seda kaudu nagu olen õppinud. aga siis kui on nagu rohkem

tulnud keeleoskust ja no ma ei tea, nüüd kui on pere, siis laste kaudu tuleb hästi palju tuttavaid, et

mhm

Soomes on nagu nii, et need kes saavad esimese lapse, siis neile nagu linnapoolt pakutakse sellist nagu, see ei ole nüüd nõustamine aga, see on selline nagu perekooli grupp ja niimoodi, et selle kaudu tuli nagu hästi palju uusi tuttavaid ja laste kaudu tuleb nagu lasteringidest ja, no ja näiteks just, ja mehe suguvõsa kaudu ja niimoodi on tulnud hästi palju tutvusi.

mhm, okei.

Et kui palju, kui suur mu tutvusringkond on, siis ma ei oska öelda.

Ei, jaa, jaa, arvuliselt ma ei mõtlegi aga lihtsalt, seda tahtsingi teada, et ühesõnaga on kõvasti suurenenud

On, on kõvasti suurenenud

E:m, siis selline küsimus, et e: milliseid uusmeediakanaleid sa kasutad Soomes elavate tuttavatega? et siin all ma mõtlen kõik: Skype, Facebook, Viber, Twitter, Instagram... no kõik mis need on uuemad kanalid, mille kaudu suhelda saab.

Mhm, no Skype ma kasutan põhimõtteliselt ainult selle jaoks, et mu vanemad helistavad vahepeal Skypega või me helistame neile, et ma kasutan seda hästi harva. Aga Facebooki ma kasutan küll, nii eestlaste kui ka soomlastega suhtlemiseks.

mhm, aga kas on veel mingeid e: muid (.) suhtlusvahendeid?

ei, ma ei kasut WhatsApp'i, ma ei kasuta Twitterit, ma ei kasuta nagu Instagrami

mhm, aga mil määral sa otsin vajalikku informatsiooni meediast igapäevaselt, näiteks e: mingid kontaktid või praktiline info?

Palju, hästi palju.

Et ikka kui midagi on, siis lööd googlesse sisse ja saad vastuse?

Jaa, võib-olla mu mees on mulle õpetanud seda, et ta on nagu, ta nagu vaatab igasuguseid väikeseid detailegi vahest, et e: temal on nagu see, et ta on nagu õpetanud, et tema kaudu on nagu jäänud endale ka, aga hästi palju nagu kasutan meediat.

Mhm, aga, sa enne mainisid, et sa suhtled vanematega skypes ja vanemad elavad sul Eestis.

Jah.

Aga: m: kui palju sa veel, kui palju sul on Eestis veel neid lähedasi ja tuttavaid kellega sa suhtled?

Nagu lisaks sugulastele vä?

o jah, ma ei mõtle ka niimoodi, et nagu ma enne küsisin, et see igapäevased, või noh, kellega sa tihti suhtled niimoodi, sugulased, sõbrad, kes sul on Eestis?

No ma arvan, et kümme-kond on sellised, või noh, selles mõttes kümme-kond on võib-olla vale jälle öelda, sest pered on kõikidel, aga noh, kümme-kond erinevat, noh, näiteks tädi ja vanema ja siis on sõbrad, veel lisaks peredele. aga kõikidel sõpradel on oma pered, et kui ma neid kõiki kokku loeks, et neid on siis juba...

jajah

Aga noh jah

et ühesõnaga jah, sõbrad ja perekond ja nendega sa suhtled, eks ole

Jaa

Siis e: kui palju sa kasutad näiteks, e tähendab, et Soomes elavatele eestlastele on ju mõeldud ja ka erinevad meediakanalid, mis nüüd on see uus raadio, see FinEst ja, ja mingeid lehti tuuakse üle lahe, ja: Facebooki grupid on näiteks Eestlased Espoos ja FinEst - Eestlased Soomes, et palju sa neid kasutad? või kas üldse kasutad?

E: jah, kasutan, sellemõttes, et ma olen ise teinud ühe Facebooki grupi kus on just selle meie Jämsä piirkonna eestlased ja siis e: no tavaliselt kui me laeva peal oleme, siis me loeme sealt seda m: seda, mis seal on see laeva peal see? ütle, mis selle koha nimi on nagu see, üks on teise maa kohta ja üks on teise kohta. Pal..?

Ma ei tea mida sa praegu mõtled

Ma ei saa praegu öelda, mul on keele peal aga ma ütlen pärast, kui mulle meelde tuleb, aga no põhimõtteliselt ei loe niimoodi igapäevaselt ei loe.

E, sa mõtled, on see mingi leht?

Jaa, see on mingi leht laevapeal, mida seal jagatakse, mis selle nimi on

e: jah, ma tean vist isegi ka mida sa mõtled aga

Ma vaatan võib-olla tuleb mulle meelde selle nimi

okei

Kohe keele peal

aga Facebookis ühesõnaga see?

no Facebookis on meil see oma piirkonna rühm, seda kasutan jah

Aga kas on veel mingeid gruppe, kõige populaarsem on see FinEst - eestlased Soomes grupp, kas seda ka kasutad?

Mhm

Aga seal oma grupis, mis teil sellised peamised jututeemad on?

jututeemad?

Jah, et millest te seal grupis räägite, et ma ise ei ole tutvunud selle grupiga

Jaa, no see ongi tegelikult, see on kinnine grupp aga

mhm

aga see grupp on e: no põhimõtteliselt me oleme pannud sinna nagu niimoodi, et kui keegi läheb Eesti näiteks autoga ja on näiteks kohti autos ja kui keegi tul... kui keegi näiteks kellegi tuttavad tahavad Eestist tulla näiteks siis saab niimoodi panna või siis, igasuguseid mingeid igapäeva asju, et keegi näiteks küsib mingeid, ma ei tea, lasteaia asjade kohta või, et milliseid kogemusi on või et kas keegi oskab soovitada näiteks mingit küünetehnikut või mingit siukesed igasuguseid, igapäevaseid asju.

Mhm, okei. M: siis, e: nüüd rääkides natukene tööalast juttu

Nii.

et kõigepealt selline küsimus sissejuhatav, et milline on sinu haridustase?

e: no mul on praegust kõrgharidus ja ma kohe-kohe, loodetavasti, saan siit Soomest magistri kraadi ka.

okei, aga: sa siis õpid ka praegu Soomes või?

No ma teen põhimõtteliselt kaugõppes või noh, mul on nagu õpingud selles suhtes tehtud, et ma teen e: laste kõrvalt siit lõputööd, et siis

a, okei väga, väga vahva.

Ehk saab sellega ühele poole

mhm

jah

e: kui nüüd e: sa praegu eksole, varem sa olid õpetasid?

jah

Aga kui sa Soome tulid, käisid koolis ära, siis mis see esimene töö oli?

esimene oli vist, a ma tulin vist, kui ma tulin Soome, siis ma läksin ühe Soome firma alla, see tegelikult oli niimoodi, et ma olin olnud Eestis tööl giidina nagu Pärnus, matkadena giidina, kus oli nagu Soome turistid tulnud, need kes tulin Eesti, ma olin seal nagu Pärnus giidina ja siis nagu see sama firma kaudu siis ma tulin siia Soome kui ma tegin nagu oma selle lõputöö nendega seoses ja siis ma käisin nagu nende kontoris seal, seal Helsingis esitamas ja siis nemad kutsusid nagu giidiks, ma läksin kõige esimesena Bulgaariasse nagu lomamatkade giidiks.

A okei

Ja siis ma olin seal, ja siis kui ma tagasi tulin, siis ma läksin turismi, nagu reisibüroosse

mhm,aga: sa siis juba Eestis oles õppisid e: soome keelt ka, või kuidas sa neid Pärnus läbi viisid? neid

e: ei, ma tegin neid Pärnus niimoodi, et ma tulin, kui ma tulin siia vahetus õpilaseks, siis ma ei osanud üldse soome keelt

mhm

Ja siis kui ma tulin tagasi siit ja siis kui ma kaks aastat oli seal

a siis

Pärnus koolis, siis ma samal ajal kui ma olin koolis, siis samal ajal ma tegin seda giidid tööd.

a õigus, õigus, okei

et siis mul oli nagu see soome keel seda kaudu. ma olin siin aasta ära olnud ja siis nagu õppinud seda mingile tasemele.

Aga kui sa nüüd uuesti Soome läksid ja tööle, kas sa siis kuidag e: tööga seondult enda keeleoskust ka arendasid, et käisid mingitel koolitustel, kursuste, midagi sellist?

Ei käinud koolitustel, aga see tööalane keel, see tuli hästi kiiresti.

mhm

See tööalane sõnavara, see kui sa igapäev seda kasutad, siis see tuli hästi kiiresti, et näiteks nüüd kui ma pean eesti keeles tööalaseid asju rääkima, helistan mingitele koostööpartneritele ja üritan eesti keeles neid asju rääkida, no mul on, pane tähele mul on praegu igasuguseid tavalisi asjugi eesti keeles keeruline ju rääkida

Mhm

Aga no tööalast sõnavara eesti keelset, mulle vahepeal tundub, et mul üldse ei ole, et pigem mul on nagu, see tuli nagu nii kiiresti see soome keelne sõnavara

mhm, e:m aga kuidas sa positsioneerid ennast üldse tööturul, et kui sa mõtled enda lähituleviku ja karjääri peale

Okei.

et millisena või kus sa näed ennast näiteks viie aasta pärast

No viie aasta pärast

Võib ka lähi, lähem tulevik olla.

Bo, ma ei ole veel päris kindel, aga ma võib-olla, no mul on natukene selline plaan ja unistus, et võib-olla ma näen ennast ettevõtjana.

Mhm, aga see on ka see siis sarnaselt seotud kuidagi praeguste, õpetaja tööga või kuidas?

Ei mitte õpetaja tööga, vaid turismi.

Turismi.

Turismi ja toitlustuse nagu valdkonnaga

A okei, mhm. e: aga sa varem mainisid ka, et sa õppisid Eestis aga mis eriala see täpselt oli?

see oli

mida sa õppisid?

see oli pärnu kolledžis, Tartu ülikooli Pärnu kolledžis seda turismi eriala

a okei

tourism and development management

e:m aga kuidas sa leidsid enda selle õpetaja töö, kas keegi pakkus sulle või mingi kuulutuse peale?

Mulle pakuti jah, mulle helistati jah, et kas sa taha tulla meile õpetama. Et alguses kui ma hakkasin siin Soomes tööd otsima, noh, see esimene töökoht ka mulle pakuti seda giidi töökoht

Mhm

Aga siis kui ma tahtsin nagu, kui ma hakkasin seda, sellist nagu siia otsima sellist kohapeal tööd, siis alguses oli hästi keeruline, sellepärast, et olid natukene nagu eelarvamused kõigil selle koha pealt, nagu et kui on välismaalane ja keegi ei teadnud midagi sellest, et mis mu koolitustaust on

mhm

ja keegi ei süvenenud sellesse korralikult, et mida see tähendab ja milline haridus mu on ja siis ma pidin hullult ennast tõestama ja siis ma pidin hästi palju nagu, ma pidin olema hästi järjepidev, et ma siin, ma olin otsustanud, et ma tahan sinna reisibüroosse tööle minna ja siis ma päris mitu korda helistasin neile ja saatsin neile CV-d ja käisin nendega kohtumas. ja siis e: siis ma saingi

mhm

et alguses ma sain nagu lapsehoolduspuhkuse jaoks ja siis ma sain sealt edasi

a, okei, aga see töö otsimine, kui sa nendesse reisibüroodesse kandideerisid, et sa ütlesid küll, et sa helistasid aga kas oli, kas oli, läbi mingite tööportaalide sa otsisid ka tööd või?

jaa, küll ma ikkagi vaatasin ja no nüüd kui ma olen praegu lapsega kodus, eks siis ikkagi nagu ja ma mõtlen nagu tööturule tagasimineku peale, küll ma igapäev nagu vaatan, siis

mhm

igapäev või üle päeva, umbes nii, vaatan töökuulutusi jah, ma vaatan sellest mis on see Soome keeles työ ja elinkeinotoimisto, või mis see on, no põhimõtteliselt see, mis on nagu tööbüroo, mis koondab nagu kõik töökuulutused nendelt lehtedelt vaatan ja siis vaatan seda Monster.fi nende nagu töökuulutusi lihtsalt huvi pärast, et mida nagu tööturul pakkuda on.

mhm, aga: kas sa oled ajalehtedest või mingi raadiokuulutusi jälginud või miskit Facebookis, peale nende tööportaalide?

E: no siis raadiost mulle tundub, et hästi vähe on, et nagu siis on just sellised nende raadiote või meediate endale et tule meile mingil tegema seda või seda, töökuulutusi nagu raadios väga ei kuule, aga: no lehtedest ja. No Kesksuomalaisest ja kohalikust lehest

Mhm

Ja niimoodi vaadanud, aga siin ei ole väga palju kombeks minu arust lehte panna kuulutusi, et pigem see on just niimoodi, et pannakse nendesse portaalidesse

Mhm

No erinevatesse nendesse ja hästi palju, suur, suur osa nagu tööpakkujaid paneb sinna, sellesse, mis on see selline riiklik, see tööbüroo portaal

Mhm

Et nendesse pannakse hästi palju, et seal on nagu kõige suurem

Okei, aga, kui sa mõtleb praegu enda tutvusringkonna peale, siis palju seal üldse liigub informatsiooni tööpakkumiste kohta? Või, või kas üldse liigub?

No mu tuttavad näiteks, nojah, kui ma mõtlen enda tuttavatest eestlaste peale, siis kõik teevad enam-vähem erineval alal tööd, et ei ole nii, aga kui ma mõtlen e: ikka liigub jah, et mul on nagu, just ongi nagu tutvuste kaudu, või noh, sellemõttes tutvusringkonna kaudu, et kui on olnud kuskil nagu töökohas, siis sealt on läinud, see on sellemõttes väike koht, väike linn, siis ikkagi nagu inimesed tunnevad ja suhtlevad ja kui keegi räägib, et on vaja, et nad otsivad sellist ja sellist töötajat, siis ongi mulle näiteks helistatud, et kas sa tahad tulla meile õpetama? Et e: mul ei olnud mingeid õpetaja koolituse pabereid.

Mhm

Aga mul oli turismialane kõrgharidus ja mul oli töökogemust ja mul oli soovitusi

Mhm, mhm

Et kui mulle tuli kõne, et meile on sind soovitatud, siis noh...

Jah

Et noh, ikka liigub jah

Okei e:m (.), aga kuivõrd kursis sa oled teiste eestlaste tööturu käitumisega? Et sa ütlesid, et sul need tuttavad töötavad erinevatel aladel, aga muidu selline üldine e: üldine pilt, et e: see küsimus on natukene pahasti sõnastatud, et ma iga kord pean natukene seda seletama lahti, aga: ütleme nii, et ajalehtedes räägitakse, et ikkagi ehitajaid on kõige rohkem Soomes ja nüüd on igasugused ilu valdkondades tuleb juurde väga palju eestlasi

Mhm

Et kuivõrd sina kursis oled sellega, et kes kus töötab? Või, või kui palju?

E:m, no mingilmääral olen jälginud jah, et millist, mida nagu räägitakse uudistes, et see, et eestlasi on sellel ja sellel alal või, või üldse välismaalasi, et alati ei öelda nagu välja, et kust riikidest on nagu tulnud. Aga päris tihti on nagu näiteks mingid teatud alad, et räägitakse jälle, et on välismaalasi tulnud sellele ja sellele ja sellele, et siis võib nagu osades kohtades juba nagu oletada, et ahah, et räägivad eestlastest või et, no näiteks arste on palju. Näiteks meilgi on siin arste ja hambaarste ja.

Mhm

Ja just näiteks mini ilu ala, mul on üks sõbrannagi kes on siin üks sõbrannagi, kes on siin ilu alal ja siis mingi ehitajaid ei ole siin tuttavaid, aga tean küll hästi palju, kes on ümber Soome nagu.

Mhm, mhm

Ehitajad või autojuhid või

Okei, e:m, siis e: kui sa mõtled nüüd selle, no üldse enda tööperioodi peale, siis mil määral meedia on aidanud sul tööalaseltselt paremini toime tulla, et kas sa oled näiteks tööga seonduvalt mingit infot leidnud internetist või on sul mingit sellised suhtluskanalid kuidagi meediaga seotud?

No on küll aidanud tulla tööga toime. No seal reisibüroos näiteks ikkagi, no google näiteks, et sa ei saa elusess kõiki maailma kohti teada või teada nendest midagi,

Mhm

Näiteks keegi tuleb ja ütleb, et tema tahab kuhugi Portugali lõuna ossa kuhugi väiksesse külla minna, et siis ikka hakkad kõigepealt googlest vaatama, et kus see koht üldsegi on ja millised ühendused seal on ja mis seal üldse on ja nagu otsima infot nagu erinevatest interneti kanalitest. Või siis näiteks õpetaja töös, et siis hästi palju õppematerjali ja näiteid elust enesest ja ikka uudistest, erinevatest ajalehtedest ja Facebookist ja erinevatelt netilehtedelt ja. On ikka selles mõttes palju aidanud.

Mhm

Aga, nojah, pole, on mul olnud internetipõhiseid koolitusi, näiteks veebikoolitusi või selliseis *Ahaha, okei, aga need on sul pigem enda õpingutes või sa ise oled kuidagi õpetajana kuidagi õpilastega neid läbi teinud.*

Osasid on nagu teinud läbi, mida on selliseid nagu õpilastega läbi, osad on siis sellised mis on jäänud nagu ainult endale.

Aga kas tööga seonduvalt oled sa kasutanud mingisuguseid suhtluskanaleid ka? Ütleme mingisuguseid noh, meedia kaudu, interneti kaudu. Ilmselt on mingi meililist aga midagi kas Facebooki grupp või grupivestlus kuskil?

No Facebooki rühm oli siis kui ma olin klassijuhatajana, siis mul oli omas klassis näiteks Facebooki rühm, või näiteks siis, kui meil oli selline noor, noorettevõtlus, või noh, see oli õpilasfirma, kus ma olin nagu ühene juhendajana, et siis meil oli nagu oma grupp ja siis Facebooki kaudu oli hästi lihtne just kui meil oli selline õpilasfirma, et nad pidasid kohvikut.

Mhm

Et siis oli nagu lihtne leppida kokku nagu töö, tööajad, et kes on nagu millal tööl ja igasugused mingeid seliseid kohtumisi ja millal teeme sellise üldkoosoleku, et kõik oleks kohal ja. Siis oli kõige lihtsam saada neid õpilasi kinni, sest õpilasi oli hästi palju nagu seal Facebookis.

Mhm

Et see oli nagu üks mida me hästi palju kasutasime, need Facebooki grupid erinevad, mida ma olen kasutanud tööalaselt, aga, aga suhtluskanaleid muid (.) ei tule praegu nagu ette, ei tule meelde praegu niimoodi.

Mhm, okei. E:m, siis selline, nendest küsimustest viimane küsimus on tagasirände plaan. Et kas, su nüüd on kõik see elu Soomes, aga kas e: sul on mingi plaan Eestisse kunagi tagasi kolida või mitte?

E: mul on praegust, või noh, mul ei ole nagu sellist konkreetset plaani, aga mul on natukene, et ma olen küll selle peale hästi palju mõelnud ja me oleme sellest hästi palju kodus rääkinud, aga: nagu praegusel hetkel, et kui ma vaatan näiteks viis aastat edasi, siis ma arvan, et viie aasta sees mitte, et pigem kunagi hiljem. Et praegu kui ma vaatan näiteks e: Eestis näiteks lastetoetusi, igasuguseid selliseid asju, et siis Eestil on veel natukene maad minna, kui pääseb sellele tasemele või vähemalt nagu.

Mhm

Lähedalegi, et oleks just see sotsiaalne pool kindlustatud

Mhm

Aga: aga nojah, olen küll mõelnud, ja ma olen vahel isegi vaadanud Eestis töökohti, lihtsalt huvi pärast.

Mhm.

Mitte selle pärast, et mul oleks praegu konkreetne plaan sinna kolida, aga noh, ma ei välista seda, et kui mingi, noh, ei välista seda Eestisse kolimist, et eks natukene olen, eks natukene ole seal kuidagi ikka kõrvade vahel tikitab, et e: oleks hea ja tore nagu kolida. Aga mitte ma arvan, et viie lähema aasta jooksul.

Okei, selge. Nii, nende küsimustega mul sai ühele poole, aga mul on nüüd neli sellist e: artiklit, mille sa võiksid hästi kiiresti läbi sirvida, et e: ma saadan sulle siia Skype'i

Okei.

Esimese. E: kui sa nüüd lahti selle teed, et e: kas sa oled sellest, või kas sa oled seda videot näinud või seda... sa ei pea seda tööle panema, et kui sa oled seda näinud, siis e: siis on isegi hea.

Ma tunnen, et ma olen seda pealkirja lugenud, aga ma ei usu, et ma olen seda videot näinud. Mu alles laeb, ma ei tea miks mul.

A okei

Kestab see

Ootama ära kuni see lahti tuleb

Mul on täna ja eile teinud arvuti igasuguseid imelikke trikke nii et

A, e:m ma senikaua räägin siis, et see on selline: e: see video iseenesest on, see on tegelikult helisalvestis, kus siis e: üks Soome härrasmees päris kurjade sõnadega solvas Eesti taksojuhti, e: eestlasest taksojuhti.

Jaa

Et see jooksis igalt poolt sotsiaalmeediast, noh just Facebookist, just Facebookist see sai alguse ja Eesti meedia korjas selle ülesse, Pealtnägijas räägiti sellest ja hiljem ka Soome meedia rääkis sellest päris palju. Ma ei tea, kas sa oled seda kuulnud või ei ole?

Mul on tunne, et ma olen seda kuskilt Soome meediast lugenud, sest seda ma ei ole, kui nüüd mul tuli lahti see, et ma ei ole siin lehel igajuhul lugenud, et ma olen seda kusagilt mujalt

Okei, sa võid selle video tööle panna, aga kui sul väikesed lapsed on, siis pane natukene vaiksemalt, et võib-olla on sellised ropud sõnad seal sees.

A okei.

Et just et kui sa ei ole näinud, et sa ei pea kõike vaatama, aga niimoodi natukene katkendlikult

A, see on eesti keelde tõlgitud?

Jah, seal on lihtsalt tõlge all aga see on soome keelne.

((intervjueeritav kuulab helisalvestist))

ühesõnaga jah, see kogu video on selline, selliste sarnaste sõnadega, et sa isegi ei pea seda läbi vaatama.

((intervjueeritav kuulab helisalvestist))

Mhm

Okei, nüüd selle sa mainisid ära, et sa oled sellest natukene kuulnud, aga siis pigem Soome meediast.

Jah, aga seda videot ma pole küll vaadanud, aga ma olen küll lugenud seda kusagilt. Kusagilt on käinud läbi, et selline episood on olnud, aga ma ei ole nagu seda videot ei ole nagu vaadanud

Okei, aga kui sa praegu sa seda kuulasid, siis milliseid tundeid see sinus tekitas?

Milliseid tundeid?

Jah, et kas e: sul oli pigem vaatasid seda, et okei, jah on selliseid inimesi ja neid on igal pool või tekkis selline halb tunne ma ei tea, või mis iganes, et lihtsalt et kuidas?

Soome keeles on selline nimi nagu “myötahäpä”, et e: et on nagu häbi teise inimese eest, et teine inimene, et kui keegi nagu nii inet... või nii halvasti käitub.

Mhm

Samamoodi mul on vahest samamoodi myötahäpä kui oled laevapeal ja eestlased on seal juua täis ja ei oska seal käituda.

Mhm

Et mõlemat pidi

Okei. E:m, aga: (.) üks moment. Aga kui sa nüüd mõtled, et okei sa lugesid seda nüüd Soome meediast.

Okei.

Aga kui sa üldse nüüd mõtled Soome ja Eesti meedia peale, et nüüd siin võib-olla isegi natukene rohkem Eesti meedia peale, et kas sinu arvates kajastatakse neid uudiseid eestlaste kohta pigem positiivselt või negatiivselt?

E: Soome meedias?

E: noh, võtame Soome ja Eesti meedia mõlemad. Et sa võid nad kuidagi eraldi öelda.

Oota, Soome meedias eestlaste kohta ja Eesti meedias soomlaste kohta, nii vä?

Ei, Soome meedias eestlaste kohta ja Eesti meedias siis nende eestlaste kohta, kes Soomes elavad.

No nende eestlaste kohta kes Soomes elavad.

Jah, no näiteks hästi palju räägitakse kalevipoegades.

Nii, jaa: no räägitakse jah nendest kalevipoegadest.

Aga selline üldine toon, kas see tundub, et nad pigem räägivad negatiivselt või positiivselt?

E: meedias.

E: nojah, see sama ütlemine postimehes jooksevad uudised läbi.

Ma, ma ei oskagi öelda, ma ei ole, ma ei tunud, mulle ei tundu nagu, ma ei võta nii isiklikult, ma ei ole nagu kinnitanud tähelepanus sellele, et kas nad on pigem positiivsed uudised või negatiivsed uudised.

Mhm.

Minu arust on suhteliselt neutraalselt kirjutatud Eesti meedias, et ei ole nii, et Eesti meedia mingi hullult seal hauguks, et osa, need eestlased on läinud sinna Soome ja, on olnud selliseid uudiseid ka.

Mhm

Ma olen lugenud kuskilt postimehest või mujalt, aga just niimoodi, et on läinud sinna, et seal on kõik rohi rohelisem ja elu parem ja

Mhm

Et midagi sellist, et minnakse ainult hea elu järgi ja. Ja siis on olnud, olen lugenud selliseid uudiseid ka, kus on näiteks räägitud sellest, et pere jääb Eestisse, et sellel on jah võib-olla pigem negatiivsem, aga võib-olla ongi see nagu kuidagi minu enda seisukohast võttes ka nagu, et võib-olla see ei ole nagu päris õige, et pere jääb nagu teise riiki.

Mhm, Okei aga

Ma ei oska sulle öelda, ma ei osa öelda, kas pigem negatiivselt või positiivselt.

Aga, Soome meedias, et päris palju jooksevad sellised uudised läbi, et e: üldse migrantidest eksole, võõramaalased kes Soomes elavad, neist räägitakse palju, aga kui nüüd räägitakse eestlastes siis kuidas sulle Soome meedias tundub?

Võib-olla natukene nagu räägitakse negatiivselt toonil.

Mhm

Või noh, see oleneb näiteks just et, sest et hästi palju korjatakse üles selliseid uudiseid, et kui eestlased teevad näiteks, näiteks varastavad või, näiteks Helsingi, Espoos, Vantaal, kus on hästi palju, et näiteks kui on jälle, et mingid eestlased olid jälle need, kes röövisid mingit juveeliäri või jälle olid need eestlased need, kes mingi peksid mingeid aknaid sisse või mida iganes näiteks täispeaga, et jälle need eestlased.

Mhm

Et siis on küll nagu pigem natuke selline negatiivne

Okei, aga kui sa nüüd üldse mõtled, et kas kuidagi see meedias avaldatud see negatiivsus on kuidagi, et noh, keegi on noh sulle öelnud või mõelnud halvasti, et see küll pole vist päris diskrimineerimine aga just kas see, et sa oled ka eestlane. Et kas see kuidagi, oled sa tundud, et sinusse suh...suhe...suhe, tähendab, kuidas ma nüüd ütlen

Suhtutakse.

Suhtutakse jah, näed, mul ei tulnud sõna välja, suhtutakse kuidagi teistmoodi?

et ma olen eestlane? No ma arvan, et mitte, no praegu enam võib-olla ei suhtuta, aga või noh, ma ei oska öelda, et ma ise arvan, et kui ma kandideerin kuhugile töökohale, et siis küll

tõenäoliselt küll, kes on nagu pigem soomlane, et temal on nagu eelised lihtsalt selle pärast, et tema on soomlane.

Mhm

Et mina ei ole. Aga: no praegu, siin igapäevaelus, ma ei usu, et minusse suhtutakse teistmoodi. Aga alguses mulle küll tundus, et suhtutakse.

Mhm

Et niimoodi ettevaatlikult.

Mhm

Et ma ei ütleks, et niimoodi halvasti, et mind ei ole nagu diskrimineeritud, aga võib-olla selline ettevaatlik suhtumine.

Mhm

Aga, et, see on samamoodi nagu siin räägitakse meedias väga palju sellest, et eestlased ja ehitajad ja kõik ainult mingi joovad ja varasta... noh, mitte kõik aga, aga et hästi palju nagu korjatakse üles selliseid samamoodi nagu Eesti meedia korjab üles soomlaste kohta neid negatiivseid.

Mhm

Et kõik tulevad ainult siia jooma ja viina ostma ja

Jajah

Et tegelikult hästi palju üldistatakse neid negatiivseid, mõlemat pidi meedias

Mhm

Et tegelikult see ei ole ju nii, et kõik ei ole must-valge

E:m, okei, lähme, ma saadan sulle nüüd järgmise, kuigi sa mainisid, et e: poliitika on väga selline teema, noh just Eesti poliitika, milles sa nagu kaasa pigem ei räägi

Mulle tundub, et ma olen seda lugenud.

Aga:

Ma olen seda lugenud, et valimised võitis... et Reformierakond võitis valimised ja kuus erakonda pääses, jah, ma olen seda lugenud.

Okei, aga kas m: selles suhtes, et ilmselt see tekitas sinus huvi, kui sa juba lugenud oled, mitte et sa nüüd uuesti peaks läbi lugema, aga kas sa mäletad milliseid, milliseid mõtteid see artikkel sinus tekitas? Et e: kas oli midagi üllatavat, noh, see sama, et reform võitis ja kuus erakonda pääses ja

E: no, mul tuli, kui ma lugesin seda, et ahah, et kes need kuus erakonda on, siis ma vaatasin, et osa on, no kaks olid sellised, mis olid jumala tundmatud, aga et.

Mhm

Okei: et tekkis lihtsalt selline nagu teadmatus või, et mis erakonnad need veel on?

Jajah

Et siis kui mina Eestis elasin ja hääletamas käisin, et siis veel ei olnud selliseid ja niimoodi, aga üldiselt jättis suhteliselt neutraalseks, et ei olnud nagu.

Mhm

Midagi erilist, et keegi teine oleks pidanud võitma või midagi, ma ütlesingi, et ma ei käinud ise hääletamaski sellepärast, et ma tunnen, et see ei puuduta otseselt mind.

Mhm

Ja pole minu asi nagu minna mõjutama seda, millest ma nagu konkreetselt midagi ei tea või noh.

Mhm, okei. Siis selline eelviimane, on natukene üldisemalt, ma natukene vabandan, mul on kõik, või mitte kõik aga: neljast kolm on eesti keelseid uudised, sest mu enda soome keel pole veel nii hea

Jaa, pole midagi ma loen eesti keelseid uudiseid ka läbi.

Jaa

Aga lihtsalt mul on endal eesti keeles rääkimine juba väga konarlik.

Jaa, aga nii siis see viimane, või siis see eelviimane on Ukraina sõja kohta.

Jaa

Et ma ei tea kas sa oled seda artiklit lugenud, et see on ka lihtsalt selline toetav materjal, et sa võid lihtsalt ta läbi sirvida.

M:hm. Nii.

Et e: üldse see Ukraina teema on hästi selline terav ja tuline, et e: kui palju sina oled kursis Ukrainas toimuvaga? Et kas sa jälgid neid uudiseid? Või pigem hoidud?

Küll ma jälgin neid, et küll ma ikka loen. Et no, Soome uudistest samamoodi praegust see on hästi päevakohane teema, et sellest räägitakse. Halloo.

Jaa.

Kuuled vää?

Jaa.

See siin hakkas midagi vilkuma, ma mõtlesin, et sa kadusid ära.

Ei, ei, kuulen

Et jah, on, ikka loen jah

Aga: milliseid mõtteid see konkreetne artikkel see sinus tekitas? Et kas see:

See konkreetne artikkel?

Jaa. Et no, sa võid tegelikult natukene laiemalt ka mõelda, et no üldse e: kogu see teema, et

No: kui nüüd üldisemalt mõelda, siis küll see teema nagu, ma pidevalt mõtlen nagu selle peale, et mida Venemaa, mida nad nagu mõtlevad? Ja kas kui suurt ja kui reaalselt ohtu see näiteks Eestile kujutab?

Mhm

Et mis siis saab, kui Eesti ja Venemaa vahel tuleb sõda näiteks?

Mhm

Ikkagi nagu selliseid.

Okei, e: aga kõik see kirjutatud see meedias, nii Eesti meedias kui soome meedias, et kas sa, kas sa usaldad neid uudiseid, ütleme selle sama Ukraina sõja kohta ja hästi palju räägitakse Putinist, et e: et e: kas sa usaldad kõike seda, mida kirjutatakse või pigem sa oled selline, selline, natukene ka ettevaatlikum, või ütleme nii, et on allikakriitika, et sa päris kõike tõepähe ei võta.

No päris kõike ikka ei võta, et noh, sellesmõttes, et ikka mõnedes kohtades tuleb, või artikleid lugedes tuleb kahtlus, et mõtled ikka, et kas on nii ja, et millised... et kelle huvides see artikkel on kirjutatud?

Mhm, just

Et kes selle taga on ja kes selle kirjutanud on, et ikka on. Vahest ikka mõtled, et kas ikka on nii.

Okei, ja siis e: siin kohe tuleb üks selline veel. See on nüüd (.), see on nüüd eelmisel, oli see nüüd vist eelmisel nädalal, see uudis, kus siis viis noormeest ühte tütarlast (.), et see on küll natuke juba, nüüd juba, ma ei tea, ma viimase nädala jooksul pole Soome meediat jälginud, et kas sellest kirjutatakse või? Oled sa üldse kursis sellega?

E: jaa, siis olen, olen lugenud seda.

Mhm

Aga mitte konkreetselt seda artiklit.

Mhm

Olen jah seda somaalia seda lugenud.

Mhm, mhm

Tegelikult ma kuulsin sellest üldse, ma olin ühe oma eestlasest sõbranna juures ja tema mees on ka soomlane ja mees hakkas rääkima, et tema luges just seal uudiseid kui meie kohvi jõime ja siis ta hakkas rääkima, et näe, selline ja selline ja siis me vaatasime ja lugesime selle kohta nagu ise.

Mhm, aga see artikkel või üldse see teema, et mis tundeid see tekitab? Või mida see tekitas kui sa seda lugesid?

Kas sa mõtled seda, et e: üleüldse nagu seda ahistamisteemat või seda, et seal on need välismaalased olnud?

No lihtsalt see, et ma ei tea, kas sa jõudsid praegu selle artikli läbi lugeda? See oli üsna siuke lühike. Aga see konkreetne artikkel, et kui sa nüüd seda uuesti lugesid, siis mis tundeid see tekitas? Et kas oli vastikustunne või?

Vastikus, jaa ikka.

Mhm

Vastikus.

Muidugi

Siukene nagu, selline vastikus ja selline viha.

Mhm

Üleüldse nagu kas see on Soomes või Eestis, et loed neid India kohta neid uudiseid, et siis ikka tuleb selline nagu...

Mhm, aga: kui ma nüüd toon korraks võrdluse, et see ei olnud sinu, sellesuhtes sinu kodu lähedal niivõrd

Ei

Et e: kui sellised uudised tulevad, ütleme, mis üldse on seal, noh näiteks helsingi piirkonnas, et kas e: sa loed neid eksole, sa oled nendega kursis, aga pigem e: et kas sa pigem oled kursis nende uudistega, mis sinu kodulähedal on? Et need puudutavad sind rohkem?

No need puudutavad muidugi rohkem, et mis on siin e: kodu lähedal, aga need, mis on nagu, mida riiklikult nagu kajastatakse, erinevas meedias, et need ma ikkagi loen, või vähemalt sirvin pealkirjad. Kõiki ma ei loe.

Mhm

Osad ma loen ja osad ma lihtsalt vaatan, et näiteks ma tean, et mingisugune asi on olnud, millest on no näiteks Yles ja Keski-Suomalaises ja näiteks, mitmes erinevas kohas juttu olnud, aga osad on näiteks siis sellised olnud, mida ma rohkem loen, aga ikka ma loen

Okei

Et mis siis, et kui nagu üle riiklikult on kajastatakse, küll ma tavaliselt loen, et mis siis, et ei ole nagu oma kodukohaga seotud

Mhm. Ja siis siuke viimane küsimus, et aga kui Eesti meedias on ütleme, näiteks mingi uudis, noh, ma ei tea, noh, noh Tallinn-Tartu mnt juhtus õnnetus, ütleme, et inimesed surma ei saanud, et midagi väga traagilist ei ole, aga: kas sa sellise uudise näiteks teeksid Postimehes lahti?

Tavaliselt ma ei loe selliseid.

Mhm, aga: kas e: ütleme, et kui see on nii-öelda negatiivse tooniga, aga: kas sa ei loe neid selle pärast, et need on nii-öelda halvad uudised või sa ei loe neid selle pärast, et neil pigem ei ole sinu jaoks uudisväärtust?

Mõlemat, ja võib-olla selle pärast, et hästi palju on ju selliseid, neid iga päev ju kirjutatakse, et jälle oli mingi õnnetus, või jälle oli mingi selline, et kui ma loeksin kõiki neid, negatiivseid asju ja ammendaksin seda negatiivset e: seda mõttemaailma, või noh, kui see jääb, ikka see ju jääb mingil määral pea sisse.

Jaa.

Noh, et , kui ma kõiki neid negatiivseid asju loeksin, siis see mürgitaks nii palju mu seda oma meelt ja lisaks sellel ei ole minu jaoks mingit uudisväärtust.

Mhm. Täitsa arusaadav.

Sellepärast et tõenäoliselt see on mulle tundmatu inimene, noh, ma ei tea, ma ei saa nangunii midagi teha selle asjaga seoses.

Mhm. Okei, küsimused said otsa.

Intervjuu 10

Teeb nii, muidu kiiresti.

Kiiresti. Nii. Panen selle natukene siiapoole, siis on paremini kuulda.

Ma siis vahepeal luristan ja ja joon ja teen pause sellepärast et mul on vaja hingata.

Ei ole üldse hullu.

Kinnise ninaga. Alustame siis jah.

Nii siis, e: mina olen siis Britta, teen enda bakalaureuse tööd. Ilmselt Anne natukene mainis ka, et mis teemal. Aga mina uurin siis seda, kuidas Soomes elavad eestlased on siin kohanenud ja kuidas meedia on neid aidanud, et nii tööalaselt kui ka eraelus. Aga sissejuhatuseks, palun räägi endast, kes sa oled ja millega sa siin Soomes tegeled?

Minu nimi on Annika, Kuuse ja ma olen klassikaline filoloog. Ma töötan Soomes ja õpin Soomes doktoriõppes. Ja: (.) sellega ma tegelen, seda ma teen.

E: kui vana sa oled?

Ma olen 38-aastane, naine.

Okei. Aga kaua sa oled Soomes elanud?

Ma olen Soomes elanud väga lühikest aega, ma olen kogu aeg elanud nii, et pool aastat ainult ja siis jälle Eestis. Aga nüüd on esimene aasta, kus ma olen nagu järjest.

Ahah

Terve aasta. Et nüüd ma olen olnud aasta ja (.) tuleb isegi paar kuud peale.

Okei, aga millest see tuleneb, et sa elad pool aega Eestis ja

Mul on selline töö, et ma olen olnud, vahepeal olen olnud teadur, siis on suva kus ma elan. Siis vahepeal on töö poolest, et oleneb kus ma siis tööd olen parasjagu teinud või otsinud või saanud. Nii et vahet ei ole. Ma ise ei pea oluliseks kus ma olen, et seni kuni ma teen midagi.

Okei

Kui see oleks mõni muu maa, siis see oleks mõni muu maa.

Aga: Soome tulla, miks sa otsustasid? Kas see oli õpingutega?

Õppima, õpingutega seotud.

Mhm, okei. Aga kui sa: kui sa nüüd Soome tulid, võtame siis võib-olla selle, või võtame täitsa alguse, et kui sa tulid õppima, siis kas sa kuidagi: e: peale selle, peamine eesmärk oli see, et sa tulid õppima, aga kas kuidagi meediast sa said, näiteks lugesid Soome kohta? Või kuulsid? Et kas see ka kuidagi mõjutas sind? (2:30) või pigem mitte?

Ei

Okei. E:m

Üks küsimus, et kui sa küsisid, kas meedia mõjutas mind, e:m, et kas meedia mõjutas mind Soome tulema või lihtsalt, et kas meedia mõjutas mind, et ma sain mingi pildi Soome kohta või just et kas Soome tulema?

Noh, see, ä:m, ma olen sellesuhtes kõikide intervjuude puhul pigem mõelnud seda, et kas sa oled meediast saanud mingi lisaimpulsi, et sa loedki, et ohhoo, Soome on tore maa, siin on nii palju eestlasi, et see võib-olla on mingisugune tugi?

A, ei ei. Mitte niimoodi

Okei

Mis ei tähendaks, et ma ei oleks Soome meediaga enne olnud kursis, Soome meediaga.

Mhm, okei.

Aga sa küsisid praegu... ja ja, ma sain aru.

Okei. E:m, siis

Väga hea tee on, ma soovitan ((intervjueeritav tellis endale teed))

Milline on Sinu soome keele oskus?

Väga hea, suurepärane, super.

Väga hästi

Tegelikult ma olen teinud, Soome ülikoolis on sellised tasemetestid [mhm] jaa, jaa ma olen teinud need kõik, mis teha annab ja kõige kõrgemal tasemel ja tulemused on väga head, nii et.

Okei, a: mul enne läks kõrvust mööda, et kaua sa oled Soomes (.) või sa ei maininud?

Nüüd kui kokku lugeda [*järjest pool aastat*], et praegu ma olen olnud järjest aasta, paar kuud. [mhm]. Aga kui nüüd kokku lugeda, et selliseid poole aastaseid, et siis ma arvan, et seda on ikkagi noh ikkagi kolm aastat [a okei], neli aastat. See ka natukene seletab, et

Mhm. Okei. Siis e: enne Soome kolimist, kas sul olid kontaktid Soomes elavate eestlastega?

Mhm. Jah (.) olid.

Kes sul siin oli? Mõni sugulane, tuttav?

Mul on sugulasi, tuttavaid, sõpru. Jah.

Okei, aga kuidas sa, kui sa ise Eestis olid, et kuidas nendega suhtlus käis, läbi milliste kanalite? Kas helistasite, saatsite meile?

Sel ajal, ütleme niimoodi, et päris ammu, kuna ma olen 38-aastane, siis päris päris ammu oli veel selline aeg, kus ei olnud üldse selliseid kaasaegseid vahendeid, et siis kui sugulastega oli suhtlemine, et siis oli pigem külaskäimine. Et see oli nii algeline, kaartide vahetamine. Ja kui me lähme sealt edasi nende sõprade ja tuttavate tasemele, siis helistamine peamiselt. Meilid ja siis Skype, siis kui Skype olemas oli et siis.

E:m, aga: kontaktid Soomes elavate soomlastega? Enne seda kui sa siia tulid?

Jaa, ma elasin Eestis väga pikalt koos soomlasega, minu arust sa peaksid seda arvesse võtma [jah], et see annab natukene tausta, et miks ma oskasin juba enne soome keelt, miks ma olin kursis Soomega. Et kuigi ma tean, et sa küsid, et kas mul on nagu Soomes elavaid eestlasi tuttavaid ja nii, aga et see ka teadmiseks. Aga mis sa küsisid veel üks kord?

Et e: enne seda, kontaktid Soomes olevate soomlastega. Et e: elukaaslasega te siis olite Eestis, eksole?

Jah, jah

Aga palu sa teadsid siin Soomes olevaid [eestlasi?] soomlasi?

Vaat soomlaste osalt vähe. Mul tuli kohe meelde paar kuju, et keda ma teadsin, aga ma teadsin, aga kui näiteks skaalal 1-10 öelda, kuidas ma neid tundsin, siis e: kaks, ehk siis ma võisin nendega suhelda teatud situatsioonides või siis näiteks sugulasringis oli soomlasi või siis sõprade puhul oli, oli sõpru ja nendel oli soomlastest sõpru. Ma ei saa öelda, et nad olid minu sõbrad siis [mhm], need on siis minu nagu mingid [*tuttavad pigem*] jah, et sellised.

E:m

Ma korra veel mõtlen, et ega ma ei, hea küll.

Ei kui meelde tuleb, siis saab alati lisada

Vast ei jäänud midagi.

Aga: Soome meediast rääkides. Et e: milliseid soomekeelseid meediakanaleid sa igapäevaselt jälgid?

Mis keelseid?

Ei, milliseid?

A, milliseid.

Soomekeelseid?

E: no peamine, mida ma jälgin, iga päev, on Helsingin Sanomat, netiväljaanne, ehk siis mul see on mul ostetud, mida ma kasutan netis, mitte seda tasuta väljaannet, vaid siis seda kogu [täispaketti] täispaketti jah. Ja siis, mida ma kasuta iga päev, sa küsisid iga päev, e: siis on Soome rahvusringhääling, ehk siis see lühend on see, vist tead juba YLE.fi, need on kaks, mis on igapäevaselt. Et kõik teised on sellised, et kui ma otsin midagi konkreetset või on selline juhuslik hetk. Et sa küsisid iga päev.

Aga televiisorist?

Televiisorist, mul ei ole televiisorit, aga [väga huvitav] jaa, mul ei ole Eestis ka olnud, et a eelmisel aastal ma ostsin ühe... aga okei, praegu mul ei ole televiisorit ja siis ma vaatan, et kui sa elad Soomes, sa maksad Soomes makse, siis sa maksad ka YLE maksu ja siis sa saad netist, neti kaudu vaadata selle rahvusringhäälingu kõiki saateid, praktiliselt kõiki. Ei tulegi meelde, mida ei näeks. Nii et siis ikkagi need kanalid.

Et interneti kaudu vaatad?

Jah

Jälgid neid?

Jaa, jaa. Ja siis Rootsi seda, kuigi seal on ka rootsikeelsed programmid, küll Soome enda tehtud [mhm], siis seda ka vaatan vahepeal, sest neil on nagu väga huvitav seal.

Okei, aga: raadiot kuulad? Midagi?

Raadiot väga harva, kui ma kuulan, siis ma kuulan kahte kanalit, üks on muusikakanal, on selline: või ma kuulan kahte, kahte raadiokanalit, on see: (.) Gruuv ja siis on YLE monto, et siis ikka kaks. Ja siis ma mõtlen, et mis on sellised YLE enda raadiosaated. Ma jäin mõtlema, mis selle kanali nimi on, et ma jälle midagi välja ei mõtleks. Ühesõnaga YLE enda raadiokanaleid ma kuulan, aga vähem, vähem.

Aga kui sa kuulad, kas siis pigem selliseid jutusaateid või muusikat? Mis eesmärgil...

Kui need kaks, mis ma enne mainisin, need on muusika jaoks. Siis kui ma tahan midagi ühiskondlikku või mõtlevat, siis ma kuulan ülejäänud...või YLE raadiost jutusaateid peamiselt. Väga harva midagi muud sealt. [mhm]. Vahepeal kuuldemänge olen kuulanud sealt autost.

Okei

A: siis seda ma ka kuulan, ma jätsin mainimata, YLE klassikat. Noh, et kui väga on vaja rahuneda, et siis.

Aga nüüd kui sa loed neid ajalehti, kui sa jälgid, et milliseid, või üldse, seda: internetist ka eksole, kõike seda meediat, et millised teemad pakuvad sulle kõige rohkem huvi. Kas see on poliitika, sport, meelelahutus, kultuur, midagi muud?

No, esimene ma arvan, on välispoliitika, siis e: ühiskondlikud teemad, mitte ainult Soome siseselt, ühiskondlikud laiemalt, igasugused ühiskondlikud teemad, globaalsed. Välispoliitika, ühiskond. Kolmandaks kultuur, sporti ma vaatan sel juhul, kui ta e: (.) ühendab mulle kahte äärmiselt olulist programmi, nii et ta on sinna vahele jäänud kogemata. Ehk siis ma vaatan sporti, jaa. Nii et peamiselt välispoliitika esimene, ühiskondlikud teemad teine ja kolmas kultuur. Meelelahutus, vaatan kahte meelelahutusprogrammi, ehk siis see tuleb ka mainida, et ma neid vaatan siiski.

Mhm. Aga mis need..?

Üks on, ma võin sulle kirjutada, kui see on oluline, aga ma [] nimes.

Sa võid praegu mainida, ma loodan, et ma saan pärast aru ja kui ei saa, siis.

Üks on Yle Liiks ja teine on uudisvuota, et see on meelelahutus.

Okei, aga: enda hinnangul, et mil määral sa oled kursis Soomes toimuvaga?

Noo, 100%.

100%. Okei. E:m, siis Eesti meediast rääkides, et milliseid Eesti meediakanaleid sa jälgid?

Jaa. (.) no (.) ma teen üleüldist, jaa. Ma ei jälgi Eesti meediat pidevalt. Ma jälgin seda pisteliselt aasta jooksul teatud arvu või selliste neid pisteid eksole, pisteliselt ehk siis olla kursis, väga teadlikult, et olla kursis, mis Eestis toimub. Aga see on, see on siis e: ma ei lähe sinna otsima sinna, mida ma tavaliselt lähen meediast otsima vaid siis jälgingi, see on siis, ma nimetaks seda siis, selline kultuuriline normaalse inimese kursisolek, et mis toimub ja mis trendid on ja niimoodi. Aga, ma tean, et sa küsisid praegu, et mis meediakanaleid ma jälgin, et saada sealt nagu sellist pidevat sellist, et seda ma ei tee.

Okei, et konkreetselt ei ole näiteks, et Postimeest ei loe internetist ja niimoodi?

Mkm.

E: m, ma küsin korraks seda, et kui sa seda pisteliselt jälgid, et kas sul on mingi kanali eelistus, mida sa pigem jälgid?

Siis e: no, aeg-ajalt ma panen Eesti Televisiooni, teen selle kodulehe lahti, vaatan sealt neid uudiseid, siis vahepeal e: vaatan siis mingisugused järelvaadetavad uudised ja saated. Siis e: siis neti kaudu, ma mõtlen kohe, Eesti Päevalehte ma loen, aga ma ei pääse sinna, nii kui ma tahaks hakata seda rohkem nagu vaatama, siis ma pean ostma seda ja seda ma ei ole ostnud

[mhm]. Ehk siis sealt vaatan, ma mõtlen veel midagi. Postimehe ma teen vahepeal lahti, sest ma räägin praegu seda, et kui ma lähen teadlikult vaatama [mhm], et saada ülevaadet, mis mis nagu üleüldiselt toimub, et siis ma vahepeal teen postimehe lahti ja vaatan. Jah. E: Postimees (.) kuidas ma satun üldse Eesti mingisuguste väljaannete mingisuguste kodulehepeale? Et vahepeal otsingutega, kui ma lähen midagi otsime [mhm], et mingite: mingite Eesti teemat, mida ma... a ma jäin mõtlema, et kust ma selle kohta üldse siis, a, et et see on niimoodi, et see on tavaliselt seotud mul mingi muu asjaga ja siis ma võin sattuda. Näiteks võin sattuda Sirbi kodulehele või võin sattuda mina ei tea, miks mitte mingisuguse Delfi kodulehele või või midagi sellist ka veel. Eesti Ekspressi nüüd viimasel ajal ei ole üldse nagu vaadanud ma pean tunnistama, et muidu ma, ta on nagu sellise kord on väga hea ja kord on väga halb, siis kui ma mäletan seda, viimasel ajal ma ei ole seda ka. Nii. Ahaa, siis ma pean ütlema, et mu vanematel käib selline leht nagu Maaleht ja siis külas, seda ma pean ka mainima, siis ma olen Maalehte sirvinud. Kvaliteetne leht. Ma olen äärmiselt üllatunud, seal on olnud head toimetajad. Neid on seal kaks.

E:m, siis natukene sellele küsimusele leidsime vastuse ära, et kas eelistad jälgida pigem eesti või soomekeelseid kanaleid?

Mhm

Et e: pigem on sul siis soome, soome keel eksole.

Mhm

Et see sai ka nüüd ilusti ära räägitud, et mil määral oled kursis Eestis toimuvaga? Et e: võib siis öelda, et põhisündmuseid sa tead aga väga detailselt mitte. Aga: kas sa osalesid Eestis nüüd valimistel?

Jaa, jaa. Osalesin. See on selline kodanikukohustus, mida tuleb täita, ma ei ole Soome kodakondsusega, ma olen Eesti kodakondsusega. Ma olen alati osalenud valimistel.

Aga kui oluliseks sa üldse pead poliitilistes küsimustes kaasa [loomulikult] rääkimist?

Loomulikult, see on ainus koht, kus sa saad ennast väljendada ja üleüldse eestlased võiksid olla aktiivsemad ja poliitiliselt [] ja rääkimata muudest organisatsioonidest või tegevustest milles võiks olla hästi aktiivne. Nii et jah.

Okei. E:m, kui nüüd mõeldagi kohanemise peale, siis mil määral on meedia aidanud sul Soome igapäevaellu paremini sisse elada?

Soome meedia?

Soome meedia. Või tegelikult, vabandust, üldse meedia. Üldiselt. Jah, mhm.

Üldiselt meedia. Jaa. Väga hästi. Ma olen väga rahul. Ma olen väga ülevaatliku pildi saanud. Väga hästi. Ma ei tea, kas sa tahad laiendust näiteks, et millistes..?

Jah, sa võid öelda küll, et kuidas näiteks, et noh, kuidas meedia on Sind aidanud, kuidas kasuks tulnud?

(.) mõtlesin, et kust mina alustan ja kuhu mina lõpetan. No igas mõttes nagu, absoluutselt igas mõttes. Ma enne ei maininud sellist hariduslikku poolt, mis on hästi Soome meedias on väga huvitav see, et pidevalt käib selline paralleelselt uudise ja reportaaži ja selliste sündmuste, nende vahendusel käib kogu aeg inimese harimine. [Mhm]. Ehk siis e: et loomulikult, kellelgi ei ole aega lugeda kõiki neid lehti ja ja kuulata, aga põhimõtteliselt, et kui sa natukenegi osaled selles meediatarbimises, et siis, siis saad täita sellist muutuva maailma sellist kestvat hariduslünka, mis muidu võiks tekkida. Et e: aga ma, ma praegu ei väga seda, et seda saab iga meediaga. Seda saab sellise meediaga, mis peab olema äärmiselt selline: autonoomne või objektiivne, et sa ei saa, et sa pead natukene ettevaatlikult, et sa ei saa minna nüüd Venemaa või mingisuguse Ladina-Ameerika [] kuskilt meediat niimoodi, aga ma mõtlen, see meedia, mida mina tarbin [jah]. Aga kõik see ühiskonna, poliitika ja info ja jaa

Aga ma korraks veel...

jaa, küsi täpsusta, siis mul on lihtsam.

Et kas sa mõtledki selle all, et pigem sa saad seda informatsiooni igal poolt uudistest ja see on aidanud sul kohaneda? Või siis sa mõtlesid midagi muud selle all?

No info on üks külg.

Jaa

Igasugune info. Et e: ma ei tea alates, et mis planeet on leitud või siis e: kes, kes on Saksamaal kantsler või nii edasi, nii edasi. Aga: aga ma, siis kui ma enne ütlesin, et selline: m: hariduslik pool, et sellised süübivad artiklid, näiteks. Et see ka, et see on osa sellest ajakirjandusest, et mitte ainult uudisetasandil me siis ei räägi.

Okei, jah. E:m, kuigi: Su kaaslane on eksle soomlane, siis võib arvata, et sul see kohanemine on natukene lihtsamalt läinud? Et e: aga Soomes eksle sul on ka kõik need isikukoodid taodeldud jne.?

Jah

Et aga kuidas see protsess käis? Et kas sa ka pigem otsisid internetist näiteks informatsiooni või: et noh, kuna sul on kõrval see inimene olemas, et võib-olla tema siis aitab sind rohkem?

No reeglina, ei, ei ei. Et sellesuhtes, et e:, et ma olen ise kõik asjad endale. Et ma ei näe vajadust, et miks keegi... kas ma Eestis aitaks mul ema või isa täiskasvanud inimest või minu mees või minu laps selliseid asju ajada? Et miks siingi peaks aitama nagu mingi võõras inimene? [mhm]. Selles mõttes võõras, et kes ei ole mina. Aga: ei, ei kui mul on vaja, siis ma võtan netist info. Vahepeal on näiteks hea, kui on mingi meeldetuletus, et kasvõi maksu,

maksude esitamise või selle maksukaardi esitamine, et noh, lihtsalt, et vaatad et noh, ahah, hakkab lähenema see või sellist loomulikult meediast aga muidu, kui ma väga ise otsin asju, et e:

(.) e:m, siis on mul selline küsimus, et kas sinu hinnangul on Eesti meedia jälgimine takistanud Sul Soome igapäevaellu paremini sisse elamist? Et sa ütlesid, et sa teadlikult jälgid seda Eesti meediat pisteliselt [mhm]. Aga millest see tuleneb? Et kas see on lihtsalt see, et sa tahad asjadega kursis olla? Aga sa ei taha nii palju aega selle peale raisata? Või kuidas see:?

Mhm

Kuidas sellega on?

Ma arvan, et, et on üsna normaalne või loomulik, et kui ma olen eestlane, siis ma olen Eesti asjadega mingil määral kursis, mida paremini või mida rohkem, seda parem loomulikult, aga: et ma eeldan, et see võik... ma võiksin olla kursis. [Mhm]. Ja selle pärast ma siis aeg-ajalt teen ülevaateid sellistest asjadest. Või siis e: et, et kui ma meedia kaudu, loomulikult, et tuttavate ja sõprade kaudu, et keegi soovitab mõnda asja lugeda või vaadata [] sellist asja, aga:

Aga just teistpidi? Et kas see on...

Et kas see on takistanud?

Jah, et ma kiiresti enda kogemusest räägin, et minul näiteks on ä: ma olen ka vahelduv... kuna ma käin koolis ja tööl käin küll Eestis, aga elan osalise ajaga Soomes ja niimoodi perioodide kaupa olen ka kolm kuud ja kaks kuud jne elanud kolme aasta vältel.

Hea kogemus.

Et minul on e: minul on, mina võin öelda, et mul on Eesti meedia takistanud, et kindlasti on see, et ma elan Eestis ja ma olen sellega niivõrd seotud, aga ma jälgin siin enamik infoväljast on ikkagi see Eesti, et see on mul selles suhtes takistanud siin näiteks keeleliselt. Et kas sul on ka mingit sellist momenti, algusest tekkinud või praegu? Pigem mitte?

Ei ole.

Ei ole.

Arvatavasti see on selle pärast, et e: sel hetkel, kui ma Soome tulin, siis ma põhimõtteliselt e: kui sa küsid nüüd keele kohta jah?

No jah üldse see kohanemine ja keel on siin suur osa jah.

Et siis ma arvatavasti olin siis juba jaganud ära sellised, et et mu soome keel oli teatud tasemel juba Eestis.

Mhm

Ma võtsin ülikoolis ka möödaminnes midagi ja ja lugesin hästi palju raamatuid soome keelseid ja ajakirju ja loomulikult rääkisin soome keeles. Ja siis see Eesti pool, kui sa oled Eestis, siis see on automaatselt ju, uudised ja asjad ja, ei, ei Soome tulles mul ei olnud mingit kontrasti, et kas see või see.

Mhm

Aga: a nüüd siis miks siis, miks ma eelkõige teen siis ülevaatlisku või sellist pistelist Eestiga kursisolemist, on see, et kui sa harjud ära sellise, mulle tundub, et ma Eestis ei vaadanud ka nii palju uudiseid ja meediat, et ma vaatasin selliseid maailma suurimaid uudiseid. Et jah, ma ei olegi hea näide sellesuhtes, et e: et ma ei, tavaliselt ma ei saa Eesti meediast seda, ma nüüd räägin puhtalt info või nagu sellise meedia, või võtame laialt. Kui ma kasutan Eesti meediat, siis ma reeglina, mulle jääb nii palju küsimusi õhku, tekitab segadust hämmi..hämme...hämmeldust (.) jaa, ühesõnaga, arvatavasti ma ei ole rahul siis. Ja ma olen teinud selle valiku üsna selliselt, automaatselt selle jäigi siis, et mis siis vastavad nendele kriteeriumitele. Aga mitte, mitte sellesmõttes nüüd, ma ei ütle, et eestlased ei oska uudiseid teha või eestlased seda ja küll oskavad väga hästi teha midagi jaa jaa mingid asjad on väga head, aga sa ei saa oma elu üles seada nii juhuslikkusele, et mul on vaja nagu stabiilsemat sellist kogu, kui sa võtad maailma, et ma ei saa nii, et ma võtan ühte uudist võtan ja et äkki see on nüüd nii ja äkki see ei ole nii ja et nagu lihtsam, tänapäeval on nii kiire, et sa oled tööl ja siis sa õpid. Sul ei ole, sa siiski usaldad seda, et kus sul on kohe, et sa ei pea ise minema ajakirjaniku tööd tegema üle [mhm, mhm], et see on pigem niimoodi. Selle pärast.

Okei. Siis e: kui suur on eestlaste ring, kellega sa no, igapäevaselt suhtled. Noh, mitte iga päev aga ütleme tihemini.

Ma ma pigem ütleks siis niimoodi nädalaliselt

Jah, võib ka niimoodi.

Et e: ütleme selliste, nüüd eestlased (.) neli, neli inimest sellist, kellega ma siis suhtlen niimoodi, et ma räägin midagi sügavamalt ja niimoodi. Lihtsalt eestlastega, mul on kogu aeg eestlased. Ma õpetan eesti keelt, et mul on kogu aeg eestlased ümberringi, et see on sellemõttes, keele, keele mõttes ja Soome mõttes, et see eesti keel võib-olla juba ongi liiga, liiga kogu aeg mul igal pool. Kuigi, kolleegidega on mul jälle Soome keel, et ma vahetan jälle. Jah. Et üsna, üsna nii, saab ikka suheldud eesti keeles ka.

Siis selline küsimus, et mil määral on su suhtlusring Soomes olles laienenud?

Mhm. Puht arvuliselt siis?

Ei, umbkaudu. Et ei pea päris inimesi üles lugema.

Huvitav, et [] tõesti see on nagu:

Või kas üldse on suurenenud?

Ma just tahtsin öelda, et see on persoon.. või see on selline asi, et inimene loob enda ümber mingisuguse optimaalse ringi. [Mhm]. Et igal ühel on see erinev, kellel on see 20 inimest ja kellele on see viis inimest. Soomlastel endal on tavaliselt selline väga, kellel endal on, väga, kes on väga lähedased, neid on vähe. Mõnel on üks, mõnel on kaks ja siis läheb selline laiem ring. Ma arvan, et mul on sama mis Eesti on, et e: mingi selline: (.) neli lähe...lähemat ja ülejäänud kõik võiks liigitada selliseks nagu Eestiski on, et võime suhelda ja võime mitesuhelda, võib pikem aeg olla vahel, võib lühem aeg olla vahel. Jah.

E:m, siis e: (.) sa mainisid ära, et need neli inimest on sellised, kellega sa suhtled tihemini. Aga need teised Soomes olevad eestlased, et e: et on siis ka mõningad need, kellega on harvem suhtlus? Et nii-öelda siis see teine ring?

Jah, on ikka, on ikka. On selliseid, keda on hea näha, on mingisugune üritus, mingisugune asi mis meid kokku toob, siis on väga lahe ja teeme asju, aga siis jälle eemaldume ja siis kuni järgmise korrani. Et on selliseid ja võib-olla see on osalt selle pärast ka, et ma olen teatud mõttes võtnud üle selle, sulle kindlasti huvitav, et kuidas siis kasutada oma töös. Et ma olen teatud mõttes kultuuriliselt võtnud üle Soome kultuuri, ehk siis e: suhtlemine nagu toimub niimoodi väljaspool rohkem. Ja siis need inimesed ei tule niivõrd sulle koju ja see juba paneb teatud sellise teatud piiri, kui sa ei lase inimest nagu endale koju [mhm] ja see suhtlus põhineb sellisel harrastustasemel või siis on mingi professionaalse asjaga seotud, ma ei räägi praegu tööst, aga mingi, mingi sinu tööga seotud huvi kaudu mingi asi. Et see juba nagu muudab seda suhtlemist.

Mhm

Eestis on see, võib-olla sa oled ise ka seda märganud siin olles, et eestlased on natukene nagu vabamad. Kellegi poolt läbi astumine ei ole suur sündmus. Siin on see natukene rohkem sündmus. Jah. Mhm. Seda, sellest me võiks Annega pikalt rääkida. Me olemegi rääkinud sellest. Jaa.

Siis e: milliseid uusmeediakanaleid kasutad suhtlemiseks Soomes elavate tuttavatega? Et e: uusmeedia all siis [Twitterid, Facebookid] kõik Twitterid, Facebookid ja kõik kõik

A mida veel?

Viberid, Skype'd, e: mis meil veel on?

Skype on kusjuures nagu, e: ä: lastele, noortele rääkisin, ma aimasin, et Skype on nagu vananenud. Minu jaoks on nagu väga värske, et saab nagu *chat*'ida ja helistada ja kõik. Ja neil on nagu väga palju uusi nimesid, millest mina ei tea mitte midagi. Et e: Twitterit ma ei kasuta, e: Facebooki ma kasutan ainult tööalaselt, teadlik valik. Sest tööalaselt, ma olen väga pikalt

olnud Eestis ladina keele õppejõud ülikoolis, ma ei tea, ma sind vist ei ole õpetanud ma loodan. Et e: kuigi ma olen eesti keelt ka õpetanud, Sind on Kaarina nähtavasti õpetanud? Jaa. Ehk siis selline, et ma arvatavasti ei ole riputanud üles, et tahan saada nagu sellist rahu. Et Skype pigem jah.

Aga kuidas see tööalaselt, sa mainisid Facebooki, et kuidas see..?

Tööalaselt meil on siis niimoodi, et meil on töökohas siis selline: et igauks natukene peab hoolt kandma nõ töö Facebooki selline, aga ta on vabam, vaba selline. Et ametlikud lehed on eraldi ja siis on niimoodi, et igal ühel on sinna juurdepääs ja siis ta võib sinna panna noh, midagi huvitavat.

Et nagu toimetad seal?

Toimetan jah.

Nii, et tööalaselt Facebook ja Skype siis enda jaoks?

Ja Twitterit ei kasuta ja siis neid väga palju teisi asju ka mida ma tean, et on olemas.

Aga telefonis mingit sellist app, appi pole mida:?

Aktiivselt ei. Mul peab vahepeal olema jälle tööalaselt. Et kuna ma eesti keelt õpetan, siis ma pean e: noortega või lastega, ma ei tea kuidas öelda. Nad on lapsed ja noored. Ehk siis nendega ma siis vahepeal lihtsalt, aga see ei ole nagu, see ei puutu minusse nagu, et see ei ole minu, et ma ei kasuta seda nagu oma isiklikus elus või oma asju ajades või.

E:m (.) siis selle sa rääkisid ära, et kõik sellist praktilist infot sa otsid internetist

Mhm. Aga kas veel on mingeid selliseid allikaid? No ütleme et sa lähed, on väga mingi spetsiifiline teema ja sa lähen konkreetselt seda ajalehest otsima või ajakirjast? Kas midagi sellist on ka ette tulnud?

Jaa, jaa. Loomulikult. Nähtavasti ma pigem mainin seda, loomulikult, kogu aeg. Sõltub, et et kui mul on, minu arust haridus on see, kas sa orienteerud infos ja oskad seda koguda ja ja järjestada ja vahendada ja ise aru saada. Ehk siis, see on, tavaline, kui sa lähed. Näiteks praegu, üks asi mida ma olen märganud, et ma olen suur vahendaja Eestile, kõikidele oma sõpradele, tuttavatele, lähedastele, kaugetele jne on see, et kui ma pääsen ülikooli kaudu väga paljudesse kohtadesse juurde. Et kui sa küsisid praegu, et mis on erialased, spetsiifilised või ükskõik mis erialased, olgu see siis näiteks e: füüsika või arstiteadus või siis keeleteadus või semiootika. Mis iganes, ehk siis on see, et see luksus, mis siis Soomes, et ma saan nii palju asju kogu aeg väga täpseid andmeid ja väga väga hästi lugeda ja siis ma alati võimaluse korral kui keegi on küsinud, et see on põhi probleem, et kui sa kirjutad midagi: ülikoolis teed midagi, sul ei ole, sul ei ole, sul on vaja. Siis ma olen alati aidanud, kui ma vähegi saanud. Et ma vahel mõtlen, et kui seda ei oleks, ma olen sellega nii ära harjunud, et see: et ma ise

loodan seda, et see läheb asi niimoodi, et kuna see on maksumaksja rahaga need kõik need juur... [juurdepääsud, mhm] andmete juurdepääsud ülikooli kaudu, et ma arvan paari aasta pärast läheb see nii, et see on kõikidele, et see, et sellises ühiskonnas kus, kus on see inforevolutsioon, teadustöös kirjutad selle valmis, ta on hapu sul [mhm] aasta pärast. Õpikud on kogu aeg vananenud, et me õpime kogu aeg vananenud õpikutega. Et ma arvan, et kõik inimesed varsti saavad sellise juurdepääsu võimaluse, et praegu iga inimene ei saa [mhm] kui tal ei ole just seotud seda mingi institutsiooniga. Ma ei mäleta enam mis see küsimus oli? [jah, see] Ma lubasin kodus, et ma ei hakka ühtegi väga pikalt, et ma jään lühidalt vastama.

Et e: ühesõnaga, sa seda praktilist infot otsid ka mujalt.

Nii jaa.

Jaa: aga muidu, selline praktiline info, ütleme, näiteks juriidiline info, kas see on sulle ka soome keeles täiesti arusaadav?

Jaa, loomulikult. Ma ma ma pean selgitama ka seda, et kui ma nüüd igal pool võib-olla ütlen jaa, arusaadav, väga hea. Ma tõesti, ma olen äärmiselt palju töötanud selleks, et mu soome keel oleks hea. Ja siis teine asi on siis see, et kui ma olen klassikaline filoloog, mu taust on kreeka keel [mhm] ja ladina keel, et mul ei ole raske lugeda ükskõik millist, nii-öelda siis keerulist teksti, et vastupidi, et kui tekst on liiga selline, võib-olla inglise keeles, kui ingliskeelne tekst, mis on väga väga lihtne, siis neid sõnu sageli ma ei saa kasutada oma selle teadmise [], siis ma pean isegi kasutama mingit sõnaraamatut aeg-ajalt või otsima midagi netist. Aga kõik sellised keerulisemad on lihtne. Et ei ole, kusjuures ma olen seda, sa küsisid juriidilise kohta, et ma olen päris palju Soome seadusi töötanud läbi, et olla kursis. Anne on ka vist läbi lugenud jaa jaa ma arvan, et see on isegi, sa ei saa täielikult, loomulikult sa võid osta professionaalset abi, aga kui sa ei taha osta, siis sa pead ikkagi ise lugema. Aga samas ma olen ka kirju koostanud, mis vajavad professionaalset [] nii et jah, vastus on jah, mis iganes see siis...

Okei, siis e: mil määral sa suhtled Eestis elavate lähedastega?

Jaa, ikka nädalas helistan neile. Ma proovin nii, et ma ise helistan neile, et mitte tekitada seda, et kallid on siia helistada kui praegu ma räägin helistamisest tavalises mõttes, et siis ma helistan ise, sest mul on odav helistada ja hea pakett ja nii. Ja siis kõigi nooremate inimestega ma räägin Skype'ga. Siis on nagu kõigil hea meel. Näeb pilti jaa, jaa.

Aga [korra nädalas] peamiselt kellega sa suhtled?

Perega. Nagu ma mõtlen lapsepõlve perega. Küsisid sugulased?

Jaa, lähedased, sugulased.

Nagu see üdi pere. Ja siis kaugemate sugulastega: aitäh päevade puhul. Ma mõtlen, kas siis on veel sugu... rohkem ju ei ole sugulasi, need ju ongi. Ja jaa siis ma olen alati proovinud seda, et kui ma olen Soomes, siis ma olen vahe...vahendanud seda, nüüd sa saad märgata, kuidas soome keel tundub eesti keelde välitava...vahendama, et seda infot, et ma siin olen, et kõik on nagu teretunud. Terve sugulasring, ka need, keda ma ei tea ja kes on saanud lapse lapse lapsi ja kes on nii. Et on üks, noh, et et ma olen siin olemas. Et noh näiteks mõnikord on kasvõi lennukiga ümberistumised ja on vaja üks õõ või või tulla lastega suveks lõbustusparki või mina ei tea, et on üks koht kuhu tulla, et sellist, et see nagu ma arvan, et on hea, mõlematpidi, et mitte ainult ühtepidi.

E: nii siis, natukene tööalast juttu ka. Haridustase, sa mainisid ära, aga kas sa kiiresti räägiksid veel üle enda selle hariduskäigu, et e:

Mis, alates millest?

E: räägime siis ülikoolist, et täitsa: täitsa algusest ei pea.

Ma jäin mõtlema just, et väga raske on mõelda, et mis aastal kooli läksid? Kas näiteks sina tead, mis aastal sa kooli läksid?

Jah, tean.

Tead ka?

Jah, mul vist oli [] aga kui ma nüüd hakkas mõtlema, siis oli 2000. kui ma nüüd []

See on selline ilus number.

Aga päris aastaid ei peagi, lihtsalt, et kus ja mis.

Läksin Tartus keskkooli, siis läksid e: bakalaureuse õppesse, ma olin pikalt tahtnud seda eriala õppida, seda ei olnud Tartus väga pikalt, see avati uuesti 90 ja 91 võeti esimesed vastu ja siis, sa mäletad, mis erialast oli juttu? [mhm] klassikaline filoloogia, et miks seda ei olnud, et see Kreeka ja Rooma oli selline läänemaailma alustala ja siis nõukogude ajal loomulikult seda ei saanud õpetada ja siis kui see loodi, siis ma olin kohe äärmiselt õnnelik, et see on võimalus selline ja siis läks nagu riburadapidi nagu ikka, alguses baka, siis magister ja. Seal on nähtavasti mingi välis neid vahetusi vahepeal, Saksamaa ja Brüssel oli ja siis e: ja siis see doktoriõpe. Ma nii igavalt kõlas praegu, et mida sa mõtlesid?

Ei, ei, see oligi selline tausta küsimus.

Just.

E: siis

Kas sa üritad rühmitada pärast inimesi kuidagi või? Või mis hetkel sul on see taust oluline, kas siis kui sa püüad tõlgendada nagu midagi või?

Pigem siis jah.

Pigem jah, et sa alguses ei hakka niimoodi?

Jah, mul endal on kaa.

Endal ka jaja.

Natukene pilt selgem, et siis. Sa natukene enne mainisid, et e: enda erialaga noh, nüüd on selline natukene naljakas küsimus, et kas sa oled erialaga seondvalt enda keeleoskust arendanud, et kui sul on e: see sa oledki selles keele mullis koguaeg.

Aga, aga see on küll tõsi, et e: näiteks, kui püüda nüüd mõelda, et kui meil on nüüd näiteks Soome see pealkiri siin ja Eesti. Et mida seoses Soomega, et mis mulle erialaselt on nagu muutunud. Et väga huvitav on, et ma pääsen soome keele kaudu ligi või nendele asjadele juurde, mida on Soome teadlased minu erialal teinud. Mis on hästi huvitav, kui sa loed nagu e: kujuta ette, meil on juba väga palju teadust, eesti keelset teadust mida keegi kunagi ei saa lugeda ja mis on päris hea. Eriti sealt kusagilt 20. sajandi algul huvitav seal ja siis meil loomulikult küllap sealt nõukogude ajastki leiab midagi head ja isegi palju head seal midagi tehtud. Ja ja siis, et see soome keele kasutamine, ma loen päris palju erialast ka, niimoodi kui ma näen, et keegi on vähegi soome keeles minu erialaselt teinud, mis on täielikult marginaalne, selline tundub naljakas, et soome keeles ja siis seda eriala. Aga see on nagu, see on, ma olen väga palju huvitavat lugenud, sest nende see struktuurriik on olnud poole pikem, et see on näha, et meil tõlgitakse ja tehakse praegu esimesi samme, või noh, mitte esimesed, aga kahekümne esimesed [], et siis siin on seda nii pikalt olnud, et siis soome keel on mul teatud mõttes eriala, et see tundub uskumatu, et mis see soome-ugri [jah] ja igasugused, jah, et on saanud. Kahju et ma rootsi keelt sellel tasemel ei valda, et ma olen ainult rootsi keele kursuseid võtnud, et miks ma võtsin, et sellepärast, et sa ise ju ka liigud siin ringi, siis noh, see kakskeelsus, et kui vahepeal tuleb midagi rootsi keeles, siis saaks vähemalt sellest natukenegi aru või oskaks nagu paari sõna. Et võiks rohkem osata.

Aga: milline on üldiselt su: keelteoskus? Et soome keel, eesti keel...

Baaskeeled, e: soome, eesti, inglise, vene, siis ma loen nagu pean erialaselt, mul ei oleks teisiti võimalik e: itaalia ja saksa. Õigemini saksat ma peaks nähtavasti rääkima ka, aga ma ei mäleta millal ma viimati rääkisin, kolm aastat tagasi vist. nüüd ma ei tea, kas ma suudaks seda niimoodi rääkida, vist mitte. Et e: prantsuse keelt ma loen artiklites, ma olen nüüd kaks aastat seda õppinud, aga noh sellise kõne, suhtluskeelt, selle jaoks, aga: (.)

Aga see soome keel, ma korra küsin seda, et kuidas see sul on tulnud? Et sa teadlikult oled seda õppinud, ülikoolis võtsid mingeid kursuseid ekssole, aga: kas on veel mingid kursused või koolitused, mida sa oled juurde võtnud?

E: ma võtsin, ma mäletan kui me tulime Soome, siis nähtavasti, ma ei teagi miks ma võtsin, võib-olla lihtsalt oli suvel oli vaja ma ei tea, midagi teha, siis ma võtsin [] soome keele mingid suvekursused Soome ülikooli kaudu. No mis oli tegelikult täielikult, ega ma ei õppinud seal midagi keelt juurde, aga oli huvitavad inimesed ja väga tore oli üldiselt ja mingit materjali kikka sai mida nad seal soovitasid. Et seda ma olen võtnud väljaspool ülikooli nagu sa küsisid. Ja siis soome keele kursuseid ma olen võtnud nii Tartus kui Helsingi ülikooli kaudu, mõlemas. Suht lai oli, ma ei, Jussit sa tead või?

Jaa.

Ma mäletan, et Jussiga oli niimoodi, et kui me jõudsime sinna päris edasijõudnute tasemele, siis keegi enam ei käinud ja siis oli niimoodi, et sageli oli nii, et mina istusin ja Jussi istus ja siis me õppisime soome keelt, lugesime [] ja rääkisime folkloori, ta on folkloorina töötanud seal. Rääkisime sellest [], no nüüd õpitakse soome keelt Eestis hästi palju. Masskursused on.

Jaa, on.

On.

E: nii siis sa mainisid, et sa õpetad noortele, lastele eesti keelt.

Jaa.

Aga: töö juures, et e: nendega sul käibki see suhtlus

Eesti keeles

Eesti keeles. Aga need lapsed ongi siis

Eestlased

Eestlased siis jah.

Siin on jälle üks põhjus, et see ülevaade Eestist. Et kas sa kujutaksid, et on eesti keele õpetaja, kellel puudub ülevaade Eestist? Et see on üks põhjus, miks ma pean olema, aeg-ajalt hoidma silma nagu pisteliselt peal, et mis seal Eestis on. E: et see on ka see üks põhjus, et ma olen isegi mõelnud ka, et kui seda põhjust ei oleks, võib-olla ma siis teeksin seda 80% intensiivsusega, nüüd ma teen nii nagu vaja, et saaks info kätte [].

Okei, ja töökaaslastega on suhtlus soome keeles?

Soome keeles. Väljaarvatud e: loomulikult meil on vahepeal eesti keele õpetajate neid kokkusaamisi ja koolitusi, et seal on jälle eesti keelt ka

Mhm

Aga see on jälle nii harva.

Mhm

See nagu ei muuda siin []

Aga, kuidas sa positsioneerid ennast tööturul, et e: ütleme, et kellena sa näed ennast viie aasta pärast või kus sa tahad olla?

Mhm, noh, mul sellesuhtes (.) ma juba olen see, kes ma olen tahtnud olla. E: (.) jaa, peaasi et mul ei hakkaks nagu väga igav ja et ma saaks ise nagu muuta, mõjutada seda, mis ma teen.

Mhm

Et praegu ka, ma ei ole absoluutselt rahul selle, minu arust see on üsna selline, ebapiisav see eesti keele õpe siin jaa, ja üldse siin on väga palju küsimusi, siis seda poolt võiks arendada, et kuidas see siin toimib ja ma just praegu ajangi sellist programmi. Et soome keele õpetajad, kes õpetavad nagu soome keelt immigrantidele [mhm], et siis me üritame teha sellise asja, et me õpetaks e: (.) nagu samas rühmas, mis on soomlastega koos mingi õpe ja siis aitaks, eelkõige mõeldes siis eestlaste peale, e: õppida ükskõik mis, mis on siis nagu raskus, mingi asi.

Mhm

Siis selline. Aga kui ma nüüd Eestisse jälle peaks minema, et siis ma arvatavasti, ma arvan, et mida ma seal tahaks teha on kaks asja, et kas siis e: ladina, see on siis ladina keeleõpe või siis mingi kirjandus või mingi selline ka, et see ei ole ka, ma ei kujutaks ette, et ma nüüd Eestis eesti keelt õpetaks, sest ma olen erialalt ladina keele õpetaja ja eesti keelt ma võtan praegu nagu kõrvalainena ajaviiteks juurde, et ma täidaksin teatud pädevuse [], et e: see on päris huvitav. See on huvitav, ma ei tea, kui kursis sa oled eesti keele selle õpetamisega Helsingi ülikoolis?

Ei ole üldse kursis.

Ei ole kursis. See on nii, et soomlased õpivad Eesti filoloogiat päris nii noh, et kõik ained. Ma juba oskan loomulikult paremini kõiki asju ja minu taust on nii keeleteadlane, et ma oskan eesti keelt isegi, noh, piisab kui ma loen ja ma oskan, see pole probleem aga siis ongi, et professoriga me oleme ka arutanud, et kuidas see kompromiss leida, et tegelikult need nõudmised peaks olema kõigile ühesugused [mhm]. Aga mida siis kuidas ja midagi peaks siis tegema, noh, see on huvitav teema.

Jah.

Nii et mul ma arvan, et tegevust jagub ka viie aasta pärast, ükskõik kus või mis

Okei. Aga enda praeguse töö, kuidas sa selle leidsid?

Otsisin. Ma olen kõik töökohad ise otsinud, et e: et e: välja arvatud üks kreeka keele koht Tallinnas, et selle ma sain ühe krusakaaslase soovitusel kaudu. Aga üldiselt ma ise otsin aktiivselt, kasutades kõiki tööotsimiseks mõeldud kanaleid, alates kõrvadest, silmadest ja lõpetades interneti kõikvõimalike võimalustega.

Aga milliseid, palun too mõni näide, milliseid neid interneti: e: töö

Soomes nagu?

Jaa Soomes, milliseid sa oled kasutanud?

No kõik need töötamisportaalid, ma ei tea kui kursis sa oled, alates sellest kõige lab...või sellest lihtsamast, (.) see

See mol.fi?

No ta ei ole enam see

Ei ole enam see?

TE-toimisto

A nüüd on muudetud

Jah. Vabandust, nüüd ma nuuskan jälle

Jah

Vaesed kõrvad. Et e: ja siis on veel need akadeemilised töötamisportaalid, varem olid eraldi, nüüd nad on löödud kokku, ma ei tea mis see pealkiri oli. Ja siis e: siis kui on mingi erihuvi, et siis võib vaadata ka nende kodulehtede pealt näiteks, et ma tahan hirmsasti töötada siseministeriumis, et siis sa võid vaadata, mis neil on seal nagu. Tahan hirmsasti mõnes, ma ei tea, lugemiskeskuses töötada või mida iganes pähe tuleb, et siis sõltub enda aktiivsusest.

Aga lehtedest oled ka silmanud?

Vaat lehed, lehed tunduvad selline: jaa, ma silman, kui on midagi sellist, kui ma olen aktiivselt otsinud. Ojaa, ma ei saa öelda, et ma ei sirvi, aga ma ei lähe sinna

Otsima?

Ma ei oota, et tuleks Helsingin Sanomat, et kuna ta nüüd kukub uksest sisse, et äkki ma näen selle laupäevalehe, selle töötamise kuulutuse.

Aga: sinu tutvusringkonnas, et palju seal liigub infot töökuulutuste kohta? Või tööpakkumiste kohta?

Jaa, ei ikka liigub, et sellesuhtes, et kui keegi jääb lapsepuhkusele, et e: siis e: siis nagu antakse teada, et äkki keegi tahab või midagi sellist, või siis kui: on näiteks ülikoolis saab näiteks mingisuguseid ladina keele mingisuguseid lühikesi, vaata see ongi see, et kui siis oled ka märganud, et kui sa humanitaar alalt tuled Eestist Soome, kõige raskem on humanitaaralal kus on ise täis koolitatud, näiteks klassikalises filoloogias võiks ka ju küsida, et miks ma ei ole kreeka, ladina mingi selline? Et sinna ei ole nagu, sinna nagu ei oota seda tööjõudu, et neil on väga palju mujale igale poole vaja, sinna on nagu, noh, see on nagu äärmiselt äärmuslik kui sinna oleks vaja, et sinna on ainult selliseid lühikesi. Mis mina olen teinud on asendusi või midagi sellist, et seda ei ole. Aga teiste erialade peal ikka räägitakse. Ja soovitatakse

niimoodi, et kui keegi on kuulnud, et mingi koht on nagu hea, ma nüüd ei räägi ainult enda erialast, et sinna tasub nagu, et või siis et nagu mingi koht on väga hea või ei ole nii hea või isegi meeldib, et kes siis.

Aga kuidas tavaliselt see info liigub, et e:

No lihtsalt seltskond on koos

Et suusõnaliselt pigem jah?

Jaa, aga kui on juba midagi väga konkreetset, siis ka meili teel.

Mhm

Näiteks siin oli kaks kuud tagasi oli Vantaa, sa ju tead Vantaad?

Mhm

Et Vantaas oli eesti keele õpetaja murdis mingisuguse jalaluu või käeluu, ma nüüd ei taha valetada noh, midagi oli tervisega ja siis oli küll nii kiire, et meili teel nagu äkki sa tead kedagi, kes tahaks kiiresti minna paariks kuuks. Kui on ikka väga selline konkreetne asi, siis ikka meilitsi.

Mhm

Aga mitte Facebookiti vist.

Okei. E: kuivõrd kursis sa oled teiste eestlaste tööturukäitumisega?

Nende eestlastega kellega ma siis suhtlen või sa mõtled eestlastega laiemalt?

E: ütleme nii, et eestlastega laiemalt

Eestlastega laiemalt

Soomes, kes siin on.

Käitumisega?

Noh, sellessuhtes, et e: toon mõne näite

Mhm, mhm.

Mida ma ise olen ka meedia vahendusel kuulnud, näinud, lugenud, et e: noh, ütleme minu hinnangul Eesti meedias kajastatakse hästi palju pigem sellist negatiivset, et, et kuidas ongi Soomes on ettevõtjad, kes siis e: petavad töötajaid ja tõmbavad naha üle kõrvade ja miskit sellist ja. Aga võib-olla sinul on hoopis e: noh, minul on täiesti see kõrvaltvaataja pilk, aga kuidas sina oled e: ise oled kursis või oled kuulnud, et kas eestlastel [No tavaliselt] on see hea maine siin?

Tavaliselt on nii, et [või kuidas?] Soome meedias seda, sellist negatiivset pilti, mis on meedia nagu suht, eestlasi võetakse nagu selline, üldiselt nagu on soomlasel kahju eestlasest, et mis Eestiga juhtus. Et, et e: see okupatsioon jaa, jaa [mhm], kes seda ei teaks paremini kui Soome, et kui raske see okupatsioon oli. Et ja siis on selline üldine pilt on hästi rahulik ja selline,

Eesti kohta. Jaa, isegi negatiivsetest asjadest, just eelmisel nädalal oli artikkel, et nüüd möödunud nädalal, Eestis vist ka oli olemas vähemalt üks tuttav mul ütles, pensionitest, et Eesti pensionid. See oli väga väga nagu selline, et kui räägitakse sellisest ilmselgelt negatiivsest, kurvast asjast või halvast Eesti arengule nagu ütleme nii, näitab, et siis räägitakse üsna neutraalselt ja tööasjadest, kui on olnud midagi. Ja siis minu isiklik kogemus, et mul oli üks sõber puhkuse ajal tööl, mäletan, ma püüan niimoodi, et ma otsin tööl õpetaja, õpetamisega on nii, et on pikad suvepuhkused nagu, et siis ühe kuu puhkan ja teise ma otsin mingit muud tööd. Ja siis ühel suvetöökohal oli just huvitav tagasiside, kus soomlased rääkisid, et e: neil oli vist mingi maja remont seal käsil, kui toredad olid Eesti töömehed võrreldes Soome töömeestega, et kui korralikult nad tegid. Sest reeglina eestlane tahab teha korralikult, et ta saaks siia tagasi.

Mhm

Nii et see motivatsioon on nii kõrge või siis on näiteks meditsiinis vene keelne eestlane, et siis sa tunned, siis sa pead olema kaks korda nii hea, et see usaldus ja kõik, et nad üritavad endast niivõrd palju nagu, ei ole küll nagu midagi negat...aga siis et kui nüüd Eesti meedias räägitakse, et soomlased nagu tahavad nahka üle kõrvade tõmmata, siis e:

Ütleme nüüd on ka pigem ikka meedias negatiivne kõik tõmbab tolmu üles ja neid loetakse paratamatult rohkem, aga see oli lihtsalt üks näide, aga ma ei üldistaks ka.

Mhm, okei. Aga see põhjus võib olla ka, et kellega on probleeme, need on arvatavasti need samad inimesed. Arvatavasti oleks probleeme ka Prantsusmaal või Saksamaal või Eestis, et inimesele antakse tänapäeval Soomes, nüüd kümme aastat tagasi kui ma nüüd võrdlen, ma oskan päris hästi võrrelda seda infot, mis on nüüd saadaval ja mis oli siis saadaval. Et tehakse üsna puust ja punaseks ette sulle, praktiliselt, arvatavasti, et kui juba sisened mingilgi määral tööturule, siis sulle antakse kogu info selleks, et sa ei satuks kuidagi sellisesse ja juba Eestist tulles minu arvates kui sa vähegi nagu oled ise selliste (.) sa ju Eestis ka, kui sa lähed tööle, ma nüüd mõtlen, et kui Sa lähed Eestis tööle, sa ju lepi...teed ju mingi lepingu. Tunned huvi tingimuste vastu, see ei ole ainult Soome eripära, ehk siis kui sa ise seda ei tee ja loodad siis midagi ja kuidas mida, siis paratamatult tuleb mingit sellist negatiivset. Aga kas see ei ole nii, et on, nendes juhtumites on, ma nüüd ka praegu räägin nii, et keegi rääkis kusagil, et nendes juhtumites on sageli nii, et see tööandja võib olla Eesti taustaga?

Mhm, mhm, jah, just et e:

Just, just, et mitte nagu, nüüd ma sain aru, et sa küsisidki niipidi. Siis jaa, siis loomulikult. Aga millest see räägib eksole, okei. Siis ma mõtlesin, et soomlastega on näiteks üks huvitav asi, et ma ei pea kunagi midagi all kirjutama

Mhm.

Me räägime alati.

Mhm.

Ja kui mina ütlen midagi siis tema ütleb [] , ja no mul ei ole ühtegi kogemust, et mul ükski asi, mis ma olen kokku leppinud, oleks järsku, et oih, me nüüd nii palju ei saa või nüüd läks nii, et sellist asja ei ole. Et soomlaste täpsus on küll, et ma täna Sinuga kokku saades ma tulin vist kolm minutit hiljem jaa, jaa mul oli äärmiselt ebameeldiv tunne, et ma hilinesin, sest noh, siin nagu ei käi see asja juurde, et sa hilined kolm minutit, et kuidas sa saad seada, et tuled täpselt. Nii et jah.

Siis selle rääkisime ka ära, et meediakanalid on olnud abiks sulle tööotsingul. Aga kas sa mäletad ka, et selle konkreetse: selle töökoha, kus sa praegu olid...oled, et kuidas sa selle leidsid? Sa ütlesid küll, et läbi [ma kohe mõtlen], et sa ise otsisid aga kas sa äkki? [kohe mõtlen]

ahhaa, mul oli Eestis, just lõppesid ära kõik kursused ja ma alustan kaugemalt, sest see on huvitav. Ja mul oli Eestis selline situatsioon, et mul oli umbes jäi nagu töökoht oli pool töökohta [mhm] ja loomulikult inimene ei ela poole töökohaga, ükskõik kus maal ta on ja siis oli nii, et siis ma hakkasin otsima, arvatavasti juba siis kui ma tööd tegin. Ma kunagi ei hakka siis otsima kui tööd ei ole, et ma otsin ettevaatavalt. Et e: siis ma hakkasin otsima ja vaatasin just need interneti mis vähegi, mis sinna kõik mahub, et mida üldse nagu on.

Mhm.

Väga laia pilguga. Väga palju asju võib teha. Üldse, töö on, alati leiab midagi, sõltub et siis mida konkreetselt tahad.

Mhm.

Ja siis ma vaatasin, et oli Tampere oli nagu selline: (.) üks töökoht eesti keelega seotud. Alguses otsisin ladina keelega, aga neid lihtsalt ei olnud. Ei olnud kuhugi kandideerida, muidu ma oleks kandideerinud aga ei olnud kuhugi kandideerida. Ja siis ma vaatasin, et oli Tampere töökoht ja siis ma vaatasin, et ei, et nüüd tuleb sinna minna. Ja siis ma mõtlesin, et nii raske on käia Helsingist Tamperele tööle, Tamperele, soomlased ütlevad Tamperele. Et et käia tööl ja aga siis ma mõtlesin nagu teine variant on nagu miks mitte majandus ja siis minul, iga inimene peab alati ennast ise majandama igal elu etapil ehk siis väljaarvatud siis kui sul on riigiga mingi suhe, et ta võib aidata sind aga muidu nagu põhimõtteliselt, mul oli sellest, me oleme Annega sellest pikalt rääkinud, mul on pidevalt diskussioon, et et e: eriti on see Eesti naistel on see probleem, et seni kuni sa seda liini ei aja, seni ei muutu ka ühiskonnas midagi, et seda peab alati ajama. Et ma olen sellesmõttes nagu täielik Feminist, e: kuigi

rootslased hakkaks praegu naerma, nad ütlesid, et nad ei ole näinud e: väiksemat mitte-feministi kui mina. Ma räägin seda sellepärast et hea sõbranna oli nüüd Rootsis aasta ja siis ta ütles, et see tase millega seal asju aetakse, vaatamata sugupoolt, see on hoopis midagi muud kui sa võrdled Soomet. Ühesõnaga, siis ma vaatasin, et Tampere on see koht ja siis ma läksin rongiga sinna, kandideerin, vestlesin, seal oli päris palju kandidaate ja ma olin otsustanud, et ma selle koha nagu saan. Sa pead enne otsustama, muidu sa ei saa. See on naljakas psühholoogia, ma ei rääkinud seda sinu intervjuu jaoks, vaid sulle. Nii, et et e: ja siis ma sain selle koha ja siis ma hakkasin mõtlema, et kuidas ma ikka, nii ebamugav on Helsingisse ülikoolis käia ja nii pikad sõidud ja siis ma mõtlesin, nagu noh, et kuidagi ikka saab. Ja siis ma vaatasin kogu aeg nagu edasi, et mis Helsingis saab. Ja siis ma vaatasin, et Helsingis oli sobiv koht ja siis ma kandideerin sinna ja siis tekkiski väga ebameeldiv olukord, et ma sain sinna ka ja siis ma pidin ikka nagu sinna ära, vabandasin ilusasti ja siis ma sain netist selle kuulutuse ja siis ma kandideerin Helsingisse.

A, mhm

Ja loomulikult. Helsingis ma kasutasin küll teatud sellist meetodit, et seda kohta saada. Ma kasutasin seda, et ma olin saanud Tamperele koha, et ma natukene kiirendasin seda protsessi, et muidu ma oleks olnud, Helsingis on äärmiselt pikad, neid kutsutakse [] protsessid on pikad pikad ja siis see oleks kestnud, et enne kui ma oleks saanud vastuse, ma oleks pidanud juba midagi mujal tegema ja siis ma kiirendasin seda protsessi [], aga see küsimus mis sa küsisid, et kuidas ma sain, ma kirjeldasin kuidas ma sain.

Okei. Nüüd meedia e: meedia kohta veel, et mil määral on meedia aidanud tööalaselt paremini toime tulla?

Jaa.

Et kui sa praegu mõtled selle eesti keele õpetamise peale?

On aidanud, loomulikult on aidanud. Et e: et e: (.) näiteks juba (.) materjalid, noh, kui nüüd selle nurga alt. Et igatpidi on aidanud, meediast saab päris palju, igasugusest, iga maa meediast, et kui näed midagi väga head siis tõlkida lihtsalt või siis kui on Eesti meediast midagi siis ma aegajalt seda vaatan, et võtta midagi või. On ikka. Palju on, alati on.

Aga see: e: rääkides nüüd sellest Facebookist, et e: kuidas see on või kas see toetab kuidagi: e: töö tegemist või kuidas see?

See ongi niimoodi, et kui koolisüsteemist rääkida, siis ma annan hästi ametlikult neid asju, et see ei ole harrastus või huvi, et see läheb Soome koolisüsteemi kaudu. Soomes on nii, et kui sa suhtled õpilastega, vähegi neid kooli asju, et siis seal on oma digitaalne või oma kanal,

mille kaudu, et siis on nagu see kanal. Aga siis kui lihtsalt ise teed midagi no näiteks tahad teha klassi blogi, siis lihtsalt teed blogi ja ja paned kinni kui teema läbi on.

Aga: kas teil on? Mis kanal on kuidas tee õpilastega või kust kaudu te suhtlete?

On selle nimi, noh selle nimi on vilma []

Ei ole kuulnud aga väga huvitav.

Ei, see on nagu nüüd see, mis on nagu normaalne. Aga see on ka, et väikse...väikesed lapsed nagu ei saa või nemad ei kasuta seda. Esimese klassi lapsed ei kasuta. Üheksas kasutab, kaheksas kasutab, üla, kutsutakse üle-aste.

Mhm. Aga need

Aga näiteks blogid jaa jaa igasugune internetindus et see on ka, et miks ei saa seda kasutada niimoodi, et sa kasutad kõikidega kuidagi mingi suhtlemisajaga on see, et e: Soomes on nii, et lapsel vanem täidab ära, et mis asju ja kui palju teda võib internetis, näiteks kui sa, ma toon ühe näite, et joonistusvõistluse, et sa võtad lapse käest pildi, et kas sa võid netti panna? See on alates sellistest asjadest. Et kõik sellised asjad, et see ei käi, sa ei saa kirjutada lapse nime kuhugi või panna, et Eestis on see natukene vabam.

Mhm

Et siin ei ole. Et sellesuhtes et siin ei ole, et sa pead kogu aeg väga: et teine asi on see, et vaikimissaladus. Et soomlased tõesti järgi...et see ei ole nagu lihtsalt, et ma ei saa rääkida või midagi teha. Et igasuguseid väga palju, et õpetaja, õpetamine on selline, et kutsutakse vir... see on nagu arsti amet, et arstil on mingisugused seadusega ettenähtud asjad, et õpetajal on ka. A noh, saab neid kasutatud küll.

Okei

See on linnuke juures, et võib kasutada.

Nii, siis e: viimane küsimus nendest ongi, et kas sa plaanid Eestisse tagasi kolida millalgi?

Sellist plaani nagu, et kui me alguses rääkisime, et kuidas ma liigun ja kuidas olen, et mul ei ole sellist plaani, et enamikul eestlastest, et jaa kindlasti lähen Eestisse tagasi, et see on nagu naturaalne selline, aga: minu puhul, mul ei ole nagu sellist, et ma nüüd tahaks kahe aasta pärast Eestis olla ja siis kolme aasta pärast jälle Soomes, et ma ei tee niimoodi. Et ma, et ma vaatan nagu kui palju asju ma saan ellu viidud ja kus mul on nagu tegemist. Et kindlasti ma ei ole seal kohas, kus mul ei ole nagu midagi teha, et ma seda jah nagu ei tee. Ei Soomes ega Eestis, nii et.

Jah.

Lasin kõik eestlased silmade eest läbi, et kes on midagi nagu... eriti väikeste laste puhul, et kui nad tulevad, siis kuidas nad räägivad, siis see Eesti igatsus on äärmiselt suur. Et sul on

täiskasvanud [] lastel on küll, nad väljendavad seda, et tahaks nii tagasi oma sellesse väiksesse kooli või siis sinna oma Saaremaale või siis oma sinna. Aga: siis suuremad lapsed, neil on nagu teistmoodi, et nad on aru saanud, et neil on siin äärmiselt palju võimalusi, et see haridustase on, ma ei räägi PISA tulemustest vaid üldine, mis võtab kõiki asju, see on nagu parem. Lapsed, kes on olnud Eestis problemlapsed võivad tulla nagu väljakukkumise piiripeal või sellised, mõned nagu saavad uue võimaluse ja siis lähevad õitsele siin. Et see on nagu hästi hästi tore. Küll. Nüüd said vist küsimused läbi?

Jaa. Nüüd ma näitan sulle neid uudiseid. E: ma nüüd tahtsin hästi seda videot näidata aga [] ilmselt [aga sa võid mulle aadressi anda, kui on midagi väga huvitavat] jaa, sa võid, mul on see välja prinditud, siia läks see video juurde. Ma oletan, et sa oled sellest kuulnud? Et seal oli lihtsalt see video juures, et ma kõva häälega ei tahakski seda praegu lasta ka.

Mhm.

Aga ühesõnaga see oli jah, et

See on see, et igas riigis on selliseid inimesi.

Okei, aga kas sa iseenesest oled kuulnud seda video, mitte video ka see oli? Aga ühesõnaga point oli siis selles

Aga mis just nagu see mõte on?

E:m ühesõnaga, enamik, kellelt ma olen küsinud, on öelnud, et jaa jaa, ma olen seda kuulnud, ma olen seda näinud.

Ma ei ole kuulnud, ei ole näinud.

Mõni on olnud et ei ikka jaa, et

Päriselt kõik on kuulnud?

Jaa

ja mina siis ei ole kuulnud? Millal see oli?

See oli üks kuu või kaks tagasi. Pigem poolteist kuud

Aga miks see on nii, miks see, kui sa nüüd mõtled

Ühesõnaga see oli tehtud niimoodi, et e: purjus soomlane sõimas eestlasest taksojuhti ja see oli siis päris koledate sõnadega

Mhm, mhm

Ja siis see taksojuht siis võttis selle linti ja noh, eks see olegi, et teised intervjuueeritavad on ka maininud, et eks selliseid inimesi ongi igal pool, neid on Eestis neid on Soomes, neid on igal pool. Et e: aga ilmselt läks see asi sellest suureks, et see pandi internetti ja internetist levis

Jaa, jaa, see on selline asi

Jaa

Selline asi, et see on nagu üks juhtum.

Mhm

Neid juhtumeid võib veel olla üks, kaks, kolm. Neid on igal maal ja see ongi see, et kui sind nagu provotseeritakse, et kas sa tahad olla kaasa provotseerida, et see nagu.

Aga kas sa nüüd sellest e: see oli kaks nädalat tagasi või eelmine nädal, ühesõnaga siis kui Helsingin Sanomat otsis neid

Jaa, ma lugesin.

Hüüdnimesid

Jaa. Seda lugesin.

Okei, aga mis tundeid see sinus tekitas? Kas see...

Väga suuri, ma olen keeleteadlane.

Mhm

Äärmiselt huvitav, ma vaatasin et kuidas need nimed, et mis on tulnud. loomulikult ma saan aru, et noh, see oli selles pühapäeva lisas, et see noh, et seda mindi tegema sellise meelelahutusliku asjana, mis solvas nagu tundeid, et noh, et jah, kas on selline piiripealne juhtum. Aga väga, noh arvatavasti üldse, mul on sellesuhtes, ma olen äärmiselt mitte-konservatiivne inimene.

Mhm

Ehk siis väga huvitav, pange juurde. See, et ma ei tea kas sa ise oled lugenud seda? Jah? Mulle väga meeldis seal oli ka vana meremeeste ütlus "kuradid", siis mul tuli kohe Hemingway, et igas sadamas ja see ja veel paar sellist. Et see on kultuur, see oleks nagu sama asi, et kui sa teeks teadustööd ja sa paneks silmad kinni asjade eest, mis sulle ei meeldi. Oi see lause, selle ma tõmban küll maha, et ma valin siit mis mulle meeldib. Noh, mis see väärtus oleks.

Jah.

Tegelikult see on sama asi. Et e: sellised asjad on ühiskonnas, nii on, Eestis on samamoodi. See on, see on selline: ma ei tea, see on huvitav. Et ma ei tea, ma püüdsin jälgida ka, et kui see tuli, et kas see oli kuidagi nagu: see oleks olnud solvav minule, ma püüan enda suhtes kuidagi, kui see oleks keskendunud kuidagi ühele terminile, et nüüd on, vat nüüd, niimoodi. Et see reaktsioon, et siis ka presidendi sõnavõtt ja selline. Aga see ei keskendunud, see keskendus sellisele, et noh, mida siis liigub? Ja seda liigub, inimestel tulid sellised mõtted, millest see räägib? Väga huvitav. Et jah, aga nojah, ma ei ole...

E: sa enne mainisid, et Soome meedias kajastatakse eestlaste kohta üsna neutraalselt kõiki neid uudiseid, aga: ja kuna sa nüüd jälgid pisteliselt Eesti meediat, siis võib-olla sul ei ole

sellist muljet jäänud, aga kui mina enne ütlesin, et e: et noh, et minul on pigem jäänud mulje, et Eesti meedias kajastatakse Eestis või tähendab Soomes elavate eestlaste kohta negatiivset, siis kas e: kuidas sinul on mulje jäänud?

Et kas Soome meedias kajastatakse...

Või tähendab, et kas Eesti meedias kajastatakse nii-öelda teist või meist nõ negatiivseid uudiseid? Ma mõtlengi kui sa pisteliselt jälgid, siis võib-olla

Arvatavasti ongi see, et e: kellest üle üldse? Et keda kajastatakse? Ja kui ära vaadata, et kellest räägitakse, siis siin on see küsimus juba lõppenud, et see on nagu üsna selline ühesugune rühm. Et arvatavasti ei ole selliseid erinevaid kajastusi, eri tüüpidest inimestest. Või siis hea küll, kui on ühest rühmast siis ka nende seas on selliseid erinevaid inimesi. Arvatavasti

Üks intervjuueeritav tõi välja ka selle, et tema on hästi palju lugenud, et küll öeldakse ka, et e: siin on, tähendab, et need inimesed kes siin on, et nad on mugavuspagulased ja küll nad lähevad Eestist ära sellepärast ära, et siin Soomes on lihtsam, et e: selliseid uudiseid on ka olnud.

Mul on väga hea pilt just nagu perede, et kuna ma olen Eesti lastega ja ma nagu tean miks nad perega on tulnud Soome, et see ei ole nagu selline mõnus emotsioon. Nad on tulnud siia väga konkreetsete põhjustel. Et sul on valik, et kas sa jääd Lõuna-Eestisse kogu perega töötuna istuma ja su lastest kasvavad need lolli mallid mis sealt üle võetakse ja see on sinu valik. Ja siis nad reeglina on liikvele läinud, et ma nimetaks pigem niipidi. Ainult kahju on lihtsalt see, et Eestist inimesi voolab ära, et näiteks ma arvan, et Anne sugused inimesed peaks olema rohkem Eestis, et Eesti ühiskond rohkem nagu areneks. Et aga ma noh, küllap see läheb balansisse, et see ei ole nii suur probleem [] vaakum alati täitub, nii et.

Okei. Siis e:

Sul on veel uudiseid?

Ojaa

Oojaa, lahe.

Siis e: mul on see on nüüd hästi

Sa võid nüüd kirjutada, et intervjuueeritav siiski avaldas huvi Eesti uudiste vastu.

Jah, just. Siin on mul välja prinditud Reformierakonna, sa ei pea seda kõike läbi lugema, sest ta tuli ühe suure pika joruna.

Mul seminaris oli, oli üks noor, eesti keele seminaris, kes teevad magistritööd ja bakatööd, nende ühine seminar, kes tegi seminaritöö Eesti valimistekstist. Nagu võttis platvormid nende kõikide erakondade ja analüüsis neid. Ta tegi nüüd vahetulemused ja ta analüüsis nüüd neid, et sisus, ma olen nüüd nii palju kursis, et mis olid need platvormid.

Et siin on ka oluline see pealkiri ja esimene lõik, et ülejäänud on sellised detailandmed. Võid silmi...silma...silmadega üle lasta. Seal tuleb juba detailselt, et ringkonniti ja kes kus mis.

Vahepeal on ka oluline see, et kes ei pääse riigikogu.. või kes pääseb riigikokku väga väikese tulemusega, sest et e: alati tuleb pilti vaadata suurelt. Ka väikeste erakondade riigikokku pääsemine muudab suurte erakondade käitumist. Et kui on e: näiteks Soomes on hästi tavaline, et kui tekkis see roheline erakond, e: siis alguses see oli selline, et mis asja nad ajavad, aga nüüd kui vaatad neid asju mida kõik suured erakonnad teevad, kõik need rohelised teemad on nii tugevalt sees, sest nad said aru, et ohoo, et see on oluline. Eestis toimub praegu sama asi, et Reformierakond on läinud natukene sotsiaalsema nurga alla ühiskonda vaatama, sest ta on aru saanud, et hmm, Eesti erakond või Eesti elanikkond on hääletanud neid ja neid, et me peame tegema natukene sellist, ehk siis isegi kui paljud eestlased, kellega ma olen rääkinud, on öelnud, et oh ma hääletasin seda, aga nad ei saanud niipalju ja nii. Siis ma ütlen, et see ei ole nagu alati kaotus, et et et tähtis on nagu see, et need inimesed, kellel on juurdepääs võimule, et nad peavad arvesse võtma selliseid liikumisi ja see tekitab nagu juba parema sellise asja. ja mida parem on nagu, mina hindan ühiskonda alati nagu kõige nõrgema ringi kaudu, et e: alati on ühiskonnas inimesi, kes saavad igas olukorras hakkama, ei pea mõtlema. Aga kui sa võtad sellise nagu, et kus on siis kõige nõrgem asi, et mis seisus see on, see räägib ühiskonna sellisest üldisest. Et ma arvan, et see on Eestis nagu koguaeg väikesed muutused, et see on soome keeles nagu korjus... korrigeeriv selline nõks nagu, käib koguaeg.

Okei, aga: Eesti poliitikas toimuvaga kui palju sa kursis oled?

E: sellised suured muutused mulle tulevad Soome meediaga

A

Naljakas. Aga tõesti need suured muutused, et kui nüüd öeldakse, et nüüd on Eestis moodustatakse valitsus, et selline uudis kajastatakse Soomes. Väiksemaid ei kajastata. Et sealt ma nagu saan sellise väga suure uudise või veel mingi suure uudise. Ja siis ja no sealt siis, kui mul tekib mingisugune endal huvi, et ma tahaks teada, siis ma lähen ja vaatan siis Eesti uudiseid. Ma teen seda väga harva, sest piisab minu sellest regulaarsest, see ei ole küll tihe, aga kogu aeg ei peagi kursis olema, piisab kui natukenegi oled.

E:m, jah, aga mis, milliseid mõtteid, tundeid see artikkel sinus tekitas? Et tegelikult sa natukene: juba rääkisid ära ka, et alati ei olegi tähtis see, et e: kes ja kui palju hääli saab, et juba see, et hääletamine ja kõik see juba muudab.

Jaa, jaa mina arvan, et Eestis on väga head arengud nagu poliitiliselt, et et e: ma olen väga väga sellesmõttes, et positiivselt vaatan, et see mitmekesisus on hea, et selline Eesti poliitilisel maastikul jah. Ja teatud see: väga paljudes, paljudele erialadele tulid need, nüüd on ees...

ülikoolides need eetika keskus ja eetika, et ega siis poliitika ja eetika Eestis on ka väga värske nähtus. Paljud erialad on väga värske asi, et küllap see jõuab, see ei ole probleem.

Okei, siis e: natukene Ukraina sõjast.

See on üks asi, ma ei viitsi läbi lugeda, ma loen diagonaalis.

Mhm

Et e: siin on nagu Eesti meedia ja Soome meedia kajastab seda, see intensiivsuse tase on hästi erinev. Eestis on see hoopis, hoopis tugevam, mis on ka arusaadav, et e: Eesti on võtnud ka teatud mõttes selle rolli, et mis ei ole üldse negatiivne, ehk siis olla teatud, mida see on see ruupur vä?

Mhm

Omamoodi Eestil on head diplomaatilised suhted Ameerika ühendriigiga, ta usaldab meid. Ja siis on tal veel mingid suurriigid. Ma ei ütle praegu, kas see on positiivne või negatiivne, aga nii see on, et siis Eesti on nagu Venemaa piiri jagamas ehk siis samas me oleme nagu, noh, julgeid arvamusi alati öelnud välja, et see stiil nagu Ukraina kajastamine, minu arust see sobib Eestile.

Mhm

Ehk siis Eestil on suuremad vabadused välja öelda. Paljud suurriigid ei saa minna nii tugevalt. Siis neil on ka, Eestil ei ole reaalselt selliseid, noh, meist sõltub nii palju, paratamatult teiste otsustest. Aga suurriigid, neil on ju väga suur vastutus, kui nad midagi ütlevad välja. Et nad ei saa nii palju öelda kui saab Eesti. Et Eesti on hea, et ta saab vahepeal öelda seda, mida teised mõtlevad. Nii et see on positiivne.

Seda on mainitud jah, et e: ka teiste intervjuueeritavate puhul, et Eesti on pigem detailsemalt ja julgemalt väljendab ennast kui Soome meedia seda Ukraina teemat, et et e: kui nüüd täitsa algul selle Ukraina kriisi algul oli, et siis samamoodi, pigem Eesti meedias öeldi kõik asjad kohe välja aga Soome meedias oldi nagu ettevaatlikud ja tehti väikseid samme, et seda on ka teised öelnud jah. Aga: Ukrainas toimuvaga, et kui palju sa oled kursis? Kui palju sa neid uudiseid jälgid?

Loomulikult jälgin, ma olen väga kursis.

E:m, aga:

Ja teine asi, ma ei tea, kas Eesti meedias kajastatakse või kui palju kajastatakse seda, seda: Saudi-Araabia ja Põhja-Aafrika ja pragu seda olukorda? Et see on ka huvitav.

Aga: kui sa nüüd loed, mõeldes natukene allikakriitika peale, et kui sa ütleme, et loedki Soome meediast mingit uudist, sa loed selle läbi. Et kas see ongi sulle nii, et ahah, et e: selle uudise võtad teadmiseks või sa oled natukene kahtlev ja lähed otsid pigem juurde? Sa enne

ütlesid ka, et sa lähed Eesti meediast juurde noppima kui sa tahad mingit infot veel juurde saada, et valimiste puhul, aga kas selle Ukraina sõja puhul on ka miskit?

Ei ole. Vat see ongi see põhi erinevus, et sa pead leidma endale mingisuguse meediakanali, mida sa saad mingil määral noh, ütleme siis, et alati, kunagi ei saa öelda, et vb 100% aga Soome meedia on üks selliseid väheseid, loomulikult on veel olemas veel mõned riigid, et mul ei ole vaja kontrollida üle, kas see, kas see info on tõene või kas need faktiandmed on tõesed, või äkki on [] lõpust ära jäänud või midagi sellist, et see on suur asi. See vabastab nagu sellisest e: neurootilisusest kui sa saad, kui sa leiad nagu mingid asjad, et sa saad organiseerida nagu enda infotöötlust ka kergemini. See ei pea olema Soome uudised, kellelgi võib olla mingid teised uudised. Aga nii see...

Aga ilmselt sa jälgid ka?

Jaa

Või kas see on üks põhjuseid, miks sa jälgid ka Eestis ERR-i, et see on sinu jaoks pigem kvaliteetne?

A ma ei jälgi seda

Või või

Kui ma vaatan

Kui sa vaatad vahel, täpsemalt vaatad neid vahepeal.

Ei, ei ma ei ole rahul ERR-i uudistega ka.

Aga kas sa pigem usaldad ERR-i rohkem kui näiteks Delfit või muud kanalit?

Aa, sellises mõttes jah, arvata võib jah. Et seal mingi järjestus luua. Aga ma ei saa kunagi, kui ma ka ERR-i mingisuguse uudise, ma ei saa nagu, ma ei saa seda kellelegi hakata seda edasi päris rääkima sellesmõttes. Hea näide oli just tahtsin võtta ühes tunnis lastele ühte klippi, meil oli teema meediatekst. Mõtlesin, et võtan Eesti uudised, et noh, kuna Eesti keele tund oli. Panin käima ERR-i poole, mis kell need uudised on?

Üheksa.

Üheksa. Okei. Soomes on pool üheksa. Panin käima, uudised algavad ja läheb aega, läheb minutid jooksevad uudis, kõik räägivad ma ei saa aru, et midagi Otepääl nagu oleks olnud, talveaeg, midagi oleks Otepääl olnud aga: mis seal oli? Mingid kaks naist räägivad üsna niimoodi ärritunult, siis ma, ma mõtlesin juba, et ahhaa, et nüüd saab natukene muuta seda teemat, muidu ma tahtsin lihtsalt meediateksti tutvustada, aga seal olid vanemad, 15-16-17-18, ma ütlesin, et vaadake nüüd nagu sellise pilguga, et kas, et noh, mis te sealt nüüd saate? Siis Kõigil tekkis see, et nad ei saanud terve selle uudise ajal aru, et mis siis juhtunud oli? Et siis sellised põhi asjad, et kui sa hakkad millestki midagi vahendama, isegi kui viis päeva

tagasi kukkus lennuk alla ja kõik on rääkinud viis päeva, et lennuk kukkus alla, mis põhjus on, ma praegu räägin juba muust mingist asjast. Et sa pead alguses andma väikese, see on üks lause, Alpides kukkus alla see lennuk surma sai 150 inimest, see läheb nii ja siis räägid selle *update*'i peale. Aga see, see on see nõrk koht, mida ei ole Eestis. Ehk siis me ei saanu lõpuni teada, mis seal Otepääl oli juhtunud? Ainult seda, et puude ümber oli pandud pehmed asjad, pärast ma uurisin, et oli keegi su... õnnetus oli. [mhm] ja keegi oli saanud vigastada. Ühesõnaga selline elementaarne asi. Ja seda ma olen mõelnud, et kuidas on see võimalik? Et Tartu ülikooli ajakirjandus on tegelikult päris hea, et seal on Lauristin, Vihalemm, vana Peegel ja nüüd on seal paar uut noort, ei ole halb haridus ja siis ma olen mõelnud, et kui palju ajakirjanikke Eestis on Tartu ülikooli haridusega? Palju üldse Eestis on ajakirjanikke? 1000? 1200? Mitte rohkem. Ja siis ma mõtlen, et arvatavasti, kui ülikoolis lõpetab ainult neljandik, on selle haridusega, ehk siis meil on kolm neljandikku inimesi ajakirjandus kellelt ei saagi nagu oodata seda, et see on arusaadav. Nii et see on see põhjus.

Okei: nii e: siis eelviimane on selline Soome kohalik uudis, see on ka nüüd kuu aega juba vana, aga päevakajaline ilmselt ikka.

Väike märkus, intervjuueeritav noogutas, ta on kursis uudisega. No mis ma loen, ma olen kur... ma tean seda uudist jah.

Jah, et e: kas sa mäletad kust sa sellest uudisest kuulsid? Ja see sama, et kas sa lugesid kuskilt?

Need samad kaks allikat, mis ma mainisin e: see [] ja Yle.

Okei: aga: siin on natuke jah sellesuhtes, on mõttetu küsimus, see et milliseid tundeid ja mõtteid see tekitab, et siin on üsna üheselt kõigil vist judinad käivad üle selja, aga:

See on väga huvitav, et kuidas seda käsitleti, et kui selline asi ühiskonnas juhtub, noh, see võib olla ka koolitulistamine, võib olla ka selline grupivägistamine, seda peab käsitlema.

Mhm.

Ehk siis et see oli siis paar saadet, mis käsitles seda. Väga huvitav on see, et kui võetakse võimalikult eri vaatenurgad seal studios on kohal ja räägitakse üsna, noh vahel on ebameeldiv öelda asju mida ei taha öelda ja kuulda, aga nagu öeldakse ja samas see rahulikkus, millega siis tehakse. Et see on väga positiivne asi.

Aga: nüüd sa enne mainisid ka, et sind pigem ei huvita, aga sa jälgid selliseid m: maailmastoimuvat ja üldist pilti []

Aga aga sa pead kursis olema oma oma, mingisuguse eluruumi

Aga ma mõiten, kui on mingi täitsa: sellised, siin kuskil samas Helsingis toimub, sulle geograafiliselt hästi lähedal, et kas sellised uudised, et kas sa oled nendega ka kursis või kuidas nendega?

Jaa, jaa. Ma olen kursis, et nüüd tuleb küsimus kust ma olen kursis? Seda ma ei maininud enne.

Mhm

Mulle kopsatab iga nädal postkasti uksepraost sisse see kohalik linnaosa leht, küsisid ju väga kitsalt, eksle?

Jah.

Linnaosa leht, kust ma saan teada, et näiteks minu maja ees olevas või taga, eest olevas pargis on laupäeval pidu, lastele ja peredele ja saab kõrrejooki ja, ehk siis sellised uudised on ka, et kui sa tahad ühiskonnaliige olla. Et kas sa nüüd sinna peole pead just minema, sinna parki, miks mitte, võid ju läbi astuda, aga et et sa nagu natukene sellist ühiskondlikku närvi, et see on hea.

Mhm

Et see mul käib, loomulikult on see üleküllastunud sellise kohaliku meediaga jne aga noh, siiski jah.

Okei: see oligi näide just selle kohta mis ma küsisin, et geograafiline. Aga nüüd on viimane, selline hästi lühikene, juba pealkiri ütleb ära. (.) aga: kui sa ütlesid, et sa pisteliselt jälgid, kas siis mingid sellised uudised satuvad ka sinna sinu valikusse või ei ole selline uudis sinu jaoks üldse nii-öelda uudisväärtuslik?

No üldiselt ei ole.

Mhm

Et e: ma püüdsin mõelda, et mis hetkel see oleks nagu. Ma ei tea, põhimõtteliselt jah, et ma seda ei peatunud lugema. Võib-olla siis, kui siia kaasneks mingisugune, mis võib tekitada veel järgnevat sellist kuidagi, et ma saaks... sa räägid seda, et kui ma silmadega peaks nägema, eksle. Et kas ma jään seda lugema.

Mhm, just

Jah, et et lihtsalt nii ei jääks. Mul ei ole aega lugeda kogu musta... või kuidas seda kutsutakse, krimi... või see ei ole krimi, liiklusuudised, liiklusuudised.

Okei siis, küsimustega sain ühelepoole, ma panen nüüd selle salvestan ära.

Lisa 6. Meediapäevikud

M_28_4a

Kuupäev	Allikas	Autor/kõneisik	Millest/kellest kirjutati? Millest/kellest räägiti? Mida näidati?	Kommentaar (palun kirjuta siia, mida mõtlesid või tundsid neid kanaleid jälgides).
15.12	Postimees.ee Delfi.ee		Päevakajalised teemad	
	Yle TV1		Hommikused/eilsed uudise, ilm	
	Facebook		Sõprade/tuttavate sõnumid	
	ajakiri "Imeline maailm"	Gorn Palmgren	Nanotehnoloogilised robotid organismis	Tundus väga huvitav, mida arstiteadus tulevikus tuua võib
	raadio "Skyplus"		Põhiliselt kuulasin muusikat, teemadest midagi meelde küll ei jäänud	Muusikaline meelelahutus tööd tehes
16.12	Postimees.ee Delfi.ee		Päevakajalised teemad	
	Yle TV1		Hommikused/eilsed uudise, ilm	
	ajaleht "Metro"	Juho Jokinen	Kodumaised uudised/ Heurekale hakatakse	Heureka on äge koht ja ilmselt saab

			juurde ehitust tegema	olema veel vingem
	Facebook		Sõprade/tuttavate sõnumid	Sain teada, miks Sonera ei töötanud, oli kohe rahulikum
	raadio Skyplus		Täistunni uudised	
17.12	Postimees.ee Delfi.ee		Päevakajalised teemad	
	Yle TV1		Hommikused/eilsed uudise, ilm	
	ajaleht Metro	Marja Salomaa	Kodumaised uudised/ Uus metroo süsteem ei saagi olema täisautomaatne ilma juhtideta	Natuke kurb aga samas jääb inimestele töö alles
	firma ajaleht "Loki"		Värskemad uudised firmast	
	Kanal 2 ETV		Lotokolmapäev AK	
18.12	Postimees.ee Delfi.ee		Päevakajalised uudised	
	Yle TV1		Hommikused/eilsed uudise, ilm	
	ajakiri "Imeline maailm"		3D laevavakkide uurimine	Tundub, et teadus liigub üha enam 3D suunas
	online		Video suurima	See oli väga vinge

	lehekülg gcaptain.com		kruiisilaeva ehitamisest	vaatamine. 2min laev valmis
	ETV		AK	
19.12	Postimees.ee Delfi.ee		Päevakajalised uudised	
	Yle TV1		Hommikused/eilsed uudise, ilm	
	ajaleht "Metro"	Susanna Reinboth	Endist narkopolitsei juhti süüdistatakse narkoga äritsemises ja alkkäemaksu võtmises	Uskumatu, inimesed, kes on tähtsatel positsioonidel, saavad alati mingi jamaga hakkama
	ajakiri "Imeline maalim"		Mis juhtuks maakeral 1000 aastaga kui inimene välja sureks	

N_30_9a

Kuupäev	Allikas	Autor/kõneisik	Millest/kelles kirjutati? Millest/kellest räägiti? Mida näidati?	Kommentaar (palun kirjuta siia, mida mõtlesid või tundsids neid kanaleid jälgides).
1.4.2015	Yle uutiset (app)		*valimised *kõigi erakondade valimisreklaame	*Oli hea meel lugeda, et minu

			<p>soditi ja rebiti samal ööl kui need välja pangi *uuring laste liikumisharjumust e kohta</p>	<p>soosik erakond on gallupi järgi valimiste favoriit *mind ajab vihale mõtetu vandaalitse mine - kui on vaja ennast kuidagi moodi väljendada, siis mõistlikuid variante on meeletult. Valimisrekla amide sodimine ei muuda nagunii ühegi valija meel - et nüüd ma küll selle poolt ei hääleta *jäin mõtleva, kas minu</p>
--	--	--	---	--

				lapsed liiguvad päeva jooksul piisavalt (eriti pean silmas kolmeseks saavat)
	Jämsän Seutu paberleht		*valimised *shindoo tuleb Jämsässe *lihavõtted ja Bongaa Pääsiäistipu kogupere üritus, lihavõtte toidud	*mõtlesin, et oleks võinud rohkemgi olla seekord huvitavat lugemist. Retseptide hulgast leidsin paar head ideed, mis on vaja kohe järgi proovida ja laupäevase ürituse ajakava lõikasin külmkapi peale välja, et meelest ära ei läheks
	Facebook		käisin fb kirbuturul	jube palju aega läheb

			müügikuulutusi korrigeerimas	selle peale
	Radio Nova		need 20min mis mul autos raadio mängis, tuli ainult muusikat - ei rääkitud millestki	ja parem ongi nii, sai rahulikult mõtted vabaks lasta :)
	Yhteishyvä leht		*unistustest ja sellega seontuvast statistikast *erinevate suhkrute (ja magusainete) võrdlus *toiduvalmistus	*mõte läks kohe oma unistuste peale ja silm läks särama *lugesin hea enesetundeg a, et olen leidnud valgele suhkrule tervislikuma alternatiivi * retsepti osa oli seekord pettumus, polnud midagi uut ja põnevad
2.4.2015	Jämsän Seutu Vekkari (1.4. paberleht)		*valimised *Jämsä raamatukogu jääb	*Raamatuko gu sisekliima

			<p>samasse hoonesse (hallitusest saastunud siseõhust hoolimata), uue raamatukogu ehitamist arutatakse linnavolikogus *Aprilli sellest venelased ostnud lennuvälja hakkavad sõjaväelisi paigandusseadmeid parandama</p>	<p>teeb kurvakas, eriti halvas olukorras olevat lasteosakond - meiegi oleme seal lapsega päris palju käinud. Pika peale pole see ilmselt tervisele hea. *Aprillitami se kaheleheline artikkel oli nii hästi kirjutatud, et läksin täiega õnge - kui olin üle poole lugenud, alles siis sain aru, et oligi nali</p>
3.4.2015	Postimees (app)		<p>*leiti Germanwings teine mustkast ja</p>	<p>Mis inimeste peas liigub? Mis paneb</p>

			see kinnitab et lennuk kukutati tahtlikult	inimesi selliseid asju tegema?
	Yle uutiset (app)		*Piloot kiirendas lennukit enne mahasööksu *Soomlased lähevad lihavõtete puhkust veetma kõige meelsamini Euroopa linnadesse või Lapimaale *Jää kuhjumisest Päijänne järve randa	*Erialased (turismiga seotud) pealkirjad saavad mind “sportlikust huvist” alati klikkama ja lugema *Vaatasin pilte ja mõtlesin, et loodus on ikka täiega müstiline, kuidas on võimalik, et 3-4 meetrit suured jääkamakad “ronivad” mööda kalju seinu üles
	Facebook		keegi mu tuttavatest oli jaganud Maarja laulu “Laula mu laulu” saatest	kuna tegemist oli autoriteetse inimesega ja jagamise juurde

				kirjutatud kommentaari nii lõõv, siis lihtsalt pidin klikkima ja kuulama/vaa- tama
	Youtube		Laula mu laulu 3 hooaeg	vaatasin kõik kahe saate laulud, väga äge. Nii head lauljad, et kahju kohe et kogu saadet pole võimalik netis näha. soomes on ka see sama formaad ja vaatasin põnevusega kõik osad (kuigi ma tavaliselt vaatan telekat väga vähem)
	Yle TV2		Pikkukakkonen (lasteprogramm)	rohkem küll lapse vaatas, aga vahest

				ise ka silmasin. see kestab umbes tunni ja mõtlesin, et loodetavasti seal on täna head saated ja multikad, et lapsed jaksaks vaadata, nii et jõuaksin söögi lõpuni teha ja salati ja laua katta enne kui külalised tulevad :D
--	--	--	--	--

N_22_1a

Kuupäev	Allikas	Autor/kõneisik	Millest/kellest kirjutati? Millest/kellest räägiti? Mida näidati?	Kommentaar (palun kirjutada siia, mida mõtlesid või tundsid neid kanaleid jälgides)
14.dets.2014	1. facebook 2. Postimees.ee 3. Nurmijärven uutiset 4. instagram 5. tööalane e-mail		1. Eestlased Soomes grupist otsisin infot 2. "Juhtkiri: avatuseta pole vabadust" "Soome: sel nädalal juhiti Vene sõjalennuki teelt vähemalt üks lennuk" 3. Yhislaulmine lisab jõulutunnet	3. Motlesin, et ma pole kunagi jõulude ajal mingisugust yhislaulmist korraldanud.
15.dets.2014	1. Iltsanomat		2. suhtlus sõpradega 3. fotod jõulukaunistustest	4. Motlesin, et mida

	<ul style="list-style-type: none"> 2. Facebook 3. wehear tit 4. länsiva ylä 5. tööalan e e- mail 		4. Koti tainä muumeja	Eestlased koguda võiksid.
16.dets.2014	<ul style="list-style-type: none"> 1. Facebook 2. postimees.ee 3. Wehear tit 4. instagr am 5. tööalan e e- mail 		<p>2. Saksamaa nõuab nädalavahetusel surnud Kremli-kriitiku lahkamist”</p> <p>“Analüütikud ennustavad, et Venemaa rakendab kapitalipiiranguid”</p> <p>“Advokaat pole Eston Kohvriga poolteist kuud suhelnud”</p>	2. Mis edasi?
17.dets.2014	<ul style="list-style-type: none"> 1. Facebook 2. gmail 3. Kehity svsmm sisten palvelu säätiö 4. tööalan e e- mail 		3. 2015 kalender, mis toimub jne.	3. Mõtlesin, et pean hakkama oma elanikke erinevatele yritustele registreerima

18.dets.2014	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilta sanom at 2. wehear tit 3. Postimees.ee 4. tööalane e-mail 		<ol style="list-style-type: none"> 2. fotod 3. Pressikonverents Putiniga 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Joulumeeleolu
19.dets.2014	<ol style="list-style-type: none"> 1.PAM lehti 2. Facebook 3.postimees.ee 4. tööalane e-mail 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Autor: Tuomas Lehto 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Maritta Molanderi tööst teatri koristajana. 2. Suhtlus sõpradega 3. Kim Jong Un kutsuti Venemaale 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Vähenukker meel, et sõbrad nii kaugel on.
20.dets.2014	<ol style="list-style-type: none"> 1. Facebook 2. wehear tit 3. gmail 4. töö e-mail 5. diabeetikute infokiri 6. instagram 			<ol style="list-style-type: none"> 6.Ma peaksin vitamiinide sööma hakkama.

N_26_1a

Ku upä ev	Allikas	Auto r/kõn eisik	Millest/kellest kirjutati? Millest/kellest räägiti? Mida näidati?	Komm entaar (palun kirjuta siia, mida mõtlesi d või tundsi d neid kanale id jälgide s).
17. 03. 201 5	http://tv.delfi.ee/eesti/armastatud-naitleja-ja-lavastaja-eino-baskin-sangitati-metsakalmistul-mulda?id=71035711		Suri tuntud näitleja Eino Baskin kolmapäeval 11.03.2015.	Olin neljapäeval koolis ja mäletan, kuidas kursaõde ütles et Eino Baskin on surnud. Viimasel ajal üldse

				märkan rohkem enda ümber surma. Eks see olegi nii, et kui vanust juba tuleb, siis näed ka rohkem enda ümber toimuv at. Varem ei pööran ud sellele tähelep anu. Kurb lihtsalt, et üks mu lemmik näitleja id nüüd
--	--	--	--	---

				lahkunud on meie seast.
17.03.2015	http://ekspress.delfi.ee/news/paevauudised/hommikes-ekspressis-batuudikeskuses-invaliidikes-maksab-taastusravi?id=71036083	Eesti ekspresss Kristi Vainküla	37-aastane Eero-Erkki Rebane, kes tegeles innukalt enne õnnetust lumelaua ja ratta spordiga. Batuudikeskuses juhtus üheltähtselt tal õnnetus, kus saltosid tehes murdis ta 6 ja 7 kaelalüli ja lisaks seljaajunärv sai kahjustada. Peale seda ei liigutanud mees enam oma jalgu ja nüüd saab Eests invaliidsuspensiooni ja lisaks käib taastravis.	Paneb imetama, et 280 eurot invaliidsuspensioon ei kata kuidagi ära Eestis taastusravi. Väga väga raske on hakka saada.

				Mõtlesin kohevastupidiselt Soome riigi peale, kus invaliididele pakutakse kõikvõimalikke hüvesid. Soomes on palju lihtsam hakka saada, juba alustades toetustest ja lisaks kasvõi keskkonnad, kus
--	--	--	--	---

				on liikumine muudetud võimalikult kerges ja lihtsaks invaliidile.
17.03.2015	http://www.ohtuleht.ee/666579/amblikuteadlane-ohtliku-ambliku-eestisse-sattumine-on-vaga-vahetoenaoline	Geidi Raud Õhtuleht	Jutt käib siis Suurbritannias juhtunud banaanide teemal edasi. Nüüd tuntud zooloog seletab et rändämblik see kindlasti olla ei saa, kuna tema kannab oma kookonit kaasas, kuid ikkagi on see mingisuguse ämbliku kookon banaanil, missuguse oma, seda ei oska öelda. Antud artiklist selgub, et Eestis rändämbliku sattumine on väga haruldane. Anarholoog Mart	Sattusin juhuslikult üks päev sellele uudisel, kus Suurbritannias elav pereema leidis banaani seest ämbliku munad, lisaks

		<p>Meriste sõnul võib tegemist olla lihtsalt hallitusega ja kuna munasid ei leitud ja kui oleks isegi leidnud, võivad need olla ükskõik missuguse putuka omad.</p>	<p>oli banaan i peal ämblik ukooko n. See olevat üks mürgin e Brasiil a rändäm bliku kookon . Nüüd kõik on sellest uudises t šokeeri tud ja juba liiguva d jutud, et ka Pärnus olevat üks näinud poes banaan l taolist</p>
--	--	--	--

				kookon it. Antud banaan i teema jäi mulle lihtsalt silma et kas tõesti koorusi d need ämblik ud munad est kookon it avades. Muidu gi ma ei usu et Eestis sellist asja juhtuda võiks. Sest antud artikkel ütleb
--	--	--	--	--

				ka et Eesti kliima tingim used ei ole kohase d Brasiili a rändäm blikutel e. Jah võiboll a nüüd natuke ne jälgin rohkem banaan i välimu st, kuniks antud teema päevak ajas on. Meedia on teinud oma
--	--	--	--	---

				töö nüüd minu jaoks :)
18. 03. 201 5		delfi rahva hää	Virmalised - erinevates värvides, mida pole Eestis varem näinud.	Teadsi n, et on virmali sed 17.03 õhtul, kahjuk s Helsin gis ei näinud ma midagi, kuna täna valustu s takista b selle vaatam ist. Oli tore vaadata neid pilte, millise ks muutus

				taevas virmali ste saabum isel
18. 03. 201 5	http://www.hs.fi/talous/a1426559694303	HS– AFP	Saksa lennufirma Lufthansa peab steriki kolmapäeval ja neljapäeval.	Kuna praegu on Luftha nsas nii et töötaja d võivad jääda peniso nile alates 55- aastase lt ja kui töötaja d töötava d kauem ja jäävad peniso nile 65- aastase lt, siis

				<p>on peniso n kohe kõrgem kui 60 %. Luftha nsa soovib seda seadust ära kaotad a firmas. Kuna Norras käib samuti pilooti del streik, kuna tahetak se nende tööpäe va pikend ada ja palka ei tõsteta.</p>
--	--	--	--	--

				Streigi tõttu olid/on paljud lennud peatatud.
18.03.2015	http://www.hs.fi/mielipide/a1426479047477?ref=hs-art-suositellut	Helsingin Sanomat	5-aastane laps mängis üksi oma maja juures mänguväljakul ja sellest tehti märkus lastekaitsele, kes võttis vanematega ühendust juba teist korda. Ennem on lastekaitse isegi tulnud paigale.	Kahjuks on siin Soomes see lastekaitse teema minu meelets juba ületanud igasugused piirid. Laps mängib oma kodu akna alla lastemänguväljakul,

				ema näeb aknast teda, samuti on rõduuk s lahti, kui laps peaks teda hõikam a. Lapsev anemal e helistat i ja tehti märkus juba teist korda. Esimen e kord olid lastekai tsed kohale tulnud. Soome s on
--	--	--	--	---

				nii, et anonüü mselt võib ükskõi k mille tõttu teavita da lastekai tset. Kui näiteks naaber arvab et laps on ikka liiga väike et üksi väljas mängid a võib ta kohesel t teavita da lastekai tset. Esimen e kord oli
--	--	--	--	---

				lastekai tse tulnud kohale, samal ajal kui isa viis rattaid alla keldris se ja laps üksi maja ees mängis . Minu meelest on selline asi juba liig. Ma saan aru, et Helsin gi on ohtlik koht aga kus seda poleks.
--	--	--	--	---

				Ega last pimeda svälja mängi ma ei jäetud. Ja nii palju kui mina mäleta n, siis samava nuselt mängis ime me kogu väljas ilma ema ja isata. Pealegi kui laps on piisava lt arenen ud ja teab riske mis võivad
--	--	--	--	--

				juhtuda väljas üksi mängid es siis milles on küsimus. Ja tundub et naabrivalve on hea, kui juba mitmendat korda teavitatakse lastekaitset :)
18.03.2015	http://nyt.fi/a1305938262336?ref=hs-art-suositellut	Helsingin Sanomat	Karl Fazer, tuntud šokolaadi valmistaja :) kõneleb et Soomes on veromaksud nii kõrged et siin lihtsalt ei saa kuidagi firmat edasi arendada, et võibolla tuleb Soomest lahkuda.	Jah olen selle vero teemaga väga kuris. Kahjuks olen

				kuulnu d ja töötan isegi firmas, mis on teinud läbi eesti oma firma ja pakub Soome s teenust, hambar avi. Verom aksud on Soome s lihtsalt ni kõrged, et siin ei saa oma firmat teha. Ja kui juba nii
--	--	--	--	--

				<p>suur firma kui Fazer sellist asja räägib, siis mida veel väikese d firmad tegema peavad. Kurb aga tõsi.</p>
19. 03. 201 5	<p>http://maailm.postimees.ee/3127589/rootsis-goteborgis-hukkus-tulistamises-mitu-inimest</p>	<p>Posti mees: Toim etaja: Inna- Katri n Hein</p>	<p>Rootsis toimus restoraanis tulistamine, kus hukkus kaks inimest ja lisaks said mõned veel haavata. Kaks meest olid astunud restoraani sisse automaatrelevadega.</p>	<p>Kui kusagil mingi tulista mine toimub siis ma alati loen seda uudist. Minu jaoks on</p>

				need lihtsalt nii õudsed, ja siin Soome s on tihti tulista misi.
19. 03. 201 5	http://yle.fi/uutiset/lukijoiden_kuvat_revontulista_haikaisevat_laheta_omasi/7873664	Yle- uutise t	Virmalised	Olen juba eelneva lt kirjuta nud ja lugenu d virmali ste kohta, nüüd oli tore vaadata pilte, mida Soome s tehti. Kahjuk s jälle ise ei

				näinud taevas neid.
19. 03. 201 5	http://yle.fi/uutiset/miksi_kukaan_ei_puuttunut_ahdisteluun_tapanilassa_nailla_ohjeilla_katkaiset_hairinnan/7876357	Yle Helsinki Maija Mokkila	Taas artikkel, miks keegi ei sekkunud Tapanilas toimunud juhtumis osas, kui inimese ahistamine ja kiusamine oli alganud juba rongis. Väiksed nõuanded kuidas kaitsa või mida teha, kui väljud üksi rongist ja pead edasi üksi liikuma.	On hea kui antakse nõu kuidas käituda vastava s olukorras ja et kui näen ise ka kui võõra inimesega käituda kse ja koheldakse halvasti, et siis tuleb ikkagi sekkuda. Sest ohver võib

				arvata et tema ise on süüdi.
19. 03. 201 5	Metro leht: Tupakointikiellot eivät tehoa koulujen pihoidilla	Marja Salo ma	Kooli territooriumitel on suitsetamine keelatud Soomes, täpselt samamoodi on ka Eestis. Sellest hoolimata suitsetatakse kooli territooriumil endiset. Antud artiklist võib lugeda, et on tehtud kontrollkäike Helsingis 38 erinevasse kooli, kus selgus, et üle poolte koolides suitsetatakse kooli territooriumil.	Olen märganud jah, et siin Helsingis näeb väga palju noori suitsetamas nii tänaval kui ka kooli juures. Kooli ise võib oma reeglite lõikes teha nii, et õpilane kõrvaldada koolist

				ja paljude koolide juures on ka politsei d patrulli mas.
19. 03. 201 5	Facebook Rahvameditsiin ja teadmised	Kõik selle grupi ga liituv ad võiva d kirjut ada süa ja jagad a linke ja oma teadm isi	http://naistekas.delfi.ee/ilumood/ilusnaine/ounaadikas-teeb-terveks-ja-ilusaks-proovi-need-viis-nippi-jarele?id=71032065	Õunaää dika kasuta mise nupid. Vahepe al on hea seda gruppi sirvida ja kuna olen alati rahvam editsini vastu huvi tundnu d süs saan iga kord

				siit uusi teadmi si.
20. 03. 201 5	http://www.ohtuleht.ee/666857/edgar-savisaar-on-kriitilises-seisundis	Õhtuleht	Edgar Savisaar viib praegu Tartu Ülikooli kliinikumi haiglas kriitilises seisus.	Edgar on alati minu jaoks olnud üks murdu matu mees. Nüüd juba vanust ka tal ja muidugi võib juhtuda igasuguseid olukordi. Loodetavasti paraneb
20. 03.	Soome Tv mtv3	Home nta	Lufthansa streik jätkub.	Kunase

2015		Suomi		otsin ka endale reisi, siis jälgin pidevalt reisimisega seotud uudiseid, nii tv-st, kui ka internetist.
20.03.2015	Leitud facebook kommuuni kaudu FinEst - Eestlased Soomes: http://www.atlex.ee/est/?page=catalog&sec=0&sub=20&act=619	Kirjastus Atiox	Pakkuda soome keele põhireeglite grammatika voldikut.	Hakkas kohe silma, kuna tuttav veel jagas seda. Väga väga soodne, ainult 3 eurot. Soetan selle

				omale kindlasti.
20.03.2015	Leituf facebook kommuuni kaudu "Vironaiskade nurk": https://www.surveymonkey.com/s/compatriots_lang		Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeeriumi tellimusel viib Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskus RAKE koostöös Balti uuringute Instituudiga läbi „Rahvuskaaslaste programmi 2009–2013“ mõjuuuringut. Selle fookuses on hinnata Eesti senist tegevust eesti keele ja kultuuri toetamisel väljaspool kodu-Eestit ning koguda ettepanekuid nende tegevuste kohta, mis aitaksid kõige enam hoida ja tugevdada Eestist eemal elavate eestlaste seotust Eesti ning eesti keele ja kultuuriga.	Tegin selle testi ära ja minu meelest nagu väga kehvasti tehtud. Tänapäeval pole väga inimestel aega ise küsimustepeki kalt kirjutada vastata. Ühele küsimusele ei oskanud üldse

				<p>vastata kuna ei saanud küsimu sestki aru. Aga võibolla sain ikka uurimiseks kasulik olla :)</p>
23.032015	<p>http://www.ohtuleht.ee/670205/savisaart-opereerinud-kirurg-votaksin-seda-12-tunni-kaupa</p>	Õhtuleht	<p>Savisaare jalg on amputeeritud. Tema olukord on kriitiline.</p>	<p>Uskumatu, nädal tagasi kuulsin et Savisaar on Tartus haiglas intensiiviosakonnas. Ei pööranud sellele</p>

				erilist tähelepänu. Kui nüüd vaatan uudiseid ja ei suuda uskuda mis toimub. Olen tõepoolest sõnatu.
23.03.2015	http://www.ohtuleht.ee/670200/lihasoojabakter-voib-inimese-tappa-mone-tunniga	Õhtuleht	Savisaare kriitilise olukorra põhjuseks on lihasööjabakter ehk Streptococcus pyogenes. Mikroobid aktiveerivad immuunsüsteemi nii, et inimese keha hakkab ise nahka ja nahaalust kudet lagundama.	Kuna Savisaarel on olnud eelnevalt jalgatega probleeme, ei teagi täpselt mis lood, ju tal olid need

				siis haavu täis, siis see bakter pääses organis mi ja nüüd lagund ab kogu organis mi. Stre Seepär ast on väga väga oluline haava hooldu s, millele tavalise lt inimes ed ei pööra erilist tähelep anu. Usun et
--	--	--	--	--

				siit on nii mõnelg i inimes el midagi õppida.
23. 03. 201 5	Metroleht		Ilmateade	Vaatan iga päev metrole he ilmatea det. Teisipä evast ilm jälle soojene b. Lubab +6 kraadi päeval.
25. 03. 201 5	metroleht		Prantusmaa Alpides kukkus alla Barcelonast Düsseldorffi teel olnud reisilennuk, kus hukkus 144 reisijat ja 6	See on ikka kohuta v sündm us, et kõik

			<p>lennutöötajat. Põhjuseid ei teata, terrorismi ei kahtlustata. Reisijad olid enamasti sakslased ja hispaanlased ja mõned üksikud rahvused veel - jaapanist, türgist, belgiast. Samuti oli üks saksa kooligrupp lennukil.</p>	<p>hukkus id lennuki s. Lugesin veel lisaks eesti meedia st juurde infot, õhtulehest. Samuti on selle aplide lähedal asumas kõlas seatud põsti kriisabi keskus, kus tegutsevad psühholoogid, tõlgid ja samuti on</p>
--	--	--	--	--

				seatud ette.
25.03.2015	Metroleht		Nüüd võib lugeda ka uudist Savisaare kohta metro lehest. Savisaarel on amputeeritud jalg. Ta on väga halvas seisundis endiselt. Veremürgitus, kahepoolne kopsupõletik. Lisaks hoitakse Savisaart kunstlikus koomas.	Ma olen muidugi sokeeritud, et tema seisund ei parane.

N_30_8a

Kuupäev	Allikas	Autor/ kõneisik	Millest/kellest kirjutati? Millest/kellest räägiti? Mida näidati?	Kommentaar (palun kirjuta siia, mida mõtlesid või tundsid neid kanaleid jälgides).
10.04.2015	Yle TV1 Aamu TV	Juha Hietanen	Valimiste-eelsed intervjuud Perussuomalaistega (PS)	Kuulasin, kuna Soome parlamendivalimised on kohe algamas, aga ise PS-te ideedega (immigrante mitte Soome võtta, maamiinide lubamine jne) ei nõustu.

10.04.2015	Facebook	Mika Mäntykangas	Mika on teinud kodulehe vaalilupaus.fi, kus on näha, mida eri parteid oma valimisprogrammides lubavad	Siiras imetlus, et keegi on ise nii asjaliku ja kasuliku lehe teinud - eriti seetõttu, et Mika on alles tudeng.
10.04.2015	pulmad.ee koduleht	Virgo Jaani	Info pulmade korraldamise (eelarve, kohad, pulmaisad jne kohta)	Otsin infot pulmade korraldamise kohta - seda on palju, liigagi palju, kõik reklaamivad ennast ja raske on teada, mis oleks tegelikult hea valik.
10.04.2015	delfi.ee	Delfi	Uudis selle kohta, et Kaja Kallas kirjutas Reformierakonna listi kirja, kus laitis erakonna ministrite ja rahanduskomisjoni juhi valikut.	Otsekohene kiri - mulle meeldib Kaja Kallase sirgeselgus, kahju ainult, et Reformierakond ise seda joont ei jälgi.
10.04.2015	liiga.fi		Jälgin Lukko-Tappara jäähokimatshi tulemusi	Jälgin tulemusi, kuna minu elukaaslane on mängu vaatamas ja on ühe meeskonna tuline toetaja, nende meeskond kahjuks kaotab, ent vähemalt 2 mängu on veel ees.
10.04.2015	mtv3 Kymmenen Uutiset		Põhjamaade kaitsekoostöö kohta avaldatud kiri on	Äratab endiselt imetust, mis soomlased Natosse nii eitavalt

			<p>äratanud arutelu. Kaitseminister on stuudios.</p> <p>Talvivaara - selgust veekriisi osas ei ole.</p> <p>Lubatake sooja (+15 C) ilma.</p>	<p>suhtuvad.</p> <p>Talvivaara on murettekitav näide vastutustundetust käitumisest, mis kahjustab tõiselt loodust ja mõjutab seetõttu suurt hulka piirkonnas elavaid inimesi.</p> <p>Lõpuks tuleb kevad!</p>
11.04.2015	Yle TV1 Ylen aamu- tv		<p>Räägitakse taas Helsingin Sanomate eestlastele hüüdnime pakkumise skandaalist. Soomlastest Eesti-asjatundjad leiavad, et asja ei oleks pidanud nii tõsiselt võtma.</p>	<p>Mind on inimeste eestlasi kaitsev reaktsioon just positiivselt üllatanud ja mul oli väga hea meel, et paljud soomlased ütlesid välja, et see üleskutse ei olnud õnnestunud ning et tehti avaldusi Soome Julkisen sanan neuvostole.</p>
11.04.2015	venuu.fi		<p>Lehekülg, mis võimaldab otsida sobivaid peokohti</p>	<p>Otsin sobivat kohta pulmapeo pidamiseks, kohti on palju, ent sobivat on raske leida.</p>
12.04.2015	MTV Total Sport		<p>Vormel-1 võistlused Hiinas</p>	<p>Vaatasin mingil määral, kuna mu elukaaslane</p>

				vaatas, mingeid erilisi tundeid ei tekitanud.
12.04.2015	Yle Uutiset		Vene väliministeerium on teinud avalduse Põhjamaade kaitsekoostöö kohta. Peaminister Stubb ütleb, et Venemaad pole mõtet karta ja peab pidama pea külmale.	Venemaa on endiselt ettearvamatu, mulle jääb mõistmatuks, miks mõned Soome poliitikud (Tuomioja) tahavad hoida madalat profiili ja mõistavad hukka just Põhjamaade sõnavõttud Venemaa aadressil. Murettekitav olukord.
13.04.2015	Ylen aamu-tv	Niina Honka, Sari Huovinen	Poliitika (valimised, Venemaa) ja arutelu selle üle, et laste spordiharrastused on liiga kallid	Erilisi tundeid ei tekita
13.04.2015	Yle Uutiset		Lennujaamade maapealsete töötajate streik. President Niinistö on noominud Soome kaitseministrit selle eest, et viimane ei kooskõlastanud oma avaldusi enne parlamendi ja presidendiga.	See ei puuduta mind otseselt, aga mõtlen, et lennundusega seotud streike on viimasel ajal küll palju olnud. Jällegi - ma ei mõista seda soomlaste kummardamist venelaste ees - ka kaitseminister Carl Haglund ei mõista.
13.04.2015	mol.fi		Loen tööpakkumisi	Sobivaid pakkumisi on,

			psühholoogidele	peab kirjutama avaldusi. Mõtlen ja arutan elukaaslasega, et kas oleksime valmis Porisse kolima, kui ma neuropsühholoogina tööd saaksin.
14.04.2015	Ylen aamu-tv	Sanna Ukkola Mikko Haapanen	Räägitakse liigsest päiksevõtmisest ja melanoomist.	Juba?! Kevad pole veel saanud õieti tullagi - tundub liigse hirmutamisena.
14.04.2015	Yle Uutiset		Nokia ühineb Alcatel-Lucentiga. Soome poliitikute meile on lekkinud. Ukrainas on taas sõjategevus Mainitakse Taavi Rõivase Soome-visitit.	Hea, et vähemalt Nokia andmeiside-poolel läheb hästi Uudis ei ole isegi üllatav - infolekkeid on olnud päris mitmeid. Ukraina sõjategevus on masendav ja näitab, et Venemaa ei plaani rahuneda. Erilisi tundeid ei tekita - uudisteankrud ütlevad endiselt "Rõivas".

N_36_1,5a

Kuupäev	Allikas	Autor/ kõneisik	Millest/kellest kirjutati? Millest/kellest räägiti? Mida näidati?	Kommentaar (palun kirjuta siia, mida mõtlesid või tundsid neid kanaleid jälgides).
12.04	Kanal 2		Vaatasin serjaali „Sajandi armastus“	☺
13.04	google		Otsisin pedikööri koolitusi	
14.04	Raadio	Suomi popp	Kuulasin tööl taustaks	Ega paljust aru ei saanud ,lihtsalt hea muusika
15.04	Raadio fb	Suomi popp Ilustuudio Milagros	Kuulasin tööl taustaks. Laadisin tehtud töödest pilte	
16.04	Google fb		Otsisin majutus kohti Tallinnas Lugesin kirju,vaatasin mida sõbrad jagavad	

N_32_8a

Kuupäev	Allikas	Autor/kõneisik	Millest/kelles kirjutati? Millest/kellest räägiti? Mida näidati?	Kommentaar (palun kirjuta siia, mida mõtlesid või tundsid neid kanaleid jälgides).
12.4.15	Aamulehti	Kevän lämpöennätys rikki jälleen, Tampereen Härmälässä!	Täna ja eile tuli Tamperees soojarekord	Tore,kaua-oodatud kevad tuleb!

12.4.15	Iltasanomat	“Soome vetes elab ligi 20-kiloseid haugesid..tee nii, kui sellise pyyad!”	Suurim haug, mis pyytud, kaalus 18,8kg 2009 aastal.ja eakamaks hauks pyytud 33 aastane haug:D	Pole paha, parem kui järves selline vastu ei ujks!:D kuidas see võimalik on...
12.4.15	Iltasanomat	“Justin Timberleik sai isaks”	Justinil ja Jessica Bielil syndis poeg Silas Randall Timberlake	Tita uudiseid on alati tore kuulda.. nimi väheke v66ras..
12.4.15	viber, whatsapp			Suhtlesin laste ja lähedastega
13.4.15	Youtube	juuksesoengu trendid 2015		Teisipäev teen tööjuures trendika soengu, otsisin ideid youtubist.
13.4.15	Viber+Livtv			esmaspäeviti vaatan 21.00 sarja “Good wife”

13.4.15	Iltalehti	“vaktsiini mittevõtmisel võivad olla tagajärjed...	Jälle teema, kus üks arst väidab, et lapsi peab vaktsineerima. Sotsiaalse meedia kaudu inimesed otsivad infot. ja seda leiab tõesti igasugust...	Jälle tekib küsimus, mis see õige siis on...üks arst väidab yht, ja teine teatud vaktsiine oma lapsele ei annaks. Iga asjaga teenitakse ka raha...H1N1 tekkinud narkolepsia natuke hirmutas ära kyll
13.4.15	Kuulasin hommikul raadio Aaltot	Kimmo Vehviläinen, Anna Perho, Lauri Saarilehti	Tihti saatejuhid tõgavad teineteist ja neil on suurepärase ettekujutus võime..ja see positiivsus!	See hommiku-programm teeb alati hea alguse päevale. Super huumor!